

POZIȚIA DE NEGOCIERE A REPUBLICII MOLDOVA
CLUSTERUL II: PIAȚA INTERNĂ

Chișinău 2025

CUPRINS

INTRODUCERE....3
DECLARAȚIE DE ACCEPTARE A *ACQUIS*-ULUI UE....7
PERIOADE DE TRANZIȚIE....7
INTEGRAREA ACCELERATĂ....8
CAPITOLUL 1 – LIBERA CIRCULAȚIE A MĂRFURILOR....11
CAPITOLUL 2 – LIBERA CIRCULAȚIE A LUCRĂTORILOR....40
CAPITOLUL 3 – DREPTUL DE STABILIRE ȘI LIBERTATEA DE A PRESTA SERVICII....55
CAPITOLUL 4 – LIBERA CIRCULAȚIE A CAPITALURILOR....62
CAPITOLUL 6 – DREPTUL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE....76
CAPITOLUL 7 – DREPTURILE DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ....97
CAPITOLUL 8 – POLITICA ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI....117
CAPITOLUL 9 – SERVICII FINANCIARE....145
CAPITOLUL 28 – PROTECȚIA CONSUMATORILOR ȘI A SĂNĂTĂȚII....187

INTRODUCERE

1. Republica Moldova (denumită în continuare „Moldova”) consideră integrarea deplină în Piața Internă a Uniunii Europene (UE) drept un obiectiv strategic esențial al procesului său de aderare. Țara este ferm angajată să își alinieze legislația la *acquis*-ul UE privind libera circulație a bunurilor, lucrătorilor, serviciilor și capitalurilor.
2. Guvernul recunoaște că dezvoltarea unei economii de piață funcționale, capabilă să reziste presiunii concurențiale și forțelor pieței în cadrul UE, este o condiție prealabilă necesară pentru participarea la Piața Internă. Moldova rămâne pe deplin angajată în implementarea reformelor structurale durabile pentru atingerea acestui obiectiv.
3. Moldova apreciază sprijinul puternic al instituțiilor UE și al statelor membre în ceea ce privește consolidarea instituțiilor naționale și obținerea de beneficii tangibile pentru cetățenii Moldovei. Guvernul își reiterează angajamentul referitor la utilizarea eficientă și transparentă a asistenței UE pentru a avansa creșterea economică durabilă, a promova coeziunea socială și a accelera convergența cu politicile și standardele UE.
4. UE este principalul partener economic al Moldovei în domeniile comerț, servicii și investiții, ca urmare a punerii în aplicare a Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC) în temeiul Acordului de Asociere Moldova - UE. ZLSAC a impulsionat reformele economice și creșterea economică prin diversificarea destinațiilor de export și asigurarea unui mediu comercial mai previzibil, bazat pe normele UE. De asemenea, ZLSAC a stimulat investițiile străine directe ale UE, încurajând dezvoltarea întreprinderilor și sporind competitivitatea economică a țării, pregătind astfel terenul pentru viitoarea participare a Moldovei la Piața Internă. Totodată, alinierea la standardele UE a condus la îmbunătățirea calității și siguranței produselor de consum, extinzând astfel beneficiile integrării economice cu UE atât pentru cetățeni, cât și pentru întreprinderi.
5. UE reprezintă, pentru economia Moldovei, aproape 65% din exporturile țării, jumătate din importuri și aproximativ 80% din investițiile străine directe, sprijinind sectoare critice precum finanțele, telecomunicațiile și industria prelucrătoare. În 2023, „rata de deschidere” a Moldovei a ajuns la aproximativ 95%, subliniind expunerea semnificativă a țării la piețele externe, cu UE în topul partenerilor săi comerciali. Această tendință pozitivă a fost posibilă datorită accesului continuu la Piața Internă a UE.
6. Integrarea ulterioară în Piața Internă este esențială pentru reziliența Moldovei, având în vedere situația regională marcată de insecuritate sporită și de tensiuni geopolitice. În contextul perturbărilor, inclusiv în domeniul comerțului, cauzate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, Moldova este recunoscătoare pentru sprijinul constant al UE pentru aprofundarea relațiilor noastre comerciale și stabilizarea economiei țării, în special începând cu anul 2022.
7. Moldova salută oportunitatea de integrare accelerată în Piața Internă a UE, așa cum e prevăzut în Cadrul de Negociere adoptat la Prima Conferință Interguvernamentală din 25 iunie 2024. Această abordare va permite Moldovei să acceseze beneficiile integrării deja într-un stadiu timpuriu, aducând beneficii tangibile cetățenilor și întreprinderilor, consolidând totodată capacitățile instituționale și susținând ritmul reformelor.
8. Această integrare accelerată se concretizează deja prin măsuri sectoriale specifice, care extind accesul Moldovei la Piața Internă a UE înainte de aderare. Liberalizarea parțială

a transportului rutier de mărfuri și liberalizarea temporară a celor șapte produse agricole care fac obiectul contingentelor tarifare în cadrul ZLSAC au contribuit la consolidarea legăturilor Moldovei cu piața UE prin creșterea fluxurilor comerciale în beneficiul ambelor economii.

9. Moldova consideră că liberalizarea permanentă a acestor sectoare chiar înainte de aderare este un pas necesar pentru consolidarea continuă a integrării sale pe piața UE, sporirea încrederii investitorilor și sprijinirea dezvoltării pe termen lung a lanțurilor valorice competitive, orientate spre export, în economia națională.

10. Moldova este ferm angajată în avansarea reformelor cuprinzătoare, menite să depășească barierele structurale și să accelereze convergența economică cu Uniunea Europeană. Cu toate acestea, provocările persistente – inclusiv diversificarea limitată a exporturilor, productivitatea scăzută, declinul demografic și vulnerabilitatea la șocurile externe – continuă să limiteze potențialul economic al țării. În ciuda progreselor semnificative înregistrate în ceea ce privește alinierea la legislația UE și aprofundarea integrării comerciale, PIB-ul pe cap de locuitor al Moldovei rămâne printre cele mai scăzute din Europa, iar economia rămâne subcapitalizată și expusă volatilității globale. Baza industrială este slabă, iar șocurile externe, inclusiv criza energetică și războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, au ilustrat vulnerabilitatea Moldovei la fluctuațiile prețurilor și la întreruperile aprovizionării, limitând și mai mult perspectivele de creștere.

11. Pentru a face față acestor provocări, Guvernul subliniază că un sprijin extern consolidat este esențial pentru susținerea ritmului reformelor, stimularea investițiilor productive și reducerea decalajului de dezvoltare. În acest context, Moldova apreciază mult Planul de Creștere pentru Moldova al UE pentru 2025-2027 și își reafirmă angajamentul de a pune în aplicare Agenda de Reforme, care stipulează condițiile de accesare a acestui sprijin. Absorbția eficientă a resurselor oferite de UE și mobilizarea de investiții suplimentare din partea instituțiilor financiare internaționale și a sectorului privat vor rămâne esențiale pentru eforturile Guvernului de a consolida economia în următorii ani.

12. Planul de Creștere, conceput pentru a sprijini reformele-cheie care să stimuleze creșterea economică, oferă o linie de salvare esențială pentru economia Moldovei până în 2027. Totodată, Guvernul subliniază că sprijinul financiar susținut din partea UE și a partenerilor internaționali, după 2027, va fi fundamental pentru a se asigura că Moldova este pe deplin pregătită pentru aderarea la UE și capabilă să realizeze obligațiile și să valorifice oportunitățile ce țin de Piața Internă a UE. Accesul la Piața Internă este esențial pentru asigurarea dezvoltării durabile, menținerea stabilității fiscale, atragerea investițiilor, diversificarea exporturilor și realizarea convergenței pe termen lung cu nivelul de trai din UE. Moldova reiterează necesitatea unui acces stabil și previzibil la Piața Internă a UE, ca o formă principală de protecție împotriva volatilității globale.

13. Moldova recunoaște importanța consolidării capacității administrative pentru punerea în aplicare eficientă a reformelor legate de UE și pentru obținerea de rezultate tangibile. În acest context, Guvernul se angajează să îmbunătățească planificarea politicilor, să sporească performanța instituțională și să profesionalizeze serviciul public, în conformitate cu Foaia de parcurs privind reforma administrației publice (PAR) adoptată la 14 mai 2025. Guvernul va continua să colaboreze îndeaproape cu instituțiile UE și cu alți parteneri internaționali pentru a se asigura că structurile naționale sunt dotate corespunzător pentru a gestiona reforme complexe și pentru a sprijini alinierea progresivă la *acquis*-ul UE.

14. Având în vedere contextul specific al Moldovei, cea mai mică economie în comparație cu cele 27 de state membre ale UE, cea cu cel mai mare deficit de cont curent - și luând în considerare vulnerabilitățile economice structurale ale țării, adoptarea *acquis*-ului UE trebuie să mențină un echilibru corect între nivelul de ambiție și sustenabilitate. Pentru a asigura punerea în aplicare eficientă și ordonată, Moldova solicită perioade de tranziție în cadrul capitolelor 4, 8, 9 și 28.

15. În conformitate cu Cadrul de Negociere al UE pentru Moldova și cu Poziția Generală a Moldovei, măsurile tranzitorii solicitate sunt limitate în timp și în scop, bine justificate și însoțite de un plan cu etape definite pentru aplicarea treptată a *acquis*-ului și îndeplinirea treptată a obligațiilor de aderare. Această abordare etapizată este esențială pentru a preveni perturbările economice semnificative, a sprijini adaptarea instituțională și a asigura integrarea cu succes și durabilă a Moldovei în economia UE.

16. Totodată, aceste solicitări reflectă necesitatea unei abordări individualizate a integrării în UE - o abordare care să valorifice pe deplin oportunitățile imense ale Pieței Interne, dar care să țină totodată cont de vulnerabilitățile economice, realitățile instituționale și disparitățile concurențiale inerente aderării în cazul Moldovei.

17. Integrarea Moldovei în UE reprezintă o investiție strategică în stabilitatea și securitatea regiunii și o oportunitate de extindere a amprentei economice a UE într-o zonă geopolitică critică. În această privință, asistența, îndrumarea și sprijinul continuu al UE vor fi esențiale pentru a permite Moldovei să își maximizeze potențialul și să devină un membru competitiv, rezilient și pe deplin integrat al Uniunii.

18. Adoptarea legislației, în conformitate cu *acquis*-ul UE, privind recunoașterea reciprocă a mărfurilor, consolidarea infrastructurii calității în privința standardizării, evaluarea conformității și acreditarea, consolidarea standardelor energetice și industriale sunt reforme prioritare în curs de desfășurare în domeniul **liberei circulații a mărfurilor**. Moldova va continua să pună în aplicare Programul de Industrializare și se angajează să consolideze atât capacitatea autorităților de supraveghere a pieței de a detecta produsele neconforme, cât și să consolideze cooperarea între autoritățile de supraveghere a pieței.

19. În domeniul **liberei circulații a lucrătorilor**, Moldova a înregistrat progrese tangibile prin încheierea de acorduri bilaterale de securitate socială cu 17 state membre ale UE, prin inițierea procesului de aderare la Rețeaua de servicii europene pentru ocuparea forței de muncă și prin elaborarea legislației privind libera circulație și ședere a cetățenilor UE. Moldova se angajează să asigure mobilitatea forței de muncă între Moldova și statele membre ale UE, să alinieze sistemele de securitate socială și de asigurări de sănătate la standardele UE și să protejeze drepturile sociale ale cetățenilor UE și ale membrilor de familie ai acestora aflați în Moldova, pe o bază nediscriminatorie.

20. Moldova își menține angajamentul de a face progrese suplimentare în ceea ce privește **dreptul de stabilire și libertatea de a presta servicii**. Nu există bariere pentru întreprinderile străine care își desfășoară activitatea în Moldova, iar țara este determinată să dezvolte în continuare Punctul de Contact Unic pentru întreprinderi și să transpună integral Directiva privind serviciile. Moldova acordă prioritate modernizării cadrului de reglementare al sectorului serviciilor și se angajează să asigure recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale și să avanseze reformele din sectorul poștal.

21. În domeniul **liberei circulații a capitalurilor**, eforturile Moldovei în vederea acceptării sale în Zona Unică de Plăți în Euro (SEPA) demonstrează angajamentul țării de a adopta standardele unei economii europene moderne și echitabile și sprijină obiectivul său de a deveni parte integrantă a Pieței Interne a UE. Moldova acordă prioritate liberalizării operațiunilor valutare de capital și dezvoltării unor servicii de plată moderne, accesibile și sigure.

22. În ceea ce privește **dreptul societăților comerciale**, Moldova va continua să-și alinieze cadrul legal național la *acquis*-ul UE privind raportarea financiară și legislația în materie de audit, drepturile acționarilor și guvernanța corporativă, raportarea privind sustenabilitatea întreprinderilor și transparența pe piețele de capital. Eforturile vor fi dedicate, de asemenea, consolidării interoperabilității cu Sistemul de interconectare a registrelor comerțului al UE și îmbunătățirii supravegherii auditului.

23. Moldova se angajează să îmbunătățească punerea în aplicare a **dreptului proprietății intelectuale** prin alinierea deplină la *acquis*, precum și prin consolidarea capacităților autorităților de implementare. Eforturi suplimentare vor fi direcționate către stabilirea unui cadru eficient de reglementare, care va asigura gestionarea colectivă a drepturilor și digitalizarea serviciilor de proprietate intelectuală, respectiv un sprijin mai puternic pentru creatori, întreprinderi și alți titulari de drepturi.

24. Moldova a avansat constant în domeniul **politicii de concurență**, înregistrând progrese semnificative în ceea ce privește consolidarea independenței Consiliului Concurenței, sporirea capacității de aplicare a legii în cazurile de cartel și de control al fuziunilor, și îmbunătățirea transparenței în domeniul ajutoarelor de stat. Moldova se angajează să consolideze în continuare aplicarea normelor antitrust, să asigure un control transparent al fuziunilor și monitorizarea ajutoarelor de stat, precum și să continue liberalizarea pieței, inclusiv pentru întreprinderile cu drepturi exclusive sau speciale.

25. Moldova a realizat reforme legislative esențiale în domeniul **serviciilor financiare**, în special în domeniul bancar, al asigurărilor, al piețelor de capital și al infrastructurii piețelor financiare. Moldova își menține angajamentul de a finaliza reforma bancară și de a dezvolta un cadru financiar durabil în conformitate cu *acquis*-ul UE. Înțelegând importanța unui sector solid al serviciilor financiare, Moldova se angajează de a consolida în continuare supravegherea bancară și de a implementa reforme în sectorul asigurărilor.

26. Moldova a depus eforturi semnificative în mai multe domenii legate de **protecția consumatorilor**, în special în ceea ce privește vânzarea de bunuri, practicile comerciale neloiale și serviciile digitale. Moldova s-a angajat să pună în aplicare sistemul de alertă rapidă Safety Gate, să dezvolte un mecanism solid de soluționare alternativă a litigiilor și să fortifice capacitățile autorităților de protecție a consumatorilor. Prin acest angajament, ne propunem să sporim încrederea consumatorilor, să digitalizăm serviciile de reclamații și să consolidăm cooperarea transfrontalieră. Moldova se angajează să continue modernizarea sistemului de **sănătate publică** prin tehnologii medicale inovatoare, digitalizare și acces îmbunătățit la asistență medicală de calitate pentru toți cetățenii, precum și să contribuie la securitatea sanitară regională prin pregătirea eficientă pentru situații de criză.

27. Moldova va consolida capacitatea administrativă a organelor administrației centrale și locale pentru a asigura aplicarea eficientă a **măsurilor anticorupție** în toate domeniile acoperite de Clusterul II. Acțiunile-cheie vor include furnizarea de instruire continuă pentru funcționarii publici de toate nivelurile, cu accent pe standardele de integritate,

protecția avertizorilor de integritate și gestionarea alertelor de integritate în cadrul instituțiilor publice. De asemenea, vor fi făcute eforturi administrative și tehnice continue pentru a îmbunătăți eficiența operațională a instituțiilor relevante în detectarea, urmărirea penală și sancționarea corupției.

DECLARAȚIE DE ACCEPTARE A *ACQUIS*-ULUI UE

28. Moldova acceptă *acquis*-ul Uniunii Europene care face obiectul Clusterului II „Piața Internă", în vigoare la data prezentării poziției de negociere, și se angajează să îl pună în aplicare până la data aderării la UE, cu excepțiile enumerate mai jos, în legătură cu care Moldova solicită perioade de tranziție.

PERIOADE DE TRANZIȚIE

29. Republica Moldova solicită perioade de tranziție în temeiul următoarelor capitole:

Capitolul 4 – Libera circulație a capitalurilor

30. Moldova solicită o perioadă de tranziție de 30 de ani de la data aderării în ceea ce privește dispozițiile **articolelor 63-66 din TFUE** și ale **Directivei 88/361/CEE a Consiliului**, în măsura în care acestea se referă la liberalizarea achiziției de terenuri agricole și forestiere de către nerezidenți. Pe durata acestei perioade, restricțiile actuale privind achiziția de terenuri agricole și forestiere de către nerezidenți vor rămâne în vigoare. Moldova propune un plan de tranziție etapizat, detaliat în Capitolul 4.

Capitolul 8 – Politica în domeniul concurenței

31. Moldova solicită o perioadă generală de tranziție de cinci ani, aplicabilă tuturor măsurilor de ajutor de stat existente, aflate în vigoare înainte de data aderării.

Capitolul 9 – Servicii financiare

32. Moldova solicită o perioadă de tranziție de cinci ani pentru **sectorul bancar**, structurată în jurul a trei piloni interdependenți: introducerea etapizată a pașaportului financiar european, majorarea treptată a plafonului de garantare a depozitelor și implementarea graduală a cerinței MREL conform BRRD, pentru a asigura alinierea reglementărilor și păstrând, în același timp, stabilitatea financiară și instituțională.
33. Moldova solicită o perioadă de tranziție de cinci ani pentru **piața de capitaluri**, care acoperă două acțiuni interconectate: majorarea etapizată a plafonului de compensare a investitorilor până la 20,000 EUR până în 2035 și implementarea treptată a cerințelor prudențiale IFR/IFD.
34. Moldova solicită o perioadă de tranziție de cinci ani pentru implementarea primei unice și a valorilor minime acoperite de **asigurarea obligatorie**, conform Directivei privind asigurarea de răspundere civilă auto (Directiva 2009/103/CE) și a cerinței privind capitalul de solvabilitate (SCR) conform Directivei Solvabilitate II (Directiva 2009/138/CE).

Capitolul 28 – Protecția consumatorilor și a sănătății

35. Moldova solicită o perioadă de tranziție de cinci ani de la data aderării la UE pentru aplicarea **art. 8 alin. (2) din Directiva 2001/83/CE** privind codul comunitar referitor la medicamentele de uz uman și a **art. 2 din Regulamentul (CE) 726/2004** care stabilește procedurile comunitare pentru autorizarea și supravegherea medicamentelor de uz uman și veterinar și înființează Agenția Europeană pentru Medicamente, în ceea ce privește armonizarea documentației și a autorizațiilor de punere pe piață pentru medicamentele înregistrate în Moldova.

INTEGRAREA ACCELERATĂ

36. Reiterând cele menționate în paragrafele 7-9, Moldova salută oportunitatea de integrare accelerată în Piața Internă a UE, așa cum este prevăzută în Cadrul de Negociere. Această abordare va aduce beneficii timpurii pentru cetățeni și mediul de afaceri, consolidând în același timp capacitățile instituționale și menținând ritmul reformelor.

37. Măsurile sectoriale țintite, precum liberalizarea parțială a transportului rutier de mărfuri și liberalizarea temporară a șapte produse agricole în cadrul ZLSAC, au contribuit deja la aprofundarea relațiilor comerciale dintre Moldova și UE. Moldova consideră că liberalizarea permanentă a acestor sectoare până la aderare reprezintă un pas important pentru integrarea mai aprofundată în piața UE, consolidarea încrederii investitorilor și sprijinirea dezvoltării unor lanțuri valorice competitive și orientate spre export. Aceasta va oferi o bază solidă pentru o dezvoltare economică durabilă și va contribui la obiectivul mai larg al stabilității și prosperității regionale.

38. Suntem încrezători că o integrare mai profundă în piața unică a UE ar fi benefică pentru ambele părți, sprijinind dezvoltarea Moldovei și contribuind la obiectivele pe termen lung ale UE privind stabilitatea, securitatea și coeziunea economică la nivel european.

39. În conformitate cu reuniunile de screening bilateral, Guvernul solicită luarea în considerare a următoarelor modalități de integrare accelerată în cadrul Clusterului 2:

Capitolul 1 – Libera circulație a mărfurilor

40. Moldova își exprimă interesul de a i se acorda statutul de observator în cadrul mai multor comitete tehnice și grupuri de experți ale UE, după cum urmează:
    - Grupul de experți al Comisiei privind produsele fertilizante (E01320);
    - Grupul de experți privind implementarea Directivei privind nitrații (E03023);
    - Comitetul înființat în temeiul Regulamentului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) (responsabilitate comună cu DG ENV) (C34200);
    - Grupul de lucru al UE pentru vehicule cu motor (E01295);
    - Grupul de lucru pentru tractoare agricole (E01297).

Capitolul 2 – Libera circulație a lucrătorilor

41. Moldova își exprimă interesul pentru participarea la inspecții comune, în special în domeniul muncii nedeclarate, la ateliere și evenimente ale Platformei Europene de combatere a muncii nedeclarate.

42. Moldova dorește să primească sprijinul tehnic necesar pentru a adera la Schimbul Electronic de Informații privind Securitatea Socială (EESSI).

Capitolul 3 – Dreptul de stabilire și libertatea de a presta servicii

43. Moldova este interesată să participe, ca observator, în următoarele formate ale UE:
    - Grupul de experți privind Directiva privind serviciile (E01908);
    - Rețeaua coordonatorilor IMI naționali și Comitetul IMI (art. 24 din Regulamentul (UE) nr. 1024/2012 (Regulamentul IMI)).

Capitolul 6 – Dreptul societăților comerciale

44. Moldova solicită posibilitatea de a obține statutul de observator/membru în cadrul Comitetului permanent al emitenților (CSI) și al Comitetul pentru interconectarea registrelor centrale, comerciale și ale societăților. Acest lucru ar permite experților din Moldova să dobândească cunoștințe directe privind cerințele tehnice și juridice aferente interconectării BRIS, facilitând pregătirea proactivă a sistemelor naționale și asigurând o integrare fără sincope și la timp, reducând astfel riscul unor întârzieri în procesul de aderare.

Capitolul 7 – Dreptul proprietății intelectuale

45. Moldova își propune să aprofundeze cooperarea cu Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) prin:
    - Implementarea pachetului Front Office 3.0: Moldova solicită sprijin pentru implementarea pachetului Front Office 3.0 elaborat de EUIPO în cadrul procedurilor AGEPI de acordare a protecției juridice obiectelor de proprietate intelectuală.
    - Accesul la Portalul privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală (IPEP): Moldova solicită ca autorităților sale relevante să li se acorde acces la IPEP, fapt ce va consolida semnificativ aplicarea drepturilor de proprietate intelectuală prin facilitarea schimbului de informații și a cooperării cu omologii din UE.

Capitolul 9 – Servicii financiare

46. Moldova este interesată de următoarele modalități de integrare accelerată:
    - Participarea în calitate de observator la grupurile de lucru ale *Autorității Bancare Europene* (ABE) privind reglementarea și supravegherea prudențială a băncilor;
    - Participarea în calitate de observator în cadrul comitetelor și grupurilor de lucru ale *Autorității Europene de Asigurări și Pensii Ocupaționale* (EIOPA);
    - Participarea în calitate de observator în cadrul comitetelor și grupurilor de lucru ale *Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe* (ESMA).

Capitolul 28 – Protecția consumatorilor

47. Moldova își exprimă interesul pentru integrarea în sistemul Safety Gate al UE.

Capitolul 28 – Protecția sănătății

48. În vederea consolidării cooperării și accelerării alinierii la standardele UE, Moldova este interesată de următoarele:

- Participarea, cu statut de observator, la reuniunile Comitetului pentru produse medicamentoase de uz uman (CHMP) și ale șefilor agențiilor pentru medicamente (HMA) pentru a îmbunătăți procesul de autorizare a medicamentelor de uz uman la nivel național.
- Participarea în calitate de observator la reuniunile Platformei autorităților europene de supraveghere a pieței în domeniul cosmeticelor (PEMSAC);
- Participarea la grupul de experți al UE privind politica în domeniul tutunului, condus de DG SANTE, inclusiv la Subgrupul pentru trasabilitate și elementele de securitate.
- Statutul de observator pentru a participa la reuniunile Comitetului pentru Securitate Sanitară (CSS), prin care Moldova ar putea obține informații importante privind gestionarea urgențelor de sănătate publică.
- Participarea la Rețeaua e-Sănătate a Comisiei Europene.

49. Lista completă a grupurilor de lucru ale UE pentru capitolele 1, 9 și 28, în care Moldova solicită respectuos participarea, a fost prezentată în cadrul reuniunilor bilaterale de screening corespunzătoare.

CAPITOLUL 1 – LIBERA CIRCULAȚIE A MĂRFURILOR

50. Moldova este ferm angajată să își alinieze politicile și cadrul juridic la *acquis*-ul Uniunii Europene în domeniul liberei circulații a mărfurilor. Angajamentul reprezintă un pas strategic către consolidarea integrării economice, încurajarea competitivității și asigurarea faptului că întreprinderile și consumatorii din țară beneficiază de aceleași standarde înalte de calitate și siguranță care definesc piața UE. În calitate de țară candidată, Moldova recunoaște importanța acestui principiu în facilitarea comerțului, reducerea barierelor și consolidarea relației cu UE, asigurând, în același timp, un mediu economic dinamic și fluid pentru toți cetățenii săi.

51. Deși Moldova are un anumit nivel de pregătire în domeniul liberei circulații a mărfurilor, guvernul este determinat să elaboreze o legislație națională solidă și practici administrative care să susțină integritatea articolelor 34-36 din TFUE.

52. În vederea transpunerii și punerii în aplicare cu succes a *acquis*-ului UE, Moldova acordă prioritate reformelor-cheie după cum urmează:
    - Aprobarea Legii privind recunoașterea reciprocă a bunurilor comercializate în mod legal în statele membre ale UE;
    - Aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea recomandărilor Comisiei privind pre-evaluarea operațională pentru semnarea Acordului privind evaluarea conformității și acceptarea produselor industriale (ACAA);
    - Consolidarea sistemului de infrastructură de calitate în conformitate cu Planul de acțiune pentru implementarea Programului de industrializare;
    - Consolidarea capacităților autorităților publice centrale care vor asigura implementarea legislației naționale de transpunere a *acquis*-ului UE relevant și interacțiunea cu Comisia Europeană și statele membre ale UE;
    - Crearea de puncte de informare privind produsele în cadrul autorităților administrației publice centrale și al biroului pentru schimbul de informații privind reglementările tehnice;
    - Stabilirea cadrului de reglementare pentru implementarea și aplicarea cerințelor privind limitele emisiilor de poluanți gazoși și de particule poluante și omologarea de tip pentru motoarele cu ardere internă pentru utilajele mobile fără destinație rutieră;
    - Instituirea unei autorități naționale de omologare care va fi responsabilă pentru certificarea și omologarea de tip a autovehiculelor/tractoarelor;
    - Dezvoltarea sistemului informatic pentru interoperabilitatea bazelor de date ale Serviciului de evidență și circulație a bunurilor culturale mobile, ale Serviciului Vamal și ale altor autorități interesate pentru a îmbunătăți urmărirea și controlul circulației bunurilor culturale (similar cu sistemul european IMI).

53. Moldova acceptă *acquis*-ul UE care face obiectul Capitolului 1 „Libera circulație a mărfurilor”, în vigoare la data prezentării poziției de negociere. În ceea ce privește Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 (REACH) și Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 (CLP), acestea vor fi analizate ulterior cu angajamente care vor fi asumate în cadrul Capitolului 27 „Mediu și schimbări climatice”.

I. PRINCIPII GENERALE

54. Moldova este în proces de a asigura alinierea legislației naționale la art. 34-36 din TFUE. În vederea implementării reformelor cuprinzătoare aferente infrastructurii calității, Moldova a inițiat evaluarea legislației și a practicilor administrative în conformitate cu art. 34-36 din TFUE și jurisprudența relevantă a CJUE.

55. Proiectul de lege privind recunoașterea reciprocă a mărfurilor comercializate în mod legal în statele membre ale UE este aliniat la Regulamentul (UE) 2019/515 și a fost adoptat de Parlament în primă lectură la 17 aprilie 2025.

56. Legislația națională nu este încă aliniată la dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 2679/98 al Consiliului privind funcționarea pieței interne în legătură cu libera circulație a mărfurilor între statele membre și ale Regulamentului (UE) 2024/2747 de instituire a unui cadru de măsuri privind situațiile de urgență pe piața internă și la reziliența pieței interne și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2679/98 al Consiliului.

57. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 1 de mai jos:

Tabelul 1. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul PRINCIPII GENERALE

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul (UE) 2019/515 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 martie 2019 privind recunoașterea reciprocă a mărfurilor comercializate în mod legal în alt stat membru și de abrogare a Regulamentului (CE) 764/2008 (CELEX: 32019R0515)	**Până în luna iulie 2025**: Adoptarea Legii privind principiul recunoașterii reciproce a mărfurilor comercializate în mod legal în statele membre ale Uniunii Europene, cu intrare în vigoare în 2026.	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Adoptarea Planului de acțiuni pentru implementarea Legii privind recunoașterea reciprocă a mărfurilor comercializate în mod legal în statele membre ale UE; - Crearea de puncte de informare despre produse.	Nu se solicită
Regulamentul (CE) nr. 2679/98 al Consiliului din 7 decembrie 1998 privind funcționarea pieței interne în legătură cu libera circulație a mărfurilor între statele membre (CELEX: 31998R2679)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii de Guvern privind instituirea unui mecanism de informare și monitorizare cu privire la principalele bariere în calea comerțului.		Nu se solicită
Regulamentul (UE) 2024/2747 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2024 de instituire a unui cadru	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea Hotărârii de Guvern de stabilire a		Nu se solicită

de măsuri privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne și de modificare a Regulamentului Consiliului (CE) 2679/98 (CELEX: 32024R2747)	măsurilor privind situațiile de urgență și reziliența pieței.		

II. MĂSURI ORIZONTALE

II.A. STANDARDIZARE

58. Standardizarea națională este reglementată prin Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională și este parțial aliniată la Regulamentul (UE) 1025/2012 privind standardizarea europeană.

59. În conformitate cu normele europene, în Moldova există o singură autoritate națională de standardizare (ANS). Institutul de Standardizare din Moldova (ISM) are statutul de membru afiliat al Comitetului European de Standardizare (CEN) din 2007 și al Comitetului European de Standardizare Electrotehnică (CENELEC) din 2014, precum și cel de observator în cadrul Institutului European de Standardizare în Telecomunicații (ETSI) din 2014.

60. În conformitate cu statutul de membru afiliat/observator al organizațiilor europene de standardizare CEN, CENELEC și ETSI, ISM adoptă standardele europene ca standarde moldovenești. Rata de adoptare a standardelor europene este în prezent: CEN - 100%; CENELEC - 100%; ETSI - 84,62%.

61. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 2.A de mai jos:

Tabelul 2.A. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul STANDARDIZARE

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană, de modificare a Directivelor 89/686/CEE și 93/15/CEE ale Consiliului și a Directivelor 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE și 2009/105/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională.	**Până la sfârșitul anului 2025**: Menținerea ratei de adoptare a standardelor europene la 100% și atingerea ratei de adoptare de 100% a standardelor ETSI. **Până la sfârșitul anului 2025**, toate criteriile necesare pentru a deveni membru cu drepturi depline al CEN & CENELEC vor fi îndeplinite.	Nu se solicită

Deciziei 87/95/CEE a Consiliului și a Deciziei nr. 1673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 02012R1025-20241213)		**Continuu:** Retragerea standardelor conflictuale și învechite.	

II. B. EVALUAREA CONFORMITĂȚII ȘI MARCA CE

62. Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității este parțial aliniată cu Decizia nr. 768/2008/CE privind un cadru comun pentru comercializarea produselor.

63. În ceea ce privește marcajul de conformitate, dispozițiile Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității sunt în deplină concordanță cu dispozițiile art. 30 din Regulamentul (CE) 765/2008 și art. R12 din Decizia nr. 768/2008/CE. Marcajul de conformitate SM este aplicat în conformitate cu principiile și normele stabilite pentru marcajul CE.

64. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 2.B de mai jos:

Tabelul 2.B. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul EVALUAREA CONFORMITĂȚII ȘI MARCA CE

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Decizia nr. 768/2008/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 iulie 2008 privind un cadru comun pentru comercializarea produselor și de abrogare a Deciziei Consiliului 93/465/CEE (CELEX: 32008D0768)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității pentru a se alinia la Decizia nr. 768/2008/CE. **Intrarea în vigoare** a modificărilor la Legea nr. 235/2011 este prevăzută pentru 2026; **Până la sfârșitul anului 2027:** Modificarea Codului Contravențional nr. 218/2008 al Republicii Moldova.	**Până la sfârșitul anului 2027**: Consolidarea capacității autorităților de supraveghere a pieței de a detecta produsele neconforme.	Nu se solicită

II. C. ACREDITARE

65. Republica Moldova a adoptat Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității, aliniindu-se astfel parțial la Regulamentul (CE) nr. 765/2008 de stabilire a cerințelor pentru acreditare.

66. Centrul Național de Acreditare MOLDAC a devenit semnatar al Acordului de Recunoaștere Mutuală cu Cooperarea Europeană de Acreditare (EA MLA) pentru 6 scheme de acreditare în 2017, iar MOLDAC este membru deplin (membru de tip A) al Cooperării Europene de Acreditare din 2023.

67. Centrul Național de Acreditare MOLDAC este semnatar al Memorandumului de Înțelegere al Forumului Internațional de Acreditare (IAF MRA) pentru certificarea produselor și certificarea sistemelor de management, precum și al Acordului Multilateral de Recunoaștere al Cooperării Internaționale pentru Acreditarea Laboratoarelor (ILAC MLA).

68. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 2.C. de mai jos:

Tabelul 2.C. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul ACREDITARE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Regulamentul (CE) nr. 765/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 de stabilire a cerințelor de acreditare și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 339/93 (CELEX:32008R0765)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională. **Data intrării în vigoare:** 2026.	**Până la sfârșitul anului 2027:** Dezvoltarea sistemului de acreditare ISO/IEC 17024. **Continuu:** Menținerea statutului de semnatar al EA MLA, ILAC MRA și IAF MLA, precum și extinderea domeniului de aplicare al acordurilor multilaterale semnate.	Nu se solicită

II. D. METROLOGIE LEGALĂ

69. Mijloacele de măsurare (MID) sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 408/2015 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare, care transpune Directiva 2014/32/UE privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare. Toate dispozițiile Directivei 2014/32/UE sunt transpuse.

70. Instrumentele de cântărire neautomate (ICNA) sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 267/2014 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind instrumentele de cântărire neautomate, care transpune Directiva 2014/31/UE privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a instrumentelor de cântărire neautomate. Toate dispozițiile Directivei 2014/31/UE sunt transpuse.

71. Unitățile de măsură sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 909/2014 privind aprobarea unităților de măsură legale, care transpune Directiva 2009/3/CE privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la unitățile de măsură; Directiva (UE) 2019/1258 a Comisiei anexa la Directiva 80/181/CEE a Consiliului în ceea ce privește definițiile unităților de bază SI; Directiva 80/181/CEE a Consiliului privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la unitățile de măsură și toate dispozițiile Directivei

2009/3/CE, Directivei (UE) 2019/1258 a Comisiei și Directivei 80/181/CEE a Consiliului sunt transpuse.

72. Produsele preambalate sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 907/2014 pentru aprobarea Regulamentului general de metrologie legală referitor la preambalarea, în funcție de masă sau volum, a anumitor preambalate, care transpune Directiva 2007/45/CE de stabilire a normelor privind cantitățile nominale pentru produsele preambalate.

73. Recipientele de măsurare (Sticlele) sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 881/2014 pentru aprobarea Regulamentului general de metrologie legală de stabilire a cerințelor privind sticlele utilizate ca recipiente de măsurare, transpunând Directiva 75/107/CEE a Consiliului privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la sticlele utilizate ca recipiente de măsurare.

II. E. SUPRAVEGHEREA PIEȚEI

74. Supravegherea pieței este reglementată de Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, care este parțial aliniată la Regulamentul (UE) 2019/1020 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat impune cerințe riguroase privind inspecțiile neanunțate.

75. Moldova se angajează să transpună și să pună în aplicare *acquis*-ul UE relevant privind supravegherea pieței. Vor fi luate măsuri pentru a consolida resursele umane și a asigura menținerea personalului în toate sectoarele care asigură supravegherea pieței. În plus, Moldova va dezvolta și va operaționaliza un sistem național de informații pentru a consolida cooperarea între autoritățile de supraveghere a pieței și va modifica cadrul juridic național în conformitate cu cerințele UE.

76. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 2.E. de mai jos:

Tabelul 2.E. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul SUPRAVEGHEREA PIEȚEI

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și de modificare a Directivei 2004/42/CE și Regulamentele (CE) 765/2008 și (UE) 305/2011 (CELEX: 32019R1020)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor.	**Până la sfârșitul anului 2025:** Elaborarea Programului național de supraveghere a pieței (PNSM) pentru anii 2025-2029; **Până la sfârșitul anului 2026:** Dezvoltarea sistemului național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței.	Nu se solicită

II. F. NOTIFICAREA REGLEMENTĂRILOR TEHNICE

77. Moldova este în proces de transpunere a Directivei (UE) 2015/1535 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informații în domeniul reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale.

78. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 2.F. de mai jos:

Tabelul 2.F. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul NOTIFICAREA REGLEMENTĂRILOR TEHNICE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva (UE) 2015/1535 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale (Text codificat) (CELEX: 32015L1535)	**Până în luna decembrie 2025:** Adoptarea unei Hotărâri de Guvern de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informații în domeniul reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Aprobarea Metodologiei de transmitere a informațiilor la nivel național între Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și autoritățile de reglementare.	Nu se solicită

II.G. RĂSPUNDEREA PENTRU PRODUSELE CU DEFECTE

79. Cadrul juridic privind răspunderea pentru produsele cu defecte este reglementat de Codul civil nr. 1107/2002, care transpune parțial Directiva 85/374/CEE a Consiliului privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre referitoare la răspunderea pentru produsele cu defecte și Directiva (UE) 2024/2853 privind răspunderea pentru produsele cu defecte.

80. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 2.G. de mai jos:

Tabelul 2.G. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul RĂSPUNDEREA PENTRU PRODUSELE CU DEFECTE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva (UE) 2024/2853 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 privind răspunderea pentru produsele cu defecte și de abrogare a	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Codul civil (Legea nr. 225-XV/2003).	**Până în anul 2026:** Crearea unei baze de date privind colectarea și urmărirea plângerilor consumatorilor în vederea despăgubirii pentru produsele defecte. **Până în anul 2026:** Organizarea de campanii de sensibilizare menite să îmbunătățească	Nu se solicită

Directivei Consiliului 85/374/CEE (CELEX: 32024L2853)		înțelegerea de către consumatori a drepturilor lor legale și a mecanismelor de compensare disponibile.	

II.H. CONSOLIDAREA INDUSTRIILOR CU TEHNOLOGII „ZERO-NET" DIN EUROPA

81. Cadrul de reglementare pentru acțiunile climatice care vizează atingerea neutralității climatice până în 2050 este stabilit în Planul Național Integrat pentru Energie și Climă (PNIEC). PNIEC acoperă cele cinci dimensiuni ale Uniunii Energetice: (i) decarbonizarea, (ii) eficiența energetică, (iii) securitatea energetică, (iv) piața internă a energiei și (v) cercetarea, inovarea și competitivitatea.

82. Legislația națională a Moldovei nu este încă aliniată la Regulamentul (UE) 2024/1735 de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european de producere de tehnologii „zero-net" și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724. Totuși, Moldova a început deja să se alinieze la mai multe principii-cheie prevăzute în regulament. Aceste demersuri includ:

    - Stabilirea unui obiectiv de neutralitate climatică: stabilirea unui obiectiv clar pentru atingerea neutralității climatice până în 2050;
    - Stabilirea punctului unic de contact: desemnarea Agenției de Mediu ca autoritate responsabilă pentru facilitarea și coordonarea procesului de acordare a permiselor pentru proiectele de producție cu tehnologii „zero-net";
    - Dezvoltarea unui punct central de informare: înființarea unui centru de informare unificat dedicat tehnologiilor de eficiență energetică și utilizării surselor de energie regenerabile;
    - Declararea proiectelor energetice ca fiind de utilitate publică: recunoașterea proiectelor legate de energie ca fiind de interes public pentru a accelera dezvoltarea și implementarea acestora;
    - Furnizarea de mecanisme de sprijin continuu pentru IMM-uri în ceea ce privește ecologizarea afacerilor și modernizarea tehnologică.

83. Schema de ajutor de stat regional pentru investiții din Moldova, instituită prin Hotărârea Guvernului nr. 875/2024, asigură un cadru propice pentru sprijinirea investițiilor în tehnologii „zero-net". Schema oferă un sprijin substanțial pentru investițiile industriale, cu o rambursare de până la 60% pentru întreprinderile mari și mijlocii și de până la 75% pentru întreprinderile mici. Sectoarele eligibile în cadrul acestei scheme, cum ar fi sectorul electronic, cel chimic și cel al construcțiilor, sunt relevante pentru dezvoltarea tehnologiilor „zero-net", inclusiv producția de baterii, tehnologiile ecologice pentru hidrogen și procesele industriale eficiente din punct de vedere energetic. Prin valorificarea acestei scheme de ajutor de stat, Moldova poate atrage investiții care să consolideze capacitatea sa industrială și să avanseze în tranziția sa către o economie durabilă, cu emisii reduse de carbon, în conformitate cu obiectivele Legii privind industria „zero-net".

84. Moldova își menține angajamentul ferm față de tranziția ecologică. Moldova a ratificat Tratatul de instituire a Comunității Energiei prin Legea nr. 117/2009 și dezvoltă în mod activ energia regenerabilă și parcuri industriale pentru a sprijini creșterea durabilă. Coordonarea instituțională în acest domeniu va fi asigurată de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Energiei și Ministerul Mediului. Măsurile de punere în aplicare și de sprijin vor fi realizate de o rețea largă de instituții specializate, inclusiv

Agenția Națională pentru Investiții, Camera de Comerț și Industrie, Centrul Național pentru Energie Durabilă, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare și Agenția de Mediu, în strânsă colaborare cu asociațiile din sectorul privat. Moldova va continua alinierea la obiectivele UE privind tehnologiile net-zero și dezvoltarea industrială durabilă.

85. Moldova recunoaște importanța alinierii la Regulamentul (UE) 2024/1735 de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european de producere de tehnologii „zero-net" și intenționează să își alinieze legislația până la sfârșitul anului 2026.

86. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 2.H. de mai jos:

Tabelul 2.H. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul CONSOLIDAREA INDUSTRIILOR CU TEHNOLOGII „ZERO-NET" DIN EUROPA

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Regulamentul (UE) 2024/1735 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european de producere de tehnologii „zero net" și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 (CELEX: 32024R1735)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Cadrul necesar va fi elaborat pentru a asigura punerea în aplicare până la data aderării.	**Pe parcursul anilor 2025-2030**: - Continuarea și extinderea mecanismelor de sprijin eligibile pentru tehnologiile ecologice în toate sectoarele; - Creșterea gradului de adoptare a soluțiilor de energie regenerabilă și de stocare a bateriilor; - Consolidarea capacităților în sectorul cercetării și dezvoltării, împuternicirea autorităților și perfecționarea lucrătorilor din industria prelucrătoare.	Nu se solicită

II.I. INTERZICEREA PE PIAȚA UE A PRODUSELOR FABRICATE UTILIZÂND MUNCA FORȚATĂ

87. Pentru alinierea legislației naționale la Regulamentul (UE) 2024/3015 privind interzicerea pe piața Uniunii a produselor fabricate utilizând munca forțată, Moldova va adopta modificări la Hotărârea Guvernului nr. 34/2019 până la sfârșitul anului 2026, cu punerea în aplicare începând cu data aderării.

88. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 2.I. de mai jos:

Tabelul 2.I. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul INTERZICEREA PE PIAȚA UE A PRODUSELOR FABRICATE UTILIZÂND MUNCA FORȚATĂ

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de

			tranziție (dacă se solicită)
Regulamentul (UE) 2024/3015 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2024 privind interzicerea pe piața Uniunii a produselor realizate utilizând muncă forțată și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 (CELEX: 32024R3015)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Va fi elaborat cadrul necesar pentru a asigura punerea în aplicare a regulamentului până la data aderării.	**Până la sfârșitul anului 2028:** Instruirea părților interesate relevante cu privire la noile cerințe în temeiul noilor norme privind riscurile legate de munca forțată.	Nu se solicită

III. *ACQUIS*-UL UE PRIVIND PRODUSELE „ABORDAREA NOUĂ ȘI ABORDAREA GLOBALĂ"

III. A. ECHIPAMENTE DE JOASĂ TENSIUNE (LVD)

89. Echipamentele de joasă tensiune sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 745/2015 pentru aprobarea Reglementării tehnice „Punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor electrice destinate utilizării în cadrul unor anumite limite de tensiune", care transpune Directiva 2014/35/UE privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor electrice destinate utilizării în cadrul unor anumite limite de tensiune.
90. Moldova a început pregătirea pentru negocierile Acordului privind evaluarea conformității şi acceptarea produselor industriale (ACAA) pentru două sectoare: echipamente electrice concepute pentru a fi utilizate în anumite limite de tensiune și compatibilitate electromagnetică.

III.B. COMPATIBILITATE ELECTROMAGNETICĂ (CEM)

91. CEM este reglementată prin Hotărârea Guvernului nr. 807/2015 pentru aprobarea Reglementării tehnice „Compatibilitatea electromagnetică a echipamentelor", care transpune Directiva 2014/30/UE privind armonizarea legislațiilor statelor membre cu privire la compatibilitatea electromagnetică.

III.C. ECHIPAMENTE RADIO (RED)

92. Hotărârea Guvernului nr. 34/2019 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor radio" transpune parțial Directiva 2014/53/UE privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor radio (Directiva privind echipamentele radio (RED)).
93. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 3.C. de mai jos:

Tabelul 3.C. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul ECHIPAMENTE RADIO

Acquis	**Angajament de transpunere/**	**Angajament de implementare**	**Perioade de**

	aliniere		tranziție (dacă se solicită)
Directiva 2014/53/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor radio și de abrogare a Directivei 1999/5/CE (CELEX: 32014L0053)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Hotărârea Guvernului nr. 34/2019.	**Continuu:** Organizarea de cursuri de formare pentru o mai bună punere în aplicare a legislației în vederea îmbunătățirii cunoștințelor inspectorilor cu privire la echipamentele radio.	Nu se solicită

III.D. JUCĂRII

94. Jucăriile sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 808/2015 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind siguranţa jucăriilor, care transpune Directiva 2009/48/CE privind siguranța jucăriilor.

III.E. ECHIPAMENTE TEHNICE

95. Echipamentele tehnice sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 130/2014 privind aprobarea Reglementării tehnice „Mașini industriale", care transpune parțial Directiva 2006/42/CE privind echipamentele tehnice.

96. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 3.E. de mai jos:

Tabelul 3.E. Angajamentele Moldovei față de alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul ECHIPAMENTE TEHNICE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Regulamentul (UE) 2023/1230 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2023 privind mașinile și de abrogare a Directivei 2006/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei Consiliului 73/361/CEE (CELEX: 32023R1230)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Hotărârea Guvernului nr. 130/2014.	**Până în anul 2026:** Crearea unei subdiviziuni în cadrul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale cu responsabilități în elaborarea politicilor în domeniul siguranței industriale.	Nu se solicită

III.F. ZGOMOTUL EMIS DE ECHIPAMENTELE UTILIZATE ÎN EXTERIOR (OND)

97. Directiva 2000/14/CE privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la zgomotul emis de echipamentele utilizate în exterior nu a fost încă transpusă în legislația națională.

98. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 3.F. de mai jos:

Tabelul 3.F. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul ZGOMOTUL EMIS DE ECHIPAMENTELE UTILIZATE ÎN EXTERIOR

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva 2000/14/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 mai 2000 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la zgomotul emis de echipamentele utilizate în exterior (CELEX: 32000L0014)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Elaborarea cadrului juridic necesar.	**Până în anul 2026:** Crearea unei subdiviziuni în cadrul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale cu responsabilități pentru elaborarea politicii în domeniul siguranței industriale.	Nu se solicită

III.G. ASCENSOARE

99. Ascensoarele sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 8/2016 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice privind ascensoarele și componentele de siguranță pentru ascensoare, care transpune parțial Directiva 2014/33/UE de armonizare a legislațiilor statelor membre referitoare la ascensoare și la componentele de siguranță pentru ascensoare.

100. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 3.G. de mai jos:

Tabelul 3.G. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul ASCENSOARE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva 2014/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 de armonizare a legislațiilor statelor membre referitoare la ascensoare și la	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Hotărârea Guvernului nr. 8/2016.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Consolidarea cooperării dintre Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică și Serviciul Vamal în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 346/2024 cu privire la conlucrarea autorităților de supraveghere a pieței cu Serviciul Vamal privind siguranța și conformitatea produselor.	Nu se solicită

componentele de siguranță pentru ascensoare (CELEX: 32014L0033)		**Până la sfârșitul anului 2026:** Întreprinderea de măsuri suplimentare de consolidare a capacităților pentru a spori capacitățile profesionale ale Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică. **Până în anul 2026:** Crearea unei subdiviziuni în cadrul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale cu responsabilități pentru elaborarea politicii în domeniul securității industriale.	

III.H. ECHIPAMENT INDIVIDUAL DE PROTECȚIE (EIP)

101. Echipamentul individual de protecție (EIP) este reglementat prin Hotărârea Guvernului nr. 108/2022 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind echipamentele individuale de protecție, aliniată la Regulamentul (UE) 2016/425 privind echipamentul individual de protecție. Legislația națională este aliniată cu toate dispozițiile Regulamentului (UE) 2016/425.

III.I. ECHIPAMENTE ŞI SISTEME DE PROTECȚIE DESTINATE UTILIZĂRII ÎN ATMOSFERE POTENȚIAL EXPLOZIVE (ATEX)

102. Echipamentele și sistemele de protecție destinate utilizării în atmosfere potențial explozive sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 1407/2016 pentru aprobarea Reglementării tehnice cu privire la echipamentele şi sistemele de protecţie destinate utilizării în medii potenţial explozive, transpunând integral Directiva 2014/34/UE privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la echipamentele și sistemele de protecție destinate utilizării în atmosfere potențial explozive.

III.J. APARATE CONSUMATOARE DE COMBUSTIBILI GAZOȘI (GAR)

103. Aparatele consumatoare de combustibili gazoși sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 109/2022 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind aparatele consumatoare de combustibili gazoși. Legislația este în deplină concordanță cu Regulamentul (UE) 2016/426 privind aparatele consumatoare de combustibili gazoși.

III.K. ECHIPAMENTE SUB PRESIUNE (PED)

104. Echipamentele sub presiune sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 1333/2016 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor sub presiune, care transpune parțial Directiva 2014/68/UE privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor sub presiune.

105. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 3.K. de mai jos:

Tabelul 3.K. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul ECHIPAMENTE SUB PRESIUNE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva 2014/68/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor sub presiune (CELEX: 32014L0068)	**Până în anul 2027:** Adoptarea modificărilor la Hotărârea Guvernului nr. 1333/2016.	**Până în anul 2026:** Crearea unei subdiviziuni în cadrul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale cu responsabilități pentru elaborarea politicii în domeniul securității industriale.	Nu se solicită

III.L. RECIPIENTE SIMPLE SUB PRESIUNE (SPVD)

106. Recipientele simple sub presiune sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 368/2015 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind punerea la dispoziţie pe piaţă a recipientelor simple sub presiune, care transpune parțial Directiva 2014/29/UE privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a recipientelor simple sub presiune.

107. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 3.L. de mai jos:

Tabelul 3.L. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul ECHIPAMENTE SUB PRESIUNE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva 2014/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a recipientelor simple sub presiune (CELEX: 32014L0029)	**Până în anul 2027:** Adoptarea modificărilor la Hotărârea de Guvern nr. 368/2015.	**Până în anul 2026:** Crearea unei subdiviziuni în cadrul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale cu responsabilități pentru elaborarea politicii în domeniul securității industriale.	Nu se solicită

III.M. INSTALAȚII PE CABLU

108. Instalațiile pe cablu sunt reglementate în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 518/2022 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind instalațiile pe cablu. Legislația este parțial aliniată cu Regulamentul (UE) 2016/424.

109. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 3.M. de mai jos:

Tabelul 3.M. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul INSTALAȚIILOR PE CABLU

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul (UE) 2016/424 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 privind instalațiile pe cablu și de abrogare a Directivei 2000/9/CE (CELEX: 32016R0424)	**Până la sfârșitul anului 2026**: Adoptarea modificărilor la Legea nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase.	**Până în anul 2026:** Crearea unei subdiviziuni în cadrul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale cu responsabilități pentru elaborarea politicilor în domeniul securității industriale.	Nu se solicită

III. N. PRODUSE PENTRU CONSTRUCȚII

110. Produsele pentru construcții sunt reglementate prin Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, prin Hotărârea Guvernului nr. 913/2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea şi funcţionarea ghişeului unic de elaborare a evaluării tehnice în construcţii și prin Hotărârea Guvernului nr. 913/2016 privind aprobarea Reglementării tehnice cu privire la cerinţele minime pentru comercializarea produselor pentru construcţii. Regulamentul (UE) 305/2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții a fost transpus parțial prin toate actele juridice menționate mai sus.

111. Legislația națională este, de asemenea, parțial aliniată cu Regulamentul (UE) 2024/3110.

112. În 2024, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a aprobat Lista standardelor armonizate pentru Reglementarea tehnică cu privire la cerințele minime pentru comercializarea produselor pentru construcții. Lista respectivă include 444 de standarde europene armonizate pentru produsele de construcție, din cele 457 de standarde existente publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, împreună cu peste 2,000 de standarde de sprijin.

113. În plus față de cerințele privind comercializarea materialelor de construcții prezentate în Hotărârea Guvernului nr. 913/2016, care reglementează evaluarea conformității produselor în vederea certificării, cadrul național include, de asemenea, Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434, adoptat în 2023. În conformitate cu acest Cod, dirigintele de șantier, responsabilul tehnic și antreprenorul trebuie să interzică utilizarea materialelor de construcție și a produselor pentru construcții care nu sunt adecvate sau care nu au certificate de conformitate. Producătorul sau reprezentantul autorizat este responsabil pentru certificarea conformității produselor pentru construcții în conformitate cu dispozițiile legislative și pentru depunerea declarațiilor sau a certificatelor de conformitate. În plus, codul stipulează că certificarea calității materialelor și produselor

utilizate în construcția clădirilor este unul dintre obiectivele de bază ale respectării legislației de către părțile implicate în fazele de concepere, proiectare, execuție, exploatare și post-utilizare a construcției.

114. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 3.N. de mai jos:

Tabelul 3.N Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul PRODUSELOR PENTRU CONSTRUCȚII

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul (UE) 2024/3110 de stabilire a unor norme armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 305/2011 (Text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32024R3110)	**Până la sfârșitul anului 2026** Elaborarea cadrului juridic național pentru asigurarea implementării Regulamentului (UE) 2024/3110.	**Până la sfârșitul anului 2027**: -Consolidarea capacităților instituționale prin seminare specifice, cursuri de formare specializate și vizite de studiu pentru a spori expertiza în domenii-cheie; -Organizarea de campanii de comunicare, în colaborare cu instituțiile academice, pentru a atrage profesioniști calificați, îmbunătățind astfel recrutarea și păstrarea talentelor în cadrul acestor instituții.	Nu se solicită

III.O. AMBARCAȚIUNI DE AGREMENT

115. Ambarcațiunile de agrement sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 723/2024 privind aprobarea Reglementării tehnice pentru ambarcațiunile de agrement și motovehiculele nautice, care transpune parțial Directiva 2013/53/UE privind ambarcațiunile de agrement și motovehiculele nautice.

116. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 3.O. de mai jos:

Tabelul 3.O. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul AMBARCAȚIUNILOR DE AGREMENT

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Directiva 2013/53/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind	**Până în anul 2026:** Aprobarea următoarelor acte normative:	**Până la sfârșitul anului 2027**:	Nu se solicită

ambarcațiunile de agrement și motovehiculele nautice și de abrogare a Directivei 94/25/CE Text cu relevanță pentru SEE (CELEX: 32013L0053)	- lista standardelor relevante publicate în Jurnalul Comisiei Europene; - componența comitetului de recomandare pentru recunoașterea organelor care efectuează evaluarea conformității produselor; - recunoașterea organelor de evaluare a conformității pentru notificare.	Îmbunătățirea echipamentelor Agenției Navale necesare pentru efectuarea supravegherii.	

III.P. PROIECTARE ECOLOGICĂ

117. Proiectarea ecologică este reglementată prin Legea nr. 151/2014 privind cerinţele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic, care transpune Directiva 2009/125/CE de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic. Articolele netranspuse vizează dispozițiile referitoare la Comisia Europeană și Statele Membre, procedura comitetului, dispozițiile tranzitorii și finale.

118. Hotărârea Guvernului nr. 750/2016 pentru aprobarea regulamentelor privind cerinţele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic reprezintă cadrul legal pentru punerea în aplicare a Directivei 2009/125/CE. Legislația națională este aliniată la un număr total de 30 de Regulamente (UE) (547/2012, 932/2012, 666/2013, 206/2012, 327/2011, 641/2009, 1275/2008, 107/2009, 813/2013, 2019/2020, 2019/1781, 2019/2022, 2019/2023, 2019/1782, 2019/2019, 2019/2021, 66/2014, 2015/1188, 2015/1185, 2015/1095, 548/2014, 2019/1784, 2019/2024, 617/2013, 1253/2014, 2015/1189, 2016/2281, 2019/424, 2023/1670, 814/2013). Alinierea cu patru Regulamente (2023/826, 2024/1834, 2023/2533, 2024/1103) urmează să fie asigurată până în anul 2026.

119. Cadrul juridic național nu este încă aliniat cu Regulamentul (UE) 2024/1781 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică pentru produsele sustenabile. Cadrul juridic necesar va fi elaborat până în 2027 pentru a asigura punerea sa în aplicare începând cu data aderării.

III. Q. EXPLOZIVI DE UZ CIVIL

120. Explozivii de uz civil sunt reglementați prin Legea nr. 67/2024 privind regimul explozivilor de uz civil, care transpune parțial Directiva 2014/28/UE privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață și controlul explozivilor de uz civil.

121. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 3.Q. de mai jos:

Tabelul 3.Q. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul EXPLOZIVILOR DE UZ CIVIL

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)

Directiva 2014/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață și controlul explozivilor de uz civil (CELEX: 32014L0028)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Aprobarea modificărilor la Hotărârea Guvernului nr. 1324/2016 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind cerinţele esenţiale de securitate ale explozibililor de uz civil, punerea la dispoziţie pe piaţă şi controlul explozibililor de uz civil.	**Continuu:** Consolidarea capacităților autorităților de reglementare și de aplicare a legii prin formarea personalului în vederea aplicării dispozițiilor Directivei privind articolele pirotehnice și ale Directivei privind explozivii de uz civil.	Nu se solicită

III.R. ARTICOLE PIROTEHNICE

122. Prevederile referitoare la articolele pirotehnice sunt reglementate de Legea nr. 143/2014 privind regimul articolelor pirotehnice, care transpune Directiva 2013/29/UE privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a articolelor pirotehnice.

III.S. MIJLOACE DE MĂSURARE, APARATE DE CÂNTĂRIT CU FUNCȚIONARE NEAUTOMATĂ, UNITĂȚI DE MĂSURĂ, PREAMBALAJE, STICLE UTILIZATE CA RECIPIENTE DE MĂSURARE

123. **Mijloacele de măsurare (MID)** sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 408/2015 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind punerea la dispoziţie pe piaţă a mijloacelor de măsurare, care transpune integral Directiva 2014/32/UE privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare.

124. **Aparatele de cântărit cu funcționare neautomată (ICNA)** sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 267/2014 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind aparatele de cântărit neautomate, care transpune integral Directiva 2014/31/UE privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a aparatelor de cântărit cu funcționare neautomată.

125. **Unitățile de măsură** sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 909/2014 cu privire la aprobarea unităţilor de măsură legale, care transpune integral Directiva 2009/3/CE privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la unitățile de măsură; Directiva (UE) 2019/1258 a Comisiei din 23 iulie 2019 de modificare, în scopul adaptării la progresul tehnic, a anexei la Directiva 80/181/CEE a Consiliului în ceea ce privește definițiile unităților fundamentale din SI; Directiva 80/181/CEE a Consiliului privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la unitățile de măsură și de abrogare a Directivei 71/354/CEE.

126. **Produsele preambalate** sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 907/2014 pentru aprobarea Regulamentului general de metrologie legală referitor la preambalarea, în funcție de masă sau volum, a anumitor produse preambalate, care transpune integral Directiva 2007/45/CE și Directiva 76/211/CEE a Consiliului.

127. **Recipientele de măsurare (sticlele)** sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 881/2014 cu privire la aprobarea Regulamentului general de metrologie legală de stabilire a cerinţelor privind sticlele utilizate ca recipiente de măsurare, transpunând integral Directiva 75/107/CEE a Consiliului privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la sticlele utilizate ca recipiente de măsurare.

III.T. PRODUSELE FERTILIZANTE

128. Produsele fertilizante sunt reglementate de Legea nr. 21/2025 privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante. Legislația este parțial aliniată la Regulamentul (UE) 2019/1009 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE. Această lege va intra în vigoare la 27 septembrie 2025. O parte semnificativă a acestui Regulament a fost integrată integral, în timp ce anumite articole au fost transpuse parțial în Legea nr. 21/2025.

129. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 3.T. de mai jos:

Tabelul 3.T. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul în domeniul PRODUSELOR FERTILIZANTE

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE, și de modificare a Regulamentelor (CE) 1069/2009 și (CE) 1107/2009 și de abrogare a Regulamentului (CE) 2003/2003 (CELEX: 32019R1009)	Anexa I „Categoriile funcționale de produse (CFP) pentru produsele fertilizante UE” și Anexa II “Categoriile de materii componente (CMC)”, sunt planificate să fie transpuse **în 2025** prin Ordin al Ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare. Anexa III „Cerințe de etichetare”, Anexa IV „Proceduri de evaluare a conformității”, Anexa V „Declarație de conformitate UE” sunt planificate să fie transpuse în **2025** prin Hotărâre de Guvern. Temeiul juridic este stabilit în art. 45 alineatul (3) din Legea nr. 21/2025. **Până la sfârșitul anului 2025**: Adoptarea unei noi legi care stabilește norme privind disponibilitatea pe piață a produselor fertilizante;	Acțiunile includ: - Efectuarea unei analize aprofundate a lacunelor legate de anexele transpuse parțial. - Elaborarea legislației secundare pentru a încorpora integral cerințele articolelor transpuse, luând în considerare contextul agricol și economic specific al Moldovei. - Solicitarea de asistență tehnică și schimbul de bune practici cu UE. - Participarea la consultări cu părțile interesate relevante, inclusiv producătorii agricoli, reprezentanții industriei și organizațiile de mediu, pentru a se asigura că legislația aliniată	Nu se solicită

	Până la sfârșitul anului 2026: Elaborarea și adoptarea actelor de punere în aplicare și transpunerea dispozițiilor din anexele la Regulamentul (UE) 2019/1009, inclusiv a procedurilor de supraveghere și control al pieței.	răspunde nevoilor și preocupărilor acestora.	

IV. *ACQUIS*-UL UE PRIVIND PRODUSELE „VECHEA ABORDARE"

IV.A. AUTOVEHICULE / TRACTOARE (AGRICOLE, FORESTIERE) / VEHICULE CU DOUĂ SAU TREI ROȚI / ECHIPAMENTE MOBILE FĂRĂ DESTINAȚIE RUTIERĂ

130. Anexa 2 la Hotărârea Guvernului nr. 1047/1999 cu privire la reorganizarea Sistemului informaţional automatizat de căutare „Automobilul" în Registrul de stat al transporturilor şi introducerea testării a autovehiculelor şi remorcilor acestora este parțial aliniată atât cu Regulamentul (UE) 2018/858 privind omologarea și supravegherea pieței autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și ale sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate vehiculelor respective, cât și cu Regulamentul (UE) 168/2013 privind omologarea și supravegherea pieței pentru vehiculele cu două sau trei roți și pentru cvadricicluri.

131. Hotărârea Guvernului nr. 607/1999 cu privire la Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro" al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare este parțial aliniată la Regulamentul (UE) 167/2013 privind omologarea și supravegherea pieței pentru vehiculele agricole și forestiere.

132. Legislația națională și actele secundare de punere în aplicare vor fi adoptate până la sfârșitul anului 2026 pentru alinierea la Regulamentul (UE) 167/2013. Intrarea în vigoare și aplicarea acestora este planificată pentru 2027. Moldova se angajează să transpună și actele delegate până la data aderării.

133. Legislația națională nu este încă aliniată la Regulamentul (UE) 2016/1628 privind cerințele referitoare la limitele emisiilor de poluanți gazoși și de particule poluante și omologarea de tip pentru motoarele cu ardere internă pentru echipamentele mobile fără destinație rutieră. Până în 2028, se preconizează identificarea și consolidarea capacității „autorității naționale de omologare" care va certifica faptul că utilajele mobile fără destinație rutieră (NRMM), componentele sau unitățile tehnice separate ale acestora sunt conforme cu cerințele legale prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/1628. „Autoritatea națională de omologare" va fi responsabilă pentru: (a) toate aspectele privind omologarea de tip a motoarelor cu ardere internă și a utilajelor mobile fără destinație rutieră; (b) procesul de autorizare: acordarea, retragerea sau refuzul omologării și eliberarea certificatelor de omologare de tip; (c) supravegherea respectării de către producător a obligațiilor privind conformitatea produselor. Se preconizează ca „autoritatea de omologare" la nivel național să fie una pentru toate aspectele legate de omologarea și supravegherea pieței autovehiculelor și remorcilor acestora, vehiculelor agricole și forestiere, vehiculelor cu două sau trei roți și pentru cvadricicluri, precum și a utilajelor mobile fără destinație rutieră.

134. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 4.A. de mai jos:

Tabelul 4.A. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul AUTOVEHICULE / TRACTOARE (AGRICOLE, FORESTIERE) / VEHICULE CU DOUĂ SAU TREI ROȚI / ECHIPAMENTE MOBILE FĂRĂ DESTINAȚIE RUTIERĂ

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Regulamentul (UE) 2018/858 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind omologarea și supravegherea pieței autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și ale sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate vehiculelor respective, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 715/2007 și (CE) nr. 595/2009 și de abrogare a Directivei 2007/46/CE (CELEX: 32018R0858)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Legii privind omologarea și supravegherea pieței autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și a sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate acestor vehicule; **Până la data aderării:** Adoptarea regulamentelor secundare de punere în aplicare necesare pentru a asigura implementarea a Regulamentelor (UE) 2018/858 și (UE) 168/2013.	**Până la data aderării:** Consolidarea capacității autorităților desemnate în domeniul supravegherii pieței autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și a sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate acestor vehicule.	Nu se solicită
Regulamentul (UE) 167/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 februarie 2013 privind omologarea și supravegherea pieței pentru vehiculele agricole și forestiere (CELEX: 32013R0167)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Alinierea Legii privind omologarea și supravegherea pieței vehiculelor agricole și forestiere la Regulamentul (UE) 167/2013 și desemnarea autorităților de omologare și supraveghere a pieței.	**Continuu:** Dezvoltarea capacităților instituționale ale Inspectoratului de Stat pentru Supraveghere Tehnică „Intehagro”. **Până la sfârșitul anului 2027:** Crearea și desemnarea serviciului (serviciilor) tehnic(e) - laboratorului (laboratoarelor) de testare și dotarea acestora cu instrumente și utilaje; **Continuu:** Consolidarea cooperării cu asociațiile industriale,	

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
		instituțiile academice și organizațiile internaționale, promovând o mai bună înțelegere și aliniere la obiectivele noii legi.	
Regulamentul (UE) 168/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2013 privind omologarea și supravegherea pieței pentru vehiculele cu două sau trei roți și pentru cvadricicluri (CELEX: 32013R0168)	**Până la sfârșitul anului 2026**: Adoptarea legii privind omologarea și supravegherea pieței autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și a sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate acestor vehicule. **Până la data aderării:** Adoptarea regulamentelor secundare necesare pentru a asigura punerea în aplicare.	**Continuu:** Consolidarea capacităților autorităților desemnate în domeniul supravegherii pieței autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și a sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate acestor vehicule.	Nu se solicită
Regulamentul (UE) 2016/1628 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 septembrie 2016 privind cerințele referitoare la limitele emisiilor de poluanți gazoși și de particule poluante și omologarea de tip pentru motoarele cu ardere internă pentru echipamentele mobile fără destinație rutieră, de modificare a Regulamentelor (UE) 1024/2012 și (UE) 167/2013 și de modificare și abrogare a Directivei 97/68/CE (CELEX: 32016R1628)	**Până în anul 2028:** Adoptarea Hotărârii Guvernului privind cerințele referitoare la limitele de emisie de poluanți gazoși și particule poluante și la omologarea de tip pentru motoarele cu ardere internă destinate echipamentelor mobile fără destinație rutieră (NRMM).	**Până la data aderării**: Identificarea și consolidarea capacității „autorității naționale de omologare” care certifică faptul că echipamentele mobile fără destinație rutieră (NRMM), componentele sau unitățile tehnice separate sunt conforme cu cerințele legale stabilite în Regulamentul (EU) 2016/1628.	Nu se solicită

IV.B. CERINȚE PRIVIND OMOLOGAREA RUTIERĂ A ECHIPAMENTELOR MOBILE FĂRĂ DESTINAȚIE RUTIERĂ

135. Moldova se angajează să își alinieze cadrul juridic național la Regulamentul (UE) 2025/14 privind omologarea și supravegherea pieței echipamentelor mobile fără destinație rutieră care circulă pe drumurile publice și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1020 până la sfârșitul anului 2027.

136. Moldova solicită posibilitatea de a accesa instrumentele de finanțare relevante ale UE pentru a sprijini procesul de adaptare și de a participa la programe de formare pregătitoare și la exerciții pilot înainte de aplicarea deplină.

137. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 4.B. de mai jos:

Tabelul 4.B. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul CERINȚE PRIVIND OMOLOGAREA RUTIERĂ A UTILAJELOR MOBILE FĂRĂ DESTINAȚIE RUTIERĂ

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul (UE) 2025/14 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 decembrie 2024 privind omologarea și supravegherea pieței echipamentelor mobile fără destinație rutieră care circulă pe drumurile publice și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1020 (CELEX: 32025R0014)	**Până la sfârșitul anului 2027.**	**Până la data aderării**, Consolidarea capacității „autorității naționale de omologare" care certifică faptul că echipamentele mobile fără destinație rutieră (NRMM), componentele sau unitățile tehnice separate sunt conforme cu cerințele legale stabilite în Regulamentul (UE) 2025/14.	Nu se solicită

IV.C. SUBSTANȚE CHIMICE - ÎNREGISTRAREA, EVALUAREA, AUTORIZAREA ȘI RESTRICȚIONAREA SUBSTANȚELOR CHIMICE (REACH)

138. Înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice este reglementată prin Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, care se aliniază parțial la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei.

139. Deși Moldova a făcut progrese în alinierea cadrului său de siguranță chimică la standardele UE, Regulamentul (CE) 1907/2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice (Regulamentul REACH) are o aplicabilitate limitată în legislația Moldovei. Acesta servește în primul rând drept cadru de referință pentru orientarea

politicilor de gestionare a substanțelor chimice, mai degrabă decât să aibă putere directă de aplicare a reglementărilor.

140. Republica Moldova a inițiat alinierea la cerințele Regulamentului (CE) 1907/2006 (REACH) de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice prin amendarea Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice și aprobarea Listei privind introducerea pe piață a substanțelor chimice, inclusiv a substanțelor chimice care prezintă motive de îngrijorare deosebită (SVHC) și a listei de restricții și interdicții privind producerea, introducerea pe piață, utilizarea și exportul substanțelor chimice, activitate realizată cu sprijinul experților din cadrul proiectului Twinning „Calitatea aerului și mediul", finanțat de Uniunea Europeană.

141. Angajamente suplimentare în vederea alinierii legislației naționale la REACH vor fi luate în cadrul Capitolului 27 privind mediul înconjurător.

IV. D. DETERGENȚI

142. Legislația națională nu este încă aliniată la Regulamentul (CE) nr. 648/2004 privind detergenții. Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice este aliniată doar cu dispozițiile generale privind detergenții. Principalele dispoziții, în conformitate cu cerințele UE, sunt stipulate la art. 4 „Noțiuni principale", art. 17 „Interdicții și restricții pentru unele substanțe și amestecuri chimice", art. 23 „Produse chimice care fac obiectul autorizării" și art. 24 „Eliberarea autorizației". Aceste articole servesc drept cadru de referință de bază pentru elaborarea legislației secundare, prin care cerințele stabilite în Regulamentul (CE) nr. 648/2004 privind detergenții vor fi transpuse în legislația națională, fără putere de aplicare directă a reglementărilor.

143. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 4.D. de mai jos:

Tabelul 4.D. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul DETERGENȚI

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Regulamentul (CE) nr. 648/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 martie 2004 privind detergenții (CELEX: 32004R0648)	**Până la sfârșitul anului 2026**: Crearea cadrului juridic necesar.	**Permanent:** Organizarea de cursuri de formare pentru personalul Agenției de Mediu cu privire la punerea în aplicare a cerințelor privind detergenții.	Nu se solicită

IV. E. CLASIFICARE, ETICHETARE ȘI AMBALARE [A SUBSTANȚELOR CHIMICE] (CLP)

144. Clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor este reglementată de Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, care este parțial aliniată la Regulamentul

(CE) nr. 1272/2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor (CLP). Deși Moldova a făcut progrese în alinierea cadrului său de siguranță chimică la standardele UE, Regulamentul CLP are o aplicabilitate limitată în cadrul legislației naționale. Acesta servește în primul rând drept cadru de referință pentru orientarea politicilor de gestionare a substanțelor chimice, mai degrabă decât să aibă putere directă de aplicare a reglementărilor.

145. Moldova a inițiat alinierea la cerințele Regulamentului CLP prin elaborarea Regulamentului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor chimice, activitate realizată cu sprijinul experților din cadrul proiectului Twinning „Calitatea aerului și mediul", finanțat de Uniunea Europeană.

146. Angajamente suplimentare în vederea alinierii legislației naționale la CLP vor fi luate în cadrul Capitolului 27 privind mediul.

IV.F. PRECURSORII DROGURILOR

147. Precursorii de droguri sunt reglementați prin Legea nr. 382/1999 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor. Legislația este parțial aliniată cu Regulamentul (CE) nr. 273/2004 privind precursorii drogurilor.

148. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 4.F. de mai jos:

Tabelul 4.F. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul PRECURSORII DROGURILOR

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Regulamentul (CE) nr. 273/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 privind precursorii drogurilor (CELEX: 32004R0273)	**Până la sfârșitul anului 2025**: Adoptarea amendamentelor la Legea privind circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor. **Până la sfârșitul anului 2026**: Adoptarea amendamentelor la Hotărârea Guvernului nr. 1088/2004 cu privire la aprobarea tabelelor şi listelor substanţelor stupefiante, psihotrope şi precursorilor acestora, supuse controlului, pentru actualizarea listei naționale de precursori în conformitate cu clasificarea UE.		Nu se solicită

IV.G. BUNE PRACTICI DE LABORATOR

149. Directiva 2004/9/CE privind inspecția și verificarea bunei practici de laborator (BPL) și Directiva 2004/10/CE privind aplicarea principiilor BPL și verificarea aplicării acestora la testele efectuate asupra substanțelor chimice nu au fost încă transpuse în legislația

națională. Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice a transpus doar dispozițiile generale privind buna practică de laborator. Principalele dispoziții, în conformitate cu cerințele UE, sunt stipulate la articolul 12 „Obligațiile generale ale operatorilor din lanțul de aprovizionare" și la articolul 20 „Principiile bunei practici de laborator". Aceste articole servesc drept cadru de referință de bază pentru dezvoltarea viitoare a legislației secundare, prin care cerințele stabilite în Directivele BPL vor fi transpuse în legislația națională, mai degrabă decât să aibă putere directă de aplicare a reglementărilor.

150. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 4.G. de mai jos:

Tabelul 4.G. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul BUNE PRACTICI DE LABORATOR (BPL)

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva 2004/10/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 februarie 2004 privind armonizarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative referitoare la aplicarea principiilor bunei practici de laborator și verificarea aplicării acestora la testele efectuate asupra substanțelor chimice (CELEX: 32004L0010)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Crearea cadrului juridic necesar.	**Până la data aderării:** Instituirea autorității responsabile pentru inspecția laboratoarelor și pentru verificarea studiilor efectuate de aceste laboratoare, în vederea evaluării conformității cu principiile BPL. **Continuu**: Participarea reprezentanților autorităților centrale de mediu la grupurile de lucru BPL, pentru a dobândi cunoștințe și expertiză privind principiile BPL. **Continuu**: Organizarea de cursuri de formare pentru a spori cunoștințele personalului de laborator cu privire la principiile BPL.	Nu se solicită
Directiva 2004/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 februarie 2004 privind inspecția și verificarea bunei practici de laborator (BPL) (CELEX: 32004L0009)	**Până la sfârșitul anului 2026**: Crearea cadrului juridic necesar.	**Până la data aderării:** Instituirea autorității responsabile pentru inspecția laboratoarelor și pentru verificarea studiilor efectuate de aceste laboratoare, pentru a evalua conformitatea cu BPL. **Continuu**: Participarea reprezentanților autorităților centrale de mediu la grupurile de lucru BPL, pentru a dobândi cunoștințe și expertiză privind metodele BPL. **Continuu**:	Nu se solicită

		Organizarea de cursuri de formare pentru a spori cunoștințele inspectorilor cu privire la metodele de inspecție și verificare GLP.	

IV. H. GENERATOARE DE AEROSOLI

151. Directiva 75/324/CEE a Consiliului privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la generatoarele de aerosoli va fi transpusă în legislația națională până la sfârșitul anului 2025.

152. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 4.H. de mai jos:

Tabelul 4.H. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul GENERATOARE DE AEROSOLI

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Directiva 75/324/CEE a Consiliului privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la generatoarele de aerosoli (CELEX: 31975L0324)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Hotărârii Guvernului privind condițiile de introducere pe piață a generatoarelor de aerosoli.	Măsurile de implementare urmează să fie aprobate de cadrul național de reglementare **până la sfârșitul anului 2025.**	Nu se solicită

V. MĂSURI PROCEDURALE

V.A. TRANSPARENȚA ÎN STABILIREA PREȚURILOR ȘI RAMBURSAREA MEDICAMENTELOR

153. Cadrul național care reglementează stabilirea prețurilor medicamentelor este în prezent parțial aliniat la *acquis*-ul UE. Prețul medicamentelor este reglementat prin Hotărârea Guvernului nr. 295/2023 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aprobare și înregistrare a prețului de producător la medicamente, care transpune parțial dispozițiile Directivei 89/105/CEE a Consiliului privind transparența măsurilor care reglementează stabilirea prețurilor medicamentelor de uz uman și includerea acestora în domeniul de aplicare al sistemelor naționale de asigurări de sănătate.

154. Se preconizează continuarea alinierii prin adoptarea noii legi privind medicamentele, care încorporează elemente-cheie ale legislației farmaceutice a UE, inclusiv transpunerea integrală a Directivei 89/105/CEE. Proiectul de lege se află în prezent în etapa finală de adoptare în Parlament. După adoptare, Hotărârea Guvernului nr. 295/2023 va fi modificată până la sfârșitul anului 2026 pentru a asigura conformitatea deplină cu cerințele UE privind transparența prețurilor la medicamente.

V.B. STICLA CRISTAL

155. Sticla cristal este reglementată prin Hotărârea Guvernului nr. 718/2023 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind sticla cristal, care transpune toate dispozițiile Directivei 69/493/CEE a Consiliului privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la sticla cristal.

V.C. ETICHETAREA TEXTILELOR

156. Textilele sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 11/2024 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind denumirile fibrelor textile și etichetarea corespunzătoare și marcarea compoziției fibroase a produselor textile. Legislația este aliniată la Regulamentul (UE) nr. 1007/2011 privind denumirile fibrelor textile și etichetarea corespunzătoare și marcarea compoziției fibroase a produselor textile, cu excepția articolelor care nu sunt aplicabile pentru Moldova înainte de aderare (Capitolul 4 privind dispozițiile finale, referitor la acte delegate, exercitarea delegării de competențe, raportare, examinare, studiu privind substanțele periculoase, dispoziție tranzitorie, abrogare).

V.D. ÎNCĂLȚĂMINTE

157. Încălțămintea este reglementată prin Hotărârea Guvernului nr. 856/2023 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind etichetarea materialelor folosite la producerea principalelor componente ale articolelor de încălțăminte destinate vânzării către consumatori, care transpune toate prevederile Directivei 94/11/CE de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre referitoare la etichetarea materialelor folosite la producerea principalelor componente ale articolelor de încălțăminte destinate vânzării către consumatori.

V.E. ARME DE FOC (ACHIZIȚIONAREA ȘI DEȚINEREA DE ARME)

158. Dispozițiile referitoare la armele de foc sunt reglementate prin Legea nr. 130/2012 privind regimul armelor de foc și al munițiilor cu destinație civilă, Hotărârea Guvernului nr. 293/2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul armelor și al muniţiilor cu destinaţie civilă și Hotărârea Guvernului nr. 416/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a Registrului de stat al armelor, format de Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al armelor”, care transpune parțial Directiva (UE) 2021/555 privind controlul achiziționării și deținerii de arme (text codificat).

159. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 5.E. de mai jos:

Tabelul 5.E. Angajamentele Moldovei de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul ARME DE FOC (ACHIZIȚIONAREA ȘI DEȚINEREA DE ARME)

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva (UE) 2021/555 din 24 martie privind controlul achiziționării și	**Până la sfârșitul anului 2025:** Modificarea Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor de foc și al munițiilor cu destinație civilă.		Nu se solicită

deținerii de arme (text codificat) (CELEX: 32021L0555)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 416/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a Registrului de stat al armelor, format de Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al armelor”.		

V.F. PRODUSE DE APĂRARE (TRANSFER DE PRODUSE LEGATE DE APĂRARE)

160. Sistemul de comercializare a mărfurilor din domeniul apărării este reglementat de Legea nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice și de Hotărârea Guvernului nr. 24/2025 cu privire la Sistemul naţional de control al comerțului cu mărfuri strategice în Republica Moldova. În prezent, doar autorizațiile individuale sunt eliberate în ceea ce privește comerțul cu mărfuri din domeniul apărării. Directiva 2009/43/CE de simplificare a clauzelor și condițiilor de transfer al produselor din domeniul apărării în interiorul Comunității nu este încă transpusă în legislația națională. Deși a fost elaborat un proiect de lege privind simplificarea termenilor și condițiilor de transfer al produselor din domeniul apărării, Moldova intenționează să transpună integral Directiva 2009/43/CE până la încheierea negocierilor de aderare. Punerea în aplicare va fi asigurată începând cu data aderării.

V.G. BUNURI CULTURALE IEȘITE ILEGAL DE PE TERITORIUL UNUI STAT MEMBRU AL UE

161. Directiva 2014/60/UE privind restituirea obiectelor culturale care au părăsit ilegal teritoriul unui stat membru va fi transpusă integral în legislația națională până la sfârșitul anului 2025. Punerea în aplicare a Directivei va fi asigurată începând cu data aderării. Amendarea Legii nr. 280/2011 privind protejarea patrimoniului cultural naţional mobil (clauza de armonizare, art. 1, 2 etc.), care transpune din Regulamentul (CE) nr. 116/2009 al Consiliului privind exportul bunurilor culturale (versiunea codificată) și transpune parțial Directiva 2014/60/UE a fost aprobată în primă lectură de Parlament la 10 aprilie 2025.

VI. LUPTA ÎMPOTRIVA CORUPȚIEI

162. Moldova va consolida capacitatea administrativă a organelor administrației centrale și locale pentru a asigura aplicarea eficientă a măsurilor anticorupție. Acțiunile cheie vor include furnizarea de formare continuă pentru funcționarii publici de la toate nivelurile, cu accent pe alertele de integritate, protecția avertizorilor de integritate și gestionarea alertelor de integritate în cadrul instituțiilor publice. De asemenea, vor fi întreprinse eforturi administrative și tehnice continue pentru a îmbunătăți eficiența operațională a instituțiilor relevante în detectarea, urmărirea penală și sancționarea corupției.

CAPITOLUL 2 – LIBERA CIRCULAȚIE A LUCRĂTORILOR

163. Republica Moldova se află la un stadiu incipient de aliniere a cadrelor sale juridic și instituțional la cerințele UE privind libera circulație a lucrătorilor. Unele progrese includ încheierea de acorduri bilaterale de securitate socială cu statele membre ale UE, precum și măsuri pregătitoare pentru aderarea la Rețeaua europeană a serviciilor de ocupare a forței de muncă (EURES). Aceasta include desemnarea Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) drept Birou Național de Coordonare pentru EURES și elaborarea cadrului juridic necesar pentru organizarea activităților EURES la nivel național. În plus, Republica Moldova își consolidează infrastructura digitală de securitate socială, în special în vederea pregătirii pentru participarea la schimbul electronic de informații privind securitatea socială (EESSI).

164. Pentru a-și consolida și mai mult poziția, Republica Moldova a acordat prioritate încheierii unor acorduri de securitate socială suplimentare. Din 2022 țara a semnat patru acorduri suplimentare cu Spania, Letonia, Italia și Franța, ajungând la un total de 19 acorduri, dintre care 17 cu state membre ale UE. În prezent, Moldova se pregătește pentru semnarea acordului de securitate socială cu Elveția pe 2 iunie 2025. Noi acorduri se negociază cu Slovacia, Ucraina, Canada și Albania.

165. Prioritățile-cheie ale Republicii Moldova includ:

- **Integrarea pe piața muncii și mobilitatea:** Obiectivul principal al Republicii Moldova este de a promova mobilitatea forței de muncă între Republica Moldova și statele membre ale UE. Aceasta include asigurarea liberei circulații a lucrătorilor din UE în Republica Moldova, integrarea în rețeaua EURES, garantarea accesului nediscriminatoriu pentru cetățenii UE și membrii familiilor acestora, și alinierea legislației din domeniul muncii a Republicii Moldova la directivele UE privind mobilitatea lucrătorilor.
- **Alinierea sistemului de securitate socială:** Republica Moldova este hotărâtă să își integreze sistemul de securitate socială cu cele ale statelor membre ale UE. Acest lucru va implica încheierea de noi acorduri bilaterale cu statele membre ale UE, armonizarea cadrului juridic și dezvoltarea mecanismelor pentru schimbul transfrontalier de date, pentru a asigura protecția drepturilor de securitate socială atât ale lucrătorilor din UE în Republica Moldova, cât și ale lucrătorilor moldoveni în statele membre ale UE.
- **Alinierea asigurărilor de sănătate:** În vederea susținerii dreptului la libera circulație între Republica Moldova și statele membre ale UE, Republica Moldova s-a angajat să implementeze Cardul european de asigurări sociale de sănătate la data aderării. Acesta va implica revizuirea legislației naționale privind asigurările de sănătate pentru a garanta că toate persoanele asigurate pot avea acces la asistența medicală necesară în timpul șederilor temporare peste hotare, precum și dezvoltarea unei infrastructuri administrative și digitale de sprijin, și instituirea unor mecanisme instituționale pentru schimbul de date și rambursarea cu statele membre ale UE.

166. Republica Moldova se angajează să consolideze capacitatea instituțiilor sale de a implementa și de a aplica în mod eficient politicile privind mobilitatea forței de muncă, legislația muncii, coordonarea securității sociale, furnizarea de asigurări de sănătate și nediscriminarea cetățenilor UE și a membrilor familiilor acestora în Republica Moldova.

167. Republica Moldova acceptă *acquis*-ul UE și standardele relevante bazate pe bunele practici internaționale reglementate de Capitolul 2 „Libera circulație a lucrătorilor", în vigoare din data prezentării poziției de negociere și se angajează să le pună în aplicare până la data aderării. Republica Moldova nu solicită adaptări specifice, măsuri sau perioade tranzitorii pentru acest capitol.

I. ACCESUL LA PIAȚA MUNCII: PRINCIPII GENERALE

168. Republica Moldova este parțial aliniată la Regulamentul (UE) 492/2011 și la Directiva 2014/54/UE. Nu este încă aliniată la Directiva 2004/38/CE. Alinierea parțială este legată de faptul că cadrul juridic național nu definește termenul de cetățean al UE și membrii familiilor acestora, care sunt în prezent clasificați în conformitate cu cadrul general aplicabil străinilor.

169. În conformitate cu modificările din 2023 la Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, cetățenii Uniunii Europene care intenționează să lucreze în Republica Moldova pentru o perioadă mai mică de 90 de zile nu mai sunt obligați să obțină un permis de ședere. Acestora li se permite să se angajeze în activități de muncă în conformitate cu legislația națională a muncii imediat după intrarea în țară.

170. La angajarea în câmpul muncii pentru o perioadă mai mare de 90 de zile, cetățenii UE trebuie să solicite un permis de ședere în scop de muncă înainte de expirarea perioadei inițiale de 90 de zile de la intrarea în Republica Moldova. Cererea face obiectul unei perioade de procesare reduse de 15 zile calendaristice.

171. În plus, aceeași lege prevede facilitarea accesului pe piața muncii din Republica Moldova pentru diferite categorii de lucrători din UE. Printre acestea se numără personalul transferat temporar, cum ar fi managerii și specialiștii superiori, cărora li se acordă dreptul de ședere temporară inițial pentru o perioadă de 3 ani sau, după caz, prelungit pentru o perioadă cumulată de până la 3 ani.

172. Cetățenii UE angajați în activități, precum specialiști IT, liber-profesioniști, prestatori de servicii contractuale sau vânzători profesioniști pot activa în Republica Moldova fără un permis de ședere temporară pentru o perioadă de până la șase luni, calculată cumulativ într-un interval de 12 luni. Pentru aceasta, angajatorul moldovean trebuie să depună o declarație la Inspectoratul General pentru Migrație cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte de expirarea șederii autorizate a cetățeanului străin, cu indicarea scopului și duratei acesteia.

173. Cetățenii UE beneficiază de acces liber la toate locurile de muncă din Republica Moldova, cu excepția posturilor care necesită expres cetățenia moldovenească. În conformitate cu art. 27 din Legea nr. 158/2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public, eligibilitatea pentru funcțiile din sectorul public este supusă unor criterii specifice, inclusiv cetățenia moldovenească. Cu toate acestea, cetățenii UE sunt eligibili pentru a fi angajați în funcții tehnice, specializate și auxiliare în cadrul autorităților publice, cu excepția posturilor de funcționar care deține o funcție de demnitate publică, funcționari publici, și membri ai cabinetelor funcționarilor care dețin o funcție de demnitate publică și ai altor categorii de funcționari publici definite prin legi speciale. În plus, cetățenii UE pot fi angajați în diverse instituții publice, precum școli, universități, spitale, clinici, biblioteci, teatre și muzee.

174. Cadrul de reglementare aplicabil personalului specializat va fi clarificat pentru a determina categoriile de posturi deschise angajării cetățenilor Uniunii Europene.

175. Articolul 19 din Constituție garantează egalitatea de tratament pentru cetățenii UE, asigurând faptul că cetățenii străini se bucură de aceleași drepturi și obligații ca și cetățenii moldoveni, în afara cazurilor în care se aplică excepții legale specifice. Excepțiile respective includ interdicția ca străinii să candideze sau să fie aleși în organele legislative, executive sau ale administrației publice locale, precum și să participe la alegeri. Consiliul pentru Egalitate este responsabil pentru asigurarea tratamentului egal în Republica Moldova, inclusiv pentru cetățenii UE.

176. Acorduri bilaterale privind migrația forței de muncă există între Republica Moldova și două state membre ale UE - Germania și Bulgaria, și în afara UE cu Israel. Aceste acorduri sunt implementate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, care joacă un rol central în politica privind piața muncii și serviciile de ocupare a forței de muncă atât pentru cetățeni, cât și pentru lucrătorii străini.

177. Guvernul va continua să își consolideze capacitățile umane, operaționale și tehnologice, punând un accent deosebit pe dezvoltarea funcționalităților necesare IT.

178. În prezent, Ministerul Afacerilor Interne împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale au elaborat și lansat pentru consultări publice un nou proiect de lege privind libera circulație și ședere a cetățenilor UE și a membrilor familiilor acestora în Republica Moldova, care va transpune *acquis*-ul UE privind libera circulație.

179. Odată aprobată, noua lege va transpune integral *acquis*-ul UE relevant și va elimina cerințele actuale privind permisul de ședere și de muncă. Cetățenii UE vor trebui să depună doar o simplă declarație – pe propria răspundere – că sunt angajați în muncă, pentru a primi un permis de ședere. Membrii familiilor acestora vor beneficia, de asemenea, de acces nediscriminatoriu la piața muncii. Consiliul pentru Egalitate va monitoriza punerea în aplicare și va soluționa eventuale cazuri de tratament inegal.

180. Republica Moldova își menține angajamentul de a-și îmbunătăți alinierea la standardele UE și de a asigura punerea efectivă în aplicare a cadrului legislativ și strategic privind reglementările pieței muncii.

181. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 1 de mai jos:

Tabelul 1. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul ACCESULUI LA PIAȚA MUNCII

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**

Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii (CELEX:32011R0492)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Legii privind libera circulație și ședere a cetățenilor UE și a membrilor familiilor acestora în Republica Moldova. **Intrarea în vigoare:** Legea va intra în vigoare **în 2027**, cu aplicarea eșalonată a prevederilor individuale, așa cum este prevăzut în lege.	**În 2026:** - Procedurile administrative interne ale instituțiilor relevante vor fi revizuite și alineate corespunzător. - Personalul din cadrul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, al Inspectoratului General pentru Migrație și al Consiliului pentru Egalitate vor beneficia de formare specifică pentru a asigura implementarea eficientă a noilor proceduri.	Nu se solicită
Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora (CELEX:32004L0038)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Legii privind libera circulație și ședere a cetățenilor UE și a membrilor familiilor acestora în Republica Moldova. **Intrarea în vigoare:** Legea va intra în vigoare **în 2027**, cu aplicarea eșalonată a prevederilor individuale, așa cum este prevăzut în lege.		Nu se solicită
Directiva 2014/54/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor (CELEX:32014L0054)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Legii privind libera circulație și ședere a cetățenilor UE și a membrilor familiilor acestora în Republica Moldova. **Intrarea în vigoare:** Legea va intra în vigoare **în 2027**, cu aplicarea eșalonată a prevederilor individuale, așa cum este prevăzut în lege.	**În 2026:** - Procedurile administrative interne ale instituțiilor relevante vor fi revizuite și alineate corespunzător. - Personalul din cadrul Agenției Naționale pentru Ocupare a Forței de Muncă, al Inspectoratului General pentru Migrație și al Consiliului pentru Egalitate va beneficia de formare specifică pentru a asigura implementarea eficientă a noilor proceduri.	Nu se solicită

II. PENSII SUPLIMENTARE

182. În 2020, Republica Moldova a adoptat Legea nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative, care acoperă atât fondurile de pensii facultative (participanții semnează contractul individual de aderare cu administratorul), cât și fondurile de pensii ocupaționale

(contractul individual de aderare este încheiat între angajat, administrator și angajator) drept categorii de fonduri de pensii facultative. Legea transpune Directiva 2014/50/UE și transpune parțial dispozițiile Directivei (UE) 2016/2341.

183. Deși în prezent nu există regimuri de pensii complementare care să fie conectate cu locul de muncă sau activitatea profesională, în octombrie 2024, Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) a autorizat prima societate de administrare a unui fond de pensii facultative. Administratorul licențiat pregătește documentația necesară pentru înființarea unui sistem de fonduri de pensii facultative, care face în continuare obiectul aprobării suplimentare de către CNPF.

184. Suplimentar, este planificat un studiu de fezabilitate pentru implementarea Pilonului II privind sistemele de pensii obligatorii administrate privat, cu scopul de a evalua oportunitatea implementării unui astfel de mecanism în Moldova.

185. Legea nr. 198/2020 este aliniată la Directiva 2014/50/UE și Directiva 98/49/CE a Consiliului, asigurând lipsa restricțiilor privind drepturile la pensie pentru lucrătorii care se deplasează în cadrul UE. Aceasta garantează egalitatea de tratament, o perioadă de dobândire a drepturilor de doi ani, mobilitatea drepturilor de pensie, acoperirea transfrontalieră, protecția drepturilor latente și accesul transparent la informații privind pensiile.

186. Prin axarea pe aceste acțiuni, Republica Moldova se angajează să realizeze alinierea deplină, din punct de vedere normativ și instituțional, la *acquis*-ul UE privind pensiile suplimentare până la sfârșitul anului 2026.

187. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 2 de mai jos:

Tabelul 2. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul PENSIILOR SUPLIMENTARE

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Directiva 98/49/CE a Consiliului din 29 iunie 1998 privind protecția dreptului la pensie suplimentară al lucrătorilor salariați și independenți care se deplasează în cadrul Comunității (CELEX:31998L0049)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative.	-	Nu se solicită

III.EURES

188. În ultimii ani, Republica Moldova a atins un anumit nivel de pregătire în vederea alinierii la *acquis*-ul UE privind Rețeaua europeană de servicii de ocupare a forței de muncă (EURES). Ministerul Muncii și Protecției Sociale, împreună cu Agenția Naționala pentru Ocuparea Forței de Muncă, au luat măsuri de pregătire pentru aderarea la rețeaua EURES și depun eforturi pentru a consolida cadrul legislativ și instituțional pentru integrarea EURES. Ca urmare a recentelor modificări aduse Hotărârii Guvernului nr. 990/2018 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Munca

(ANOFM), aceasta a fost desemnată drept Birou Național de Coordonare pentru EURES. Modificările în cauză au introdus, de asemenea, schimbări în structura organizațională a instituției pentru a se adapta acestor noi responsabilități, punând un accent mai mare pe migrația forței de muncă.

189. În temeiul noii structuri, în cadrul ANOFM a fost înființată Direcția de migrație a forței de muncă și Direcția EURES. În cadrul Direcției a fost recrutat un funcționar desemnat care este responsabil de supravegherea activităților pregătitoare pentru facilitarea accesului Republicii Moldova la EURES. A fost elaborată o foaie de parcurs pentru a prezenta etapele tehnice specifice în vederea asigurării unei pregătiri adecvate pentru integrarea în rețeaua EURES.

190. Ca parte a etapelor pregătitoare pentru conectarea sistemului informatic al ANOFM la platforma informatică EURES și asigurarea unei clasificări omogene a ocupațiilor, guvernul a aprobat Hotărârea de Guvern nr. 208/2021 pentru alinierea Clasificatorului Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021) la Clasificarea Internațională Standard a Ocupațiilor (ISCO-08). Modificările la Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova includ:

- Standardizarea denumirilor de grupe majore, grupe minore și grupe de bază în Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova pentru a asigura alinierea cu ISCO-08.
- Introducerea de noi grupe ocupaționale pentru grupa majoră 0 pentru alinierea la ISCO-08.

191. Un alt pas pregătitor esențial pentru aderarea la EURES este Hotărârea Guvernului privind organizarea activităților EURES în Republica Moldova, care se află în prezent în proces de aprobare. Respectiva Hotărâre de Guvern transpune șase decizii de punere în aplicare ale Comisiei și asigură cadrul juridic pentru ca organizațiile să devină membri sau parteneri EURES. De asemenea, definește specificațiile pentru colectarea și analiza datelor în vederea monitorizării și evaluării funcționării rețelei EURES.

192. Eforturile constante ale Republicii Moldovei reflectă angajamentul acesteia de a se alinia la EURES și de a avansa în integrarea pieței muncii. Acestea includ modernizări tehnice, ajustări legislative și reforme administrative, în deplină conformitate cu standardele UE.

193. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 3 de mai jos:

Tabelul 3. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul EURES

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul (UE) 2016/589 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 aprilie 2016 privind o rețea europeană de servicii de ocupare a forței de muncă (EURES), accesul lucrătorilor la servicii de mobilitate și integrarea mai bună a piețelor forței de muncă și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 492/2011 și (UE) nr. 1296/2013 (CELEX:32016R0589)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Hotărârii de Guvern cu privire la organizarea activităților EURES în Moldova. **Intrarea în vigoare:** Se va aplica după aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.	**Până în trimestrul III al anului 2025,** va fi elaborată o foaie de parcurs care să contureze etapele necesare pentru aderarea Republicii Moldova la rețeaua EURES. **În 2026**, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) va aproba proceduri administrative interne care să contureze distribuția responsabilităților legate de EURES în cadrul instituției.	Nu se solicită
Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/1255 a Comisiei din 11 iulie 2017 privind un model de descriere a sistemelor și procedurilor naționale de admitere a organizațiilor ca membri și parteneri EURES (CELEX:32017D1255)	-	**Până la sfârșitul anului 2025**, ANOFM va adopta o procedură internă de admitere a organizațiilor ca parteneri și membri EURES. **Până la sfârșitul anului 2026,** personalul ANOFM, împreună cu viitorii membri EURES și partenerii, vor beneficia de formare specializată pentru a asigura implementarea și colaborarea eficientă în cadrul rețelei EURES.	Nu se solicită
Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/170 a Comisiei din 2 februarie 2018 privind specificațiile detaliate uniforme pentru colectarea și analiza datelor în scopul monitorizării și al evaluării funcționării rețelei EURES (CELEX:32018D0170)	-	**Până la sfârșitul anului 2025,** ANOFM va elabora proceduri interne pentru colectarea datelor și evaluarea performanței viitoarei rețele EURES din Republica Moldova.	Nu se solicită

Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/1257 a Comisiei din 11 iulie 2017 privind standardele tehnice și formatele necesare pentru un sistem uniform care să permită corelarea locurilor de muncă vacante cu cererile de locuri de muncă și CV-urile pe portalul EURES (CELEX:32017D1257)	-	**Până la sfârșitul anului 2026,** ANOFM va elabora proceduri interne pentru conținutul și calitatea datelor transmise către EURES. Interoperabilitatea dintre EURES și sistemul informatic al ANOFM va fi asigurată **după aderarea la UE.**	Nu se solicită
Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/1256 a Comisiei din 11 iulie 2017 privind modelele și procedurile necesare pentru schimbul de informații la nivelul Uniunii referitoare la programele naționale de lucru ale rețelei EURES (CELEX:32017D1256)	-	**Până la sfârșitul anului 2027,** ANOFM va elabora proceduri interne pentru schimbul de informații în cadrul rețelei EURES privind activitățile de programare.	Nu se solicită
Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1020 a Comisiei din 18 iulie 2018 privind adoptarea și actualizarea listei de aptitudini, competențe și ocupații din clasificarea europeană în scopul corelării automate prin intermediul platformei IT comune EURES (CELEX:32018D1020)	-	**Până la sfârșitul anului 2027,** personalul din cadrul ANOFM și al Ministerului Muncii și Protecției Sociale va beneficia de formare specializată pentru a sprijini participarea lor efectivă la revizuirea și actualizarea periodică a clasificării europene a aptitudinilor, competențelor și ocupațiilor, conform cerințelor de funcționare a portalului EURES. ANOFM va desemna o persoană responsabilă care să participe la Grupul de coordonare pentru EURES.	Nu se solicită
Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1021 a Comisiei din 18 iulie 2018 privind adoptarea unor standarde și formate tehnice necesare pentru funcționarea corelării automate prin intermediul platformei IT comune, utilizând clasificarea europeană și interoperabilitatea între sistemele naționale și clasificarea europeană (CELEX:32018D1021)	-	**Până la sfârșitul anului 2026,** Ministerul Muncii și Protecției Sociale va elabora tabele de corespondență pentru competențe și ocupații pentru a facilita corelarea automată prin intermediul platformei EURES.	Nu se solicită

IV. AUTORITATEA EUROPEANĂ A MUNCII

194. Republica Moldova s-a angajat să implementeze *acquis*-ul UE în ceea ce privește aplicarea reglementărilor din domeniul muncii, inclusiv participarea la Autoritatea Europeană a Muncii (ELA). Consolidarea capacităților în cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii, atât în ceea ce privește sistemele IT, cât și resursele umane, este planificată până în 2027. Regulamentul (UE) nr. 2019/1149 va fi direct aplicabil în Republica Moldova odată cu aderarea la UE.

195. Autoritățile desemnate pentru cooperarea cu ELA sunt Ministerul Muncii și Protecției Sociale, responsabil de elaborarea politicilor, Inspectoratul de Stat al Muncii, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Casa Națională de Asigurări Sociale, care supraveghează aplicarea.

196. Republica Moldova a inițiat un dialog cu ELA în 2023, cu scopul de a stabili o cooperare structurată, în special în domeniul combaterii muncii nedeclarate. Aranjament administrativ de cooperare dintre Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Autoritatea Europeană a Muncii a fost semnat oficial în 2 mai 2025, la Bratislava. Acordul definește cooperarea și consolidarea capacității; schimbul de expertiză, informații și bune practici; identificarea activităților reciproc relevante în domeniile aplicării, combaterii muncii nedeclarate, analizei și evaluării riscurilor și campaniilor de sensibilizare; și participarea ambelor părți la reuniuni relevante.

197. În urma reformei Inspectoratului de Stat al Muncii (ISM), numărul de lucrători nedeclarați identificați a crescut de la 80 pe an înainte de 2022 la peste 3,088 în 2024. Peste 80% dintre aceștia au fost oficializați, iar angajatorii lor au început să plătească contribuții sociale și asigurări de sănătate. În pofida progreselor, munca informală rămâne la un nivel ridicat, ceea ce face ca integrarea în rețeaua ELA să fie o prioritate guvernamentală pentru îmbunătățirea transparenței și conformității pieței muncii.

198. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 4 de mai jos:

Tabelul 4. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul AUTORITĂȚII EUROPENE A MUNCII

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Regulamentul (UE) 2019/1149 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 de instituire a Autorității Europene a Muncii, de modificare a Regulamentului (CE)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea unei legi care va reglementa rolul Autorității Europene a Muncii în calitate de mediator în litigiile privind cazurile individuale de aplicare a dreptului Uniunii în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1149. **Până la sfârșitul anului 2026:**	**Continuu:** Implicarea în activități de consolidare a capacităților și în forumuri anuale de nivel înalt cu ELA.	Nu se solicită

nr. 883/2004, a Regulamentului (UE) nr. 492/2011 și al Regulamentului (UE) 2016/589 și de abrogare a Deciziei (UE) 2016/344 (CELEX: 32019R1149)	Modificarea Legii nr. 140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii pentru a include dispoziții privind participarea acestuia la inspecții comune în domeniile care intră în competența ELA.		

V. COORDONAREA SISTEMELOR DE SECURITATE SOCIALĂ

199. Republica Moldova garantează protecția și aplicarea drepturilor de securitate socială pentru lucrătorii moldoveni care sunt sau au fost angajați în străinătate, prin intermediul a 19 acorduri bilaterale de securitate socială, dintre care 17 sunt încheiate cu statele membre ale UE, bazate pe principiile Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială.

200. În Republica Moldova, schimbul de date la nivel național se realizează exclusiv prin intermediul platformei naționale de interoperabilitate (MConnect), administrată de Agenția de Guvernare Electronică în conformitate cu Legea nr. 142/2018 privind schimbul de date și interoperabilitatea și Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate MConnect. Punerea în aplicare a schimburilor transfrontaliere de date este, de asemenea, coordonată de Agenția de Guvernare Electronică și implementată prin intermediul MConnect.

201. În vederea facilitării participării în viitor la schimbul electronic de informații privind securitatea socială (EESSI), Agenția de Guvernare Electronică, Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) și Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) colaborează la dezvoltarea infrastructurii digitale necesare.

202. Progresele recente includ, de asemenea, semnarea Acordului de securitate socială cu Italia (31 octombrie 2024, la Roma), ratificat de ambele părți. Ambele țări negociază în prezent aranjamentul administrativ de cooperare pentru implementarea acordului, cu scopul de a-l semna până la sfârșitul anului 2025.

203. În 10 martie 2025 a fost semnat cu Franța acordul privind securitatea socială. Au fost negociate aranjamente administrative pentru implementarea acordului, cu scopul semnării acestora până la sfârșitul anului 2025. Negocierile privind acordurile de securitatea socială cu Slovacia, Ucraina și Albania sunt în curs de desfășurare.

204. Republica Moldova se angajează să își extindă în continuare rețeaua de acorduri bilaterale privind coordonarea securității sociale, în special cu statele membre ale UE, să consolideze capacitățile administrative și să dezvolte capacități pentru alinierea la legislația și standardele UE în domeniul securității sociale.

205. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 5 de mai jos:

Tabelul 5. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul COORDONĂRII SISTEMELOR DE SECURITATE SOCIALĂ

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (CELEX:32004R0883)	**Până la data aderării:** Modificarea legislației naționale necesare pentru aliniere. **Intrarea în vigoare:** Regulamentul se va aplica direct de la data aderării la UE.	**Până la data aderării:** Încheierea unor acorduri de securitate socială cu statele membre ale UE și cu țările terțe, în conformitate cu Regulamentul (UE) 883/2004 și cu Regulamentul (UE) 1231/2010.	Nu se solicită
Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (CELEX:32009R0987)	**Până la data aderării:** Modificarea legislației naționale necesare pentru aliniere. Regulamentul se va aplica direct de la data aderării la UE.	**Până la data aderării:** Adoptarea: - legilor privind inițierea negocierilor și semnarea acordului de securitate socială cu statele membre ale UE; - hotărârilor de guvern privind încheierea de aranjamente administrative pentru punerea în aplicare a acordurilor de securitate socială.	Nu se solicită
Regulamentul (UE) nr. 1231/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de extindere a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 la resortisanții țărilor terțe care nu fac obiectul regulamentelor respective exclusiv pe motive de cetățenie (CELEX:32010R1231)	**Până la data aderării:** Modificarea legislației naționale necesare pentru aliniere. **Intrarea în vigoare:** Regulamentul se va aplica direct de la data aderării la UE.	**Până la data aderării:** Adoptarea: - legilor privind inițierea negocierilor și semnarea acordului de securitate socială cu statele membre ale UE; - hotărârilor de guvern privind încheierea de aranjamente administrative pentru punerea în aplicare a acordurilor de securitate socială.	Nu se solicită

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind digitalizarea coordonării sistemelor de securitate socială: facilitarea liberei circulații pe piața unică (CELEX:52023DC0501)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale în legătură cu schimbul de date în domeniul securității sociale cu statele membre ale UE **Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor Hotărârii Guvernului nr. 230/2020 privind organizarea și funcționarea Casei Naționale de Asigurări Sociale.	**Până la sfârșitul anului 2027:** - Finalizarea documentației tehnice pentru dezvoltarea și punerea în aplicare a interoperabilității între Sistemul Informațional „Protecția Socială” și Sistemul Electronic de Schimb de Informații privind Securitatea Socială (EESSI). - Finalizarea procedurii de achiziție și implementare a componentelor software și hardware necesare pentru integrarea EESSI în Sistemul Informațional „Protecție Socială” (crearea unei infrastructuri IT dedicate). - Finalizarea alinierii la procedurile specifice pentru schimbul de informații (Business Use Cases) și la structura, conținutul și formatul documentelor electronice structurate (SEDs). **Până în 2030**, instruirea personalului din cadrul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la utilizarea noilor sisteme informaționale. **Până la data aderării:** Interconectarea sistemului de securitate socială din Republica Moldova cu cele din statele membre ale UE.	Nu se solicită

VI. CARDUL EUROPEAN DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE

163. Republica Moldova dispune de un sistem pentru a asigura drepturile pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere. Cu toate acestea, cadrul său juridic nu este încă aliniat la *acquis*-ul UE și nu conține dispoziții privind accesul la asistență medicală pentru resortisanții UE.

164. Republica Moldova se pregătește activ pentru implementarea Cardului European de Asigurări Sociale de Sănătate (CEASS) o dată cu aderarea la UE. Sistemul național existent de asigurare medicală obligatorie de stat, instituit în 2004, oferă o bază solidă pentru acest obiectiv. Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM) are o experiență îndelungată în gestionarea unui sistem de asigurări de sănătate și a resurselor sale financiare. Aceasta oferă atât capacitatea operațională, cât și infrastructura instituțională necesară pentru alinierea la standardele UE și punerea în aplicare eficientă a CEASS.

165. Cadrul juridic național este în prezent în curs de revizuire și va fi adoptat treptat până la sfârșitul anului 2026 pentru a permite buna funcționare și aplicarea corectă a CEASS la data aderării. În paralel, sunt în curs de dezvoltare sisteme IT pentru integrarea în Rețeaua de schimb electronic de informații privind securitatea socială (EESSI), pentru a permite un schimb de date sigur și eficient.

166. Până la sfârșitul anului 2026 va fi elaborat un studiu de fezabilitate privind punerea în aplicare a cardului european de asigurări sociale de sănătate din perspectiva impactului asupra finanțelor publice. Studiul va aborda atât capacitățile financiare, tehnice și umane pentru punerea în aplicare, cât și efectele potențiale asupra bugetului pentru sănătate după punerea în aplicare a Cardului european de sănătate. În baza constatărilor, va fi elaborat un calendar detaliat de implementare.

167. Republica Moldova se angajează să își alinieze pe deplin sistemul la standardele UE, continuând în același timp eforturile de consolidare a capacității administrative, de aprofundare a expertizei și de avansare a digitalizării pentru a asigura punerea în aplicare eficientă a *acquis*-ului UE în acest domeniu.

168. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 6 de mai jos:

Tabelul 6. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul CARDULUI EUROPEAN DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**

Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (CELEX:32004R0883) (CELEX:32009R0987)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 411/1995 privind ocrotirea sănătății și Legea nr. 1585/1998 privind asigurarea obligatorie de asistență medicală. **Data intrării în vigoare:** Regulamentul se va aplica direct de la data aderării la UE.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Realizarea unui studiu de fezabilitate privind introducerea CEASS din perspectiva impactului asupra finanțelor publice, pentru a fundamenta planificarea politicilor și pregătirile instituționale în vederea punerii în aplicare a CEASS la aderare. **Până la sfârșitul anului 2030:** - Elaborarea documentației tehnice pentru dezvoltarea și punerea în aplicare a interoperabilității între Sistemul Informațional „AOAM” și sistemul de schimb electronic de informații privind securitatea socială (EESSI). - Implementarea componentelor software și hardware necesare pentru integrarea EESSI în Sistemul Informațional „AOAM” (crearea unei infrastructuri IT dedicate). - Instruirea personalului din cadrul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și a autorităților relevante cu privire la utilizarea platformei EESSI și la gestionarea documentelor electronice legate de coordonarea asigurărilor de asistență medicală.	Nu se solicită
Decizia nr. S1 din 12 iunie 2009 privind cardul european de asigurări sociale de sănătate (CELEX: 32010D0424(08))	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 411/1995 privind ocrotirea sănătății și Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.	**Până la sfârșitul anului 2030:** - Procedurile administrative interne ale Companiei Naționale de Asigurări în Medicină vor fi revizuite și ajustate în conformitate cu noile cerințe. - Personalul va beneficia de sesiuni de instruire specifice pentru a asigura punerea efectivă în aplicare a acestor proceduri actualizate.	Nu se solicită
Decizia nr. S2 din 12 iunie 2009 privind specificațiile tehnice ale cardului european de asigurări sociale de sănătate (CELEX:32010D0424(09))	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea unei Hotărâri de Guvern privind aprobarea specificațiilor tehnice ale cardului european de asigurări sociale de sănătate (CEASS).	**Până în anul 2030:** Pregătirea procedurii de emitere a cardului european de asigurări sociale de sănătate (CEASS) în format fizic, pentru a asigura pregătirea pentru punerea în aplicare la aderarea la UE.	Nu se solicită

VII. MĂSURI ANTICORUPȚIE

169. În vederea sporirii transparenței și prevenirii corupției, Republica Moldova va continua să avanseze în digitalizarea serviciilor publice. Inițiativele-cheie includ dezvoltarea și implementarea următoarelor:

- un sistem digital de gestionare a cazurilor în cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii, care acoperă întregul ciclu de inspecție;
- Sistemul Informațional „E-Social", care va sprijini prestarea integrată de servicii sociale;
- Continuarea modernizării sistemului de securitate socială și a interoperabilității acestuia cu sistemele relevante din statele membre ale UE.

170. Cadrul instituțional pentru punerea în aplicare a politicii anticorupție va fi, de asemenea, consolidat. Măsurile includ elaborarea unui regulament privind protecția avertizorilor de integritate în cadrul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și îmbunătățirea modelului de evaluare a riscurilor din cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii prin intermediul unor instrumente de predicție bazate pe algoritmi.

171. În cadrul Programului de consolidare a încrederii și siguranței societății prin formare, integritate și digitalizare a sistemului afacerilor interne pentru anii 2022-2025, guvernul va desfășura campanii de sensibilizare destinate informării cetățenilor și polițiștilor cu privire la drepturile și responsabilitățile lor în sectoarele cele mai vulnerabile la corupție. În vederea modernizării și digitalizării serviciilor oferite, precum și pentru prevenirea posibilelor riscuri de corupție, Inspectoratul General pentru Migrație a lansat e-Filing - platforma pentru depunerea cererilor de acordare/prelungire a dreptului de ședere în scop de muncă și investiții, în format electronic.

172. În scopul consolidării integrității instituționale, Republica Moldova va implementa măsuri administrative și tehnice pentru a îmbunătăți aplicarea măsurilor anticorupție și se va asigura că Centrul Național Anticorupție și Autoritatea Națională de Integritate oferă anual cursuri de formare în domeniul integrității.

CAPITOLUL 3 – DREPTUL DE STABILIRE ȘI LIBERTATEA DE A PRESTA SERVICII

216. Nivelul de pregătire al Republicii Moldova în alinierea legislației sale în domeniul dreptului de stabilire și libertatea de a presta servicii la *acquis*-ul comunitar variază de la *moderat* - în cazul recunoașterii reciproce a calificărilor profesionale - la *semnificativ* - în cazul serviciilor poștale.

217. Moldova rămâne un mediu deschis și primitor pentru prestatorii de servicii străini, tratând companiile străine și naționale în condiții de egalitate, cu excepția restricțiilor privind proprietatea asupra terenurilor. Instrumente instituționale importante, cum ar fi ghișeul unic, sunt deja implementate și operaționale, deși este necesară o dezvoltare suplimentară pentru alinierea deplină la Directiva privind serviciile și practicile UE. În domeniul calificărilor profesionale, Moldova și-a armonizat deja parțial legislația cu directivele-cheie ale UE, inclusiv directivele privind practica juridică transfrontalieră și recunoașterea calificărilor. Cadrul de reglementare al Moldovei pentru serviciile poștale a înregistrat progrese substanțiale, legislația națională fiind deja actualizată pentru a reflecta *acquis*-ul comunitar în domeniul poștal și anexele corespunzătoare ale Acordului de Asociere.

218. În vederea asigurării transpunerii și implementării cu succes a *acquis*-ului UE în acest capitol, Moldova implementează o agendă ambițioasă de reforme. Guvernul a stabilit următoarele priorități-cheie:

- **Reformarea cadrului de reglementare în sectorul serviciilor**
  - Continuarea screening-ului analitic și elaborarea unei foi de parcurs pentru revizuirea condițiilor și cerințelor de autorizare, ajustarea sistemelor informaționale și stabilirea unui cadru de reglementare solid;
  - Realizarea de reforme legislative și procedurale la nivel orizontal și sectorial pentru a implementa integral Directiva 2006/123/CE, inclusiv reforma privind ghișeul unic și stabilirea unui punct de contact dedicat pentru cooperarea cu UE.
- **Asigurarea recunoașterii reciproce a calificărilor profesionale**
  - Modificarea reglementărilor existente și elaborarea de noi acte legislative pentru alinierea la cerințele UE;
  - Standardizarea calificărilor și simplificarea recunoașterii diplomelor și certificatelor;
  - Simplificarea proceselor de autorizare a programelor de studii și a calificărilor profesionale;
  - Implementarea Cardului profesional european, inclusiv elaborarea cadrului juridic pentru emiterea acestuia și introducerea unui mecanism de alertă.
- **Modernizarea serviciilor poștale și a livrării coletelor**
  - Alinierea legislației din sectorul poștal și al livrării de colete cu cerințele UE;
  - Implementarea unui program de dezvoltare pentru servicii poștale moderne și competitive, care să asigure calitatea și eficiența în conformitate cu standardele europene.

219. Moldova acceptă *acquis*-ul UE care face obiectul Capitolului 3 „Dreptul de stabilire și libertatea de a presta servicii”, în vigoare de la data prezentării poziției de negociere și se

angajează să îl pună în aplicare până la data aderării. Moldova nu solicită adaptări specifice, măsuri tranzitorii sau perioade pentru acest capitol.

I. RECUNOAȘTEREA RECIPROCĂ A CALIFICĂRILOR PROFESIONALE

220. În 2025, Ministerul Educației și Cercetării a elaborat un proiect de hotărâre de guvern pentru aprobarea cerințelor minime de formare și a criteriilor de evaluare în vederea acordării autorizației provizorii de funcționare și a acreditării programelor de învățământ superior în Medicină, Stomatologie, Farmacie, Asistență Medicală Generală, Moașă, Medicină Veterinară și Arhitectură, precum și pentru programul de învățământ postliceal nonterțiar tehnico-profesional Moașă, transpunând astfel parțial Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale. În plus, guvernul revizuiește în prezent standardele de calificare pentru programele din domeniul sănătății corespunzătoare nivelurilor 6-8 din Cadrul național al calificărilor (CNC).

221. Proiectul de lege privind recunoașterea calificărilor profesionale urmărește să stabilească un cadru juridic cuprinzător pentru cele trei sisteme UE de recunoaștere a calificărilor profesionale. Un element-cheie al acestei legi constă în stabilirea unei liste naționale a profesiilor reglementate în Moldova, împreună cu desemnarea autorității competente pentru fiecare profesie reglementată. De asemenea, legea va oferi temeiul juridic pentru elaborarea legislației secundare necesare și pentru consolidarea capacităților instituționale în acest domeniu.

222. Cadrul național este aliniat parțial la Directiva 98/5/CE și la Directiva Consiliului 77/249/CEE pentru a permite avocaților din Uniunea Europeană să obțină calificările într-un stat UE și să exercite profesia de avocat pe teritoriul Republicii Moldova.

223. Moldova își reafirmă angajamentul de a continua alinierea legislației sale naționale la *acquis*-ul UE privind recunoașterea calificărilor profesionale, inclusiv la Directiva privind testul de proporționalitate, în vederea asigurării liberei circulații a profesioniștilor și a contribuției la integrarea pieței muncii din Moldova în Uniunea Europeană.

224. Detalii privind angajamentele suplimentare care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 1 de mai jos:

Tabelul 1. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul RECUNOAȘTERII RECIPROCE A CALIFICĂRILOR PROFESIONALE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale (CELEX: 32005L0036)	**Până la sfârșitul anului 2025**: Aprobarea Legii privind recunoașterea calificărilor profesionale.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Autoritățile competente vor elabora cadrul juridic și instituțional necesar pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legii privind recunoașterea calificărilor profesionale.	Nu se solicită

Directiva (UE) 2018/958 a Parlamentului European și a Consiliului din 28 iunie 2018 privind efectuarea unui test de proporționalitate înainte de adoptarea unei noi reglementări referitoare la profesii (CELEX: 32018L0958)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Aprobarea Legii privind un test de proporționalitate înainte de adoptarea unei noi reglementări referitoare la profesii.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Autoritățile competente vor elabora cadrul juridic și instituțional necesar pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legii privind testul de proporționalitate înainte de adoptarea unei noi reglementări referitoare la profesii.	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/983 al Comisiei din 24 iunie 2015 privind procedura de eliberare a cardului profesional european și aplicarea mecanismului de alertă în conformitate cu Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32015R0983)	**Până la sfârșitul anului 2027**: Aprobarea Hotărârii de Guvern privind desemnarea autorităților competente, responsabile de cardul profesional european și de gestionare a alertelor.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Autoritățile competente vor elabora cadrul administrativ și instituțional necesar pentru punerea în aplicare a dispozițiilor Hotărârii de Guvern privind desemnarea autorităților competente responsabile de cererile de card profesional european și de gestionare a alertelor.	Nu se solicită
Directiva 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 de facilitare a exercitării permanente a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obținut calificarea (CELEX: 31998L0005) Directiva 77/249/CEE a Consiliului din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective de către avocați a libertății de a presta servicii (CELEX: 31977L0249)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 1260/2002 privind profesia de avocat în vederea transpunerii Directivei 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 pentru facilitarea exercitării permanente a profesiei de avocat într-un stat membru altul decât cel în care s-a obținut calificarea.	**Până la sfârșitul anului 2026**: Adoptarea procedurii pentru examen sau stagiu. **Până la sfârșitul anului 2026**: adoptarea procedurilor de organizare și desfășurare a interviului, a criteriilor de evaluare și a evaluării acestora.	Nu se solicită

II. LIBERTATEA DE A PRESTA SERVICII

225. Legea nr. 282/2024 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii, aprobată în 2024, transpune Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne și stabilește cadrul general de reglementare pentru facilitarea exercitării libertății de stabilire a prestatorilor de servicii și a libertății de a furniza servicii. În prezent, se lucrează la revizuirea, evaluarea și modificarea legislației

referitoare la diferite sectoare de servicii, pentru a o alinia în continuare la dispozițiile Directivei 2006/123/CE.

226. În ceea ce privește libertatea de stabilire, înregistrarea persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali este efectuată de Agenția Servicii Publice prin intermediul structurilor sale teritoriale (32 de centre multifuncționale), în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

227. Legea nr. 282/2024 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii, care transpune *acquis*-ul UE privind serviciile pe piața internă, va intra în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Pentru implementarea legii, vor fi modificate reglementările secundare privind serviciile specifice, în vederea alinierii la dispozițiile Directivei 2006/123/CE.

228. În ceea ce privește partea de implementare, începând cu iulie 2025, va fi inițiat screening-ul legislației specializate care conține regimuri de autorizare. Până în martie 2026, screening-ul va fi finalizat, următorul pas fiind demararea procesului de elaborare a modificărilor la cadrul de reglementare specializat. Până la sfârșitul anului 2027, cadrul de reglementare va fi pe deplin aliniat la Directiva 2006/123/CE, va fi implementată o nouă versiune a Registrului de Stat al Persoanelor Juridice, portalul guvernamental va fi reconfigurat pentru a servi drept ghișeu unic, iar 80% din serviciile publice pentru întreprinderi vor fi digitalizate.

229. În ceea ce privește Ghișeului Unic, până la sfârșitul anului 2026, va fi adoptată o Hotărâre de Guvern privind înființarea acestuia pentru informarea furnizorilor de servicii cu privire la procedurile și formalitățile necesare pentru accesul la servicii. Va fi elaborată o Hotărâre de Guvern privind colaborarea administrativă cu statele membre ale UE prin intermediul Punctului de Legătură.

230. Detalii privind angajamentele suplimentare care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 2 de mai jos:

Tabelul 2. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul LIBERTĂȚII DE A PRESTA SERVICII

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne (CELEX: 32006L0123)	Legea nr. 282/2024 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii, aprobată în 2024, va intra în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană. **Până la sfârșitul anului 2026**: adoptarea următoarelor hotărâri de	**Până la sfârșitul anului 2025:** - Dezvoltarea și lansarea sistemului actualizat „Registrul de Stat al Persoanelor Juridice”. **Iulie 2025 – martie 2026:** - Screening-ul întregii legislații specializate care conține regimuri de autorizare. **Până la sfârșitul anului 2027:**	Nu se solicită

	guvern (legislație secundară): - modificarea unor acte normative (privind unele măsuri de coordonare ale autorităților competente și de instituire a Ghișeului Unic); - Regulamentul privind instituirea și funcționarea punctului unic de contact pentru cooperarea administrativă în cadrul sistemului de informare al pieței interne a UE.	- Finalizarea modificărilor juridice în conformitate cu Directiva 2006/123/CE. - Reconfigurarea portalului guvernamental pentru a servi drept ghișeu unic. - Digitalizarea a 80% din serviciile publice destinate întreprinderilor prin intermediul platformei electronice. - Stabilirea și operaționalizarea punctului unic de contact în cadrul sistemului IMI.	

III. SERVICII POȘTALE

231. Moldova înregistrează un nivel ridicat de aliniere la *acquis*-ul UE privind serviciile poștale, inclusiv Directiva privind serviciile poștale din 1997 și modificările acesteia, Regulamentul privind serviciile transfrontaliere de livrare a coletelor și Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/1827 a Comisiei privind standardele pentru serviciile poștale și îmbunătățirea calității serviciilor în sprijinul Directivei 97/67/CE. Celelalte părți ale legislației care nu sunt încă aliniate se referă în principal la finanțarea serviciului poștal universal (UPS) și vor fi aliniate la *acquis*-ul UE relevant până la sfârșitul anului 2026.

232. Piața poștală din Moldova a fost complet liberalizată începând cu 1 septembrie 2021. În prezent, există 19 operatori poștali activi, inclusiv un furnizor desemnat de serviciu universal, care oferă o gamă largă de servicii, cum ar fi livrarea coletelor, corespondența și poșta expres.

233. În vederea sprijinirii liberalizării pieței, Agenția Națională pentru Reglementarea în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) a fost desemnată prin lege drept instituție de reglementare independentă care supraveghează și reglementează piața comunicațiilor poștale.

234. Nu există impedimente legislative sau procedurale pentru livrarea transfrontalieră a coletelor. Procesul de vămuire a trimiterilor poștale a fost digitalizat prin implementarea modulelor necesare în SI „ASYCUDA World". Acestea includ modulul „Manifest" (declarația vamală poștală cu setul de date redus H6) și declarația poștală CN22/23. Nouă operatori poștali au implementat deja ajustările necesare la sistemele lor informaționale pentru a permite transmiterea datelor preliminare către Serviciul Vamal prin intermediul ASYCUDA World. Suplimentar, Serviciul Vamal a dezvoltat o soluție tehnică pentru externalizarea declarației vamale utilizând setul de date simplificat H6. Aceasta va permite declarantului (destinatar al trimiterii poștale) să completeze și să depună declarația vamală în mod independent.

235. Până la sfârșitul anului 2026, Moldova își propune să alinieze pe deplin legislația la *acquis*-ul UE în ceea ce privește serviciile poștale și serviciile transfrontaliere de livrare a coletelor, după cum este prezentat în Tabelul 3, mai jos:

Tabelul 3. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul SERVICIILOR POȘTALE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
SERVICII POȘTALE			
Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului (CELEX: 31997L0067)	**Până la sfârșitul anului 2026**: Asigurarea transpunerii integrale prin adoptarea modificărilor la Legea nr. 36/2016 comunicațiilor poștale.		Nu se solicită
LIVRAREA DE COLETE ÎN UE			
Regulamentul (UE) 2018/644 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 aprilie 2018 privind serviciile de livrare transfrontalieră de colete (CELEX: 32018R0644)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Asigurarea transpunerii integrale prin adoptarea modificărilor la Legea nr. 36/206 privind comunicațiile poștale.		Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1263 al Comisiei din 20 septembrie 2018 de stabilire a formularelor pentru transmiterea de informații de către furnizorii de servicii de livrare de colete în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/644 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 32018R1263)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Asigurarea alinierii complete prin modificarea Hotărârilor Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI): – Decizia nr. 59/2023 privind prezentarea listei tarifelor aplicabile serviciilor de livrare de colete poștale; – Decizia nr. 60/2023 cu privire la raportarea de date statistice de către furnizorii de servicii poștale.		Nu se solicită

IV. MĂSURI ANTICORUPȚIE

236. În ceea ce privește sectorul serviciilor, abordarea Republicii Moldova pentru prevenirea corupției și alinierea în continuare a practicilor naționale la legislația UE constă în

continuarea promovării unui set de reforme de reglementare, instituționale și digitale axate pe transparență, simplificare, responsabilitate și nediscriminare.

237. Moldova se angajează să mențină setul de criterii clare și accesibile publicului pentru emiterea licențelor, pentru a evita marja de apreciere și principiul consimțământului tacit care asigură aprobări automate atunci când termenele nu sunt respectate de autoritățile emitente. Serviciile electronice furnizate de Agenția Servicii Publice vor fi dezvoltate în continuare din punct de vedere tehnic și extinse ca acoperire.

238. Moldova va continua să asigure sesiuni de instruire și activități de sensibilizare în domeniul raportării interne și protecției avertizorilor de integritate, la solicitarea entităților publice responsabile de emiterea actelor permisive și autorizațiilor la nivel național.

CAPITOLUL 4 – LIBERA CIRCULAȚIE A CAPITALURILOR

239. Republica Moldova este evaluată ca având „un anumit nivel de pregătire” și ca fiind „moderat pregătită” în domeniul liberei circulații a capitalurilor. Moldova a făcut progrese semnificative în alinierea la normele UE privind circulația capitalurilor, în special în ceea ce ține de intrările de capital, care sunt în mare parte lipsite de restricții. În ceea ce privește ieșirile de capital, Moldova a urmărit o politică de liberalizare treptată, pusă în aplicare în două etape (2008 și 2016) și care a avut menirea să asigure stabilitatea macroeconomică în timpul tranziției către un cont de capital complet liberalizat. În prezent, ieșirile legate de: investițiile directe, tranzacțiile imobiliare, împrumuturile/ creditele comerciale și asigurările de viață sunt complet liberalizate, în timp ce alte categorii de mișcări de capital rămân parțial liberalizate, fiind planificate măsuri suplimentare pentru a realiza alinierea deplină la articolele 63-66 din Tratatul privind funcționarea UE (TFUE).

240. În ceea ce privește mișcările de capitaluri și plățile, Moldova continuă să liberalizeze ieșirile de capital, cu obiectivul de a elimina restricțiile legate de operațiunile valutare, care au rămas, până la data aderării. În acest sens, proiectul de lege de modificare a Legii nr. 62/2008 privind reglementarea valutară (privind liberalizarea unor operațiuni valutare de capital) a fost elaborat, și adoptat în prima lectură de către Parlament la 8 mai 2025. Următorul proiect de lege de modificare a Legii nr. 62/2008 privind reglementarea valutară (privind liberalizarea totală a operațiunilor valutare de capital) este planificat să fie elaborat și aprobat până în 2026, cu punerea efectivă în aplicare până la momentul aderării la UE.

241. Cadrul de reglementare pentru plățile electronice este aliniat la *acquis*-ul UE, demonstrând angajamentul țării de a-și armoniza legislația și practicile cu standardele Pieței Unice Europene. Procesul de armonizare a început în anul 2012, când dispozițiile Directivei 2007/64/CE privind serviciile de plată în cadrul pieței interne și ale Directivei 2009/110/CE privind activitățile instituțiilor emitente de monedă electronică au fost încorporate în legislația națională prin Legea nr. 114/2012 privind serviciile de plată și moneda electronică. Un alt pas semnificativ a fost făcut în 2022 prin transpunerea în legislația națională a celei de-a doua directive privind serviciile de plată - Directiva (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne (PSD2). Datorită unei alinieri semnificative a cadrului juridic moldovenesc la dispozițiile PSD2 și la reglementările UE privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, care sunt relevante pentru criteriile de participare la Zona Unică de Plăți în Euro (SEPA), începând cu 6 martie 2025 Moldova a fost acceptată în domeniul de aplicare geografic al SEPA**.**

242. Prioritatea Moldovei în ceea ce privește mișcările de capital și plățile este de a liberaliza operațiunile valutare de capital și de a permite plățile legate de aceste operațiuni fără restricții, în conformitate cu *acquis*-ul UE, până la data aderării la UE. Banca Națională a Moldovei (BNM) dispune de suficientă capacitate administrativă pentru a transpune și a pune în aplicare dispozițiile *acquis*-ului UE referitoare la liberalizarea operațiunilor valutare de capital.

243. În domeniul sistemelor de plăți, principalele priorități sunt continuarea alinierii cadrului național la standardele europene și consolidarea capacităților instituționale pentru implementarea efectivă a *acquis*-ului UE. Scopul este de a crea un mediu juridic și

operațional care să sprijine dezvoltarea unor servicii de plată moderne, accesibile și sigure, în conformitate cu cerințele UE.

244. Republica Moldova acceptă *acquis*-ul UE reglementat de Capitolul 4 - „Libera circulație a capitalurilor”-, în vigoare la data prezentării prezentei poziții de negociere, și se angajează să îl pună în aplicare până la data aderării, cu excepția dispozițiilor articolelor 63-66 din TFUE și ale Directivei 88/361/CEE a Consiliului, în măsura în care acestea se referă la liberalizarea achiziționării de terenuri agricole și forestiere de către nerezidenți.

245. În acest sens, Republica Moldova solicită o perioadă de tranziție de 30 de ani de la data aderării, pe a cărei durată restricțiile actuale privind achiziționarea de terenuri agricole și forestiere de către nerezidenți vor rămâne în vigoare.

246. Această solicitare reflectă statutul Republicii Moldova ca fiind cea mai mică și cea mai agrară economie dintre viitoarele state membre ale UE, cu aproximativ 55% din populație locuind în zonele rurale - cel mai mare procent din UE -, marcată de o fragmentare a terenurilor pe scară largă și de piețe funciare încă în curs de dezvoltare. PIB-ul pe cap de locuitor al Moldovei este mai mic de o cincime din media UE, iar proprietatea funciară reprezintă atât o sursă esențială de subzistență, cât și un mijloc de transfer al averii între generații în comunitățile rurale. Liberalizarea bruscă riscă să declanșeze achiziții speculative, concentrarea terenurilor și pierderea rezilienței rurale, subminând atât coeziunea socială, cât și securitatea alimentară.

247. Moldova propune următorul plan de tranziție etapizat, inspirat de abordarea adoptată de Croația și de alte state membre:

    A. Anii 1-25 de după aderare: Menținerea restricțiilor totale privind achiziționarea de terenuri de către nerezidenți, investind în același timp în măsuri de maturizare a pieței, cum ar fi: (a) consolidarea sistemelor de credit rural; (b) sprijinirea consolidării micilor exploatații agricole și a accesului la terenuri.

    B. Anii 26-30: Deschiderea graduală a piețelor funciare pentru resortisanții UE rezidenți care desfășoară activități agricole *de bună credință*, sub rezerva unei autorizații prealabile sau a unor cerințe minime de rezidență, în conformitate cu articolul 65 din TFUE.

    C. După 30 de ani: Măsuri suplimentare de liberalizare, condiționate de o analiză a impactului asupra pieței, cu posibilitatea de a menține garanții limitate în anumite zone sensibile.

248. Moldova va prezenta Comisiei Europene două rapoarte intermediare de revizuire (anii 6, 12 și 18) și o foaie de parcurs finală privind liberalizarea (până în anul 24), asigurând transparența și conformitatea. Moldova își menține angajamentul de a se alinia la *acquis*-ul UE, păstrând în același timp interesul său național pentru o dezvoltare rurală durabilă și favorabilă incluziunii.

I. LIBERA CIRCULAȚIE A CAPITALURILOR ȘI A PLĂȚILOR

249. Operațiunile valutare de capital sunt reglementate de Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară, care este parțial aliniată la articolul 63 din TFUE și care transpune parțial **Directiva 88/361/CEE a Consiliului din 24 iunie 1988** pentru punerea în aplicare a articolului 67 din Tratat. Alinierea completă a Legii nr. 62/2008 la *acquis* va fi realizată până la data aderării.

250. Referitor la libera circulație a capitalurilor și a plăților (aspecte legate de operațiunile valutare de capital), instituția responsabilă de transpunerea actelor UE și de implementarea acestora este Banca Națională a Moldovei. BNM are suficientă capacitate administrativă pentru a transpune și a pune în aplicare dispozițiile *acquis*-ului privind liberalizarea operațiunilor valutare de capital. Ministerul Finanțelor este instituția responsabilă de promovarea proiectelor de legi elaborate de BNM.

251. În ceea ce privește libera circulație a capitalurilor și a plăților (pe aspecte legate de achiziționarea de terenuri agricole), articolul 21 din Codul funciar nr. 22/2024 (în vigoare de la 1 aprilie 2025) prevede interdicția, pentru cetățenii străini, de a dobândi drepturi de proprietate privată asupra terenurilor agricole și forestiere, sub sancțiunea nulității absolute a actului de achiziție. În plus, articolul 22 din Legea nr. 81/2004 privind investițiile în activitatea de întreprinzător limitează dreptul investitorilor străini de a dobândi dreptul de proprietate asupra terenurilor agricole și forestiere. Interdicția menționată mai sus a fost adoptată din următoarele considerente:

- asigurarea securității alimentare a Republicii Moldova;
- ocuparea forței de muncă și distribuirea judicioasă a resurselor naturale ale țării către cetățenii săi;
- prețul semnificativ mai mic al terenurilor agricole din Republica Moldova decât prețurile de pe piața UE;
- evitarea creării de piețe de desfacere artificiale pentru vânzarea produselor agricole importate pe piața moldovenească.

252. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 1 de mai jos:

Tabelul 1. Angajamentele Moldovei în vederea alinierii la *acquis*-ul UE în domeniul LIBEREI CIRCULAȚII A CAPITALULUI ȘI A PLĂȚILOR

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene: Articolele 63-66 (CELEX: 12012E)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară (privind liberalizarea unor operațiuni valutare de capital). Aceste modificări vor asigura o transpunere parțială a articolului 63 din TFUE și a Directivei 88/361/CEE a Consiliului din 24 iunie 1988 pentru punerea în aplicare a articolului 67 din Tratat. **Data intrării în vigoare:** O lună de la data publicării în „Monitorul Oficial” al Republicii Moldova.	Pentru a asigura punerea în aplicare a modificărilor la Legea nr. 62/2008 privind operațiunile valutare, modificarea legislației secundare vor fi adoptate în două etape: **în 2025 și în 2026**.	O cerere pentru o perioadă de tranziție de 30 ani de la data aderării Moldovei la UE în măsura în care acestea se referă la liberalizarea achiziționării de terenuri agricole și forestiere de către nerezidenți Vedeți Anexa 1.
Directiva 88/361/CEE a	**Până la sfârșitul anului 2026:**		

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Consiliului din 24 iunie 1988 pentru punerea în aplicare a articolului 67 din Tratat (CELEX: 31988L0361)	Adoptarea modificărilor la Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară (privind liberalizarea totală a operațiunilor valutare de capital). Aceste modificări vor asigura o transpunere completă a articolului 63 din TFUE și a Directivei 88/361/CEE a Consiliului din 24 iunie 1988 pentru punerea în aplicare a articolului 67 din Tratat. **Data intrării în vigoare:** Până la data aderării.		

II. SISTEME DE PLĂȚI

253. În Republica Moldova, serviciile de plată și emiterea de monedă electronică sunt reglementate de Legea nr. 114/2012 privind serviciile de plată și moneda electronică, ce transpune parțial Directiva (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne și Directiva 2009/110/CE privind inițierea, exercitarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică (dispozițiile care nu au fost încă transpuse sunt aplicabile exclusiv statelor membre ale UE).

254. Au fost transpuse și alte acte europene ce decurg din Directiva (UE) 2015/2366. De exemplu: Regulamentul UE 2015/751 privind comisioanele interbancare pentru operațiunile de plată prin card nu este transpus în legislația națională. Totuși, Banca Națională a reglementat valoarea comisionului interbancar prin plafonarea lui treptată (inițiativă inspirată de dispozițiile Regulamentului UE). Valorile specificate sunt, după cum urmează:

- Etapa I, începând cu 1 ianuarie 2024 - comisioane interbancare de 1,1% pentru operațiunile efectuate cu carduri de debit și de 1,2% pentru cardurile de credit.
- Etapa II, începând cu 1 septembrie 2024 - comisioane interbancare de 0,8% pentru operațiunile efectuate cu carduri de debit și de 0,9% pentru cardurile de credit.
- Etapa a III-a, începând cu 1 septembrie 2025 - comisioanele interbancare de 0,5% pentru operațiunile efectuate cu carduri de debit și de 0,6% pentru cardurile de credit.

255. Având în vedere dimensiunea pieței de plăți din Moldova, diminuarea în continuare a comisionului interbancar până la valorile UE ale comisionului interbancar va fi decisă începând cu 2026-2027, după o analiză a efectelor și rezultatelor plafonării comisioanelor interbancare în perioada 2024-2025. În același timp, considerăm imperativă reducerea comisionului interbancar la un nivel optim care, pe de o parte, va contribui la dezvoltarea activității cardurilor de plată prin stimularea competitivității pe piața acceptării în Republica Moldova, iar, pe de altă parte, nu va prejudicia în mod nejustificat activitatea prestatorilor de servicii de plată emitenți din Republica Moldova.

256. BNM este autoritatea responsabilă de supravegherea sectorului plăților electronice în Moldova. Ministerul Finanțelor este instituția responsabilă de promovarea proiectelor de legi elaborate de BNM.

257. Ca parte a integrării Republicii Moldova în UE, transpunerea *acquis*-ului este un proces-cheie care necesită măsuri specifice pentru a fi implementat cu succes. Aceasta include consolidarea capacităților organizaționale și instituționale ale BNM pentru a respecta standardele UE. Pentru a face față provocărilor suplimentare generate de aderarea la UE, BNM se va concentra pe acțiuni-cheie, cum ar fi extinderea forței de muncă și instruirea personalului nou și existent și adaptarea structurii sale instituționale pentru a se alinia cerințelor legislației UE. Aceste măsuri sunt esențiale pentru asigurarea conformității și facilitarea integrării în cadrul juridic și instituțional al UE.

258. Pentru a continua procesul de aliniere la *acquis*-ul UE, BNM își propune să transpună actele europene relevante în domeniul plăților (astfel încât, la momentul aderării Moldovei la UE, să existe capacitatea de a pune în aplicare cadrul de reglementare).

259. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 2 de mai jos.

Tabelul 2. Angajamentele Moldovei în vederea alinierii la *acquis*-ul UE în domeniul SISTEMELOR DE PLĂȚI

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) 1093/2010 și de abrogare a Directivei 2007/64/CE **(**CELEX: 32015L2366**)**	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 114/2012 privind serviciile de plată și moneda electronică. **Data intrării în vigoare:** La data aderării.	**Până la data aderării:** - Elaborarea procedurilor administrative legate de dispozițiile UE ale directivei. - Monitorizarea prestatorilor de servicii de plată privind pregătirea lor pentru punerea în aplicare a dispozițiilor UE ale Directivei, cu scopul de a se asigura că prestatorii de servicii de plată vor fi pregătiți să aplice dispozițiile UE la momentul aderării.	Nu se solicită
Directiva 2009/110/CE privind inițierea, exercitarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică, de modificare a Directivelor 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 2000/46/CE (CELEX: 32009L0110)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 114/2012 privind serviciile de plată și moneda electronică. **Data intrării în vigoare:** La data aderării.	**Până la data aderării:** - Elaborarea procedurilor administrative legate de dispozițiile UE ale directivei. - Monitorizarea prestatorilor de servicii de plată în ceea ce privește pregătirea acestora pentru	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
		punerea în aplicare a dispozițiilor UE ale directivei, pentru a garanta că prestatorii de servicii de plată vor fi pregătiți să aplice dispozițiile UE la momentul aderării.	
Regulamentul (UE) 260/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 martie 2012 de stabilire a cerințelor tehnice și comerciale aplicabile transferurilor de credit și debitelor directe în euro și de modificare a Regulamentului (CE) 924/2009 (CELEX: 32012R0260)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Regulamentul privind transferul de credit, debitarea directă și atribuirea codurilor IBAN, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr. 108 din 8 iunie 2023. **Data intrării în vigoare:** La data aderării.	**Până la data aderării:** - Elaborarea procedurilor administrative legate de dispozițiile UE ale directivei. - Monitorizarea prestatorilor de servicii de plată referitor la pregătirea lor pentru punerea în aplicare a dispozițiilor UE din regulament, pentru a se asigura că prestatorii de servicii de plată vor fi pregătiți să aplice dispozițiile UE la momentul aderării.	Nu se solicită
Regulamentul (UE) 2021/1230 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iulie 2021 privind plățile transfrontaliere în Uniune (CELEX: 32021R1230)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind plățile transfrontaliere în Uniune. **Data intrării în vigoare:** La data aderării.	**Până la data aderării:** - Elaborarea procedurilor administrative legate de dispozițiile UE ale directivei. - Monitorizarea prestatorilor de servicii de plată în ceea ce privește pregătirea acestora pentru punerea în aplicare a dispozițiilor UE ale regulamentului, cu scopul de a se asigura că prestatorii de servicii de plată vor fi pregătiți să aplice dispozițiile UE la momentul aderării.	Nu se solicită

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul (UE) 2024/886 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 martie 2024 de modificare a Regulamentelor (UE) 260/2012 și (UE) 2021/1230, și a Directivelor 98/26/CE și (UE) 2015/2366 privind transferurile de credit instant în euro (Text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32024R0886)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea amendamentelor la: - Legea nr. 114/2012 privind serviciile de plată și moneda electronică; - Regulamentul privind transferul de credit, debitarea directă și atribuirea codurilor IBAN, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr. 108 din 8 iunie 2023. **Data intrării în vigoare:** La data aderării.	**Până la data aderării:** - Monitorizarea prestatorilor de servicii de plată în ceea ce privește pregătirea acestora pentru punerea în aplicare a dispozițiilor UE din regulament, cu scopul de a se asigura că prestatorii de servicii de plată vor fi pregătiți să aplice dispozițiile UE la momentul aderării.	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2017/2055 al Comisiei din 23 iunie 2017 de completare a Directivei (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare pentru cooperarea și schimbul de informații între autoritățile competente cu privire la exercitarea dreptului de stabilire și a libertății de a presta servicii de către instituțiile de plată (Text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32017R2055)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea regulamentului privind standardele tehnice de reglementare pentru cooperarea și schimbul de informații între autoritățile competente cu privire la exercitarea dreptului de stabilire și a libertății de a presta servicii a instituțiilor de plată **Data intrării în vigoare:** La data aderării.	**Până la data aderării:** - Dezvoltarea procedurilor administrative legate de dispozițiile UE ale directivei.	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2019/411 al Comisiei din 29 noiembrie 2018 de completare a Directivei (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare de stabilire a cerințelor tehnice privind dezvoltarea, funcționarea și întreținerea registrului central electronic în domeniul serviciilor de plată și privind accesul la informațiile conținute în	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea regulamentului privind stabilirea cerințelor tehnice referitoare la dezvoltarea, funcționarea și întreținerea registrului central electronic în domeniul serviciilor de plată și la accesul la informațiile conținute în acesta. **Data intrării în vigoare:** La data aderării.	**Până la data aderării:** - Elaborarea procedurilor administrative legate de dispozițiile UE ale regulamentului.	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
acesta (Text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32019R0411)			
Regulamentul delegat (UE) 2021/1722 al Comisiei din 18 iunie 2021 de completare a Directivei (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează cadrul pentru cooperarea și schimbul de informații între autoritățile competente din statul membru de origine și cele din statul membru gazdă în contextul supravegherii instituțiilor de plată și a instituțiilor emitente de monedă electronică ce exercită activități de prestare transfrontalieră de servicii de plată (Text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32021R1722)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea regulamentului privind standardele tehnice de reglementare care precizează cadrul de cooperare și de schimb de informații între autoritățile competente ale statului membru de origine și ale statului membru gazdă în contextul supravegherii instituțiilor de plată și a instituțiilor emitente de monedă electronică ce prestează servicii de plată transfrontaliere. **Data intrării în vigoare:** La data aderării.	**Până la data aderării:** - Elaborarea procedurilor administrative legate de dispozițiile UE ale regulamentului.	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/410 al Comisiei din 29 noiembrie 2018 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare în ceea ce privește detaliile și structura informațiilor care trebuie notificate, în domeniul serviciilor de plată, de către autoritățile competente Autorității bancare europene în conformitate cu Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32019R0410)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea regulamentului cu privire la detaliile și structura informațiilor care trebuie notificate, în domeniul serviciilor de plată, de către autoritățile competente către Autoritatea bancară europeană în conformitate cu Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului. **Data intrării în vigoare:** La data aderării.	**Până la data aderării:** Elaborarea procedurilor administrative legate de dispozițiile UE ale regulamentului.	Nu se solicită

III. COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR

260. Legislația națională în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului a fost armonizată cu legislația UE și cu practicile internaționale prin transpunerea parțială sau integrală a următoarelor acte UE și standarde internaționale:

- Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE) (transpusă parțial);
- Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE (transpusă parțial);
- Regulamentul (UE) 2015/847 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de abrogare a Regulamentului (CE) 1781/2006 (transpus în întregime);
- Cerințele standardelor internaționale privind prevenirea și combaterea spălării banilor, a finanțării terorismului și a proliferării armelor de distrugere în masă, adoptate de Grupul de Acțiune Financiară Internațională (FATF) în februarie 2012.

261. Transpunerea și punerea în aplicare a dispozițiilor menționate anterior au fost realizate prin adoptarea de noi acte normative sau prin modificarea celor existente, după cum urmează:

- Legea nr. 308/2017 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului transpune dispozițiilor Directivei (UE) 2015/849 și a dispozițiilor Directivei (UE) 2018/843;
- Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor transpune art. 14 (4), 16, 18, 18a, 20, 30, 32, 32a, 40, 42, 45, 46, 48, 50a, 59 și 60 din Directiva (UE) 2015/849, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018;
- Legea nr. 114/2012 privind serviciile de plată și moneda electronică;
- Codul penal nr. 985/2002.
- Hotărârea Parlamentului nr. 239/2020 pentru aprobarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului pentru anii 2020-2025 și a Planului de acțiuni a acesteia, elaborate în scopul punerii în aplicare a recomandărilor formulate în urma celei de-a cincea runde de evaluare efectuate de Comitetul MONEYVAL al Consiliului Europei.

262. În vederea implementării prevederilor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, o serie de acte normative secundare au fost aprobate de către Serviciul pentru prevenirea și combaterea spălării banilor, Banca Națională a Moldovei, Agenția Servicii Publice, Instituția publică „Consiliul pentru Supravegherea Publică a Auditului”, Consiliul Uniunii Avocaților și Camera Notarilor, Comisia Națională a Pieței Financiare, Uniunea Administratorilor Autorizați și Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești.

263. Cu referire la Regulamentul (UE) 2023/1113, cerințele privind informațiile ce însoțesc transferurile de fonduri sunt stabilite în Regulamentul privind cerințele pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr. 200/2018, și în Regulamentul privind cerințele pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea prestatorilor de servicii de plată nebancari, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr. 202/2018. Aceste reglementări sunt aliniate la Regulamentul (UE) 2023/1113, cu excepția cerințelor referitoare la informațiile ce însoțesc transferurile de criptoactive. În ceea ce privește art. 3 alin. (10)-(24), care conțin definiții referitoare la furnizorii de servicii de criptoactive și la transferurile în criptoactive, capitolul III (Cerințe privind regula de călătorie pentru furnizorii de servicii de criptoactive), capitolele IV-V (Obligațiile furnizorilor de servicii de criptoactive referitoare la controlul intern, informare, protecția datelor și păstrarea evidențelor), capitolul VI (Competențe de a impune sancțiuni și măsuri administrative furnizorilor de servicii de criptoactive), alinierea completă la regulament va fi finalizată până în decembrie 2026.

264. Republica Moldova și-a aliniat cadrul juridic național cu prevederile Regulamentului delegat (UE) 2016/1675 al Comisiei din 14 iulie 2016 de completare a Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului prin identificarea țărilor terțe cu grad ridicat de risc care au deficiențe strategice, astfel cum a fost modificat ulterior (cel mai recent prin Regulamentul delegat (UE) 2022/229 al Comisiei din 7 ianuarie 2022). Această aliniere a fost realizată prin adoptarea Legii nr. 268/2024, care a intrat în vigoare la 29 noiembrie 2024.

265. Cu referire la Regulamentul delegat (UE) 2018/1108 al Comisiei: Circumstanțele care justifică obligarea prestatorilor de servicii de plată și a emitenților de monedă electronică de a desemna puncte de contact centrale, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul (UE) 2018/1108 - și anume, prestarea de servicii prin intermediul unor entități sub alte forme decât o sucursală -, nu sunt aplicabile în Moldova. Prestatorii de servicii de plată și emitenții de monedă electronică constituiți și autorizați într-un alt stat pot presta servicii în Republica Moldova numai prin intermediul unei sucursale înființate în conformitate cu art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 114/2012 privind serviciile de plată și moneda electronică cu modificările ulterioare, inclusiv ultima modificare introdusă în august 2024 prin Legea nr. 174/2024 pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei).

266. Astfel, legislația Republicii Moldova nu este încă aliniată la Regulamentul (UE) 2018/1108 privind standardele tehnice de reglementare a criteriilor de desemnare a punctelor centrale de contact pentru emitenții de monedă electronică și prestatorii de servicii de plată și la normele ce reglementează funcțiile lor. Alinierea va fi finalizată până în decembrie 2026 prin modificarea Regulamentului privind cerințele pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea prestatorilor de servicii de plată nebancari, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr. 202/2018.

267. Cu referire la Regulamentul delegat (UE) 2019/758 al Comisiei: Având în vedere specificul structurii sectorului bancar din Moldova, în special lipsa băncilor cu filiale/sucursale în străinătate, precum și existența în actele normative ale BNM a prevederilor de diminuare a riscurilor de spălare a banilor, finanțare a terorismului generate de desfășurarea activității financiare în străinătate (pct. 91, 92 și 921 din Regulamentul nr. 200/2018 și pct. 89 și 891 din Regulamentul nr. 202/2018), cadrul normativ național nu este aliniat la Regulamentul delegat (UE) 2019/758 privind standardele tehnice de reglementare referitoare la procedurile la nivel de grup pentru

gestionarea riscurilor privind combaterea spălării banilor și finanțarea terorismului CSB/CFT (RTS grupuri). Alinierea deplină la Regulament va fi finalizată până în decembrie 2026 prin modificarea Regulamentului privind cerințele pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr. 200/2018, și a Regulamentului privind cerințele pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea prestatorilor de servicii de plată nebancari, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr. 202/2018.

268. Potrivit Legii nr. 308/2017, Serviciul pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este unitatea de informații financiare a Republicii Moldova, a cărei funcție de bază este de a primi, înregistra, analiza și disemina către organele competente informații despre activitățile și tranzacțiile suspecte de spălare de bani, infracțiuni predicat și finanțare a terorismului. Consolidarea capacității instituționale a Serviciului pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este o prioritate.

269. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 3 de mai jos.

Tabelul 3. Angajamentele Republicii Moldova în vederea alinierii la *acquis*-ul UE în domeniul COMBATERII SPĂLĂRII BANILOR

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul delegat (UE) 2019/758 al Comisiei din 31 ianuarie 2019 de completare a Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare pentru acțiunea minimă și tipul de măsuri suplimentare pe care instituțiile de credit și financiare trebuie să le ia pentru a reduce riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului în anumite țări terțe (CELEX: 32019R0758)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Regulamentului privind cerințele pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea băncilor și a Regulamentului privind cerințele pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea prestatorilor de servicii de plată nebancari. **Data intrării în vigoare:** până la data aderării.	Până la data aderării (Regulamentul a stabilit standarde tehnice pentru acțiunile minime și tipul de măsuri suplimentare pe care instituțiile de credit și financiare trebuie să le ia pentru a reduce riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului în anumite țări terțe).	Nu se solicită
Regulamentul (UE) 2023/1113 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind informațiile ce însoțesc transferurile de fonduri și anumite criptoactive, și de modificare a Directivei (UE) 2015/849 (CELEX: 32023R1113)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Regulamentului privind cerințele pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea băncilor și Regulamentului privind cerințele pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și	-	Nu se solicită

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
(care abrogă Regulamentul (UE) 2015/847 din 20 mai 2015 privind informațiile ce însoțesc transferurile de fonduri și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1781/2006	finanțării terorismului în activitatea prestatorilor de servicii de plată nebancari, cu excepția cerințelor referitoare la informațiile care însoțesc transferurile de criptoactive. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.		
Regulamentul delegat (UE) 2018/1108 al Comisiei din 7 mai 2018 de completare a Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului cu standarde tehnice de reglementare privind criteriile de desemnare a punctelor centrale de contact pentru emitenții de monedă electronică și prestatorii de servicii de plată și cu norme privind funcțiile acestora (CELEX: 32018R1108)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii Comitetului executiv al BNM cu privire la modificarea Hotărârii Comitetului executiv al BNM pentru modificarea Regulamentului privind cerințele pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea prestatorilor de servicii de plată nebancari. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
A cincea Directivă CSB/CFT (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE (CELEX: 32018L0843)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (privind aspecte legate criptoactive). **Data intrării în vigoare:** 2026.	-	Nu se solicită
Regulamentul (UE) 2024/1624 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2024 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului (CELEX: 32024R1624)	**Până la sfârșitul anului 2027**: Adoptarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative referitoare la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. **Data intrării în vigoare:** 2029.	-	Nu se solicită
Directiva (UE) 2024/1640 a Parlamentului European și a	**Până la sfârșitul anului 2027:**	-	Nu se solicită

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Consiliului din 31 mai 2024 privind mecanismele ce urmează să fie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de modificare și abrogare a Directivei (UE) 2015/849 (CELEX: 32024L1640)	Adoptarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative referitoare la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. **Data intrării în vigoare:** 2029.		
Directiva (UE) 2024/1654 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 mai 2024 de modificare a Directivei (UE) 2019/1153 în ceea ce privește accesul autorităților competente la registrele centralizate ale conturilor bancare prin intermediul sistemului de interconectare și măsurile tehnice pentru facilitarea utilizării înregistrărilor tranzacțiilor (CELEX: 32024L1654)	**Până la sfârșitul anului 2029:** - Adoptarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative în vederea asigurării transpunerii Directivei UE 2024/1654. - Dezvoltarea cadrului secundar aferent registrelor centralizate ale conturilor bancare. **Data intrării în vigoare:** La data aderării.	Până la data aderării.	Nu se solicită

IV. MĂSURI ANTICORUPȚIE

270. Eforturile anticorupție relevante pentru punerea în aplicare a Capitolului 4 se vor concentra pe consolidarea integrității, transparenței și responsabilității fluxurilor de capitaluri, a supravegherii financiare și a tranzacțiilor legate de investiții. Acestea includ:

- Consolidarea capacității operaționale și a independenței Unității de informații financiare (UIF) pentru a asigura detectarea, analiza și raportarea eficace a tranzacțiilor suspecte, în special a celor legate de spălarea banilor, transferuri ilicite de capital și sectoarele cu risc ridicat;
- Consolidarea Băncii Naționale a Moldovei (BNM) și a altor autorități de supraveghere în rolul lor de monitorizare a sistemelor de plăți, a instituțiilor financiare și a operațiunilor valutare prin intermediul unei supravegheri consolidate bazate pe riscuri, inclusiv în domeniul criptoactivelor, în conformitate cu standardele UE în curs de evoluție;
- Îmbunătățirea transparenței procedurilor de privatizare și a examinării investițiilor străine directe prin stabilirea unor cadre clare, bazate pe norme, care să reducă riscurile de corupție și să prevină abuzul de bunuri publice;
- extinderea utilizării instrumentelor și registrelor digitale (de exemplu, date în timp real privind beneficiarii efectivi, sisteme de urmărire a mișcărilor de capital și platforme de monitorizare a tranzacțiilor) pentru a spori supravegherea publică și instituțională.

271. Moldova va continua cooperarea cu omologii din UE, inclusiv participarea la FIU.net, cooperarea cu DG FISMA și DG JUST și alinierea la cele mai bune practici ale UE în ceea ce privește aplicarea legislației privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului CSB/CFT, verificarea investițiilor și transparența pieței de capital. Această cooperare va include schimb de experiență, asistență tehnică și eforturi comune de consolidare a capacităților.

272. Moldova se va asigura că planurile anticorupție adoptate de autoritățile de stat responsabile în domeniul serviciilor financiare sunt puse în aplicare în mod corespunzător, iar eficacitatea acestora în abordarea riscurilor reale e revizuită în mod continuu, pe baza unor evaluări solide ale riscurilor efectuate în cooperare cu Centrul Național Anticorupție, îmbunătățind metodele și canalele de schimb de informații între instituțiile de supraveghere, SPCSB și agențiile de aplicare a legii.

CAPITOLUL 6 – DREPTUL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE

273. După nivelul său de pregătire în domeniul dreptului societăților comerciale, Republica Moldova este parțial aliniată la *acquis*-ul UE. Au fost realizate progrese în ceea ce ține de modificarea legislației naționale cu privire la raportarea financiară și activitatea de audit și prin integrarea semnăturii electronice în procesele de înregistrare și de evidență a companiilor, precum și în ceea ce privește fuziunile și divizarea societăților, cerințele de capital și drepturile acționarilor.

274. Republica Moldova a îmbunătățit alinierea în materie de raportare financiară și audit prin adoptarea, în luna ianuarie 2025, a amendamentelor la Legea nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare. Totodată, în luna iunie 2024 a fost modificat Regulamentul privind controlul extern al calității auditului, aprobat prin Hotărârea Consiliului de supraveghere publică a auditului nr. 17/2019.

275. Pentru alinierea integrală la *acquis*-ul UE în domeniul raportării financiare și auditului, Moldova va finaliza transpunerea versiunilor consolidate ale Directivei 2006/43/CE și Directivei 2013/34/UE, inclusiv a dispozițiilor referitoare la modificarea criteriilor pentru categoriile de entități, raportarea privind durabilitatea, asigurarea raportării privind durabilitatea și asigurarea creării și funcționării unui punct european unic de acces.

276. În calitate de prioritate cheie în acest domeniu, Republica Moldova își propune să alinieze legislația națională la Directiva (UE) 2019/1151 în ceea ce privește utilizarea instrumentelor și a proceselor digitale în contextul dreptului societăților comerciale, sporind interoperabilitatea registrelor pe mediul de afaceri BRIS.

277. De asemenea, Republica Moldova este decisă să consolideze raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi prin implementarea Directivei (UE) 2022/2464. Aceste măsuri sunt cruciale pentru îmbunătățirea responsabilității întreprinderilor și a încrederii investitorilor.

278. Republica Moldova își asumă în continuare angajamentul de a soluționa provocările rămase prin simplificarea procedurilor administrative în vederea sporirii clarității și eficienței, prin fortificarea capacităților instituționale - îndeosebi, în ceea ce privește supravegherea auditului și controlul asupra aplicării actelor normative - și prin depășirea limitărilor tehnice ale infrastructurii IT cu scopul de a asigura compatibilitatea deplină cu standardele UE de interoperabilitate, în special cu BRIS.

279. Moldova acceptă *acquis*-ul UE descris în Capitolul 6 „Dreptul societăților comerciale”, în vigoare din data prezentării poziției de negociere și se angajează să-l implementeze până la data aderării. Moldova nu necesită adaptări specifice, măsuri sau perioade de tranziție pentru acest capitol.

I. DREPTUL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE

I.A. FUZIUNI ȘI DIVIZĂRI INTERNE ALE SOCIETĂȚILOR PUBLICE CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ ȘI TRANSFORMĂRI, FUZIUNI ȘI DIVIZĂRI TRANSFRONTALIERE ALE SOCIETĂȚILOR CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ

280. Moldova a transpus dispozițiile Directivei (UE) 2017/1132. Dispozițiile UE conexe reorganizării societăților pe acțiuni sunt transpuse în legislația națională prin Legea nr.

1134/1997 privind societățile pe acțiuni, în timp ce Codul civil reglementează alte categorii de întreprinderi.

281. În contextul societăților pe acțiuni, Legea nr. 1134/1997 reglementează mecanismele interne de fuziune și divizare, procedurile în detaliu de aprobare a reorganizării de către adunarea generală a acționarilor, de notificare a creditorilor, drepturile acționarilor minoritari și înregistrarea inițierii și finalizării procesului de reorganizare.

282. Regulamentul și Ghidul privind autorizarea reorganizării societăților pe acțiuni, aprobat de Comisia Națională a Pieței Financiare prin Hotărârile nr. 23/1 și 23/2 din 2021 stabilesc proceduri detaliate pentru autorizarea reorganizării de către CNPF, în funcție de tipul reorganizării și caracteristicile specifice ale companiilor implicate.

283. Concomitent, dispozițiile conexe reorganizărilor transfrontaliere introduse prin Directiva (UE) 2019/2121, de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 - care reglementează fuziunile transfrontaliere, divizările și transformările - urmează a fi transpuse până în luna decembrie 2026, cu punerea în aplicare la data aderării.

284. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 1.A. de mai jos:

Tabelul 1.A. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul FUZIUNILOR ȘI DIVIZĂRILOR INTERNE ALE SOCIETĂȚILOR CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ ȘI TRANSFORMĂRI, FUZIUNI ȘI DIVIZĂRI TRANSFRONTALIERE ALE SOCIETĂȚILOR CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva (UE) 2017/1132 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, titlul II, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2019/2121 în ceea ce privește transformările, fuziunile și divizările transfrontaliere (CELEX: 32017L1132)	**Până la sfârșitul anului 2026 :** Adoptarea Legii privind transformările, fuziunile și divizările transfrontaliere.	-	Nu se solicită

I.B.FORMARE ȘI CERINȚE PRIVIND CAPITALUL

285. Cadrul normativ național prevede norme în detaliu privind constituirea societăților pe acțiuni și cerințele privind capitalul social, reflectând într-o mare măsură dispozițiile stabilite de Titlul I (cu excepția Capitolului III) din Directiva (UE) 2017/1132. Cele mai relevante dispoziții sunt prevăzute de Codul civil, Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134/1997 și Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, precum și de alte acte normative conexe.

286. Republica Moldova asigură controlul administrativ preventiv asupra actelor de constituire, îndeplinind cerințele prevăzute la art. 10 și 11(i) din Directiva (UE) 2017/1132. De asemenea, asigură în mod eficient controlul administrativ preventiv asupra actelor de constituire, asigurând în acest mod alinierea la cerințele *acquis*-ului UE din acest domeniu.

287. Instrucțiunea privind etapele, termenele, modul și procedurile de înregistrare a valorilor mobiliare (aprobată prin Hotărârea CNPF nr. 13/10/2018) completează reglementările conexe formării și modificării capitalului social, inclusiv prin introducerea intrărilor

corespunzătoare în Registrul emitenților de valori mobiliare. Mai mult, Legea nr. 175/2021 și lansarea serviciului de înregistrare la distanță permit depunerea documentelor prin mijloace electronice cu aplicarea semnăturii electronice calificate, facilitând semnificativ înregistrarea online a societăților comerciale, aliniată la obiectivele Directivei (UE) 2019/1151. Sunt aplicabile și alte acte naționale relevante, în funcție de specificul fiecărei situații: Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare (pentru aportul în natură), Legea insolvabilității nr. 149/2012 (pentru protecția creditorilor) și Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (pentru transparența și dezvăluirea informațiilor despre emitenții de valori mobiliare).

288. Astfel, legislația națională reflectă în linii mari o transpunere loială a dispozițiilor Directivei 2017/1132 privind crearea societăților comerciale și cerințele privind capitalul, asigurând un cadru coerent și transparent compatibil cu standardele UE.

289. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 1.B. de mai jos:

Tabelul 1.B. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul FORMĂRII ȘI CERINȚELOR DE CAPITAL

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva (UE) 2017/1132 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, titlul I, cu excepția Capitolului III (CELEX: 32017L1132)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare.	-	Nu se solicită

I.C. CERINȚE DE PUBLICITATE A INFORMAȚIILOR PRIVIND SOCIETĂȚILE COMERCIALE ȘI SUCURSALELE. UTILIZAREA INSTRUMENTELOR ȘI PROCESELOR DIGITALE ÎN DOMENIUL DREPTULUI SOCIETĂȚILOR COMERCIALE. SOCIETĂȚILE CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ PRIVATE CU UN SINGUR MEMBRU. INTERCONECTAREA REGISTRELOR COMERCIALE (BRIS)

290. Moldova a transpus integral conținutul Directivei 2009/102/CE prin modificarea Codului civil (Legea nr. 133/2018) și prin Legea nr. 312/2024 pentru modificarea unor acte normative (asociatul unic), fiind armonizată cu reglementările UE privind societățile comerciale cu asociat unic, asigurând prezentarea corespunzătoare a informațiilor despre acționarul unic și eliminând incertitudinile privind procesul decizional al asociatului unic.

291. Începând cu luna ianuarie 2022, prin crearea serviciului electronic „Înregistrarea de stat a persoanelor juridice", a fost implementată procedura înregistrării de stat a societăților comerciale la distanță. Acest serviciu este accesibil tuturor tipurilor de societăți comerciale prin poșta electronică, fiind aplicabil și înregistrării de stat a sucursalelor societăților comerciale autohtone și a celor străine, cu anumite particularități prevăzute de legislație. Solicitantul serviciului și prestatorul de servicii interacționează exclusiv prin mesageria electronică specificată, fără a fi necesară prezența fizică a solicitantului. De asemenea, pentru înregistrarea întreprinderii rămâne valabilă opțiunea de depunere fizică a documentației la Agenția Servicii Publice (ASP) prin intermediul serviciului ghișeului unic disponibil la cele 32 de centre multifuncționale. Serviciul electronic menționat mai

sus este provizoriu și va fi prestat în perioada necesară pentru elaborarea și implementarea noii versiuni a sistemului informațional.

292. Cadrul juridic național conține dispoziții referitoare la cerințele de prezentare a informațiilor despre întreprinderi și sucursale, care este accesibil publicului pe pagina web oficială a Agenției Servicii Publice, privind publicarea anunțurilor întreprinderilor pe website-ul lor oficial și permite obținerea extraselor și a altor informații în format electronic din Registrul de stat.

293. Sistemul informațional actual, „Registrul de Stat al Persoanelor Juridice", are scopul de a asigura înregistrarea de stat a persoanelor juridice și conține date privind persoanele juridice, inclusiv sucursalele acestora, înregistrate, reorganizate și lichidate, precum și modificările din actele de constituire și alte date privind persoanele juridice. Concomitent, acesta interacționează cu principalele servicii guvernamentale, facilitând schimbul fluid de date între instituții și alte registre de stat, fapt realizat prin platforma guvernamentală de interoperabilitate (MConnect).

294. Lansarea noii versiuni a Sistemului Informațional Registrul de stat al unităților de drept (RSUD), planificată pentru anul 2025, va asigura efectuarea tuturor operațiilor de înregistrare, modificare sau lichidare în format tradițional „la fața locului" și în format digital/online, permițând implementarea dispozițiilor Directivei (UE) 2019/1151 de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește utilizarea instrumentelor și a proceselor digitale în contextul dreptului societăților comerciale. Ulterior implementării, companiile vor avea posibilitatea să parcurgă întreg procesul de înregistrare la distanță, fără prezența fizică, fiind în deplină conformitate cu cerințele de digitalizare ale Directivei (UE) 2019/1151.

295. Alinierea la Directiva (UE) 2017/1132 în ceea ce privește anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale și la Directiva 2025/25 de modificare a Directivelor 2009/102/CE și 2017/1132/UE în termeni de înregistrare integrală online, va fi asigurată prin modificarea actelor normative relevante (Codul civil, Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni) și lansarea, în anul 2025, a noii versiuni a sistemului informațional.

296. Republica Moldova se angajează să asigure interconectarea Sistemului Informațional „Registrul de Stat al Persoanelor Juridice" cu BRIS, în vederea alinierii la Regulamentul (UE) 2021/1042, până la data aderării.

297. Actualmente platforma de interoperabilitate MConnect efectuează schimbul de date în baza Ordinului nr. 3005-14 din 4 martie 2020 emis de Agenția de Guvernare Electronică, stabilind condiții tehnice standard privind schimbul de date prin intermediul platformei. După transpunerea Regulamentului (UE) 2021/1042 din 18 iunie 2021, va fi adoptată o hotărâre de guvern prin care vor fi stabilite specificațiile tehnice și procedurile aplicabile sistemului de interconectare BRIS, asigurând compatibilitatea deplină cu cerințele UE.

298. Republica Moldova subliniază necesitatea asistenței din partea experților europeni în ceea ce privește implementarea și descrierea schimbului de date și a mecanismului de interoperabilitate în conformitate cu dispozițiile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2021/1042 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Directivei (UE) 2017/1132 și procedurile aplicabile sistemului de interconectare a registrelor.

299. Cadrul instituțional existent presupune implicarea mai multor autorități în domeniul dreptului societăților comerciale, inclusiv de elaborare a politicilor (Ministerul Dezvoltării

Economice și Digitalizării), și a agențiilor de implementare (Agenția de Guvernare Electronică și Agenția Servicii Publice).

300. Detalii despre angajamentele viitoare asumate sunt prezentate în Tabelul 1.C de mai jos:

Tabelul 1.C Angajamentele Republicii Moldova față de alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul CERINȚELOR DE PUBLICITATE PRIVIND SOCIETĂȚILE ȘI SUCURSALELE. UTILIZAREA INSTRUMENTELOR ȘI PROCESELOR DIGITALE ÎN DREPTUL SOCIETĂȚILOR. SOCIETĂȚI CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ CU ASOCIAT UNIC. INTERCONECTAREA REGISTRELOR COMERCIALE (BRIS)

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, capitolul III (astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2019/1151 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește utilizarea instrumentelor și proceselor digitale în dreptul societăților comerciale (CELEX: 32017L1132)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Codul civil, Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, Legii nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni.	**Până în anul 2025**, elaborarea și implementarea noii versiuni a Sistemului Informațional „Registrul de Stat al Persoanelor Juridice” de către Agenția Servicii Publice și Agenția de Guvernare Electronică.	Nu se solicită
Directiva (UE) 2025/25 de modificare a Directivelor 2009/102/CE și (UE) 2017/1132 în ceea ce privește extinderea și modernizarea în continuare a utilizării instrumentelor și proceselor digitale în dreptul societăților comerciale (CELEX: 32025L0025)	Planificată a fi transpusă **până în anul 2028,** angajamente specifice care urmează să fie asumate ulterior, pe baza experienței statelor membre ale UE.		Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1042 al Comisiei din 18 iunie 2021 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește specificațiile tehnice și procedurile pentru sistemul de interconectare a registrelor și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2020/2244 al Comisiei (CELEX: 32021R1042)	**Până la sfârșitul anului 2026:** adoptarea unei hotărâri de guvern privind aprobarea specificațiilor tehnice și a procedurilor pentru Sistemul de interconectare a registrelor comerciale (BRIS), asigurând alinierea la cerințele Regulamentului UE.	**Până la data aderării:** Asigurarea interoperabilității Sistemului Informațional „Registrul de Stat al Persoanelor Juridice” cu BRIS.	Nu se solicită

I.D. COMPANIE EUROPEANĂ (SOCIETAS EUROPEAS)[1], GRUPUL EUROPEAN DE INTERES ECONOMIC (EEIG) ȘI STATUTUL SOCIETĂȚII COOPERATIVE EUROPENE

301. Republica Moldova recunoaște importanța acestor forme juridice europene în facilitarea operațiilor transfrontaliere, consolidând cooperarea economică și promovând competitivitatea întreprinderilor pe piața internă. Statul recunoaște faptul că prin oferirea permisiunii de a adopta formele juridice europene va spori atractivitatea mediului de afaceri și va susține o integrare mai profundă pe piața unică UE.

302. Cadrul normativ național privind dreptul societăților comerciale este reglementat preponderent de: (i) Codul civil (nr. 1107/2002), care stabilește principiile juridice fundamentale pentru activitățile întreprinderilor; (ii) Codul muncii (nr. 154/2003), care reglementează raporturile dintre angajator și angajat și asigură conformitatea cu standarde echitabile ale muncii; (iii) Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, care definește operațiunile comerciale și formele organizatorico-juridice; (iv) Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, care reglementează procesul de înregistrare a întreprinderilor; (v) Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni și (vi) Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, care stabilesc normele de guvernanță corporativă și drepturile acționarilor. Deși aceste legi oferă un fundament juridic solid, vor fi implementate reforme suplimentare de aliniere a dreptului societăților comerciale din Moldova la *acquis*-ul UE, în special privind formele juridice europene și structurile de guvernanță corporativă.

303. Legislația Republicii Moldova cu privire la antreprenoriat și întreprinderi definește diverse forme organizatorico-juridice pentru practicarea activității de antreprenoriat, inclusiv: (i) întreprindere individuală; (ii) societate în nume colectiv; (iii) societate în comandită; (iv) societate pe acţiuni; (v) societate cu răspundere limitată; (vi) cooperativă de întreprinzător și întreprindere de stat. Aceste structuri le oferă întreprinderilor flexibilitate și vor fi extinse în continuare pentru a incorpora formele juridice europene în procesul de pregătire pentru aderarea la UE.

304. Republica Moldova își asumă în continuare angajamentul de a edifica un mediu de afaceri modern, transparent și conform cu cerințele UE, facilitând operațiunile transfrontaliere și integrarea pe piața internă europeană. În acest sens, Moldova va reglementa funcționarea formelor juridice europene, în special: (i) societatea europeană (Societas Europaea – SE); (ii) societatea cooperativă europeană (Societas Cooperativa Europaea – SCE); și (iii) grupul european de interes economic (EEIG), până la data aderării la Uniunea Europeană, în timp ce transpunerea va fi finalizată până în luna decembrie 2026. Sunt în desfășurare pregătirile pentru amendamentele legislative necesare pentru a introduce aceste forme juridice în legislația națională. Planurile includ: (i) adoptarea unor noi dispoziții juridice pentru aceste forme corporative; (ii) asigurarea unor orientări clare privind înregistrarea, impozitarea și guvernarea; (iii) consolidarea capacităților instituționale pentru punerea în aplicare.

305. Detalii privind angajamentele suplimentare care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 1.D de mai jos:

[1] Directiva 2001/86/EC a Consiliului din 8 octombrie 2001 de completare a statutului societății europene în ceea ce privește implicarea lucrătorilor este descrisă în Capitolul 19 privind politicile sociale și ocuparea forței de muncă.

Tabelul 1.D. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul SOCIETĂȚII EUROPENE (SOCIETAS EUROPAEAS)[2], GRUPULUI EUROPEAN DE INTERES ECONOMIC (GEIE) ȘI STATUTUL SOCIETĂȚII COOPERATIVE EUROPENE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Regulamentul (CEE) nr. 2137/85 al Consiliului din 25 iulie 1985 privind Grupul european de interes economic (GEIE) (CELEX: 31985R2137)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea unei legi speciale care să asigure alinierea la cerințele regulamentului UE.	-	Nu se solicită
Regulamentul (CEE) nr. 2157/2001 al Consiliului din 8 octombrie 2001 privind statutul Societății Europene (SE) (CELEX: 32001R2157)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea unei legi speciale care să asigure alinierea la cerințele regulamentului UE.	-	Nu se solicită
Regulamentul (CE) nr. 1435/2003 al Consiliului privind statul societății cooperative europene (SCE) (CELEX: 32003R1435)	**Până la sfârșitul anului 2026**: Adoptarea unei legi speciale care să asigure alinierea la cerințele regulamentului UE.	-	Nu se solicită
Directiva 2001/86/CE din 8 octombrie 2001 de completare a statutului societății europene cu privire la implicarea lucrătorilor (CELEX: 32001L0086)	**Până la sfârșitul anului 2026** Adoptarea unei legi de modificare a anumitor acte normative (privind implicarea angajaților în societatea europeană).	-	Nu se solicită

II. GUVERNANȚA CORPORATIVĂ

II.A.DREPTURILE ACȚIONARILOR ȘI GUVERNANȚA CORPORATIVĂ

306. Republica Moldova a înregistrat un progres semnificativ în alinierea legislației naționale la *acquis*-ul UE privind drepturile acționarilor și guvernanța corporativă. Cadrul normativ național reglementează aspectele cheie privind drepturile acționarilor și guvernanța, fiind realizată o aliniere parțială la dispozițiile Directivei 2007/36/CE privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2017/828.

307. Mai mult, Republica Moldova demonstrează un nivel ridicat de aliniere la Recomandările 2004/913/CE și 2005/162/CE ale Comisiei, după cum au fost modificate de Recomandarea 2009/385/CE privind politica de remunerare, prin Legea nr. 36/2025 de modificare a Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (abordând politicile de remunerare a conducerii societăților) și Hotărârea CNPF nr. 13/4/2025 de modificare a Codului de guvernanță corporativă nr. 67/10/2015.

[2] Directiva 2001/86/EC a Consiliului din 8 octombrie 2001 de completare a statutului societății europene în ceea ce privește implicarea lucrătorilor este descrisă în Capitolul 19 privind politicile sociale și ocuparea forței de muncă.

308. Actualmente, Republica Moldova nu dispune de o lege separată aplicabilă în mod exclusiv societăților comerciale cotate la bursă. În schimb, Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni este aplicabilă tuturor societăților pe acțiuni, cu dispoziții specifice adresate entităților de interes public, care include societățile comerciale cotate pe piețele reglementate.

309. Eforturile legislative recente au consolidat semnificativ procesul de aliniere. Astfel, a fost adoptată Legea nr. 259/2024 pentru modificarea unor acte normative cu scopul de a facilita accesul antreprenorilor locali pe piețe de capital externe și de a transpune art. 2(j), 3b (1)-(2), 3d (1)-(2) (prima propoziție) și art. 7(1), (3)-(4) din Directiva 2007/36/CE.

310. Principalele amendamente aduse Legii privind societățile pe acțiuni includ: introducerea conceptului „data de referință", stabilind în acest mod termene clare între data de referință și data Adunării generale a acționarilor (AGA); stabilirea unor mecanisme pentru transmiterea informațiilor și facilitarea exercitării drepturilor atribuite acționarilor, în conformitate cu art. 3b (1)-(2), prin întregul lanț al intermediarilor financiari, inclusiv prin sisteme electronice interoperabile standardizate la nivel UE; și obligația de asigurare a transparenței taxelor aplicate, în conformitate cu art. 3d (1)-(2) prima propoziție din Directiva 2007/36/CE.

311. În ceea ce privește aspectele de remunerare, transpunerea art. 9a și 9b din Directiva (UE) 2017/828 referitoare la politicile de remunerare și raportare a fost efectuată prin Legea nr. 101/2023 pentru modificarea unor acte normative (aspecte conexe de guvernanță corporativă și piața de capital), precum și amendamentele ulterioare aduse Codului de guvernanță corporativă (Hotărârea CNPF nr. 12/2/2024), care a stabilit:

- Obligația Adunării generale a acționarilor (AGA) de a adopta și revizui politica de remunerare cel puțin o dată la 4 ani;
- Dreptul acționarilor de a examina raportul anual privind remunerarea și de a formula recomandări.

312. A fost adoptată Legea nr. 36/2025 de modificare a Legii nr. 1134/1997 cu scopul de a implementa Recomandările 2004/913/CE și 2005/162/CE ale Comisiei Europene, după cum au fost modificate prin Recomandarea 2009/385/CE. Principalele amendamente includ:

- introducerea art. 72^1, care reglementează obligația și procedura pentru acționari de a-și exercita drepturile de vot la Adunarea generală a acționarilor (AGA) cu scopul de a aproba schemele de remunerare bazate pe numărul de acțiuni;
- modificarea art. 64 prin includerea unor dispoziții privind instituirea unor comisii specializate, inclusiv crearea obligatorie a unei comisii de audit pentru entitățile de interes public (EIP) și posibilitatea opțională de a institui o comisie de nominalizare și una de remunerare.

313. Urmare a amendamentelor legislative introduse prin Legea nr. 259/2024 și Legea nr. 36/2025, precum și a adoptării Hotărârii CNPF nr. 13/4/2025 de modificare a Codului de guvernanță corporativă, au fost transpuse următoarele acte:

- setul complet de dispoziții ale Recomandărilor 2004/913/CE și 2005/162/CE ale Comisiei după cum au fost modificate de Recomandarea 2009/385/CE;
- art. 9a și 9b din Directiva 2007/36/CE privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor societăților comerciale cotate la bursă, după cum a fost modificată de Directiva (UE) 2023/2864.

314. În termeni de aliniere generală, Republica Moldova a transpus integral dispozițiile Recomandărilor 2004/913/CE și 2009/385/CE ale Comisiei privind remunerarea directorilor. Totodată, a fost transpusă parțial Directiva 2007/36/CE, după cum a fost modificată de Directiva (UE) 2017/828, un progres semnificativ realizat în perioada 2024 – martie 2025. Republica Moldova se angajează să-și alinieze în continuare legislația la Regulamentul (UE) 2018/1212 privind standardele de comunicare a acționarilor și la Directiva (UE) 2024/2810 de introducere a unor noi reguli privind structurile de acțiuni cu drepturi de vot multiple.

315. Republica Moldova își asumă angajamentul de a-și alinia cadrul juridic la dispozițiile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/1212 de stabilire a cerințelor minime pentru comunicările acționarilor. De asemenea, se va realiza transpunerea integrală a dispozițiilor referitoare la consilierii de vot, astfel cum se prevede la articolul 1 alineatul (2) litera (b) și la articolul 3j din Directiva 2007/36/CE. De asemenea, Republica Moldova se angajează să-și îndeplinească obligațiile de raportare către Comisia Europeană și ESMA (Autorității europene pentru valori mobiliare și piețe) în temeiul art. 3a(7)-(8) și 3f și să incorporeze aplicarea derogărilor prevăzute la art. 5(2) din Directivă. De-a lungul acestui proces, Moldova va asigura conformitatea cu principiile de transparență, propunându-și să garanteze publicarea eficace a informațiilor în concordanță cu standardele UE.

316. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în tabelul 2.A. de mai jos:

Tabelul 2.A. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul DREPTURILE ACȚIONARILOR UE ȘI GUVERNANȚEI CORPORATIVE

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**

Directiva 2007/36/CE privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2017/828 (CELEX: 32017L0828)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (consilier de vot) și a Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (care transpune art. 3a alin. (7)-(8), 3b alin. (6), 3c, 3f, precum și art. 5 alin. (2) din Directiva UE 2007/36).	Va fi pusă în aplicare în legislația națională începând cu **decembrie 2027**, cu aplicarea anumitor dispoziții în ceea ce privește dispozițiile privind transmiterea de informații către ESMA și Comisia Europeană- vor fi aplicabile **de la data aderării**.	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1212 al Comisiei din 3 septembrie 2018 de stabilire a cerințelor minime de punere în aplicare a dispozițiilor Directivei 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește identificarea acționarilor, transmiterea de informații și facilitarea exercitării drepturilor acționarilor (CELEX: 32018R1212)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Aprobarea Regulamentului privind identificarea acționarilor și transmiterea de informații pentru a facilita exercitarea drepturilor acționarilor. **Intrare în vigoare:** începând cu decembrie 2026.		Nu se solicită
Directiva (UE) 2024/2810 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 privind structurile de acțiuni cu drepturi de vot multiple în societățile care solicită admiterea acțiunilor lor la tranzacționare în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare (CELEX: 32024L2810)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea legii de modificare a anumitor acte normative (Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni și Legea nr. 171/2012 privind piața de capital), referitoare la structurile de acțiuni cu drepturi de vot multiple pentru societățile admise la MTF (sisteme multilaterale de tranzacționare).	Va fi implementat de **la data aderării.**	Nu se solicită
Directiva (UE) 2024/1760 privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor (CELEX: 32024L1760)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Legii privind diligența în materie de durabilitate a întreprinderilor **Intrarea în vigoare:** la data aderării.		Nu se solicită

Directiva (UE) 2024/1760 privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor (CELEX: 32024L1760)	În următorii ani (2025-2027), Moldova intenționează să elaboreze o analiză a decalajelor pentru a evalua implicațiile obligațiilor de diligență necesară, să consolideze capacitatea autorităților de reglementare și a instituțiilor de aplicare și să crească gradul de conștientizare în rândul acestora, să elaboreze orientări pentru punerea în aplicare a cerințelor de diligență necesară și să se alinieze la legislația UE.		Nu se solicită

II.B. GUVERNANȚA CORPORATIVĂ: DIRECTORI INDEPENDENȚI ȘI CONSILII DE ADMINISTRARE. RECOMANDARE PRIVIND CALITATEA RAPORTĂRII CU PRIVIRE LA GUVERNANȚA CORPORATIVĂ. OFERTE PUBLICE DE CUMPĂRARE

317. Republica Moldova a atins un progres substanțial la capitolul alinierea cadrului de guvernanță corporativă la standardele UE. Legislația națională reflectă principiile cheie în raport cu directorii independenți și comitetele de administrare, precum și calitatea raportării cu privire la guvernanța corporativă, în conformitate cu Recomandarea 2004/913/CE și Recomandarea 2009/385/CE ale Comisiei.

318. Dispoziții relevante sunt încorporate în Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, Legea nr. 171/2012 privind piața de capital și Codul de guvernanță corporativă, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 67/10/2015, inclusiv amendamentele adoptate în anii 2024 și 2025.

319. Amendamentele legislative majore s-au axat pe transpunerea integrală a pct. 6 și 7 din Recomandarea 2004/913/CE și a pct. 4.1, 4.2 și 4.4 din Recomandarea 2009/385/CE, care promovează în mod specific instituirea unui regim corespunzător de remunerare pentru directorii societăților comerciale cotate la bursă. Cadrul de guvernanță corporativă din Moldova este conform versiunii consolidate a acestor recomandări, ținând cont de actualizările introduse prin Recomandarea 2009/385/CE a Comisiei.

320. Îmbunătățirile suplimentare au consolidat normele privind competențele membrilor consiliului de administrare, procesele de evaluare a directorilor, instituirea și funcționarea consiliilor de administrare și transparența politicilor de remunerare, aliniind practicile de guvernanță corporativă din Moldova la cele mai bune standarde internaționale.

321. În paralel, Republica Moldova a realizat progrese importante în reglementarea ofertelor publice de cumpărare. Cadrul juridic național, în principal, Legea nr. 171/2012 privind piața de capital și Regulamentul CNPF nr. 33/1/2015, reflectă câteva cerințe esențiale prevăzute de Directiva 2004/25/CE privind ofertele publice de cumpărare.

322. Principalele dispoziții transpuse în conformitate cu Directiva 2004/25/CE includ principiile generale obligatorii aplicabile societăților comerciale (art. 3 și art. 9), principiul unui preț echitabil pentru ofertele publice de cumpărare (art. 5(4)), cerințele privind

aprobarea și publicarea documentelor privind oferta (art. 6), perioada de acceptare a ofertelor (art. 7) și drepturile acționarilor de retragere obligatorie (art. 15) și de răscumpărare obligatorie (art. 16).

323. Transpunerea parțială a fost efectuată în ceea ce privește desemnarea CNPF în calitate de autoritate competentă pentru aprobarea prospectelor de oferte publice pe teritoriul Republicii Moldova și realizarea ofertelor publice la nivel național.

324. Republica Moldova se angajează să transpună dispozițiile Directivei 2004/25/CE, în special cele conexe activităților transfrontaliere. Acestea includ acceptarea ofertelor publice de cumpărare pentru valori mobiliare admise la tranzacționare pe piețele reglementate în statele membre UE, recunoașterea reciprocă a prospectelor aprobate de autoritățile competente din alte state membre după cum este prevăzut la art. 6(2) și dispozițiile referitoare la supravegherea transfrontalieră în temeiul art. 4. Mai mult, Moldova se va alinia la cerințele pentru prezentarea informațiilor punctului european unic de acces (ESAP), după cum este stipulat în art. 16a din Directivă.

325. Republica Moldova își menține angajamentul pentru finalizarea procesului de aliniere în domeniul guvernanței corporative și al ofertelor publice de cumpărare, având obiectivul de a asigura un mediu de piață transparent, eficient și favorabil investitorilor, compatibil în totalitate cu standardele pieței interne europene.

326. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 2.B de mai jos:

Tabelul 2.B. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul GUVERNANȚEI CORPORATIVE: DIRECTORI INDEPENDENȚI ȘI CONSILII DE ADMINISTRARE. RECOMANDARE PRIVIND CALITATEA RAPORTĂRII PRIVIND GUVERNANȚA CORPORATIVĂ. OFERTELE PUBLICE DE CUMPĂRARE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva 2004/25/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind ofertele publice de cumpărare (CELEX: 32004L0025)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la următoarele acte juridice: Legea nr. 171/2012 privind piața de capital; Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare; Regulamentul privind ofertele publice de cumpărare.	Cu aplicare de la data aderării	Nu se solicită

III. RAPORTAREA ÎNTREPRINDERILOR

327. Republica Moldova a întreprins pași importanți pentru a-și alinia cadrul de raportare corporativă la *acquis*-ul UE, în special, privind raportarea financiară și nefinanciară și avansează spre transpunerea integrală a celor mai recente standarde referitoare la raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi (CSRD) și digitalizarea prin formatul electronic european unic (ESEF) și punctul european unic de acces (ESAP).

III.A.AUDITUL STATUTAR

328. Directiva 2014/56/UE privind auditul legal al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare consolidate, a fost transpusă parțial prin Legea nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare.

329. Directiva 2006/43/CE privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, a fost transpusă parțial prin:

- Legea nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare;
- Hotărârea Guvernului nr. 807/2018 pentru aprobarea Regulamentului de activitate al Consiliului de supraveghere publică a auditului;
- Actele normative ale „Consiliul de supraveghere publică a auditului".

330. Cadrul juridic este parțial aliniat cu Regulamentul (UE) 537/2014 privind cerințele specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public prin:

- Legea nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare;
- Hotărârea Guvernului nr. 807/2018 pentru aprobarea Regulamentului de activitate al Consiliului de supraveghere publică a auditului;
- Actele normative ale PI „Consiliul de supraveghere publică a auditului".

331. Concomitent, cu privire la domeniul raportării financiare și al auditului, cadrul normativ a fost aliniat parțial la Recomandarea din 5 iunie 2008 a Comisiei privind limitarea răspunderii civile a auditorilor legali și a societăților de audit, prin adoptarea Legii nr. 2/2025 de modificare a Legii nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare.

332. Cadrul normativ a fost, de asemenea, aliniat parțial la Recomandarea din 6 mai 2008 a Comisiei privind asigurarea calității externe pentru auditorii legali si firmele de audit care auditează entități de interes public, prin adoptarea Hotărârii Consiliul de supraveghere publică a auditului nr. 17/2024 de modificare a Regulamentului privind controlul extern al calității auditului aprobat prin Decizia nr. 17/2019 a Consiliului.

333. Deși dispune de un cadru de bază privind auditul statutar, Republica Moldova conștientizează necesitatea consolidării în continuare a procesului de aliniere la cerințele UE, în special, privind independența auditorului, mecanismele de supraveghere, rotația firmelor de audit și structurile de supraveghere publică în vederea asigurării conformității depline cu Directiva 2006/43/CE, Directiva 2014/56/UE și Regulamentul (UE) 537/2014.

334. Republica Moldova își menține angajamentul față de finalizarea transpunerii integrale a *acquis*-ului UE privind auditul statutar, fortificând calitatea activității de audit, consolidând încrederea publicului în raportarea financiară corporativă și alinierea la bunele practici europene.

335. De asemenea, vor fi organizate cursuri de formare relevante pentru personal și mediul de afaceri în domeniul legislației UE privind raportarea companiilor, inclusiv raportarea privind sustenabilitatea, începând cu 2025.

336. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 3.A de mai jos:

Tabelul 3.A. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul AUDITULUI STATUTAR

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Regulamentul (UE) nr. 537/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind cerințele specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public și de abrogare a Deciziei 2005/909/CE a Comisiei (CELEX: 32014R0537)	**Începând cu anul 2025:** Crearea cadrului juridic necesar pentru a asigura punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr.537/2014.	-	Nu se solicită
Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului (CELEX: 32006L0043)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor Legii nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare.	-	Nu se solicită

III.B. SITUAȚII FINANCIARE ANUALE ȘI SITUAȚII FINANCIARE CONSOLIDATE. PUNCTUL UNIC DE ACCES EUROPEAN

337. Directiva 2013/34/UE privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, a fost transpusă parțial prin:
   - Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017;
   - Standardele naționale de contabilitate (SNC), aprobate prin ordinele ministrului finanțelor;
   - Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.
338. Alinierea la Regulamentul (CE) 1606/2002 privind aplicarea standardelor internaționale de contabilitate, a fost asigurată prin:
   - Hotărârea Guvernului nr. 238/2008 privind aplicarea Standardelor internaţionale de raportare financiară pe teritoriul Republicii Moldova;
   - Standardele internaționale de raportare financiară (IFRS), aprobate prin ordinele ministrului finanțelor.
339. Directiva (UE) 2021/2101 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea, de către anumite întreprinderi și sucursale, de informații privind impozitul pe profit, a fost transpusă parțial prin Legea nr. 320/2023 privind modificarea unor acte normative (prezentarea de către unele entități a informațiilor privind impozitul pe venit) care modifică Legea nr. 287/2017.
340. Republica Moldova se angajează să transpună Directiva delegată (UE) 2023/2775, care modifică Directiva 2013/34/UE în ceea ce privește ajustarea criteriilor de mărime pentru microîntreprinderi și întreprinderi sau grupuri mici, mijlocii și mari.
341. De asemenea, Republica Moldova se angajează să-și alinieze cadrul normativ la Regulamentul (UE) 2023/2859, care stabilește punctul unic de acces european, asigurând

acces centralizat la informațiile publice relevante pentru serviciile financiare, piețele de capital și durabilitate.

342. Mai mult, Republica Moldova se va alinia la Regulamentul (UE) 2023/2869 care modifică unele reglementări referitoare la crearea și funcționarea punctului unic de acces european.

343. Mai mult decât atât, Republica Moldova va transpune Directiva (UE) 2023/2864, care modifică diverse directive referitoare la crearea și funcționarea punctului unic de acces european.

344. De asemenea, vor fi organizate cursuri de formare relevante pentru personal și mediul de afaceri în domeniul legislației UE privind raportarea companiilor, inclusiv raportarea privind sustenabilitatea, începând cu 2025.

345. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 3.B de mai jos:

Tabelul 3.B. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul SITUAȚIILOR FINANCIARE ANUALE ȘI AL SITUAȚIILOR FINANCIARE CONSOLIDATE. PUNCT UNIC DE ACCES EUROPEAN.

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului (CELEX: 32013L0034)	**Până la sfârșitul anului 2026**: Adoptarea modificărilor la Legea nr.287/2017 privind contabilitatea și raportarea financiară.	-	Nu se solicită
Directiva (UE) 2021/2101 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește comunicarea de informații privind impozitul pe profit de către anumite întreprinderi și sucursale (CELEX: 32021L2101)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal).	-	Nu se solicită

Directiva delegată (UE) 2023/2775 a Comisiei din 17 octombrie 2023 de modificare a Directivei 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește ajustarea criteriilor de mărime pentru microîntreprinderi și întreprinderi sau grupuri, mici, mijlocii și mari (CELEX: 32023L2775)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr.287/2017 privind contabilitatea și raportarea financiară.	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Informarea mediului de afaceri cu privire la ajustarea criteriilor de dimensiune a categoriilor de entități.	Nu se solicită
Regulamentul (UE) 2023/2859 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2023 de instituire a unui punct unic de acces european care oferă acces centralizat la informațiile puse la dispoziția publicului relevante pentru serviciile financiare, piețele de capital și pentru durabilitate (CELEX: 32023R2859)	**Până la data aderării:** Crearea cadrului juridic necesar pentru a asigura punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2023/2859.	-	Nu se solicită
Regulamentul (UE) 2023/2869 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2023 de modificare a anumitor regulamente în ceea ce privește instituirea și funcționarea punctului unic de acces european (CELEX: 32023R869)	**Până la data aderării:** Crearea cadrului juridic necesar pentru a asigura punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2023/2869.	-	Nu se solicită
Directiva (UE) 2023/2864 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2023 de modificare a anumitor directive în ceea ce privește instituirea și funcționarea punctului unic de acces european (CELEX: 32023L2864)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Determinarea autorității naționale responsabile de preluarea funcțiilor aferente Punctului unic de acces european (ESAP) și definirea rolului său operațional.		Nu se solicită

III.C. RAPORTAREA PRIVIND DURABILITATEA DE CĂTRE ÎNTREPRINDERI

346. Directiva 2014/95/UE de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea de informații nefinanciare și de informații privind diversitatea de către anumite întreprinderi și grupuri mari, a fost transpusă prin Legea nr. 287/2017 contabilităţii și raportării financiare.

347. Republica Moldova se angajează să transpună Directiva (UE) 2022/2464 în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi în cadrul juridic național urmare a adoptării la nivelul UE a Directivei Omnibus, care modifică termenele și cerințele prevăzute de Directiva (UE) 2022/2464 și finalizarea standardelor europene de raportare privind durabilitatea (ESRS) în temeiul Regulamentului delegat (UE) 2023/2772.

348. Urmare a adoptării acestor amendamente, Republica Moldova va modifica Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 și Legea nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare cu scopul de a introduce obligații de raportare privind durabilitatea, cerințele de asigurare a raportării și standardele digitale de prezentare aliniate la dreptul UE. Vor fi aprobate standarde naționale bazate pe ESRS prin ordinul ministrului finanțelor.

349. Detalii privind angajamentele suplimentare care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 3.C de mai jos:

Tabelul 3.C. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul RAPORTĂRII PRIVIND SUSTENABILITATEA CORPORATIVĂ

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementarea	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva (UE) 2022/2464 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 537/2014, a Directivei 2004/109/CE, a Directivei 2006/43/CE și a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi (CELEX: 32022L2464)	**După adoptarea modificărilor la Directiva (UE) 2022/2464 (OMNIBUS):** Adoptarea modificărilor la Legea nr.287/2017 privind contabilitatea și raportarea financiară și a Legii nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2023/2772 al Comisiei din 31 iulie 2023 de completare a Directivei 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la standardele de raportare privind durabilitatea (CELEX: 32023R2772	**După adoptarea modificărilor la Directiva (UE) 2022/2464 (OMNIBUS):** Aprobarea standardelor de raportare privind sustenabilitatea prin Ordin al Ministrului Finanțelor.	-	Nu se solicită

III.D. RAPORTAREA PRIVIND PIAȚA DE CAPITAL

350. Republica Moldova a stabilit un cadru juridic pentru obligațiile de raportare privind piața de capital, în principal prin Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, Legea nr.287/2017 contabilității și raportării financiare, completate de legislația secundară emisă de Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). În temeiul acestor legi, emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată sunt obligați să publice periodic și să dezvăluie permanent, inclusiv situații financiare anuale, rapoarte de gestiune, rapoarte de audit, rapoarte financiare interimare și notificări privind evenimentele semnificative ce ar putea influența deciziile investitorilor.

351. Republica Moldova a realizat alinierea parțială la dispozițiile Directivei 2004/109/CE (Directiva privind transparența), integrând-o în obligațiile sale legislative privind dezvăluirea informațiilor reglementate, tratamentul egal al acționarilor și protecția

investitorilor, în principal, prin Legea nr. 171/2012 privind piața de capital și Legea contabilității şi raportării financiare nr.287/2017.

352. Republica Moldova va transpune integral Directiva 2013/50/UE, care a introdus amendamente în Directiva privind transparența în vederea simplificării obligațiilor de raportare și consolidării transparenței pentru participațiile importante. De asemenea, Moldova va implementa integral standardele privind formatul electronic european unic (ESEF) conform Regulamentului (UE) 2019/815 și va stabili interoperabilitatea cu punctul unic de acces european (ESAP) după cum prevede Regulamentul (UE) 2022/2554. Transpunerea este planificată să fie încheiată până la finele anului 2026, prin operarea amendamentelor relevante la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și Regulamentul nr. 7/1/2019 cu privire la dezvăluirea informației de către emitenții de valori mobiliare. Implementarea deplină a acestor obligații este prevăzută până în luna decembrie 2027, cu punerea în aplicare din data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

353. În termeni de calitate a raportării financiare, Legea nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare prevede ca situațiile financiare prezentate de emitenți să fie supuse auditului de către firme autorizate de audit, sporind astfel credibilitatea informațiilor financiare dezvăluite.

354. Deși cadrul juridic al Republicii Moldova asigură o bază solidă pentru transparență pe piața de capital, vor fi efectuate reforme suplimentare în vederea alinierii sistemului de reglementare la standardele UE în termeni de digitalizare, comparabilitate și accesibilitate publică a informațiilor financiare.

355. Dezvăluirea informației de către emitenții de valori mobiliare din Moldova este reglementată nu doar de legislația primară, dar și de cea secundară, inclusiv de Regulamentul cu privire la dezvăluirea informației de către emitenții de valori mobiliare (aprobat de Hotărârea CNPF nr. 7/1/2019) și Regulamentul privind mecanismul oficial de stocare a informațiilor (aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 22/8/2015).

356. În concordanță cu legislația UE, cadrul Republicii Moldova le impune emitenților atât obligații de raportare periodică (anuală și semestrială), cât și de raportare permanentă. Raportarea permanentă se referă la dezvăluirea informației cu privire la:

- apariția/producerea unor evenimente specifice, stipulate în mod explicit de legislație, care influențează sau ar putea influența activitatea emitentului sau prețul valorilor mobiliare admise la tranzacționare;
- dezvăluirea informației privind achiziția sau cedarea de acțiuni cu drept de vot (urmare a atingerii unor praguri specifice de proprietate stipulate de lege) sau executarea tranzacțiilor de către persoane care îndeplinesc responsabilități manageriale în cadrul emitentului;
- dezvăluirea documentelor constitutive ale emitentului și orice amendamente sau addende la acestea.

357. Metoda de dezvăluire a informației privind piața de capital — care solicită publicarea obligatorie a informației pe website-ul oficial al emitentului, precum și pe mecanismul oficial de stocare centralizată a informațiilor reglementate (în conformitate cu Hotărârea CNPF nr. 22/8/2015) - este aliniată integral la art. 21(2) și (4) din Directiva 2004/109/CE.

358. Legislația națională care reglementează aplicarea sancțiunilor în cazuri de neconformitate prevede un regim de sancționare aplicabil emitenților. Sancțiunile pot include: cerința de a corecta raportul, obligația de a publica informații suplimentare, suspendarea sau

retragerea din tranzacționare, precum și impunerea unor penalități financiare. Cadrul juridic aplicabil include:

- Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare;
- Legea nr. 171/2012 privind piața de capital;
- Codul contravențional (Legea nr. 218/2008, art. 302(1), 302(8) și art. 304^1, 304^3).

359. Directiva 2004/109/CE a fost transpusă în linii mari în legislația națională, cu câteva dispoziții ce urmează a fi transpuse.

360. Suplimentar, Republica Moldova se va alinia la actele de punere în aplicare și la actele delegate conexe Directivei 2004/109/CE, inclusiv:

- Directiva 2007/14/CE a Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a anumitor dispoziții ale Directivei 2004/109/CE privind armonizarea obligațiilor de transparență în ceea ce privește informația referitoare la emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată;
- Regulamentul delegat (UE) 2015/761 al Comisiei de completare a Directivei 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la anumite standarde tehnice de reglementare referitoare la participațiile importante;
- Regulamentul delegat (UE) 2016/1437 al Comisiei de completare a Directivei 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la standardele tehnice de reglementare referitoare la accesul la informația reglementată la nivelul UE;
- Regulamentul delegat (UE) 2019/815 al Comisiei de completare a Directivei 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la standardele tehnice de reglementare referitoare la specificațiile unui format unic de raportare electronică.

361. Republica Moldova este angajată să finalizeze transpunerea Directivei transparenței și a actelor delegate asociate și de punere în aplicare ale acesteia până la finele anului 2026, asigurând alinierea la *acquis*-ul UE referitor la raportarea privind piața de capital și transparența digitală.

362. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 3.D de mai jos:

Tabelul 3.D. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul RAPORTĂRII PRIVIND PIAȚA DE CAPITAL

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**

Directiva 2004/109/CE privind armonizarea obligațiilor de transparență în ceea ce privește informațiile referitoare la emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată și de modificare a Directivei 2001/34/CE (CELEX: 32004L0109)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Piețelor Financiare și Regulamentul nr. 7/1/2019 privind publicarea informațiilor de către emitenții de valori mobiliare.	**Aplicare de la data aderării**. **Continuu:** Vor fi organizate programe de formare (cursuri online, ateliere), ghiduri pentru emitenți privind cerințele de raportare, pentru a asigura conformitatea și transparența.	Nu se solicită
Directiva 2007/14/CE a Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a anumitor dispoziții din Directiva 2004/109/CE privind armonizarea obligațiilor de transparență în ceea ce privește informația referitoare la emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată (CELEX: 32007L0014)	**Până la sfârșitul anului 2026 :** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, a Legii nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Piețelor Financiare și a Regulamentului nr. 7/1/2019 privind publicarea informațiilor de către emitenții de valori mobiliare.	**Aplicare de la data aderării.**	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2015/761 al Comisiei de completare a Directivei 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește anumite standarde tehnice de reglementare privind societățile holding majore (CELEX: 32015R0761)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, Legii nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Piețelor Financiare și a Regulamentului nr. 7/1/2019 privind divulgarea de informații de către emitenții de valori mobiliare.	**Aplicare de la data aderării.**	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2016/1437 al Comisiei de completare a Directivei 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la standardele tehnice de reglementare privind accesul la informațiile reglementate la nivelul Uniunii (CELEX: 32016R1437)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și a Regulamentul nr. 7/1/2019 privind publicarea informațiilor de către emitenții de valori mobiliare.	**Aplicare de la data aderării.**	Nu se solicită

Regulamentul delegat (UE) 2019/815 al Comisiei de completare a Directivei 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la standardele tehnice de reglementare privind specificarea unui format electronic unic de raportare (CELEX: 32019R0815)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Piețelor Financiare și a Regulamentul nr. 7/1/2019 privind publicarea informațiilor de către emitenții de valori mobiliare.	**Aplicare de la data aderării.**	Nu se solicită

IV. MĂSURI ANTICORUPȚIE

363. Republica Moldova se angajează să consolideze capacitatea administrativă și profesională atât a sectorului privat, cât și a celui public prin activități anuale de formare și campanii de informare.

364. Până în 2028, Republica Moldova va întreprinde, de asemenea, măsuri administrativ-tehnice pentru a îmbunătăți activitatea operațională și eficiența cadrului instituțional de prevenire, descoperire, urmărire penală și sancționare a corupției.

CAPITOLUL 7 – DREPTURILE DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

365. Republica Moldova are un anumit nivel de pregătire în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală (DPI), în timp ce au fost înregistrate progrese semnificative în avansarea armonizării legislative în majoritatea domeniilor. Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) continuă să își consolideze cooperarea cu Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO).

366. Moldova recunoaște că un cadru juridic armonizat și eficient pentru protecția inovării și a creației intelectuale va stimula investițiile și competitivitatea economică. Republica Moldova se angajează să transpună integral în legislația națională și să pună în aplicare *acquis*-ul UE în domeniul DPI, precum și să consolideze capacitatea instituțională a autorităților publice care aplică normele DPI. În acest scop, se depun eforturi în vederea dezvoltării expertizei necesare pentru punerea eficientă în aplicare a *acquis*-ului, beneficiind de colaborarea cu EUIPO și cu alte organizații internaționale și europene în vederea îmbunătățirii cadrului juridic național și a aplicării acestuia.

367. Moldova îmbunătățește în mod continuu asigurarea respectării DPI prin elaborarea de noi acte legislative și punerea în aplicare a Planurilor naționale de acțiune cuprinzătoare privind asigurarea respectării DPI, următorul fiind planificat pentru a fi elaborat și adoptat până în decembrie 2025. O prioritate cheie este stabilirea unui cadru normativ eficient și a unor mecanisme operaționale pentru gestionarea drepturilor colective, pentru a permite creatorilor, artiștilor și altor titulari de drepturi să își gestioneze drepturile și să obțină beneficii economice tangibile.

368. De asemenea, Moldova avansează în procesul de digitalizare a serviciilor legate de protecția drepturilor de proprietate intelectuală, cu scopul de a îmbunătăți accesibilitatea și calitatea serviciilor pentru creatori, întreprinderi și publicul larg.

369. Moldova acceptă *acquis*-ul UE care face obiectul Capitolului 7 „Drepturile de proprietate intelectuală” în vigoare la data prezentării poziției de negociere și se angajează să îl pună în aplicare până la data aderării la UE. Republica Moldova nu solicită adaptări specifice sau perioade de tranziție în cadrul acestui capitol.

I. ASPECTE ORIZONTALE

370. Moldova are un nivel ridicat de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul proprietății intelectuale și nu prevede dificultăți în transpunerea și punerea în aplicare integrală a actelor obligatorii relevante până la sfârșitul anului 2027, cu excepția anumitor dispoziții care vor deveni aplicabile la data aderării.

371. Moldova este parte la 28 de acorduri internaționale în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală, inclusiv la Convenția de instituire a Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale (OMPI), Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale, și Acordul privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală (TRIPS), precum și a mai multor convenții, acorduri și tratate regionale. De asemenea, este membră a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC). În plus, capitolul privind drepturile de proprietate intelectuală din Acordul de Asociere UE-Moldova stabilește standardele privind DPI, în special drepturile de autor, mărcile comerciale, desenele și modelele, indicațiile geografice, brevetele, certificatele suplimentare de protecție (CSP) și invențiile biotehnologice.

372. Moldova dispune de structuri administrative de bază pentru gestionarea și aplicarea DPI. Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală este organul principal în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală și funcționează ca o autoritate administrativă centrală în subordinea Guvernului.

373. Moldova a semnat Planul de lucru pentru anii 2024-2025 cu Oficiul UE pentru Proprietate Intelectuală, în baza Memorandumului de înțelegere privind cooperarea bilaterală dintre AGEPI și EUIPO, care fusese încheiat în 2021. Întrucât planul de lucru a subliniat prioritățile pentru cooperarea și integrarea AGEPI cu instrumentele și programele EUIPO, au fost înregistrate evoluții pozitive în acest sens. În februarie 2025 Moldova a fost invitată să participe în calitate de observator în cadrul Grupului de experți privind politica în domeniul proprietății industriale (GIPP).

374. Moldova se angajează să continue să facă progrese și să finalizeze alinierea la *acquis*-ul UE privind DPI până în decembrie 2027, precum și să consolideze capacitatea structurilor administrative responsabile de DPI și de aplicarea acestora, inclusiv cu sprijinul proiectului EU4IP.

II. DREPTURILE DE AUTOR ȘI DREPTURILE CONEXE

375. Moldova dispune de un cadru legislativ solid în acest domeniu. Legislația actuală acoperă protecția drepturilor de autor și a drepturilor conexe, administrarea acestor drepturi și mecanismele de executare aplicabile în cazul încălcării drepturilor de autor și a drepturilor conexe.

376. Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe reglementează protecția dreptului de autor, completată cu instrumente juridice suplimentare care reglementează activitățile și responsabilitățile AGEPI, ale organizațiilor de gestiune colectivă (OGC) și ale altor instituții relevante. Odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 230/2022, au fost introduse mai multe dispoziții noi pentru a îmbunătăți colectarea și distribuirea redevențelor prin intermediul OGC-urilor și aprobarea metodologiilor de determinare și distribuire a redevențelor pentru diferite categorii de drepturi. În noiembrie 2023 legea a fost modificată pentru a se alinia la *acquis*-ul UE privind operele orfane. În plus, în 2024, Guvernul a adoptat Hotărârea nr. 730/2024 care stabilește lista echipamentelor și a suporturilor materiale pentru care se achită redevențe pentru reprografie.

377. Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe transpune integral Directiva 2001/84/CE (Dreptul de suită al artiștilor), și Moldova se concentrează pe implementarea practică a prevederilor Directivei. Angajamentele noastre pentru implementarea în continuare sunt următoarele: începând cu anul 2026, Moldova va i) identifica și autoriza o OGC responsabilă de gestionarea dreptului de suită în Moldova; ii) va instrui OGC responsabile de gestionarea drepturilor de suită cu privire la modul de înregistrare a operelor autorilor, gestionarea tranzacțiilor de suită și distribuirea redevențelor într-un mod transparent și la timp; iii) organiza cursuri de formare pentru casele de licitații, comercianții și galeriile de artă cu privire la responsabilitățile care le revin în temeiul cadrului privind dreptul de suită, inclusiv obligațiile acestora de a raporta tranzacțiile de suită și de a remite redevențele către OGC corespunzătoare.

378. De asemenea, Directiva 2009/24/CE (Directiva software) este transpusă integral în Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Angajamentele noastre pentru implementarea în continuare sunt următoarele: începând cu anul 2026, vom instrui personalul AGEPI, al instituțiilor de aplicare a legii și a altor părți interesate relevante în vederea abordării particularităților protecției programelor pentru calculator, în special în

ceea ce privește excepțiile și limitările pentru interoperabilitate și drepturile legale de decompilare și reproducere; ii) face schimbul de bune practici cu Statele Membre ale UE privind tratarea cazurilor de piraterie software sau decompilare neautorizată; iii) organiza evenimente de informare cu privire la protecția juridică a programelor de calculator pentru părțile interesate, în special pentru dezvoltatorii IT și utilizatorii de programe de calculator.

379. Moldova se angajează să transpună *acquis*-ul UE privind drepturile de autor și drepturile conexe în legislația națională până în decembrie 2026. Aceasta include un sistem eficient de gestiune colectivă a drepturilor, care întrunește cerințele Directivei 2014/26/UE privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe, și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă; ale Directivei (UE) 2019/790 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală; și ale Directivei (UE) 2019/789 privind exercitarea dreptului de autor și a drepturilor conexe aplicabile anumitor transmisii online ale organismelor de radiodifuziune și anumitor retransmisii ale programelor de televiziune și radio.

380. Nicio topografie a produselor semiconductoare nu a fost încă înregistrată pentru protecție la AGEPI. O nouă lege de transpunere a Directivei 87/54/CEE este planificată pentru adoptare până la sfârșitul anului 2025.

381. Moldova se angajează să continue îmbunătățirea sistemului drepturilor de autor prin oferirea, sub auspiciile AGEPI, a unei platforme de discuții și cooperare între instituțiile de stat relevante, OGC și asociațiile utilizatorilor de proprietate intelectuală (IP). În plus, cu sprijinul Proiectului EU4IP, finanțat de UE, vor fi organizate activități de instruire și educație pentru diferite categorii de părți interesate.

382. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 1 de mai jos:

Tabelul 1. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul DREPTURILOR DE AUTOR ȘI AL DREPTURILOR CONEXE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva InfoSoc Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (CELEX: 32001L0029)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării / la data aderării (pentru dispozițiile care se referă numai la Statele Membre UE).	**Începând cu anul 2027:** - Desfășurarea de campanii de informare a publicului destinate consumatorilor, instituțiilor de învățământ și întreprinderilor pentru a promova respectarea drepturilor de autor și explica importanța accesului legal la operele de creație. - Sensibilizarea publicului larg cu privire la riscurile și consecințele pirateriei. - Organizarea de ateliere de lucru pentru instituțiile educaționale și culturale cu privire la utilizările permise ale operelor protejate de drepturi de autor în temeiul excepțiilor și limitărilor.	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
		- Încurajarea utilizării licențelor colective extinse pentru a facilita utilizarea în masă a operelor atunci când licențierea individuală este impracticabilă. **Începând cu data aderării**: - Participarea la lucrările comitetului de contact (CNECT - DG Rețele de comunicații, conținut și tehnologie) instituit în temeiul art. 12 alin. (4) din Directiva 2001/29/CE.	
Directiva DSM Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe în cadrul pieței unice digitale și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE (Text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32019L0790)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe pentru a asigura, în special, transpunerea integrală a art. 12 alin. (2), art. 17 alin. (9), art. 22 alin. (1) și a art. 23 din Directiva (UE) 2019/790. **Data intrării în vigoare**: la data adoptării/la data aderării (pentru dispozițiile care se referă numai la Statele Membre UE).	**Începând cu data adoptării**: - Stabilirea procedurilor de acordare a licențelor pentru operele care nu fac obiectul comerțului și asigurarea obligațiilor de transparență pentru autori și artiști (informații periodice privind exploatarea operelor lor). - Organizarea de cursuri de formare pentru instituțiile educaționale, științifice și de patrimoniu cultural privind educația digitală, precum și accesul și utilizarea operelor care nu fac obiectul comerțului. - Formarea judecătorilor și a autorităților de aplicare a legii pentru a se ocupa de răspunderea platformei, excepțiile privind conținutul generat de utilizatori, cererile de remunerare echitabilă și executarea în mediul online.	Nu se solicită
Difuzarea prin satelit și retransmisia prin cablu Directiva 93/83/CEE a Consiliului din 27 septembrie 1993 privind coordonarea anumitor norme referitoare la drepturile de autor și drepturile conexe aplicabile difuzării prin satelit și retransmisiei prin cablu (CELEX: 31993L0083)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe care prevede revizuirea și transpunerea integrală a Directivei 93/83/CEE, în special a art. 1 alin. (2) și a art. 9 alin. (2).	**Începând cu anul 2026:** - Consolidarea capacității OGC privind negocierea și gestionarea licențelor pentru retransmisia prin cablu. - Formarea instituțiilor de aplicare a legii, inclusiv a judecătorilor și a practicienilor din domeniul juridic, cu privire la soluționarea litigiilor dintre organismele de radiodifuziune, OGC și utilizatori. - Organizarea unei campanii de informare a tuturor părților	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
	Data intrării în vigoare: la data adoptării/la data aderării (pentru dispozițiile care se referă numai la Statele Membre UE).	interesate, inclusiv a radiodifuzorilor, titularilor de drepturi, operatorilor de cablu și utilizatorilor finali, cu privire la noul cadru juridic care reglementează accesul la retransmisii prin satelit și prin cablu.	
Directiva Sat Cab II Directiva (UE) 2019/789 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a normelor privind exercitarea dreptului de autor și a drepturilor conexe aplicabile anumitor transmisii online ale organismelor de radiodifuziune și ale retransmisiei de programe de televiziune și de radio și de modificare a Directivei 93/83/CEE a Consiliului (CELEX: 32019L0789)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe care prevăd, în special, transpunerea integrală a art.2 alin. (2), art.4 alin (2), art. 5 alin. (1) a Directivei (UE) 2019/789. **Data intrării în vigoare**: la data adoptării/la data aderării (pentru dispozițiile care se referă numai la Statele Membre UE).	**Începând cu anul 2026:** - Organizarea de ateliere și sesiuni de informare pentru OGC, organismele de radiodifuziune și alte părți interesate cu privire la obligațiile de acordare a licențelor colective și la normele privind drepturile de autor aplicabile anumitor transmisii și retransmisii online de programe de televiziune și radio. - Facilitarea dialogului și a cooperării între OGC, organismele de radiodifuziune și operatorii de retransmisie.	Nu se solicită
Gestionarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe Directiva 2014/26/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă („Directiva CRM”). (CELEX: 32014L0026)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe care prevăd, în special, transpunerea integrală a art. 8 alin. (5) al Directivei 2014/26/UE și a dispozițiilor care se aplică doar Statelor Membre. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării/la data aderării (pentru dispozițiile care se referă numai la Statele	**Până la sfârșitul anului 2027:** - Consolidarea dialogului dintre AGEPI, OGC, titularii de drepturi și alte părți interesate, prin organizarea de reuniuni și evenimente comune. - Facilitarea dialogului dintre OGC și utilizatori pentru negocierea metodologiilor negociate de OGC și utilizatori. **Începând cu anul 2027:** - Consolidarea capacității personalului OGC de a facilita acordarea de licențe multiteritoriale pentru opere muzicale în întreaga UE, inclusiv a cunoștințelor necesare pentru negocierea și administrarea licențelor digitale. - Organizarea de ateliere și	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
	Membre UE).	seminare pentru titularii de drepturi (artiști, autori, artiști etc.) privind drepturile lor, inclusiv posibilitatea de a opta pentru sau de a renunța la gestiunea colectivă. - Definirea procedurilor de soluționare a litigiilor în cazul conflictelor dintre OGC și utilizatori.	
Directiva privind bazele de date Directiva 96/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date (CELEX: 31996L0009)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe care prevăd, în special, transpunerea integrală Directivei 96/9/CE, în special a dispozițiilor care se aplică doar Statelor Membre. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării/la data aderării (pentru dispozițiile care se referă numai la Statele Membre UE).	**Până la sfârșitul anului 2025:** - Evaluarea cadrului juridic care reglementează protecția bazelor de date și, dacă este necesar, elaborarea de amendamente la legislația națională. **Începând cu anul 2027:** - Formarea personalului AGEPI în vederea acordării de consultanță și asistență producătorilor de baze de date. - Organizarea de ateliere și sesiuni de informare pentru producătorii de baze de date (companii, universități, centre de cercetare, instituții culturale, companii IT) cu privire la noile lor drepturi și la modul de gestionare/licențiere a bazelor de date.	Nu se solicită
Durata de protecție Directiva 2006/116/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe (versiune codificată) (CELEX: 32006L0116) Directiva 2011/77/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2011 de modificare a Directivei 2006/116/CE privind durata de protecție a dreptului de autor și a	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe care prevăd, în special, transpunerea integrală Directivei 2006/116/EC, în special a dispozițiilor care se aplică doar Statelor Membre. **Data intrării în vigoare:** la data aderării	**Începând cu anul 2027:** - Informarea părților interesate și a publicului larg cu privire la durata de protecție a drepturilor de autor și a drepturilor conexe.	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
anumitor drepturi conexe (CELEX: 32011L0077)			
Drepturi de închiriere și de împrumut Directiva 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind drepturile de închiriere și împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale de abrogare și înlocuire a Directivei 92/100/CEE. (CELEX: 32006L0115)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe care prevăd, în special, transpunerea integrală Directivei 2006/115/CE, inclusiv art.1 alin. (2) și art. 9 (3) al Directivei și ajustarea dispoziției art. 77 alin. (2) al Legii 230/2022 privind stabilirea categoriilor de unități exceptate de la plata remunerației pentru împrumuturi publice în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (Deciziile CJUE C175/05, C198/05, C53/05, C36/05). **Data intrării în vigoare:** la data aderării.	**Până la sfârșitul anului 2027:** - Oferirea de cursuri de formare pentru biblioteci, instituții de învățământ și alte entități publice implicate în activități de împrumut cu privire la cadrul juridic privind drepturile de împrumut și obligațiile acestora de a compensa autorii și artiștii. - Facilitarea consultărilor continue între părțile interesate, inclusiv OGC, asociațiile de biblioteci, organismele de radiodifuziune și titularii de drepturi, pentru a evalua eficacitatea sistemului de închiriere și împrumut public și pentru a propune noi îmbunătățiri. - Facilitarea elaborării unui cadru de remunerare corect, transparent și echitabil, care să permită titularilor de drepturi să primească compensații adecvate pentru închirierea sau împrumutul operelor lor. **Începând de la data aderării:** - Dezvoltarea unui instrument de raportare a utilizării, care să permită titularilor de drepturi și OGC-lor să acceseze date actualizate privind operele închiriate sau împrumutate.	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Aplicarea Tratatul de la Marrakech în legislația UE Directiva (UE) 2017/1564 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2017 privind anumite utilizări permise ale anumitor opere și ale altor obiecte ale protecției prin drept de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate și de modificare a Directivei 2001/29/CE privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (CELEX: 32017L1564)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe care prevăd, în special, transpunerea art. 4 al Directivei (EU) 2017/1564 privind reglementarea accesului transfrontalier la copii accesibile. **Data intrării în vigoare**: la data aderării	**Până la sfârșitul anului 2027:** - Instituirea unui registru pentru evidența entităților autorizate să desfășoare activitățile menționate la art. 58 alin. (1) lit. (b) din Legea nr. 230/2022. - Instruirea personalului entităților autorizate. - Organizarea de evenimente de informare pentru persoanele cu dizabilități și persoanele care acționează în numele lor, pentru a le informa cu privire la drepturile lor și pentru a promova utilizarea tehnologiilor de asistență. - Consolidarea colaborării părților interesate din Moldova cu OMPI și IFLA (Federația Internațională a Asociațiilor și Instituțiilor de Biblioteci) și cu Consorțiul Cărților Accesibile (Accessible Books Consortium). - Schimbul de bune practice cu alte State Membre ale UE pentru a împărtăși cele mai bune progrese tehnologice și lecțiile învățate în urma punerii în aplicare a Directivei, în special în ceea ce privește dezvoltarea sistemelor accesibile.	Nu se solicită
Regulamentul (UE) 2017/1563 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 septembrie 2017 privind schimbul transfrontalier între Uniune și țările terțe de exemplare în format accesibil ale anumitor opere și ale altor obiecte ale protecției prin drept de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate (CELEX: 32017R1563)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe care prevăd alinierea integrală cu Regulamentul (UE) 2017/1563, în special, a dispozițiilor care se aplică doar Statelor Membre. **Data intrării în vigoare**: la data aderării.	**Până la sfârșitul anului 2027:** - Dezvoltarea capacităților instituționale ale entităților autorizate pentru a se conforma cerințelor legale privind schimbul transfrontalier.	Nu se solicită
Operele orfane	**Până la sfârșitul anului 2026**:	**Până la sfârșitul anului 2027:** - Aprobarea prin ordin al	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva 2012/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind anumite utilizări permise ale operelor orfane (CELEX: 32012L0028)	Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe care prevăd transpunerea integrală a Directivei 2012/28/UE, în special, a dispozițiilor care se aplică doar Statelor Membre. **Data intrării în vigoare**: la data aderării.	directorului general al AGEPI a surselor de căutare diligentă stabilite în urma consultării titularilor de drepturi și utilizatorilor. - Formarea personalului organizațiilor care au dreptul de a utiliza opere orfane cu privire la efectuarea de căutări diligente și la obligațiile de păstrare a înregistrărilor acestor căutări. **Începând de la data aderării:** - Integrarea operelor orfane în baza de date privind operele orfane administrată de EUIPO. - Formarea părților interesate relevante cu privire la accesul și utilizarea bazei de date privind operele orfane.	
Portabilitatea Regulamentul (UE) 2017/1128 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind portabilitatea transfrontalieră a serviciilor de conținut online pe piața internă. (CELEX: 32017R1128)	Cadrul juridic și instituțional vor fi adaptate până la data aderării pentru a asigura stabilirea tuturor condițiilor necesare pentru implementare.	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Elaborarea și punerea în aplicare a unui Plan de Acțiune pentru stabilirea condițiilor necesare pentru alinierea la Regulamentul (UE) 2017/1128. **Până la data aderării:** - Organizarea de evenimente de informare pentru publicul larg (consumatori) și furnizorii de servicii online cu privire la normele aplicate pentru portabilitatea transfrontalieră a serviciilor de conținut online pe piața internă.	Nu se solicită
Semiconductori Directiva 87/54/CEE a Consiliului din 16 decembrie 1986 privind protecția juridică a topografiilor produselor semiconductoare (CELEX: 31987L0054)	**Până în decembrie 2025** Adoptarea unei noi legi privind topografiile de protecție ale produselor semiconductoare, în conformitate cu Directiva 87/54/CEE. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Revizuirea procedurilor de examinare AGEPI și actualizarea formularelor standard pentru depunerea cererilor în conformitate cu noua Lege privind protecția juridică a topografiilor produselor semiconductoare. - Instruirea personalului AGEPI privind procedurile de examinare și acordare a titlurilor de protecție pentru topografiile produselor semiconductoare.	Nu se solicită

III. DREPTURILE DE PROPRIETATE INDUSTRIALĂ

III.A. MĂRCILE COMERCIALE

383. Înregistrarea mărcilor pe teritoriul Republicii Moldova, precum și drepturile conferite de înregistrarea acestora, sunt reglementate în prezent de Legea nr. 38/2008 privind protecția mărcilor (în vigoare până în aprilie 2027) și de Hotărârea Guvernului nr. 488/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a mărcilor, care sunt parțial armonizate cu *acquis*-ul UE.

384. În 2024 Parlamentul a adoptat Legea nr. 25/2024 privind mărcile care transpune integral Directiva (UE) 2015/2436 și Directiva 2004/48/CE; și este parțial aliniată cu Regulamentul (UE) 2017/1001. Noua lege va intra în vigoare pe 2 aprilie 2027.

385. Până la intrarea în vigoare a noii Legi privind mărcile, va fi adoptat cadrul normativ secundar și va fi înființată o Comisie pentru revocarea și anularea mărcilor în cadrul AGEPI. AGEPI integrează practicile comune elaborate de Rețeaua UE în domeniul proprietății intelectuale și instrumentele EUIPO, cu formare continuă susținută de EUIPO și Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (OMPI).

386. În plus, procedurile de examinare a mărcilor vor fi revizuite în conformitate cu cerințele Directivei (UE) 2015/2436 și cu principiile prevăzute în Regulamentul (UE) 2017/1001 privind marca Uniunii Europene.

III.B. DESENELE ȘI MODELELE INDUSTRIALE

387. Protecția desenelor și modelelor industriale este reglementată de Legea nr. 161/2007 privind protecția desenelor și modelelor industriale, care transpune parțial Directiva 98/71/CE privind protecția juridică a desenelor și modelelor industriale. Republica Moldova se angajează să transpună integral Directiva (UE) 2024/2823 privind protecția juridică a desenelor și modelelor industriale (reformare) până în decembrie 2026 și să asigure punerea în aplicare a *acquis*-ului UE revizuit în materie de desene și modele industriale. În plus, procedurile de examinare a desenelor și modelelor industriale vor fi revizuite în conformitate cu cerințele noii Directive (UE) 2024/2823 privind desenele și modelele industriale și cu principiile Regulamentului (CE) 6/2002 al Consiliului privind desenele sau modelele industriale comunitare, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2024/2822.

388. Moldova a semnat Tratatul privind dreptul desenelor și modelelor industriale și va urma planurile UE pentru ratificare.

III.C. BREVETE[3]

389. Regimul de protecție a brevetelor este reglementat de Legea nr. 50/2008 privind protecția invențiilor, care este parțial aliniată la *acquis*-ul UE.

390. Directiva 98/44/CE privind protecția juridică a invențiilor biotehnologice este transpusă în legislația națională. Legea nr. 50/2008 prevede certificate suplimentare de protecție pentru produsele medicale și fitosanitare și este parțial aliniată la Regulamentul(CE) nr. 1610/96 privind crearea unui certificat suplimentar de protecție pentru produsele fitosanitare și la

[3] Acest capitol abordează exclusiv brevetele de invenție, inclusiv certificatele suplimentare de protecție pentru medicamente și produse fitosanitare, precum și regimul licențelor obligatorii. Protecția noilor soiuri de plante este abordată în Capitolul 12.

Regulamentul (CE) nr. 469/2009 privind certificatul suplimentar de protecție pentru medicamente.

391. Următoarele instrumente juridice vor fi direct aplicabile în Republica Moldova începând cu data aderării la sistemul brevetului unitar și, prin urmare, nu necesită transpunere prealabilă în cadrul juridic național:

- Regulamentul (UE) 1257/2012 de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul creării unei protecții unitare prin brevet;
- Regulamentul (UE) 1260/2012 al Consiliului de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul creării unei protecții unitare prin brevet în ceea ce privește dispozițiile aplicabile privind traducerea, și
- Acordul privind Curtea Unică a Brevetelor.

Se vor lua măsuri pregătitoare la nivel instituțional și administrativ pentru a asigura o implementare eficientă.

392. Moldova se angajează să efectueze, până în decembrie 2026, o analiză a impactului potențialei sale aderări la sistemul brevetului unitar.

393. În 2023 a fost introdus un regim de licențe obligatorii pentru a se conforma Deciziei privind punerea în aplicare a punctului 6 din Declarația de la Doha privind Acordul TRIPS și sănătatea publică, însă mecanismul de aplicare necesită îmbunătățiri suplimentare și alinierea la Regulamentul (CE) 816/2006. În 2022 Republica Moldova a fost invitată să adere la Convenția privind Brevetul European (CBE).

394. Republica Moldova se angajează să se alinieze la *acquis*-ul UE în domeniul brevetelor, până în iunie 2025 (proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 50/2008 a fost adoptat în primă lectură de către Parlament). Aderarea la CBE este prevăzută până la sfârșitul anului 2026. Până în decembrie 2026 va fi efectuată o evaluare a impactului asupra regulamentelor privind brevetele unitare.

III.D. INDICAȚII GEOGRAFICE ARTIZANALE ȘI INDUSTRIALE[4]

395. Legea nr. 66/2008 prevede protecția indicațiilor geografice (IG) și este parțial aliniată la *acquis*-ul UE. Republica Moldova a ratificat Actul de la Geneva al Acordului de la Lisabona privind Denumirile de Origine și Indicații Geografice în 2024, și a transpus prevederile acestuia. Actul de la Geneva a intrat în vigoare pentru Republica Moldova pe 11 octombrie 2024.

396. Legea nr. 66/2008 reglementează protecția IG pentru toate produsele, inclusiv pentru produsele agroalimentare, vinurile și băuturile spirtoase, produsele industriale și de artizanat. Cu toate acestea, până în aprilie 2025 nu au fost înregistrate indicații geografice moldovenești pentru produse artizanale sau industriale.

397. Moldova s-a angajat să își alinieze legislația națională la Regulamentul (UE) 2023/2411 privind protecția indicațiilor geografice pentru produsele artizanale și industriale până în decembrie 2025. Legislația secundară necesară pentru punerea în aplicare a Legii privind indicațiile geografice urmează să fie adoptată până în decembrie 2026.

[4] Acest subcapitol furnizează exclusiv informații privind indicațiile geografice (IG) pentru produsele industriale și artizanale. Protecția indicațiilor geografice pentru produse agroalimentare și băuturi spirtoase va fi abordată în capitolul 11.

398. Vor fi consolidate capacitățile instituționale ale autorităților responsabile de aprobarea specificațiilor tehnice, certificare și control. În plus, va fi sporită informarea producătorilor și consumatorilor cu privire la IG.

III.E. PROTECȚIA SECRETELOR COMERCIALE

399. Legislația Republicii Moldova este aliniată la cadrul juridic al UE privind secretele comerciale prin Legea nr. 384/2023 privind protecția secretelor comerciale care transpune Directiva (UE) 2016/943 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale a acestora. Pentru a asigura implementarea efectivă a Legii nr. 384/2023, Moldova se angajează să revizuiască și să ajusteze cadrul legal, inclusiv cadrul normativ secundar necesar, până în decembrie 2025.

400. Pentru a asigura implementarea corectă a acestui cadru legal, Moldova intenționează să întreprindă mai multe acțiuni începând cu anul 2026:

- includerea unui capitol dedicat protecției secretelor comerciale în materialele de instruire și educaționale oferite de AGEPI IMM-urilor și altor utilizatori de proprietate intelectuală;
- publicarea de materiale explicative (cum ar fi întrebări frecvente) pe site-ul AGEPI pentru a ghida întreprinderile și practicienii cu privire la gestionarea și protejarea eficientă a secretelor comerciale;
- organizarea de instruiri specializate pentru autoritățile de aplicare a legii, inclusiv sistemul judiciar, axate pe identificarea și investigarea furtului de secrete comerciale și pe gestionarea adecvată a confidențialității și transparenței în timpul litigiilor.

401. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 2 de mai jos:

Tabelul 2. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul DREPTURILOR DE PROPRIETATE INDUSTRIALĂ

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Mărci Directiva (UE) 2015/2436 de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci din 16 decembrie 2015. (CELEX: 3A32015L2436)	**Până în decembrie 2026:** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 25/2024 privind mărcile, asigurând transpunerea integrală a Directivei (UE) 2015/2436, în special dispozițiile care se aplică doar Statelor Membre. **Data intrării în vigoare:** la data aderării. **Până în decembrie 2026** Adoptarea Hotărârilor	**Până în aprilie 2027:** - Instituirea Comisiei pentru decăderea din drepturi și pentru declararea nulității unei mărci. - Formarea personalului AGEPI privind procedurile de decădere din drepturi și de declarare a nulității unei mărci. - Implementarea pachetului Front Office 3.0, dezvoltat de EUIPO, în procedurile de acordare a protecției juridice a obiectelor de proprietate intelectuală, în special modulul privind mărcile.	Nu se solicită

	Guvernului cu privire la: - aprobarea unui nou regulament privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a mărcilor; - aprobarea Regulamentului de activitate a Comisiei de decădere din drepturi și de declarare a nulității mărcii. **Data intrării în vigoare:** 2 aprilie 2027.	**Începând cu data aderării:** - Implementarea practicilor comune privind mărcile ale Rețelei Uniunii Europene de Proprietate Intelectuală (EUIPN).	
Regulamentul (UE) 2017/1001 privind marca Uniunii Europene din 14 iunie 2017 (CELEX: 3A32017R1001)	**Până în decembrie 2026**: Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 25/2024 privind mărcile, în conformitate cu principiile Regulamentului (UE) 2017/1001. **Data intrării în vigoare**: 2 aprilie 2027. Adoptarea unei Hotărâri de Guvern cu privire la aprobarea unui nou regulament privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a mărcilor comerciale în conformitate cu principiile Regulamentului (UE) 2017/1001. **Data intrării în vigoare:** 2 aprilie 2027.	**Până la data aderării:** - Formarea personalului AGEPI și a avocaților în domeniul mărcilor cu privire la procedurile de examinare a mărcilor și coexistența sistemelor naționale și europene de protecție a mărcilor. - Participarea la programele EUIPO privind mărcile. - Creșterea gradului de înțelegere a tuturor părților interesate cu privire la coexistența mărcilor UE și a mărcilor naționale.	Nu se solicită
Desene și modele industriale Directiva (UE) 2024/2823 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 privind protecția juridică a desenelor și modelelor industriale (reformare) (CELEX: 32024L2823**)**	**Până în decembrie 2026**: Adoptarea unei noi legi privind protecția desenelor și modelelor industriale pentru a transpune integral Directiva (UE) 2024/2823. **Data intrării în vigoare**: la adoptare. **Până în decembrie 2026** Adoptarea unei Hotărâri de Guvern pentru aprobarea unui nou regulament privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a desenelor și modelelor industriale.	**Până în aprilie 2027:** - Formarea personalului AGEPI și a avocaților specializați în desene și modele industriale cu privire la procedurile de examinare a desenelor și modelelor industriale. - Implementarea pachetului Front Office 3.0, dezvoltat de EUIPO, în procedurile de acordare a protecției juridice a obiectelor de proprietate intelectuală, în special modulul privind desenele și modelele. **Începând cu data aderării:** - Implementarea practicilor comune referitoare la desene și modele elaborate de Rețeaua	Nu se solicită

	Data intrării în vigoare: la adoptare.	Uniunii Europene de Proprietate Intelectuală (EUIPN). - Desemnarea punctelor de contact pentru coordonarea cu EUIPO, DG GROW a Comisiei Europene și alte organisme ale UE. - Asigurarea participării la reuniunile Consiliului de administrație al EUIPO și ale Comitetului bugetar.	
Regulamentul (UE) 2024/2822 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2024 de modificare a Regulamentului (CE) 6/2002 al Consiliului privind desenele sau modelele comunitare și de abrogare a Regulamentului Comisiei (CE) 2246/2002 (CELEX: 32024R2822)	**Până în decembrie 2026:** Adoptarea unei noi legi privind protecția desenelor și modelelor industriale în conformitate cu principiile Regulamentului (UE) 2024/2822. **Data intrării în vigoare**: la adoptare. Adoptarea unei Hotărâri de Guvern pentru cu privire la aprobarea unui nou regulament privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a desenelor și modelelor industriale, în conformitate cu principiile Regulamentului (UE) 2024/2822. **Data intrării în vigoare**: la adoptare.	**Până în decembrie 2026:** - Instruirea personalului AGEPI cu privire la noile norme și principii de protecție a desenelor și modelelor comunitare introduse de Regulamentul (UE) 2024/2822.	Nu se solicită
Regulamentul (CE) 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele sau modelele industriale comunitare. (CELEX: 32002R0006)	**Până în decembrie 2026** adoptarea unei noi legi privind protecția desenelor și modelelor industriale în conformitate cu principiile Regulamentului (CE) 6/2002 al Consiliului. **Până în decembrie 2026** Adoptarea Hotărârii Guvernului pentru aprobarea unui nou regulament privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a desenelor și modelelor industriale, în conformitate cu principiile	**Până la data aderării:** - Instruirea personalului AGEPI cu privire la gestionarea desenelor și modelelor comunitare în cadrul procedurilor de examinare. - Creșterea gradului de înțelegere a tuturor părților interesate cu privire la coexistența dintre desenele și modelele comunitare și cele naționale. **Începând cu data aderării:** - Participarea la programele în materie de desene și modele ale EUIPO. - Desemnarea punctelor de contact pentru coordonarea cu	Nu se solicită

	Regulamentului (CE) 6/2002 al Consiliului (astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2024/2822). **Data intrării în vigoare**: la adoptare.	EUIPO, DG GROW a Comisiei Europene și alte organisme ale UE. - Asigurarea participării la reuniunile Consiliului de administrație al EUIPO și ale Comitetului bugetar.	
Indicații geografice pentru produsele artizanale și industriale Regulamentul (UE) 2023/2411 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 octombrie 2023 privind protecția indicațiilor geografice pentru produsele artizanale și industriale și de modificare a Regulamentelor (UE) 2017/1001 și (UE) 2019/1753. (CELEX: 32023R2411)	**Până în decembrie 2025** adoptarea unei noi legi privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate. **Data intrării în vigoare**: la adoptare. **Până în decembrie 2026:** Adoptarea Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea unui nou regulament privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	**Până în decembrie 2026:** - Formarea autorităților competente și al asociațiilor de producători cu privire la procedurile de înregistrare, certificare și control al indicațiilor geografice. **Începând cu anul 2026:** - Organizarea de evenimente de informare și distribuirea de materiale pentru artizani și alți producători privind protecția indicațiilor geografice pentru produsele artizanale și industriale. **Până în decembrie 2027:** - Organizarea unei campanii de informare a publicului cu privire la sistemul indicațiilor geografice ca instrument de dezvoltare locală durabilă și ca sistem de calitate garantată.	Nu se solicită

Certificate suplimentare de protecție Regulamentul (CEE) 1768/92 al Consiliului privind crearea unui certificat suplimentar de protecție pentru medicamente [codificat ca Regulamentul (CE) nr. 469/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 mai 2009 privind certificatul suplimentar de protecție pentru medicamente). (CELEX: 32009R0469)	**Până în iunie 2025** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 50/2008 privind protecția invențiilor, menite să alinieze pe deplin legislația națională la dispozițiile Regulamentului (CE) 469/2009. **Data intrării în vigoare**: la adoptare. **Până în decembrie 2025** adoptarea Hotărârii Guvernului pentru modificarea Regulamentului cu privire la procedura de depunere şi examinare a cererii de brevet de invenție şi de eliberare a brevetului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 528/2009. **Data intrării în vigoare**: la adoptare.	**Până în decembrie 2026:** - Revizuirea procedurilor de examinare AGEPI și a ghidurilor de ajustare la normele privind certificatul de protecție pentru medicamente. - Aprobarea prin ordin al directorului general al AGEPI a formularului-tip prevăzut în anexa -Ia, care urmează a fi utilizat în scopul notificării prevăzute la art. 5 alin. (6). - Consolidarea capacităților administrative ale AGEPI de a gestiona certificatul suplimentar de protecție prin învățarea celor mai bune practici ale oficiilor de proprietate intelectuală din Statele Membre UE. **Începând cu anul 2027**: - Promovarea, în rândul utilizatorilor sistemului de brevete, a certificatelor suplimentare de protecție pentru medicamente.	Nu se solicită
Regulamentul (UE) 2019/933 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019 de modificare a Regulamentului (CE) 469/2009 privind certificatul suplimentar de protecție pentru medicamente (CELEX: 32019R0933)	**Până în iunie 2025:** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 50/2008 privind protecția invențiilor, menite să alinieze pe deplin legislația națională la dispozițiile Regulamentului (UE) 2019/933. **Data intrării în vigoare**: la adoptare. **Până în decembrie 2025,** Adoptarea amendamentelor la Regulamentul cu privire la procedura de depunere şi examinare a cererii de brevet de invenție şi de eliberare a brevetului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 528/2009.	**Până în decembrie 2026:** - Revizuirea procedurilor de și ghidurilor de examinare AGEPI pentru adaptarea la noile norme privind certificatul de protecție pentru medicamente.	Nu se solicită
Regulamentul (CE) 1610/96 al Parlamentului European și al Consiliului privind crearea unui certificat suplimentar de	**Până în iunie 2025:** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 50/2008 privind protecția invențiilor, menite să alinieze pe deplin legislația națională la dispozițiile Regulamentului (CE) 1610/96.	**Până în decembrie 2026:** - Revizuirea procedurilor și ghidurilor de examinare AGEPI pentru adaptarea la noile norme privind certificatul de protecție pentru produsele fitosanitare. - Consolidarea capacităților administrative ale AGEPI de a	Nu se solicită

protecție pentru produsele fitosanitare. (CELEX: 31996R1610)	**Data intrării în vigoare**: la adoptare. **Până în decembrie 2025** Adoptarea amendamentelor la Regulamentul cu privire la procedura de depunere şi examinare a cererii de brevet de invenţie şi de eliberare a brevetului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 528/2009.	gestiona certificatul suplimentar de protecție prin învățarea celor mai bune practici ale oficiilor de proprietate intelectuală din UE. **Începând cu anul 2027:** - Promovarea, în rândul utilizatorilor sistemului de brevete, a certificatelor suplimentare de protecție pentru produsele fitosanitare.	
Licențe obligatorii Regulamentul (CE) 816/2006 privind acordarea de licențe obligatorii pentru brevetele referitoare la fabricarea de produse farmaceutice destinate exportului către țări cu probleme de sănătate publică (CELEX: 32006R0816)	**Până în iunie 2025:** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 50/2008 privind protecția invențiilor, cu scopul de a asigura alinierea integrală la dispozițiile Regulamentului (CE) 816/2006. **Data intrării în vigoare**: la adoptare, unele articole vor intra în vigoare începând cu 1 ianuarie 2028.	**Până la data aderării** - Consolidarea capacităților administrative ale autorităților competente în ceea ce privește acordarea de licențe obligatorii pentru brevetele legate de fabricarea și vânzarea de produse farmaceutice destinate exportului către țări cu probleme de sănătate publică. - Consolidarea capacităților administrative ale AGEPI de a gestiona licențele obligatorii prin învățarea celor mai bune practici din Statele Membre UE. - Formarea personalului autorităților competente, inclusiv a Serviciului Vamal și a instanțelor competente cu privire la procedurile și cerințele de acordare a licențelor obligatorii și de control.	Nu se solicită
Invenții biotehnologice Directiva 98/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 1998 privind protecția juridică a invențiilor biotehnologice („Directiva Biotehnologie”)(CELEX: 31998L0044) Comunicarea Comisiei privind anumite articole din Directiva 98/44/CE a Parlamentului	**Până în iunie 2025** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 50/2008 privind protecția invențiilor, menite să transpună integral Directiva 98/44/CE, în special art.12 privind licențele reciproce. **Data intrării în vigoare**: la adoptare **Până în decembrie 2025** Adoptarea amendamentelor la Regulamentul privind procedura de depunere şi examinare a cererii de brevet de invenţie şi de eliberare a brevetului,	**Până în decembrie 2027** - Formarea examinatorilor de brevete cu privire la invențiile biotehnologice, în special în domeniile geneticii, microbiologiei și biologiei moleculare, prin seminare, sesiuni de pregătire și cursuri de învățare la distanță. - Includerea informațiilor referitoare la protecția invențiilor biotehnologice în materialele de formare destinate, în special, instituțiilor academice și de cercetare, întreprinderilor, precum și judecătorilor și practicienilor din domeniul juridic care soluționează litigiile privind brevetele care implică	Nu se solicită

European și a Consiliului privind protecția juridică a invențiilor biotehnologice. (CELEX: 52016XC1108(1)	aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 528/2009. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	biotehnologia. - Organizarea de vizite de studiu și schimburi cu Oficiul European de Brevete (OEB) sau cu oficiile naționale de brevete cu expertiză în domeniul brevetelor biotehnologice.	

IV. RESPECTAREA DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

402. Cadrul juridic al Republicii Moldova privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală a transpus în mare parte Directiva 2004/48/CE privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală. Acțiunile de asigurare a respectării sunt întreprinse cu regularitate și a fost instituit un mecanism de cooperare și coordonare care implică organismele responsabile de asigurarea respectării.

403. Moldova s-a angajat să îmbunătățească în continuare asigurarea respectării DPI prin modificarea legislației privind asigurarea respectării DPI și punerea în aplicare a unui Plan național de acțiune cuprinzător pentru anii 2025-2029 privind asigurarea respectării DPI, care se preconizează că va fi elaborat și aprobat de membrii Observatorului privind asigurarea respectării DPI până în decembrie 2025.

404. Capacitățile instituționale ale autorităților responsabile cu asigurarea respectării DPI sunt consolidate în mod continuu prin formare și transfer de bune practici ale UE, cu sprijinul proiectului finanțat de UE „Consolidarea drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova și Ucraina – EU4IP", lansat în 2024.

405. Consolidarea capacităților administrative și alocarea de resurse umane suplimentare organismelor responsabile cu asigurarea respectării drepturilor, de exemplu, Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, reprezintă o prioritate pentru protecția eficientă a DPI.

406. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 3 de mai jos:

Tabelul 3. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul RESPECTĂRII DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Directiva 2004/48/CE privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală. (CELEX: 32004L0048R(01))	**Până în iunie 2025:** Adoptarea amendamentelor la Legea nr. 50/2008 privind protecția invențiilor, care transpun, printre altele, dispozițiile Directivei 2004/48/CE. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	**Până în iunie 2025:** - Evaluarea alinierii cadrului juridic național pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală la *acquis*-ul UE. - Aderarea la Rețeaua Anti-Scam creată de EUIPO și oficiile de proprietate intelectuală ale Statelor Membre ale UE. **Până în decembrie 2025:** - Elaborarea și aprobarea Planului național de acțiune privind respectarea	Nu se solicită

	Până în decembrie 2025 Adoptarea unei noi legi privind topografiile de protecție ale produselor semiconductoare, care transpune, printre altele, dispozițiile Directivei 2004/48/CE; Adoptarea unei noi legi privind protecția indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate care să transpună, printre altele, dispozițiile Directivei 2004/48/CE. **Data intrării în vigoare**: la adoptare. **Până în decembrie 2026** Adoptarea unei noi legi privind protecția desenelor și modelelor industriale, care să transpună, printre altele, dispozițiile Directivei 2004/48/CE. **Data intrării în vigoare**: la adoptare.	DPI pentru perioada 2025-2029 de către membrii Observatorului privind respectarea DPI. **Începând cu iunie 2025**: - Formarea reprezentanților autorităților de aplicare a legii, inclusiv din cadrul sistemului judiciar. - Consolidarea parteneriatului public - privat, inclusiv prin extinderea participării reprezentanților titularilor de drepturi la lucrările Observatorului DPI. - Organizarea de vizite de studiu în statele membre ale UE pentru a observa cele mai bune practici de aplicare a DPI. **Începând cu decembrie 2025:** - Instituirea unui mecanism de monitorizare și evaluare pentru planul de acțiune. - Îmbunătățirea statisticilor privind respectarea DPI și alinierea categoriilor și a modelelor la standardele de raportare ale Observatorului EUIPO și Eurostat. - Implementarea unui curs de formare la distanță în materie de proprietate intelectuală pentru judecători. - Pregătirea pentru aderarea la Portalul privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală (IPEP) prin ateliere practice și exerciții de simulare atât pentru titularii de drepturi, cât și pentru organele de aplicare a legii. **Începând cu anul 2027:** Organizarea unei campanii de informare a publicului cu privire la respectarea DPI, pericolele contrafacerii și piețele legitime. **Începând cu data aderării:** - Aderarea la și utilizarea IPEP - Formarea titularilor de drepturi și a organelor de aplicare a legii cu privire la utilizarea IPEP.	

V. MĂSURI ANTICORUPȚIE

407. Moldova își reafirmă angajamentul de a combate și preveni corupția în domeniul proprietății intelectuale.

408. Moldova va continua să consolideze capacitatea administrativă și profesională a AGEPI prin:

- Extinderea sistemelor de prevenire a riscurilor și promovarea unei culturi a integrității.
- Consolidarea mecanismelor de monitorizare și raportare pentru a asigura o supraveghere internă și externă eficace.
- Formarea continuă a personalului său cu privire la cele mai recente standarde și bune practici anticorupție ale UE, inclusiv prin module de e-learning dezvoltate cu sprijinul UE.

CAPITOLUL 8 – POLITICA ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI

409. Moldova consideră integrarea sa în piața internă a UE atât un obiectiv strategic, cât și o oportunitate de transformare. Țara abordează în mod activ provocările economice structurale care sunt o piedică pentru competitivitate, un rol important fiind rezervat anumitor intervenții de ajutor de stat. Acest sprijin specific sub formă de ajutor de stat este esențial pentru a echilibra condițiile de concurență, a promova utilizarea sporită a tehnologiilor și a stimula productivitatea, asigurându-se că companiile/ întreprinderile moldovenești pot concura eficient în cadrul pieței interne a UE.

410. Moldova are un *nivel moderat* de pregătire în ceea ce privește politica în domeniul concurenței, reflectând progrese continue în alinierea cadrului său juridic și a capacităților instituționale la standardele UE. Moldova a înregistrat progrese importante, în special prin modificarea Legii concurenței nr. 183/2012 și a Legii nr. 139/2012 privind ajutorul de stat în 2023, precum și prin adoptarea legislației secundare și consolidarea capacității instituționale a Consiliului Concurenței, în 2024.

411. De asemenea, o altă etapă importantă a fost instituirea Consiliului Concurenței ca autoritate eficientă și independentă din punct de vedere operațional, împuternicită să investigheze practicile anticoncurențiale, să aplice controlul concentrărilor economice și normele privind ajutorul de stat. Urmând modelele instituționale din mai multe state membre ale UE, Consiliul a pus o bază solidă pentru alinierea cadrului său legislativ și a performanțelor sale în materie de aplicare a legii la *acquis*-ul și practicile Uniunii Europene.

412. Cadrul legislativ de bază, constituit din Legea concurenței nr. 183/2012 și Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat este, în general, aliniat cu articolele 101, 102, 106 și 107-109 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Acestea sunt completate de cadru normativ secundar extins, aliniată cu reglementările UE, care stipulează proceduri detaliate privind controlul concentrărilor economice, cartelurile, abuzul de poziție dominantă și ajutoarele de stat. În plus, legislația actuală permite Consiliului Concurenței să evalueze compatibilitatea ajutoarelor de stat acordate pentru diferite obiective și să monitorizeze măsuri specifice.

413. Moldova este parte la acorduri internaționale-cheie, inclusiv Acordul de Asociere cu UE, CEFTA, Acordul de Comerț Liber cu țările EFTA, Tratatul Comunității Energetice și Acordul OMC. Eforturile de reformă sunt susținute prin cooperarea cu Comisia Europeană, Banca Mondială, OCDE, Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD) și Secretariatul Comunității Energetice. Moldova face, de asemenea, schimb de bune practici prin intermediul memorandumurilor încheiate cu Autoritățile Naționale de Concurență (ANC) din statele membre ale UE, dar și din țările candidate. În plus, un proiect Twinning, finanțat de UE și implementat de Autorități Naționale de Concurență cu experiență - din România, Polonia și Lituania - sprijină în prezent Consiliul Concurenței în reforma legislativă și în consolidarea aplicării legii.

414. Rezultatele Consiliului Concurenței în ceea ce privește punerea în aplicare a legii reflectă deja progrese semnificative, fiind adoptate decizii notabile privind cartelurile, abuzurile de poziție dominantă și fuziunile. Transparența și responsabilitatea în domeniul ajutoarelor de stat s-a îmbunătățit considerabil prin implementarea și dezvoltarea continuă a Registrului național al ajutoarelor de stat (SIA RAS), care este un instrument esențial pentru monitorizarea și raportarea măsurilor de ajutor.

415. Prin urmare, prioritățile și eforturile Moldovei se concentrează pe finalizarea alinierii legislative, consolidarea aplicării legii și asigurarea capacităților autorităților centrale și locale, în special în ceea ce privește aspectele legate de ajutoarele de stat. Se vor depune eforturi suplimentare pentru a promova respectarea cerințelor UE în ceea ce privește liberalizarea pieței, inclusiv pentru întreprinderile cu drepturi exclusive sau speciale.

416. Pentru a-și alinia cadrul de aplicare a legislației în domeniul concurenței și al ajutoarelor de stat la standardele UE, Moldova și-a stabilit următoarele priorități strategice:

1. **Antitrust:** Moldova își va consolida capacitatea de a detecta și investiga acordurile anticoncurențiale și abuzurile de poziție dominantă prin implementarea unor instrumente avansate de verificare a pieței și a unor instrumente IT criminalistice, în paralel cu instruirea specifică a experților Consiliului Concurenței. Va fi promovată o politică de clemență pentru a încuraja companiile să raporteze încălcările Legii concurenței atunci când sunt parte la acorduri anticoncurențiale. Personalul va fi instruit în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a UE (CJUE), în timp ce cooperarea cu autoritățile omoloage din UE va sprijini schimbul de bune practici. Eforturile de monitorizare a pieței și utilizarea instrumentelor avansate de analiză economică vor fi intensificate pentru a detecta și a investiga practicile anticoncurențiale. Resursele suplimentare și colaborarea vor consolida investigarea cazurilor complexe.
2. **Controlul concentrărilor economice:** Moldova va optimiza procedurile de notificare și de revizuire a concentrărilor economice pentru a asigura un proces decizional transparent și eficient la nivelul Consiliului Concurenței. Capacitățile de analiză economică vor fi consolidate prin instruire specifică pentru personalul existent, precum și prin asigurarea unui proces de recrutare ce promovează și facilitează angajarea de personal calificat, cu o solidă experiență economică și/sau juridică. Consultările și comunicarea regulată cu întreprinderile și societatea civilă vor sprijini aplicarea consecventă și echitabilă a regulilor de control al fuziunilor economice.
3. **Controlul în domeniul ajutoarelor de stat:** Moldova își va consolida capacitatea de a evalua și monitoriza ajutoarele de stat în conformitate cu normele UE. Registrul național al ajutoarelor de stat va fi actualizat pentru a asigura transparență deplină și raportare detaliată. Se vor intensifica eforturile de identificare, investigare și recuperare a ajutoarelor ilegale sau utilizate în mod abuziv. Instruirea autorităților centrale și locale va sprijini implementarea corectă a cerințelor UE, completată de o cooperare consolidată cu Comisia Europeană și cu autoritățile statelor membre. În același timp, va fi efectuată o analiză cuprinzătoare a măsurilor de ajutor de stat existente din perspectiva compatibilității acestora cu normele UE.
4. **Liberalizare:** Moldova va asigura punerea consecventă în aplicare a normelor privind concurența și ajutoarele de stat pentru întreprinderilor publice și cele cu drepturi speciale sau exclusive, indiferent de țara lor de înregistrare.

417. Totodată, eforturile se concentrează pe consolidarea cadrului instituțional și pe asigurarea condițiilor administrative necesare pentru aplicarea eficientă și coerentă a normelor privind concurența și ajutoarele de stat. Un accent deosebit se pune pe îmbunătățirea proceselor interne, sporirea coordonării interinstituționale și asigurarea disponibilității unor resurse adecvate, contribuind astfel la un mediu de reglementare mai transparent și mai eficient.

418. Moldova acceptă *acquis*-ul UE care face obiectul Capitolului 8 "Politica în domeniul concurenței", în vigoare la data depunerii poziției de negociere, și se angajează să-l

implementeze până la data aderării. În același timp, pentru a asigura o tranziție lină și a atenua potențialele perturbări economice, Moldova solicită o perioadă de tranziție pentru măsurile de ajutor de stat existente, așa cum este explicat în continuare în acest Capitol.

419. Moldova solicită oficial o perioadă de tranziție generală de cinci ani de la data aderării, aplicabilă tuturor măsurilor de ajutor de stat existente, în vigoare înainte de data aderării. Aceasta include scheme precum Moldova IT Park (MITP), regimul fiscal preferențial pentru întreprinderile mici și mijlocii, și mecanisme de sprijin pentru parcurile industriale, fiecare dintre ele jucând un rol strategic în dezvoltarea economică, crearea de locuri de muncă, transformarea digitală și competitivitatea regională.

420. Această solicitare este ancorată în necesitatea urgentă de a consolida competitivitatea economică a țării într-un interval de timp restrâns. Moldova se confruntă cu vulnerabilități structurale semnificative, agravate de războiul de agresiune continuu al Rusiei împotriva Ucrainei, care a perturbat rutele comerciale, a mărit riscurile de securitate și a descurajat investițiile private. Deficitul de cont curent este proiectat să depășească 20% din PIB în 2025 - cel mai mare din Europa - determinat de un deficit comercial de 4,7 miliarde USD. Forța de muncă a scăzut la 889,000 în 2024 pe fondul accelerării emigrării, în timp ce fluxurile nete de investiții străine directe (ISD) s-au contractat cu circa 29% atât în 2023, cât și în 2024. În acest context, schemele de ajutor de stat sunt vitale pentru a cataliza investițiile și a reduce decalajul de productivitate al Moldovei. Aceste instrumente și-au demonstrat deja eficiența: MITP a generat peste 1 miliard de euro în exporturi de servicii din 2018, iar sectorul auto, centrat în parcuri industriale, a devenit cea mai mare categorie de exporturi industriale ale Republicii Moldova. Prin urmare, o perioadă de tranziție este esențială pentru a menține reziliența economică și a sprijini convergența treptată a Moldovei cu piața internă a UE.

421. Această perioadă va permite evaluarea, ajustarea și alinierea coerentă și etapizată a instrumentelor naționale de sprijin cu *acquis*-ul UE. Până la mijlocul anului 2026, Moldova va efectua un inventar cuprinzător și o evaluare juridică a tuturor schemelor de ajutor de stat aplicabile. Ulterior, va fi inițiată adaptarea progresivă și restructurarea măsurilor. Pe parcursul acestei perioade, Moldova va implementa progresiv scheme de ajutor revizuite, conforme cu normele UE privind ajutoarele de stat.

422. Moldova se angajează să asigure compatibilitatea cu normele UE privind ajutoarele de stat, respectiv să dezvolte și să adopte, până la sfârșitul lui 2035, o schemă ulterioară, aliniată la cadrul UE pentru ajutoarele pentru cercetare, dezvoltare și inovare. Justificarea și impactul economic detaliat al acestor cereri tranzitorii sunt prezentate în Anexa II a acestui capitol.

423. Moldova își reiterează angajamentul față de transpunerea completă și în timp util a *acquis*-ului UE privind ajutoarele de stat în legislația națională. Aceasta include adoptarea și implementarea tuturor cadrelor juridice și instituționale necesare până la data aderării. În același timp, Moldova efectuează o evaluare cuprinzătoare a abordării sale de politică economică, cu un accent puternic pe creșterea competitivității prin antreprenoriat, inovare și producție cu valoare adăugată. Această transformare este susținută de reproiectarea măsurilor naționale de sprijin pentru a stimula mai bine investițiile productive, dezvoltarea regională și creșterea durabilă, asigurând în același timp, alinierea lor progresivă la normele UE privind ajutoarele de stat.

424. Moldova a luat deja măsuri concrete pentru a alinia în prealabil anumite instrumente de ajutor de stat la cerințele UE. În special, în consultare cu Comisia Europeană și cu

autorizarea Consiliului Concurenței din Moldova, a fost elaborată Schema regională de ajutor de stat pentru întreprinderile care operează în Zonele Economice Libere, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 882/2024. În plus, Moldova a adoptat o schemă de ajutor de stat pentru noi investiții, conformă cu Orientările UE privind ajutorul de stat regional și aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 875/2024 în urma notificării oficiale și a autorizării de către Consiliul Concurenței. Aceste exemple demonstrează angajamentul Republicii Moldova de a-și îndeplini obligațiile ce derivă din Capitolul 8, subliniind în același timp necesitatea unei perioade de tranziție specifice pentru a asigura o adaptare cuprinzătoare și ordonată a altor scheme la cadrul de ajutor de stat al UE, într-un mod similar.

I. ANTITRUST

425. Legea concurenței nr. 183/2012 stabilește cadrul juridic pentru protejarea concurenței, în conformitate cu prevederile articolelor 101 și 102 din TFUE. Legea interzice: Acordurile anticoncurențiale (articolele 5-9), inclusiv cele care vizează fixarea prețurilor; limitarea producției, împărțirea piețelor sau manipularea ofertelor; Abuzul de poziție dominantă (articolul 11), aliniat cu articolul 102 din TFUE.

426. Pentru a armoniza legislația națională în domeniul concurenței cu *acquis*-ul UE, la 20 iulie 2023 au fost adoptate amendamente la Legea concurenței nr. 183/2012. Acestea aliniază prevederile legii la Directiva (UE) 2019/1 (Directiva ECN+), menită să atribuie autorităților de concurență din statele membre UE puterea de a acționa ca autorități de aplicare a legii mai eficiente și să asigure buna funcționare a pieței interne. Amendamentele au intrat în vigoare la 18 septembrie 2023, anumite prevederi fiind programate să intre în vigoare în 2026.

427. Legislația de punere în aplicare prevede elaborarea unor norme suplimentare substanțiale, care vizează respectarea *acquis*-ului UE în ceea ce ține de acordurile orizontale și verticale interzise, abuzul de poziție dominantă, angajamentele sau înțelegerile comerciale.

428. Moldova se concentrează pe consolidarea capacității sistemului judiciar de a gestiona cazurile antitrust, pe îmbunătățirea cooperării cu instituțiile UE și pe dezvoltarea cadrului său instituțional prin formare specifică, digitalizare și comunicare îmbunătățită. Pentru a sprijini în continuare acest lucru, Moldova va crea „camere de date" prin care să acorde acces la informații confidențiale, precum secretele de afaceri, obținute în timpul procedurilor de investigație ale Consiliului Concurenței. În plus, vor fi introduse instrumente informatice criminalistice în procedurile de inspecție, pentru a îmbunătăți capacitățile Autorității Naționale de Concurență de a efectua proceduri de investigație relevante privind încălcările legislației în domeniul concurenței.

429. Deși s-au făcut progrese semnificative, cadrul juridic actual încă este în curs de aliniere la *acquis*-ul antitrust al UE. Măsuri esențiale rămân a fi luate, inclusiv transpunerea mai multor regulamente cheie ale Comisiei și a unor instrumente legislative neobligatorii:

- Regulamentul (UE) 2022/720 al Comisiei privind exceptarea verticală pe categorii și Orientările însoțitoare ale Comisiei privind restricțiile verticale 2022/C 248/01;
- Directiva 2014/104/UE privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene;

- Orientările Comisiei privind conduita de excludere, definiția pieței relevante, acordurile de importanță minoră și alte instrumente procedurale, cum ar fi regulile de acces la dosare, orientările privind dovezile economice și scrisorile de orientare;
- În plus, Moldova urmează să mai transpună prevederile rămase ale Directivei (UE) 2019/1, în special cele privind cooperarea transfrontalieră și independența instituțională.

430. În conformitate cu recomandările Comisiei Europene, Moldova va acorda prioritate adoptării măsurilor legislative și procedurale rămase, necesare pentru a asigura alinierea la *acquis*-ul antitrust al UE. Acest proces va cuprinde transpunerea regulamentelor esențiale, a comunicărilor relevante ale Comisiei și a garanțiilor procedurale, în vederea instituirii unui cadru de aplicare credibil, transparent și independent, și în concordanță cu standardele UE.

431. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 1 de mai jos:

Tabelul 1. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul ANTITRUST

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementare**
Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat (CELEX: 32003R0001)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea amendamentelor la Legea concurenței nr. 183/2012.	-
Regulamentul (UE) 2022/720 al Comisiei din 10 mai 2022 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene la categoriile de acorduri verticale și practici concertate (CELEX: 32022R0720)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Aprobarea Hotărârii Plenului Consiliului Concurenței cu privire la adoptarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor anticoncurențiale verticale.	-
Regulamentul (UE) nr. 316/2014 al Comisiei din 21 martie 2014 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri de transfer de tehnologie (CELEX: 32014R0316)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor anticoncurențiale de transfer de tehnologie.	-
Regulamentul (UE) 2023/1067 al Comisiei din 1 iunie 2023 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de specializare (CELEX: 32023R1067)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor anticoncurențiale orizontale.	-

Regulamentul (UE) 2023/1066 al Comisiei din 1 iunie 2023 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare (CELEX: 32023R1066)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor anticoncurențiale orizontale.	-
Regulamentul nr. 19/65/CEE al Consiliului din 2 martie privind aplicarea articolului 85 alineatul (3) din tratat anumitor categorii de acorduri și practici concertate, amendate prin Regulamentul (CE) nr. 1215/1999 al Consiliului din 10 iunie 1999 de modificare a Regulamentului nr. 19/65/CEE privind aplicarea articolului 81 alineatul (3) din tratat anumitor categorii de acorduri și practici concertate (CELEX: 31965R0019)	**Până la sfârșitul anului 2025:** - Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012; - Adoptarea Deciziilor Consiliului Concurenței privind: 1. Regulamentul privind evaluarea acordurilor anticoncurențiale verticale; 2. Regulamentul privind evaluarea acordurilor anticoncurențiale orizontale. **Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor anticoncurențiale de transfer de tehnologie.	-
Regulamentul (UE) nr. 461/2010 al Comisiei din 27 mai 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri verticale și practici concertate în sectorul autovehiculelor, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2023/822 al Comisiei din 17 aprilie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 461/2010 în ceea ce privește perioada sa de aplicare (CELEX: 32010R0461)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor anticoncurențiale verticale.	-
Regulamentul (CEE) nr. 2821/71 al Consiliului din 20 decembrie 1971 privind aplicarea articolului 85 alineatul (3) din tratat unor categorii de acorduri, decizii și practici concertate (CELEX: 31971R2821)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor anticoncurențiale orizontale.	-
Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene (CELEX: 32014L0104)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012 și la cadrului normativ conex.	-

Comunicare a Comisiei - Orientări privind restricțiile verticale 2022/C 248/01 (CELEX: 2022XC0630(01))	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor anticoncurențiale verticale. - Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței privind Orientările privind restricțiile verticale.	-
Comunicare a Comisiei - Orientări privind aplicarea articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene acordurilor de transfer de tehnologie (CELEX: 52014XC0328(01))	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor anticoncurențiale verticale. - Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței privind Orientările privind acordurile de transfer de tehnologie.	-
Comunicare a Comisiei - Orientări privind aplicabilitatea articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene acordurilor de cooperare orizontală (CELEX: 52011XC0114(04))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor anticoncurențiale orizontale. **Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la Orientările privind acordurile de cooperare orizontală.	-
Text consolidat: Comunicarea Comisiei - Orientări suplimentare privind restricțiile verticale în acordurile pentru vânzarea și repararea autovehiculelor, precum și pentru distribuția de piese de schimb pentru autovehicule (CELEX: 02010XC0528(01)-20230417)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind restricțiile verticale în acordurile de vânzare și reparare a autovehiculelor, precum și de distribuție a pieselor de schimb pentru autovehicule. **Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la Orientările privind restricțiile verticale în acordurile de vânzare și reparare a autovehiculelor, precum și de distribuție a pieselor de schimb pentru autovehicule.	-

Comunicarea Comisiei - Orientări privind prioritățile Comisiei în aplicarea articolului 82 din Tratatul CE la practicile de excludere abuzivă ale întreprinderilor dominante (CELEX: 2009XC0224(01))	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind determinarea poziției dominante pe piață și evaluarea abuzului de poziție dominantă.	-
Comunicarea Comisiei privind definirea pieței relevante în sensul dreptului Uniunii în domeniul concurenței (CELEX: 52024XC01645)	**Până la sfârșitul anului 2025:** - Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012. - Aprobarea Hotărârii Plenului Consiliului Concurenței cu privire la adoptarea Orientărilor privind definirea pieței relevante.	-
Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne (CELEX: 32019L0001)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012.	**Până la sfârșitul lunii iunie 2025:** Adoptarea unui mecanism de prioritizare a investigațiilor efectuate de Consiliul Concurenței. **Până la sfârșitul lunii iunie 2026:** Autoritatea Națională de Concurență va integra în procedurile sale de inspecție instrumente informatice criminalistice, sporindu-și capacitatea de a investiga și analiza potențialele încălcări ale legislației concurenței.
Comunicarea Comisiei privind cooperarea dintre Comisie și instanțele statelor membre ale Uniunii Europene în aplicarea articolelor 81 și 82 din Tratatul CE (2004/C 101/05) (CELEX: 2004XC0427(04))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012. **Până în septembrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului Concurenței.	-

Comunicare a Comisiei privind îndrumările informale referitoare la chestiunile noi sau nerezolvate care apar în cazuri individuale și sunt legate de articolele 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (scrisori de îndrumare) 2022/C 381/07 (CELEX: 52022XC1004(02))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012. **Până în martie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind orientările informale referitoare la problemele noi sau nerezolvate care apar în cazuri individuale.	-
Comunicarea Comisiei - Orientări privind aplicarea legislației UE în domeniul concurenței în cazul contractelor colective de muncă privind condițiile de muncă ale persoanelor care desfășoară o activitate independentă fără angajați 2022/C 374/02 (CELEX: 52022XC0930(02))	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului de aplicare a legislației în domeniul concurenței în cazul contractelor colective de muncă privind condițiile de muncă ale persoanelor care desfășoară activități independente fără angajați.	-
Comunicarea Comisiei - Orientări privind conceptul de efect asupra comerțului conținut în articolele 81 și 82 din tratat (2004/C 101/07) (CELEX: 2004XC0427(06))	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la Orientările privind îndrumările informale privind problemele noi sau nerezolvate care apar în cazuri individuale.	-
Text consolidat: Comunicarea Comisiei privind regulile de acces la dosarul Comisiei în cauzele în temeiul articolelor 81 și 82 din Tratatul CE, articolelor 53, 54 și 57 din Acordul SEE și Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului (2005/C 325/07) (CELEX: 2005XC1222(03)-20150806)	**Până la sfârșitul anului 2025:** - Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012 - Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței privind Orientările privind regulile de acces la dosarul cauzei.	-
Comunicarea Comisiei - Comunicare privind acordurile de importanță minoră care nu restrâng în mod semnificativ concurența în sensul articolului 101 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (Comunicarea de minimis) (CELEX: 2014XC0830(01))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012.	-
Orientări privind restricțiile concurenței „prin obiect” în scopul definirii acordurilor care pot beneficia de Comunicarea De Minimis, versiunea revizuită din 3 iunie 2015	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței privind Orientările privind restricțiile concurenței „prin obiect”.	-

Comunicarea Comisiei din 18 decembrie 1978 privind evaluarea anumitor acorduri de subcontractare având în vedere dispozițiile articolului 85 alineatul (1) din Tratatul CEE (CELEX: 3 1979Y0103(01))	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind transferul de tehnologie.	-
Comunicarea Comisiei - Orientările Comisiei privind excluderea de la articolul 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul acordurilor de durabilitate ale producătorilor agricoli în temeiul articolului 210a din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 (CELEX: 52023XC01446)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind acordurile de sustenabilitate a producătorilor agricoli.	-
Regulamentul (CEE) nr. 1534/91 al Consiliului din 31 mai 1991 privind aplicarea articolului 85 alineatul (3) din tratat anumitor categorii de acorduri, decizii și practici concertate în sectorul asigurărilor (CELEX: 31991R1534)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind anumite categorii de acorduri, decizii și practici concertate în sectorul asigurărilor.	-
Regulamentul (CE) nr. 487/2009 al Consiliului din 25 mai 2009 privind aplicarea articolului 81 alineatul (3) din tratat anumitor categorii de acorduri și practici concertate în sectorul transporturilor aeriene (CELEX: 32009R0487)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind anumite categorii de acorduri, decizii și practici concertate în sectorul transportului aerian.	-
Clarificarea recomandărilor Comisiei privind aplicarea normelor în materie de concurență în cazul noilor proiecte de infrastructură de transport (CELEX: 31997Y0930(01))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la Orientările privind aplicarea normelor de concurență în cazul noilor proiecte de infrastructură de transport.	-
Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind desfășurarea procedurilor puse în aplicare de Comisie în temeiul articolelor 81 și 82 din Tratatul CE (CELEX: 32004R0773)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012.	-
Orientări privind calcularea amenzilor aplicate în temeiul articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 (2006/C 210/02) (CELEX: 52006XC0901(01))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012.	-

Comunicarea Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor în cauzele referitoare la cartel (2006/C 298/11), modificată prin Comunicarea Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea amenzilor în cazuri de cartel (CELEX: 52006XC1208(04))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012.	-
Comunicarea Comisiei privind cele mai bune practici pentru desfășurarea procedurilor referitoare la articolele 101 și 102 din TFUE (CELEX: 52011XC1020(02))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012. **Până în septembrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului Concurenței.	-
Cele mai bune practici privind divulgarea informațiilor în camerele de date în cadrul procedurilor prevăzute de articolele 101 și 102 din TFUE și de Regulamentul UE privind concentrările economice Anexa A: Regulile standard ale camerei de date TERMENI DE DIVULGARE A SECRETELOR DE AFACERI ȘI A ALTOR INFORMAȚII CONFIDENȚIALE DOAR PENTRU CONSULTANȚI EXTERNI („REGULILE CAMEREI DE DATE”) și Anexa B: Acord standard de confidențialitate - Acord de confidențialitate	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012. **Până în iunie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței privind Orientările privind regulile de acordare a accesului la informații confidențiale în camerele de date.	**Până la sfârșitul anului 2027:** Crearea de „camere de date”, care va permite acordarea accesului la informații confidențiale, inclusiv secrete de afaceri și alte date sensibile, obținute în timpul procedurilor desfășurate de Consiliul Concurenței.
Document de lucru al serviciilor Comisiei - cele mai bune practici pentru prezentarea dovezilor economice și colectarea datelor în cazuri referitoare la aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE și în cazuri de fuziuni (CELEX: 52011SC1216)	**Până în iunie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței privind Orientările privind prezentarea dovezilor economice și colectarea datelor.	-

Notă: Tabelul nu conține coloana cu perioadele de tranziție, deoarece nu există cereri de măsuri tranzitorii referitoare la acquis-ul din tabel.

II. CONTROLUL CONCENTRĂRILOR ECONOMICE

432. În Republica Moldova, regimul de control al concentrărilor economice este reglementat de Capitolul IV din Legea concurenței nr. 183/2012. La 6 martie 2025, Consiliul Concurenței a adoptat noul Regulament privind controlul concentrărilor economice (Decizia Plenului nr. 2/2025). Acesta introduce noi reguli privind procedura simplificată de notificare, permițând Consiliului Concurenței să aloce resurse mai mari pentru evaluarea concentrărilor economice cu un impact concurențial semnificativ. Prin

eficientizarea procesului de examinare pentru tranzacțiile care prezintă un risc minim de distorsionare a concurenței, Regulamentul va asigura o soluționare mai rapidă și mai eficientă a cazurilor simple. Această abordare sporește eficacitatea aplicării legii, permițând Consiliului Concurenței să se axeze pe concentrări economice complexe ce necesită o analiză aprofundată și să reducă totodată sarcinile de reglementare inutile asupra întreprinderilor. Angajamentele propuse de întreprinderi în cadrul procedurilor de fuziune sau antitrust sunt evaluate în temeiul Regulamentului privind acceptarea angajamentelor propuse de întreprinderi (Capitolele III-VI), aprobat prin Decizia Plenului nr. 2/2015.

433. Moldova va revizui și va actualiza periodic cadrul său de control al concentrărilor economice pentru a se asigura că acesta rămâne adaptabil la condițiile de piață în continuă evoluție și se aliniază la practicile UE. Consiliul Concurenței va evalua impactul noului Regulament și își va ajusta procedurile, în funcție de necesitățile apărute, și ținând cont de feedback-ul primit de la părțile interesate și de lecțiile învățate din cazurile anterioare. Această abordare flexibilă va asigura că sistemul de control al concentrărilor economice din Moldova rămâne receptiv la nevoile atât ale întreprinderilor, cât și ale consumatorilor.

434. Pentru a implementa eficient noul Regulament privind controlul concentrărilor economice, Consiliul Concurenței va acorda prioritate formării și dezvoltării profesionale a personalului. Aceasta va include programe de formare specializată axate pe analiza economică, evaluarea concentrărilor economice orizontale și verticale, și aplicarea măsurilor corective. Obiectivul este de a consolida capacitatea Consiliului de a gestiona cazuri complexe și de a se asigura că personalul său dispune de mijloacele necesare pentru a evalua întreaga gamă de potențialele efecte concurențiale, care decurg din concentrări.

435. Detalii privind angajamentele ce urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 2 de mai jos:

Tabelul 2. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul CONTROLULUI CONCENTRĂRILOR ECONOMICE

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare
Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi [Regulamentul (CE) privind concentrările economice (CELEX: 32004R0139)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea amendamentelor la Legea concurenței nr. 183/2012.	-
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/914 al Comisiei din 20 aprilie 2023 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 802/2004 al Comisiei (CELEX: 32023R0914)	**Până în februarie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind concentrările economice. **Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind acceptarea măsurilor corective propuse de întreprinderi în domeniul concentrărilor economice.	-
Comunicare jurisdicțională consolidată a Comisiei în temeiul Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (CELEX: 52008XC0416(08))	**Până în februarie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind concentrările economice. **Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la Orientările privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi.	-
Comunicare a Comisiei privind tratamentul simplificat pentru anumite concentrări în temeiul Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi 2023/C 160/01 (CELEX: 52023XC0505(01))	**Până în februarie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind concentrările economice.	-
Comunicarea Comisiei privind sesizarea în cazul concentrărilor (CELEX: 52005XC0305(01))	**Până în septembrie 2026:** Emiterea Ordinului Președintelui Consiliului Concurenței pentru adoptarea Instrucțiunii cu privire la trimiterea cazurilor privind concentrările economice la anumite categorii de cazuri.	-
Comunicarea Comisiei privind restricții direct legate și necesare punerii în aplicare a concentrărilor economice (2005/C 56/03) (CELEX: 52005XC0305(02))	**Până în februarie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind concentrările economice.	-

Comunicarea Comisiei - Orientări privind aplicarea mecanismului de trimitere prevăzut la articolul 22 din Regulamentul privind concentrările economice la anumite categorii de cazuri 2021/C 113/01 (CELEX: 52021XC0331(01))	**Până în septembrie 2026:** Emiterea Ordinului Președintelui Consiliului Concurenței pentru adoptarea Instrucțiunii cu privire la trimiterea cazurilor privind concentrările economice la anumite categorii de cazuri.	-
Comunicarea Comisiei - Comunicare în temeiul articolului 3 alineatul (2), al articolului 13 alineatul (3), al articolelor 20 și 22 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/914 al Comisiei de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 802/2004 al Comisiei 2023/C 160/02 (CELEX: 52023XC0505(02))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la Orientările privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi.	-
Orientări privind evaluarea concentrărilor neorizontale în conformitate cu Regulamentul Consiliului privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (CELEX: 52008XC1018(03))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la Instrucțiunea privind evaluarea concentrărilor economice.	-
Orientări privind evaluarea concentrărilor orizontale în temeiul Regulamentului Consiliului privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (2004/C 31/03) (CELEX: 5 2004XC0205(02))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței privind Instrucțiunea privind evaluarea concentrărilor economice.	-
Comunicarea Comisiei privind măsurile corective admisibile în temeiul Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului și în temeiul Regulamentului (CE) nr. 802/2004 al Comisiei (CELEX: 52008XC1022(01))	**Până la sfârșitul anului 2025:** - Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012. - Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind acceptarea măsurilor corective în domeniul concentrărilor economice, propuse de întreprinderi.	-
Notă informativă a DG Concurență privind art. 6 alin. (1) lit. c a doua teză din Regulamentul 139/2004 (abandonarea concentrărilor)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012. **Până în februarie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind concentrările economice.	-

Orientări privind pregătirea versiunilor publice ale deciziilor Comisiei adoptate în temeiul Regulamentului privind concentrările economice	**Până la sfârșitul anului 2025:** - Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012. - Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la Instrucțiunea privind pregătirea versiunilor publice ale deciziilor adoptate de Comisie în temeiul Regulamentului privind concentrările economice.	-
Orientări privind recomandările de bune practici: Modele de texte ale Comisiei pentru angajamente de cesionare și mandatul administratorului în temeiul Regulamentului CE privind concentrările economice, 5 februarie 2025	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurile corective admisibile.	-
Model standard pentru angajamentele de cesiune, versiunea din 5 decembrie 2013	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind acceptarea măsurilor corective în domeniul concentrărilor economice, propuse de întreprinderi.	-
Mandatul standard al administratorului, versiunea din 5 decembrie 2013	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurile corective admisibile.	-
Cele mai bune practici privind desfășurarea procedurilor CE de control al concentrărilor economice, 20 ianuarie 2004	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea concurenței nr. 183/2012. **Până în septembrie 2026:** Emiterea Ordinului Președintelui Consiliului Concurenței pentru adoptarea Instrucțiunii privind desfășurarea procedurilor de control al concentrărilor economice.	-
Cooperarea internațională cu autoritățile naționale de concurență din afara UE în materie de control al concentrărilor economice. Modelul de exceptare al Comisiei Europene	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței privind Instrucțiunea privind cooperarea internațională cu autoritățile naționale de concurență din afara UE în domeniul controlului concentrărilor economice.	-

Notă: Tabelul nu conține coloana cu perioadele de tranziție, deoarece nu există cereri de măsuri tranzitorii referitoare la acquis-ul din tabel.

III. AJUTORUL DE STAT

436. Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat este, de principiu, aliniată cu articolele 107, 108 și 109 din TFUE. Un pas semnificativ înainte în sectorul ajutorului de stat l-au adus

modificările operate la această lege în 2023. Printre cele mai semnificative se numără creșterea pragului *de minimis* la aproximativ 250.000 EUR (în vigoare din ianuarie 2024), introducerea unui plafon *de minimis separat* pentru întreprinderile ce furnizează servicii de interes economic general (SIEG), implementarea unei proceduri de notificare simplificate și clarificarea diverselor aspecte procedurale legate de investigațiile privind ajutorul de stat.

437. În ceea ce privește cadrul normativ secundar, Moldova a adoptat 24 de acte normative ce transpun *acquis*-ul relevant al UE în domeniul ajutorului de stat. Aceste acte stabilesc cadre procedurale detaliate pentru notificarea și examinarea măsurilor de ajutor de stat, precum și reglementări specifice menite să reglementeze anumite categorii de ajutoare. De asemenea, acestea definesc funcționarea Registrului național al ajutoarelor de stat și prezintă criteriile de evaluare a compatibilității schemelor de ajutor și a măsurilor individuale de ajutor, inclusiv aspecte precum intensitatea ajutorului, costurile eligibile ale ajutorului acordat etc., în conformitate cu criteriile de compatibilitate ale UE.

438. La 5 septembrie 2024, Consiliul Concurenței a adoptat două acte normative importante: Regulamentul privind ajutorul *de minimis* (Decizia nr. 06/2024) și Metodologia de stabilire a ratelor de referință și de scont în domeniul ajutorului de stat (Decizia nr. 07/2024). Regulamentul privind ajutorul *de minimis* transpune parțial Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei și Regulamentul (UE) 2023/2832 al Comisiei și definește elementele obligatorii ale schemelor de ajutor *de minimis*, inclusiv regulile privind cumulul, păstrarea evidențelor, monitorizarea și raportarea. La fel, el prevede că, atunci când ajutorul *de minimis* este acordat în tranșe, rata de actualizare aplicabilă trebuie calculată conform Metodologiei.

439. Metodologia transpune parțial articolele 9 și 10 din Regulamentul (CE) 794/2004 al Comisiei și Comunicarea Comisiei 2008/C 14/02 privind ratele de referință și de scont. Aceasta stabilește procedura de determinare a ratei de scont utilizată pentru calcularea valorii actualizate nete a ajutoarelor de stat sau a ajutoarelor *de minimis* acordate în tranșe și metoda de stabilire a ratelor de referință aplicate dobânzii la ajutoarele care fac obiectul recuperării, precum și pentru evaluarea ajutoarelor sub formă de împrumuturi preferențiale sau garanții în cazul în care nu există un indice de piață adecvat.

440. În plus, prin Decizia nr. 05/2024 din 2 septembrie 2024, Consiliul Concurenței a adoptat o nouă hartă a ajutoarelor de stat pentru dezvoltare regională, care acoperă perioada 2024-2027. Actualizarea dată a fost efectuată în contextul modificărilor recente ale Regulamentului privind evaluarea ajutoarelor de stat pentru dezvoltare regională și vizează îmbunătățirea direcționării geografice a intensității ajutorului în regiunile de dezvoltare ale țării.

441. La 2 ianuarie 2025, Consiliul Concurenței a adoptat Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, care a intrat în vigoare la 20 februarie 2025. Acest regulament consolidează alinierea Moldovei la procedurile UE privind ajutorul de stat, oferind o mai mare certitudine juridică atât pentru autorități, cât și pentru beneficiari. Acesta introduce reguli clare de notificare și de evaluare, consolidând capacitatea Consiliului Concurenței de a preveni denaturarea concurenței și de a promova un sistem transparent, bazat pe reguli, pentru acordarea ajutoarelor.

442. Consiliul Concurenței este singura autoritate responsabilă de autorizarea, monitorizarea și inventarierea ajutoarelor de stat, astfel cum sunt definite acestea la articolul 2 din Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat. Moldova se angajează să-și consolideze în continuare

capacitățile instituționale pentru a asigura aplicarea corectă a normelor UE în acest domeniu. Până la sfârșitul anului 2027, Registrul ajutoarelor de stat, operat în prezent ca un sistem informațional automatizat, va fi modernizat pentru a spori transparența în conformitate cu cerințele UE și va include Registrul central pentru ajutoarele *de minimis*.

443. De asemenea, vor fi intensificate eforturile de a identifica și investiga situațiile când ajutorul de stat e acordat ilegal sau e utilizat abuziv, dar și ajutoarele incompatibile cu normele UE. Aceasta se va face inclusiv cu mecanisme de recuperare și cu aplicarea unor rate ale dobânzii adecvate pentru ajutoarele ilegale, în conformitate cu reglementările UE în domeniu.

444. Moldova va continua să acorde instruire specifică pentru furnizorii de ajutor de stat la nivel central și local, oferind îndrumări practice privind aplicarea corectă a normelor UE în domeniul ajutorului de stat. Totodată, va fi consolidată cooperarea cu Comisia Europeană și cu autoritățile relevante din statele membre pentru a facilita schimbul de bune practici și a sprijini conformitatea.

445. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 3 de mai jos:

Tabelul 3. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul AJUTORULUI DE STAT

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare
Articolele 107-109 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene 12012E/TXT	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea noii Legi privind ajutorul de stat. **Până în aprilie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedura de notificare, autorizare, investigare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat.	-
Articolul 93 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene 12012E/TXT	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea noii Legi privind ajutorul de stat. **Până în iunie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea ajutoarelor de stat acordate pentru serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători.	-
Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind Funcționarea UE (CELEX: 52016XC0719(05))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței privind Ghidul privind noțiunea de ajutor de stat.	-
Regulamentul (UE) nr. 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* (CELEX: 32023R2831)	**Până în septembrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind ajutorul *de minimis.*	**Până la sfârșitul anului 2027:** Punerea în aplicare a Registrului ajutoarelor de stat, cu înregistrarea obligatorie a schemelor de ajutor *de minimis*
Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (codificare) (CELEX: 32015R1589)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea noii Legi privind ajutorul de stat.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Finalizarea compilării inventarului măsurilor de ajutor de stat

Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a art. 93 din Tratatul CE (CELEX: 32004R0794)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea noii Legi privind ajutorul de stat. **Până în aprilie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedura de notificare, autorizare, investigare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat.	**Până la sfârșitul lunii iunie 2027:** Punerea în aplicare a Registrului ajutoarelor de stat, cu înregistrarea obligatorie a schemelor de ajutor *de minimis.*
Codul celor mai bune practici de desfășurare a procedurilor de control al ajutoarelor de stat (CELEX: 52018XC0719(01))	**Până în aprilie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedura de notificare, autorizare, investigare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat.	-
Comunicarea Comisiei - Notificarea Comisiei privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile (CELEX: 52019XC0723(01))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea noii Legi privind ajutorul de stat. **Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile.	-
Comunicarea Comisiei privind asigurarea respectării normelor în materie de ajutoare de stat de către instanțele naționale 2021/C 305/01 (CELEX: 52021XC0730(01))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea noii Legi privind ajutorul de stat și a cadrului normativ conex.	-
Comunicarea Comisiei C(2003) 4582 din 1 decembrie 2003 privind secretul profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat (CELEX: 52003XC1209(02))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea noii Legi privind ajutorul de stat. **Până în aprilie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedura de notificare, autorizare, investigare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat.	-
Comunicarea Comisiei privind stabilirea regulilor aplicabile pentru evaluarea ajutorului de stat ilegal (CELEX: 52002XC0522(04))	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile.	-

Comunicare a Comisiei privind aplicarea normelor Uniunii Europene în materie de ajutor de stat în cazul compensației acordate pentru prestarea unor servicii de interes economic general (CELEX: 52012XC0111(02))	**Până în august 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor care furnizează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30 august 2013.	-
Decizia Comisiei din 20 decembrie 2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (CELEX: 32012D0021)	**Până în august 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor care furnizează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30 august 2013.	-
Comunicarea Comisiei - Cadrul comunitar pentru ajutoarele de stat sub forma compensațiilor pentru obligația de serviciu public (2011) (CELEX: 52012XC0111(03))	**Până în august 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor care furnizează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30 august 2013.	-
Regulamentul (UE) 2023/2832 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor *de minimis* acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general (CELEX: 32023R2832)	**Până în septembrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind ajutoarele *de minimis.*	**Până la sfârșitul anului 2027:** Punerea în aplicare a Registrului ajutoarelor de stat, cu înregistrarea obligatorie a schemelor de ajutor *de minimis.*
Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat (CELEX: 32014R0651)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind declararea anumitor categorii de ajutoare ca fiind compatibile.	-

Regulamentul (UE) 2022/2472 al Comisiei din 14 decembrie 2022 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind Funcționarea UE (CELEX: 32022R2472)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind declararea anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu piața internă.	-
Regulamentul (UE) 2022/2473 al Comisiei din 14 decembrie 2022 de declarare a anumitor categorii de ajutoare acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în producția, prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (CELEX: 02022R2473-20231213)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind declararea anumitor categorii de ajutoare acordate întreprinderilor active în producția, prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură.	-
Comunicarea Comisiei - Orientări privind ajutoarele de stat regionale (2021/C 153/01) (CELEX: 52021XC0429(01))	**Până în august 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind evaluarea ajutoarelor de stat pentru dezvoltare regională.	-
Comunicarea Comisiei de modificare a punctului 188 din anexele I și IV la Orientările privind ajutoarele de stat regionale în ceea ce privește revizuirea - la jumătatea perioadei - a hărților ajutoarelor regionale pentru perioada 1 ianuarie 2022 - 31 decembrie 2027 (2023/C 194/05) (CELEX: 52023XC0602(01))	**Până în august 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind evaluarea ajutoarelor de stat pentru dezvoltare regională.	-
Comunicarea Comisiei - Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare 2022/C 414/01 (CELEX: 52022XC1028(03))	**Până în iulie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare.	-
Comunicarea Comisiei - Orientări privind ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de finanțare de risc (CELEX: 52021XC1216(04))	**Până în iulie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru promovarea investițiilor de finanțare de risc.	-
Comunicarea Comisiei - Criterii pentru analiza compatibilității ajutoarelor de stat pentru formare profesională care fac obiectul notificării individuale (CELEX: 52009XC0811(01))	**Până în iulie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind criteriile de evaluare a compatibilității ajutoarelor de stat pentru formare profesională, supuse notificării individuale.	-

Comunicarea Comisiei - Criterii pentru analiza compatibilității ajutoarelor de stat pentru formare care fac obiectul notificării individuale (CELEX: 52009XC0811(02))	**Până în iulie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind criteriile de evaluare a compatibilității ajutorului de stat pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor defavorizați și cu dizabilități, sub rezerva notificării individuale.	-
Recomandarea Comisiei din 6 mai 2003 privind definiția și sfera de cuprindere a microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (CELEX: 32003H0361)	**Până în martie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Regulamentului privind ajutoarele de stat acordate întreprinderilor mici și mijlocii. **Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 179/2016 privind întreprinderile mici și mijlocii.	-
Comunicarea Comisiei cu privire la aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții (CELEX: 52008XC0620(02))	**Până la sfârșitul anului 2025:** - Adoptarea noii Legi privind ajutorul de stat; - Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat sub formă de garanții.	-
Comunicarea Comisiei către statele membre privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul asigurării creditelor la export pe termen scurt (CELEX: 52012XC1219(01))	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind furnizarea de asigurări de credit la export pe termen scurt.	-
Comunicarea Comisiei privind revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de scont (CELEX: 52008XC0119(01))	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței de modificare a Metodologiei de stabilire a ratelor de referință și de scont.	-
Comunicarea Comisiei privind transparența	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea noii Legi privind ajutorul de stat.	**Până la sfârșitul anului 2027:** Publicarea, în conformitate cu cerințele stabilite în Comunicarea Comisiei privind transparența, a informației privind ajutorul de stat acordat.

Document de lucru al serviciilor Comisiei - Metodologie comună pentru evaluarea ajutoarelor de stat	**Până la sfârșitul anului 2025:** Emiterea Ordinului Președintelui Consiliului Concurenței cu privire la adoptarea Instrucțiunii privind evaluarea ajutorului de stat.	-
Comunicarea Comisiei - Orientările din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie (CELEX: 52022XC0218(03))	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru climă, protecția mediului și energie.	-
Comunicarea Comisiei - Orientări privind anumite măsuri de ajutor de stat acordate în contextul sistemului de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră după 2021 (2020/C 317/04) (CELEX: 52020XC0925(01))	**Până în iulie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind anumite măsuri de ajutor de stat acordate în cadrul sistemului de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră după 2021.	-
Comunicarea Comisiei cu privire la metodologia de analiză a ajutorului de stat legat de costurile irecuperabile, adoptată de Comisie la 26 iulie 2001 și comunicată statelor membre prin scrisoarea SG (2001) D/290869, 6 august 2001	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat referitor la costurile irecuperabile.	-
Decizia Consiliului din 10 decembrie 2010 privind ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive (CELEX: 32010D0787)	**Până în iulie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive.	-
Comunicarea Comisiei - Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (CELEX: 52014XC0731(01))	**Până în iulie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate.	-
Comunicarea Comisiei - Ajutor pentru salvare și restructurare și ajutoare pentru închiderea sectorului siderurgic (CELEX: 52002XC0319(04))	**Până în iulie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru salvare și restructurare și ajutorul de stat pentru închidere în sectorul siderurgic.	-
Comunicarea Comisiei privind anumite aspecte legate de abordarea cazurilor de concurență apărute în urma expirării Tratatului CECO (CELEX: 52002XC0626(02))	**Până în iulie 2026:** - Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutoarele de stat pentru salvare și restructurare și ajutor pentru închidere în sectorul siderurgic.	-

	- Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive.	
Comunicarea Comisiei privind aplicarea normelor de concurență în sectorul poștal și privind evaluarea anumitor măsuri de stat cu privire la serviciile poștale (CELEX: 31998Y0206(01))	**Până în septembrie 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea ajutoarelor de stat acordate pentru serviciile poștale.	-
Comunicarea Comisiei privind ajutoarele de stat pentru filme și alte opere audiovizuale (CELEX: 52013XC1115(01))	**Până în septembrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru filme și alte opere audiovizuale.	-
Comunicarea Comisiei cu privire la aplicarea normelor privind ajutoarele de stat serviciilor publice de radiodifuziune (CELEX: 52009XC1027(01))	**Până în octombrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru serviciile publice de radiodifuziune.	-
Comunicarea Comisiei - Orientări comunitare pentru aplicarea normelor privind ajutorul de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor în bandă largă (2013/C 25/01) Comunicarea Comisiei - Orientări privind ajutoarele de stat pentru rețelele în bandă largă (2023/C 36/01) (CELEX: 52023XC0131(01))	**Până în iunie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă.	-
Regulamentul (UE) 2016/2338 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2016 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 în ceea ce privește deschiderea pieței pentru serviciile de transport feroviar intern de călători (CELEX: 32016R2338)	**Până în octombrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind deschiderea pieței serviciilor de transport feroviar intern de călători.	-
Comunicarea Comisiei - Linii directoare comunitare privind ajutoarele de stat acordate întreprinderilor feroviare (CELEX: 52008XC0722(04))	**Până în octombrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat acordat întreprinderilor feroviare.	-
Comunicarea Comisiei referitoare la orientări pentru interpretarea Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători (CELEX: 52014XC0329(01))	**Până în iunie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători.	-

Comunicarea Comisiei C(2004) 43 - Orientări comunitare privind ajutoarele de stat pentru transportul maritim (CELEX: 52004XC0117(01))	**Până în octombrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru transportul maritim.	-
Comunicarea Comisiei privind actualizarea anexei la Comunicarea Comisiei C(2004) 43 - Orientări comunitare privind ajutoarele de stat pentru transportul maritim (CELEX: 52017XC0413(01))	**Până în octombrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru transportul maritim.	-
Comunicarea Comisiei - Orientări privind ajutoarele de stat complementare finanțării comunitare pentru lansarea autostrăzilor maritime (CELEX: C2008/317/ 08)	**Până în octombrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru transportul maritim.	-
Comunicarea Comisiei de stabilire a unor orientări privind ajutoarele de stat pentru societățile de administrare a navelor (CELEX: 52009XC0611(01))	**Până în octombrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului de stabilire a unor linii directoare privind ajutoarele de stat pentru societățile de administrare a navelor.	-
Comunicare a Comisiei - Orientări privind ajutoarele destinate aeroporturilor și companiilor aeriene (CELEX: 52014XC0404(01))	**Până în octombrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru aeroporturi și companii aeriene.	-
Comunicarea Comisiei referitoare la prelungirea perioadei de tranziție prevăzute în Orientările privind ajutoarele de stat destinate aeroporturilor și companiilor aeriene în ceea ce privește aeroporturile regionale (2023/C 244/01) (CELEX: 52023XC0711(01))	**Până în octombrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutoarele de stat acordate aeroporturilor și companiilor aeriene.	-
Regulamentul (UE) 2022/2586 al Consiliului din 19 decembrie 2022 privind aplicarea articolelor 93, 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de ajutoare de stat în sectorul transportului feroviar, al transportului pe căile navigabile interioare și al transportului multimodal (CELEX : 32022R2586)	**Până în octombrie 2026:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat în sectorul transportului feroviar, transportului pe căi navigabile interioare și transportului multimodal.	-
Comunicarea Comisiei privind aplicarea, de la 1 august 2013, a normelor privind ajutoarele de stat pentru măsurile de sprijin în favoarea băncilor în contextul crizei financiare („Comunicarea privind sectorul bancar”)	**Până în octombrie 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru măsuri de sprijin în favoarea băncilor în contextul crizei financiare.	-

(CELEX: 52013XC0730(01))		
Comunicarea Comisiei privind aplicarea, începând cu 1 ianuarie 2012, a normelor privind ajutoarele de stat în cazul măsurilor de sprijin în favoarea băncilor, în contextul crizei financiare (CELEX: 52010XC1207(04))	**Până în octombrie 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru măsuri de sprijin în favoarea băncilor în contextul crizei financiare.	-
Comunicare a Comisiei privind tratarea activelor depreciate în sectorul bancar comunitar (CELEX: 52009XC0326(01))	**Până în octombrie 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru măsuri de sprijin în favoarea băncilor în contextul crizei financiare.	-
Comunicarea Comisiei privind restabilirea viabilității și evaluarea măsurilor de restructurare luate în sectorul financiar, în contextul crizei actuale, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat (CELEX: 52009XC0819(03))	**Până în octombrie 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru măsuri de sprijin în favoarea băncilor în contextul crizei financiare.	-
Comunicarea Comisiei - Recapitalizarea instituțiilor financiare în contextul actualei crize financiare: limitarea ajutorului la minimul necesar și garanții împotriva denaturărilor nejustificate ale concurenței (CELEX: 52009XC0115(01))	**Până în octombrie 2025:** Adoptarea Deciziei Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru măsuri de sprijin în favoarea băncilor în contextul crizei financiare.	-

Notă: Tabelul nu conține coloana cu perioadele de tranziție, deoarece nu există cereri de măsuri tranzitorii referitoare la acquis-ul din tabel.

IV. LIBERALIZAREA

446. **Legea concurenței nr. 183/2012** și **Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat** se aplică în mod uniform tuturor întreprinderilor, publice sau private, autohtone sau străine, inclusiv entităților cărora li s-au acordat drepturi speciale sau exclusive. Acest lucru asigură condiții de concurență echitabile și reflectă angajamentul Republicii Moldova față de principiile neutralității concurențiale și nediscriminării.

447. Deși cadrul juridic privind finanțarea serviciilor este doar parțial aliniat la *acquis*-ul UE, țara își menține angajamentul ferm de a realiza convergența. Acest proces este în desfășurare și reflectă angajamentul Moldovei de a-și moderniza arhitectura de reglementare în conformitate cu standardele europene.

448. În domeniul serviciilor de interes economic general (SIEG), Moldova a luat măsuri concrete pentru a include principiile UE ce reglementează compatibilitatea sprijinului public cu cerințele pieței interne. Introducerea recentă a unui prag *de minimis* pentru furnizorii de SIEG, împreună cu consolidarea obligațiilor de transparență pentru schemele de ajutor, ilustrează alinierea structurată și progresivă a Moldovei la *acquis*-ul relevant al UE.

449. Recunoscând importanța centrală a transparenței financiare în întreprinderile publice pentru a proteja concurența loială, Moldova lucrează activ la alinierea la Directiva 2006/111/CE privind transparența relațiilor financiare dintre statele membre și

întreprinderile publice. În acest sens, Guvernul efectuează o revizuire a mecanismelor juridice și procedurale pentru a îmbunătăți divulgarea, trasabilitatea și monitorizarea datelor financiare privind întreprinderile cărora le sunt încredințate obligații de serviciu public.

450. Aceste evoluții fac parte dintr-o agendă strategică mai amplă, care vizează liberalizarea sectoarelor economice-cheie, consolidarea neutralității competitive și îmbunătățirea eficienței și responsabilității furnizării serviciilor publice. Moldova își menține angajamentul de a finaliza convergența cu normele UE în domeniu și de a realiza reformele structurale, de reglementare și instituționale necesare pentru a asigura conformitatea.

451. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 4 de mai jos:

Tabelul 4. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul LIBERALIZĂRII

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementare**
Directiva 2006/111/CE a Comisiei din 16 noiembrie 2006 privind transparența relațiilor financiare dintre statele membre și întreprinderile publice, precum și transparența relațiilor financiare din cadrul anumitor întreprinderi (CELEX: 32006L0111)	**Până în decembrie 2026:** Adoptarea Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind transparența relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi.	-

V. MĂSURI ANTICORUPȚIE

452. Moldova își reafirmă angajamentul ferm de a preveni și combate corupția în domeniile concurenței și al ajutorului de stat. Acest angajament este integrat în Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2028 și Planul de Acțiune corespunzător, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 442/2023. Documentele în cauză prezintă un cadru cuprinzător de măsuri, inclusiv acțiuni specifice în sectorul ajutorului de stat, cu responsabilități, termene-limită și prevederi bugetare clar definite.

453. Pentru a asigura o aplicare eficientă a legii, Moldova va continua să consolideze capacitatea administrativă a autorităților publice centrale și locale, cu un accent sporit pe îmbunătățirea formării profesionale a instituțiilor relevante de la toate nivelurile de guvernare. Între 2025 și 2027, capacitatea instituțională a Consiliului Concurenței va fi consolidată continuu prin programe de formare specializate ce vizează îmbunătățirea detectării și prevenirii corupției.

454. O etapă importantă a fost certificarea Consiliului Concurenței pentru conformitatea cu Standardul ISO 37001 privind Sistemul de management anti-mită, obținută la 18 decembrie 2024 în urma unui audit riguros realizat de experți independenți acreditați și care reflectă angajamentul susținut al Consiliului față de conduita etică și standarde înalte de integritate.

455. Între 2025 și 2027, Moldova va realiza o serie de reforme tehnice și administrative pentru a spori eficacitatea operațională a cadrului său instituțional în abordarea riscurilor de corupție legate de concurență și ajutoare de stat. Măsurile-cheie vor include:

- Aplicarea eficientă a legislației privind protecția avertizorilor de integritate, consolidarea garanțiilor pentru cei care raportează abateri și asigurarea unui mediu de raportare fără represalii.
- Implementarea unui sistem electronic de gestionare a cazurilor („e-dosar”) pentru investigații vizând concurența, îmbunătățind transparența, eficiența și responsabilitatea.
- Dezvoltarea profesională continuă a personalului Consiliului Concurenței pentru ca și angajații noi, și cei actuali să fie instruiți în mod adecvat privind instrumentele juridice și procedurale necesare pentru a respecta standardele anticorupție și de integritate.

Aceste măsuri fac parte din strategia mai amplă a țării de a asigura aplicarea normelor privind concurența și ajutorul de stat în mod echitabil, transparent și în conformitate cu standardele UE.

CAPITOLUL 9 – SERVICII FINANCIARE

456. Capitolul 9 „Servicii financiare” este un pilon-cheie pentru asigurarea stabilității și sustenabilității economiei Republicii Moldova, pe măsură ce țara avansează în procesul de aderare la UE. Alinierea cadrului de reglementare financiară la standardele UE este esențială pentru consolidarea încrederii pieței și promovarea unui sector financiar robust, transparent și competitiv. Prin adoptarea *acquis*-ului în acest domeniu, Republica Moldova își propune să consolideze stabilitatea financiară, să protejeze consumatorii și să promoveze creșterea economică și investițiile. Recunoaștem că o aliniere legislativă susținută va asigura stabilitatea financiară, protecția investitorilor și dezvoltarea pieței, facilitând în cele din urmă integrarea noastră în piața unică a serviciilor financiare a UE.

457. Moldova are *un anumit nivel* de pregătire în domeniul serviciilor financiare. Țara a lansat reforme importante în sectorul bancar prin adoptarea prevederilor de bază ale pachetului CRD IV/CRR și lucrează pentru implementarea completă a Acordului Basel III. La fel, s-au făcut progrese în stabilirea unui regim de redresare și rezoluție bancară și în consolidarea supravegherii piețelor de asigurări și pensii prin transpunerea parțială a Directivelor Solvency II, RCA și IORP II. În plus, Moldova dezvoltă un cadru financiar sustenabil și îmbunătățește reziliența operațională în sectorul financiar. Aceste reforme pun bazele integrării Moldovei în UE.

458. Reforma majoră a **legislației bancare** a fost realizată în 2018, odată cu adoptarea noi legi bancare - Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor - și a actelor normative secundare pentru implementarea acesteia, care sunt actualizate periodic. Cadrul de reglementare a activității băncilor este în mare măsură aliniat cu pachetul bancar prevăzut de Directiva IV privind cerințele de capital/Regulamentul privind cerințele de capital (CRD IV/CRR).

459. În ceea ce privește **conglomeratele financiare**, Legea nr. 250/2017 cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/reasiguratorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar transpune, parțial, Directiva 2002/87/CE. În prezent, în Republica Moldova nu există conglomerate.

460. În domeniul **redresării băncilor, rezoluției și lichidării,** cadrul legal principal - și anume, Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor și Legea nr. 550/1995 privind lichidarea băncilor - transpune parțial Directiva 2014/59/UE și Directiva 2001/24/E. În ultimii ani, au fost aprobate mai multe acte normative secundare pentru operaționalizarea cadrului de rezoluție, cum ar fi Regulamentul nr. 74/2020 privind modul de calcul și de plată a contribuțiilor la fondul de rezoluție bancară, Instrucțiunea internă privind evaluarea în scopul rezoluției și Procedura internă pentru elaborarea planurilor de rezoluție.

461. În octombrie 2023 a intrat în vigoare noua legislație privind **infrastructura pieței financiare**. Competențele de reglementare și de supraveghere a activităților Depozitarilor Centrali Unici de Valori Mobiliare (DCU) au fost împărțite între Banca Națională a Moldovei (BNM) și Comisia Națională a Pieței Financiare (CNP). Cadrul juridic național al Moldovei este parțial aliniat la *acquis*-ul UE privind caracterul definitiv al decontării, garanțiile financiare, tranzacțiile de finanțare prin titluri de valoare, depozitarii centrali de titluri de valoare și Regulamentul privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (EMIR).

462. În domeniul piețelor de valori mobiliare și al serviciilor de investiții, cadrul juridic aplicabil include Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, care transpune parțial Directiva 2014/65/UE (MiFID II), Regulamentul (UE) 596/2014 (MAR), Regulamentul

(UE) 2017/1129 (Regulamentul privind prospectul), Regulamentul (CE) 1060/2009 (Agențiile de rating de credit) și Directiva 2009/65/CE (OPCVM). În plus, Legea nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative transpune parțial Directiva 2011/61/UE (AIFMD).

463. În 2022 un nou cadru juridic pentru **sectorul asigurărilor** a fost adoptat, cu sprijinul partenerilor internaționali, transpunând parțial Directivele Solvabilitate II și Răspundere Civilă Auto (RCA). În perioada 2023-2024 s-au făcut progrese prin implementarea parțială a Pilonului II și Pilonului III ale regimului Solvabilitate II. În 2024, legislația națională privind RCA a fost modificată în continuare. În septembrie 2024, BNM a devenit membră cu drepturi depline a Asociației Internaționale a Supraveghetorilor de Asigurări (IAIS).

464. În ceea ce privește pensiile ocupaționale, în 2020 a fost inițiat un proces mai amplu de reformă legislativă în acest sector, vizând o aliniere mai cuprinzătoare a cadrului național la *acquis*-ul UE. A fost adoptată Legea nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative, care transpune parțial Directiva (UE) 2016/2341. În 2024, CNPF a emis prima licență pentru un administrator de fonduri de pensii facultative.

465. Moldova a făcut progrese semnificative în ceea ce privește **supravegherea TIC și reziliența operațională** în sectorul financiar prin aprobarea, în 2025, a Regulamentului privind cerințele minime pentru gestionarea riscurilor aferente TIC, securității informației și continuității activității. Acest document transpune parțial Regulamentul DORA.

466. Moldova dezvoltă un **cadru financiar durabil**. Din 2023, Banca Națională a Moldovei beneficiază în acest scop de asistență tehnică din partea Corporației Financiare Internaționale, iar la 8 noiembrie 2023 instituția s-a alăturat Rețelei de Sisteme Bancare și Finanțare Durabile (SBFN). În mai 2024, Consiliului Executiv al BNM a aprobată Foaia de parcurs pentru finanțare durabilă, care prezintă un Plan de acțiune pentru dezvoltarea sectorului.

467. Una dintre prioritățile-cheie ale Moldovei este **finalizarea reformei bancare** prin transpunerea pachetului bancar CRD IV/CRR III și asigurarea implementării Acordului Basel III. Dezvoltarea cadrului legislativ privind redresarea, rezoluția și lichidarea, prin alinierea acestuia la Directiva 2014/59/UE și Directiva 2001/24/CE, este o altă prioritate.

468. În ceea ce privește **infrastructurile pieței financiare**, țara se concentrează pe asigurarea îndeplinirii cerințelor de stabilitate economică, armonizare a reglementărilor și integrare în piața unică europeană. Mai mult, reformele legislative cuprinzătoare, care sunt conforme cu reglementările UE, vizează consolidarea infrastructurii pieței financiare a Moldovei, sprijinind stabilitatea economică pe termen lung și integrarea în piețele financiare ale UE.

469. Pentru **sectorul de asigurări**, prioritatea Republicii Moldova este de a facilita continuarea extinderii a activităților de asigurare și reasigurare, bazate pe o gestionare solidă a riscurilor, pentru protecția adecvată a deținătorilor de polițe și a beneficiarilor, în conformitate cu *acquis*-ul UE. Eforturile se concentrează pe transpunerea în legislația națională a Directivei Solvabilitate II și a Directivei privind răspunderea civilă auto (RCA).

470. Prioritățile strategice ale țării pentru piața de capital includ adoptarea unei noi Strategii de Dezvoltare a Pieței de Capital, crearea unei piețe viabile pentru a îmbunătăți accesul la finanțare și dezvoltarea unui spațiu de tranzacționare aliniat la standardele UE. Eforturile se concentrează, totodată, pe construirea unui ecosistem robust de intermediari și

investitori instituționali, și pe armonizarea în continuare a cadrului de reglementare cu *acquis*-ul UE.

471. Moldova își propune să construiască un ecosistem digital rezilient și inovator prin dezvoltarea infrastructurii sigure, consolidarea cadrului de reglementare și **îmbunătățirea rezilienței cibernetice,** pentru a asigura eficiența și fiabilitatea serviciilor financiare și publice.

472. Moldova se concentrează pe dezvoltarea unui cadru **financiar durabil**, în conformitate cu cerințele UE, cu scopul de a asigura măsurarea și raportarea expunerii la riscurile climatice, precum și respectarea criteriilor de mediu, sociale și de guvernanță (ESG) de către întreprinderi și instituții financiare.

473. În același timp, eforturile sunt concentrate pe **consolidarea capacităților administrative și operaționale** prin **dezvoltarea expertizei necesare** pentru implementarea eficientă a *acquis*-ului UE în domeniul serviciilor financiare.

474. Alinierea la dispozițiile privind Mecanismul unic de rezoluție, a cărui implementare este condiționată de adoptarea euro ca monedă națională, va fi realizată până la data aderării țării la Uniunea Economică și Monetară (UEM), în conformitate cu Punctul 31 din Cadrul de negociere.

475. Moldova acceptă *acquis*-ul din cadrul Capitolului 9 „Servicii financiare", în vigoare la data depunerii prezentei poziții de negociere, și se angajează să îl implementeze până la data aderării, cu excepțiile prezentate mai jos, pentru care se solicită perioade de tranziție de cinci ani după data aderării sau până în 2035, după cum urmează:

- Pentru **sectorul bancar,** structurat în jurul a trei piloni care se susțin reciproc: introducerea etapizată a Pașaportului financiar european, o creștere treptată a plafonului de garantare a depozitelor și implementarea etapizată a MREL în cadrul BRRD, pentru a asigura alinierea reglementărilor, menținând totodată stabilitatea financiară și instituțională.
- Pentru **piața de capital,** aceasta acoperă două acțiuni interconectate: o creștere etapizată, până în 2035, a plafonului de compensare a investitorilor la 20,000 EUR și implementarea treptată a cerințelor prudențiale IFR/IFD. Abordarea în cauză reflectă amploarea limitată a pieței interne, numărul mic de firme de investiții nebancare și planurile Moldovei de a extinde profunzimea pieței prin integrarea cu Bursa de Valori București.
- Pentru implementarea primei unice și a sumelor minime acoperite de **asigurarea obligatorie**, conform Directivei privind Răspunderea civilă auto (RCA) și a Cerinței de capital de solvabilitate (CCS) în temeiul Directivei Solvabilitate II. Această perioadă va fi dedicată consolidării capacităților administrative și financiare ale companiilor de asigurări, precum și creșterii nivelului de educație financiară a consumatorilor.

I. CONGLOMERATE BANCARE ȘI FINANCIARE

476. Condițiile de acces la activitatea bancară și desfășurarea acesteia pe teritoriul Republicii Moldova, cerințele prudențiale pentru bănci și supravegherea prudențială a băncilor sunt reglementate de Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor și de actele normative secundare adoptate în vederea implementării acesteia, care:

- transpun parțial Directiva 2013/36/UE cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum a fost modificată prin Directiva (UE) 2015/2366 (dispoziții privind

amortizoarele de capital, programul de operațiuni precum a fost modificat prin Directiva 2019/878);

- sunt parțial aliniate cu Regulamentul (UE) nr. 575/2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, precum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2015/62 (dispoziții privind supravegherea pe bază consolidată - precum a fost modificat prin Regulamentul 2017/2401; expuneri semnificative și cerințe de publicare - precum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2017/2395; indicatorul de acoperire a lichidității (și indicatorul de finanțare stabilă netă - precum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2019/876).

477. Termenul propus pentru adoptarea actelor normative care să asigure alinierea cu majoritatea cerințelor bancare ale UE este decembrie 2026, iar termenul-limită pentru adoptarea actelor delegate tehnice ale UE ce oferă detalii privind procesele de implementare – decembrie 2027.

478. Directiva (UE) 2019/2034 cu privire la supravegherea prudențială a firmelor de investiții, împreună cu Regulamentul (UE) 2019/2033 privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții, nu au fost încă transpuse în legislația națională. Acestea, modificate cel mai recent prin Directiva (UE) 2023/2864 și Regulamentul (UE) 2023/2869, revizuiesc, de asemenea, o gamă largă de acte juridice ale UE conexe, inclusiv Directivele 2002/87/CE, 2009/65/CE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE și 2014/65/UE, și Regulamentele (UE) 1093/2010, 575/2013, 600/2014 și 806/2014. Recunoscând importanța strategică a alinierii la cadrul prudențial actualizat al Uniunii Europene pentru firmele de investiții, Republica Moldova se angajează ferm să finalizeze transpunerea până în decembrie 2026.

479. Totodată, cerințele prudențiale privind adecvarea capitalului inițial al firmelor de investiții corespund cerințelor europene, conform Legii nr. 171/2012 privind piața de capital (art. 38), care a transpus parțial Directiva 2013/36/UE (titlul IV), abrogată în prezent prin Directiva 2019/2034/UE. În plus, Legea nr. 171/2012 privind piața de capital conține reguli referitoare la supravegherea prudențială a firmelor de investiții de către autoritatea de supraveghere, aliniate cu Directiva 2013/36/UE (art. 4 alin. (5), art. 28-31, art. 65 alin. (3), art. 74 alin. (1), art. 76 alin. (2), art. 97 alin. (1)-(4), art. 99 alin. (1)-(3), art. 103 alin. (1), art. 104 alin. (1)).

480. Cadrul de redresare, rezoluție și lichidare a băncilor este reglementat de Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor și de Legea nr. 550/1995 cu privire la lichidarea băncilor, care au transpus parțial Directiva 2014/59/UE de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, și Directiva 2001/24/CE privind reorganizarea și lichidarea instituțiilor de credit. Pornind de la angajamentul asumat de Moldova, legislația națională privind redresarea, rezoluția, reorganizarea și lichidarea instituțiilor de credit este planificată să fie aliniată la *acquis*-ul UE până în decembrie 2026, cu excepția Cerinței minime de fonduri proprii și datorii eligibile (MREL), a cărei implementare este planificată să fie finalizată la cinci ani de la data aderării sau până în 2035.

481. Schema de garantare a depozitelor este reglementată de Legea nr. 160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci, care transpune parțial Directiva 2014/49/UE privind schemele de garantare a depozitelor.

482. Directiva 97/9/CE privind sistemele de compensare pentru investitori este transpusă parțial în legislația națională prin Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, Regulamentul privind Fondul de compensare al investitorilor (Decizia CNPF nr. 32/2/2014) și

Regulamentul privind licențierea și autorizarea pe piața de capital (Decizia CNPF nr. 56/11/2014), fiind un angajament asumat prin Acordul de Asociere. Alinierea la prevederile Directivei 97/9/CE, care nu au fost încă transpuse în legislația națională, e planificată în două faze, după cum urmează:

- Faza 1 - până în decembrie 2027:
  - posibilitatea de a scuti o instituție de credit de obligația de a participa la un sistem de compensare a investitorilor;
  - acoperirea, de către sistemul de compensare al statului membru, a investitorilor din sucursale înființate de firma de investiții în statele membre (legislația națională prevede aderarea obligatorie a firmelor de investiții din statele membre la sistemul local de compensare), precum și condițiile în care este posibilă aderarea voluntară la sistemul local de compensare;
  - investitori în sucursalele înființate de firma de investiții în țări terțe.
- Faza 2 - cinci ani după aderare:
  - mărimea plafonului de compensare.

483. Banca Națională a Moldovei, în calitate de autoritate competentă pentru băncile din țară, licențiază, reglementează și supraveghează, pe bază individuală și, după caz, consolidată, activitatea băncilor persoane juridice din Moldova și a sucursalelor băncilor din alte state.

484. În cadrul Băncii Naționale a Moldovei, în contextul cerințelor Directivei 2013/36/UE și ale Regulamentului (UE) 575/2013, pentru reglementarea, autorizarea și supravegherea activității bancare sunt responsabile trei subdiviziuni: Departamentul Reglementare și Autorizare, Departamentul Supraveghere Bancară și Departamentul Stabilitate Financiară.

485. Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar (FGDSB) este o persoană juridică de drept public, ce are ca scop garantarea depozitelor constituite în bănci, protejarea intereselor deponenților și contribuția la stabilitatea sistemului financiar. Începând cu anul 2020, FGDSB gestionează Fondul de Rezoluție Bancară, pe lângă atribuțiile sale specifice de schemă de garantare a depozitelor. Scopul este de a acumula resurse financiare pentru a acoperi costurile asociate cu aplicarea practică a instrumentelor de rezoluție.

486. Moldova a identificat acțiuni și măsuri-cheie pentru consolidarea continuă a supravegherii sectorului bancar și actualizarea cadrului național în conformitate cu Pachetul CRD IV/CRR III. Analiza decalajelor a fost efectuată pe baza autoevaluării efectuate în timpul procesului de screening și a evaluării echivalenței cadrelor de reglementare și supraveghere de către ABE. Drept urmare, prioritățile și un calendar pentru implementarea pachetului CRD/CRR, inclusiv regulamentele UE pentru implementarea acestuia, sunt prezentate în Tabelul 1, unde majoritatea actelor legislative sunt programate să fie transpuse până la sfârșitul anului 2026.

487. În domeniul redresării, rezoluției și lichidării bancare, Moldova își propune să atingă nivelul adecvat de pregătire pentru alinierea legislației sale la *acquis*-ul UE. Implementarea Cerinței MREL ar obliga băncile să emită instrumente de datorie eligibile pe piață. Având în vedere insuficiența dezvoltării pieței de capital din Moldova pentru aceste obiective, cadrul juridic existent amână aplicarea cerinței MREL cel puțin până în 2030. Respectiv, Moldova solicită o perioadă de tranziție de cinci ani de la data aderării pentru implementarea completă a MREL, care va include un plan etapizat de dezvoltare și o abordare strategică pentru utilizarea sprijinului financiar și tehnic extern.

488. Ținând cont de dificultățile legate de implementarea Cerinței MREL, vor fi abordate următoarele aspecte:

- Dezvoltarea pieței financiare locale prin stabilirea unui cadru juridic și operațional adecvat pentru emiterea și tranzacționarea instrumentelor financiare eligibile, precum obligațiunile subordonate, pentru a sprijini băncile în îndeplinirea cerințelor de datorie eligibilă. Recunoscând că principala constrângere poate rezida, mai degrabă, pe partea cererii decât pe cea a ofertei, Moldova va depune în mod activ eforturi pentru a atrage investitori instituționali din UE și va promova parteneriatele cu instituții financiare internaționale (IFI) pentru a cataliza cererea prin co-investiții, a ancora achizițiile de datorii subordonate și a sprijini încrederea pieței în etapele inițiale ale emiterii.
- Consolidarea supravegherii financiare prin dezvoltarea capacităților Băncii Naționale a Moldovei de a monitoriza eficient respectarea cerințelor MREL;
- Solicitarea de sprijin tehnic și financiar din partea instituțiilor financiare internaționale pentru facilitarea implementării cerințelor MREL.

489. De asemenea, pentru a continua procesul de aliniere la *acquis*-ul UE în domeniul schemelor de garantare a depozitelor, prevederile rămase netranspuse din Directiva 2014/49/UE urmează a fi incluse în legislație până în anul 2026 prin adoptarea modificărilor la Legea nr. 160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci și prin aprobarea de către FGDSB a cadrului de reglementare secundar, în special a reglementărilor privind procesul de compensare pentru depozitele indisponibile. Excepție face nivelul de acoperire pentru depozitele agregate ale fiecărui deponent, de 100,000 EUR, pentru care se solicită o perioadă de tranziție de cinci ani de la data aderării.

490. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 1.

Tabelul 1. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul CONGLOMERATELOR BANCARE ȘI FINANCIARE

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementar**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (CELEX: 32013L0036)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la: - Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor; - Regulamentul nr. 110/2018 privind amortizoarele de capital ale băncilor; - Regulamentul nr. 322/2018 privind cadrul de administrare a activității bancare. **Data intrării în vigoare:** Faza 1 - **până la sfârșit 2026** Faza 2 - **la data aderării:** - nivelul deținerii calificate (creștere de la 1% la 10%) **Data implementării:** Drepturi de pașaport - 5 ani după aderare.	-	5 ani pentru prevederile referitoare la drepturile de pașaport. Vedeți Anexa III.

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementar**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul delegat (UE) 2022/2580 al Comisiei din 17 iunie 2022 de completare a Directivei 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează informațiile care trebuie furnizate în cererea de autorizare ca instituție de credit și obstacolele ce ar putea împiedica exercitarea efectivă a funcțiilor de supraveghere de către autoritățile competente (CELEX: 32022R2580)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la: - Regulamentul nr. 127/2013 privind deținerile de capital bancar ; - Regulamentul nr. 292/2018 privind cerințele referitoare la membrii organului de conducere al băncii; - Regulamentul nr. 328/2019 privind licențierea băncii și a sucursalei băncii din alt stat. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2581 al Comisiei din 20 iunie 2022 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare pentru aplicarea Directivei 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește transmiterea de informații în cererile de autorizare ca instituție de credit (CELEX: 32022R2581)	**Până în anul 2027:** Adoptarea modificărilor la Regulamentul nr. 328/2019 privind licențierea băncii și a sucursalei băncii din alt stat. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) nr. 1151/2014 al Comisiei din 4 iunie Regulamentul delegat (UE) nr. 1151/2014 al Comisiei din 4 iunie 2014 de completare a Directivei 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare privind informațiile care trebuie notificate în exercitarea dreptului de stabilire și a libertății de a presta servicii (CELEX: 32014R1151)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea Regulamentului privind informațiile care trebuie notificate la exercitarea dreptului de stabilire și a libertății de a presta servicii. **Data intrării în vigoare:** la data aderării, cu excepția prevederilor referitoare la drepturile de pașaport.	-	5 ani pentru prevederile referitoare la drepturile din pașaport. Vedeți Anexa III.
Regulamentul delegat (UE) nr. 1222/2014 al Comisiei din 8 octombrie 2014 de completare a Directivei 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare pentru precizarea metodologiei pentru identificarea instituțiilor globale de importanță sistemică și pentru definirea de subcategorii ale	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei privind aprobarea Metodologiei de identificare a instituțiilor globale de importanță sistemică (G- SII); **Data intrării în vigoare:**	**Până la sfârșitul anului 2026:** Sporirea capacităților BNM de a dezvolta metodologia de identificare	Nu se solicită

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementar**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
instituțiilor globale de importanță sistemică (CELEX: 32014R1222)	la data aderării.	a instituțiilor globale de importanță sistemică (G- SII), conform standardelor tehnice de reglementare ale UE.	
Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (CELEX: 32013R0575)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la: - Legea nr . 202/2017 privind activitatea băncilor; - Regulamentul nr. 109/2018 privind fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital; - Regulamentul nr. 111/2018 cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate; - Regulamentul nr. 112/2018 cu privire la tehnicile; de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci; - Regulamentul nr. 113/2018 cu privire la tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizate; - Regulamentul privind cerințele de fonduri proprii pentru riscul de piață și de abrogare a Regulamentului nr. 114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate; - Regulamentul nr. 109/2019 cu privire la expunerile mari; - Regulamentul nr. 101/2020 cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor; - Regulamentul nr. 102/2020 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărţii pentru bănci; - Regulamentul nr. 103/2020	-	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementar	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
	cu privire la tratamentul riscului de ajustare a evaluării creditului pentru bănci; - Regulamentului nr. 158/2020 cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către bănci; - Regulamentul nr. 274/2020 privind efectul de levier pentru bănci; - Regulamentul nr. 329/2024 privind lichiditatea băncilor (LCR și NSFR); - Regulamentul privind abordarea IRB; - Regulamentul privind tratamentul prudențial al securitizărilor. **Data intrării în vigoare:** **Faza 1** - până la sfârșitul anului 2027 (cu excepția ratei de îndatorare de 3% - până la sfârșitul anului 2026); **Faza 2** - la data aderării: - *limita expunerilor mari* (creștere de la 15% la 25%); - *rata totalului instrumentelor de fonduri proprii* (scădere de la 10% la 8%); - *expuneri de tip retail* (creștere de la expuneri totale care nu depășesc 5 milioane MDL (aproximativ 250 mii EUR) la expuneri totale care nu depășesc 1 milion EUR).		
Regulamentul delegat (UE) 2022/2058 al Comisiei din 28 februarie 2022 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitor la orizonturile de lichiditate pentru abordarea bazată pe modele interne alternativă, menționate la art. 325bd al. (7) (CELEX: 32022R2058)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Regulamentul privind cerințele de fonduri proprii pentru riscul de piață. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2022/2059 al Comisiei din 14 iunie	**Până la sfârșitul anului 2027:**	-	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementar	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
2022 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează detaliile tehnice ale cerințelor privind testarea ex post și atribuirea profitului și a pierderii în temeiul art. 325bf și 325bg din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 (CELEX: 32022R2059)	Adoptarea modificărilor la Regulamentul privind cerințele de fonduri proprii pentru riscul de piață. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.		
Regulamentul delegat (UE) 2022/2060 al Comisiei din 14 iunie 2022 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care specifică criteriile de evaluare a gradului în care pot fi modelați factorii de risc în cadrul abordării bazate pe modele interne și frecvența acestei evaluări în temeiul art. 325be al (3) din regulamentul respectiv (CELEX: 32022R2060)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Regulamentul privind cerințele de fonduri proprii pentru riscul de piață. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) nr. 528/2014 al Comisiei din 12 martie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare pentru alte riscuri decât riscul delta ale opțiunilor în cadrul abordării standardizate a riscului de piață (CELEX: 32014R0528)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Regulamentul privind cerințele de fonduri proprii pentru riscul de piață. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2016/101 al Comisiei din 26 octombrie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare pentru evaluarea prudentă prevăzute la articolul 105 alineatul (14) (CELEX: 32016R0101)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Regulamentul privind cerințele de fonduri proprii pentru riscul de piață. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2022/2257 al Comisiei din 11 august 2022 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Regulamentul privind cerințele	-	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementar	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare ce precizează metodele de calcul al cuantumurilor brute ale trecerii bruște în starea de nerambursare pentru expunerile la instrumente de datorie și de capital și pentru expunerile la riscul de nerambursare care decurg din anumite instrumente financiare derivate și de specificare a determinării valorilor noționale ale altor instrumente decât cele menționate la art. 325w al. (4) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 (CELEX: 32022R2257)	de fonduri proprii pentru riscul de piață. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.		
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/3172 al Comisiei din 29 noiembrie 2024 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare pentru aplicarea Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește publicarea de către instituții a informațiilor menționate în partea a opta titlurile II și III din regulamentul respectiv și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2021/637 al Comisiei (CELEX: 32024R3172)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Regulamentul nr. 158/2020 privind cerințele de publicare a informațiilor de către bănci. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2015/585 al Comisiei din 18 decembrie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare pentru precizarea perioadelor de risc de marjă (CELEX: 32015R0585)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Regulamentul nr. 102/2020 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărţii pentru bănci. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2022/1011 al Comisiei din 10 martie 2022 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează modul de	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Regulamentul nr. 109/2019 cu privire la expunerile mari. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementar**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
determinare a expunerilor indirecte față de un client care provin din contracte derivate și contracte derivate de credit, atunci când contractele nu sunt încheiate direct cu respectivul client, dar instrumentul de datorie sau de capital suport a fost emis de clientul respectiv (CELEX: 32022R1011)			
Regulamentul delegat (UE) 2016/709 al Comisiei din 26 ianuarie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează condițiile de aplicare a derogărilor referitoare la monedele cu constrângeri privind disponibilitatea activelor lichide (CELEX: 32016R0709)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Regulamentul nr. 329/2024 privind lichiditatea băncilor. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1801 al Comisiei din 11 octombrie 2016 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare cu privire la punerea în corespondență a evaluărilor de credit efectuate de instituțiile externe de evaluare a creditului pentru securitizare, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 32016R1801)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Regulamentul privind tratamentul prudențial al securitizărilor. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/451 al Comisiei din 17 decembrie 2020 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare pentru aplicarea Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește raportarea în scopuri de supraveghere a instituțiilor și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 680/2014 (CELEX: 32021R0451)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Instrucțiunea nr. 117/2018 privind transmiterea rapoartelor COREP de către bănci în scopuri de supraveghere. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027. *Frecvența raportării* (de la lunar la trimestrial) - la data aderării.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) nr. 241/2014 al Comisiei din 7 ianuarie 2014 de completare a	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea modificărilor la Regulamentul nr. 109/2018 cu	-	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementar	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la standardele tehnice de reglementare pentru cerințele de fonduri proprii în cazul instituțiilor (CELEX: 32014R0241)	privire la fondurile proprii ale bănci și cerințele de capital . **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.		
Directiva 2002/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2002 privind supravegherea suplimentară a instituțiilor de credit, a întreprinderilor de asigurare și a întreprinderilor de investiții care aparțin unui conglomerat financiar și de modificare a Directivelor 73/239/CEE, 79/267/CEE, 92/49/CEE, 92/96/CEE, 93/6/CEE și 93/22/CEE ale Consiliului și a Directivelor 98/78/CE și 2000/12/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului (CELEX: 32002L0087)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 250/2017 privind cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/reasiguratorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
Directiva (UE) 2019/2162 A Parlamentului European Și A Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind emisiunea de obligațiuni garantate și supravegherea publică a obligațiunilor garantate și de modificare a Directivelor 2009/65/CE și 2014/59/UE (CELEX: 32019L2162)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Legii privind emiterea de obligațiuni garantate și supravegherea publică a obligațiunilor garantate. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea: - Modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor; - Regulamentului cu privire la cerința minimă de fonduri proprii și pasive eligibile; - Regulamentului cu privire la operaționalizarea competenței Băncii Naționale a Moldovei, în calitate de autoritate de rezoluție, de a reduce valoarea sau a converti pasivele și instrumentele de capitaluri proprii ce pot fi recapitalizate. **Data intrării în vigoare:**	-	Nu se solicită

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementar**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
(CELEX: 32014L0059)	la adoptare.		
Regulamentul delegat (UE) 2016/778 al Comisiei din 2 februarie 2016 de completare a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește circumstanțele și condițiile în care plata contribuțiilor ex post extraordinare poate fi amânată parțial sau integral și în ceea ce privește criteriile de stabilire a activităților, serviciilor și operațiunilor pentru funcțiile critice și de stabilire a liniilor de activitate și a serviciilor asociate pentru liniile de activitate esențiale (CELEX: 32016R0778)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Regulamentul privind calcularea și plata contribuțiilor la Fondul de rezoluție bancară nr. 74 din 20.03.2020. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2016/1401 al Comisiei din 23 mai 2016 de completare a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții în ceea ce privește standardele pentru metodologiile și principiile referitoare la evaluarea pasivelor care provin din instrumente financiare derivate (CELEX: 32016R1401)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului cu privire la operaționalizarea competenței Băncii Naționale a Moldovei, în calitate de autoritate de rezoluție, de a reduce valoarea sau a converti pasivele și instrumentele de capitaluri proprii ce pot fi recapitalizate **Data intrării în vigoare:** la adoptare	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1751 al Comisiei din 1 octombrie 2021 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește formatele și modelele uniforme pentru notificările de constatare a imposibilității recunoașterii contractuale a competențelor de reducere a valorii contabile și de conversie (CELEX: 32021R1751)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului cu privire la operaționalizarea competenței Băncii Naționale a Moldovei, în calitate de autoritate de rezoluție, de a reduce valoarea sau a converti pasivele și instrumentele de capitaluri proprii ce pot fi recapitalizate **Data intrării în vigoare:** la adoptare	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2017/867 al Comisiei din 7 februarie 2017 privind categoriile de acorduri care trebuie protejate în	**Până la sfârșitul anului 2026:**	-	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementar	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
cadrul transferurilor parțiale de proprietate în temeiul articolului 76 din Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32017R0867)	Adoptarea modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor. **Data intrării în vigoare**: la adoptare.		
Regulamentul delegat (UE) 2021/1340 al Comisiei din 22 aprilie 2021 de completare a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care stabilesc conținutul clauzelor contractuale privind recunoașterea competențelor de suspendare în caz de rezoluție (CELEX: 32021R1340)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2016/1712 al Comisiei din 7 iunie 2016 de completare a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează un set minim de informații privind contractele financiare care trebuie să figureze în evidența detaliată și circumstanțele în care trebuie impusă această cerință (CELEX: 32016R1712)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2016/1400 al Comisiei din 10 mai 2016 de completare a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care prevăd elementele minime din planul de reorganizare a activității și conținutul minim al raportului privind progresele înregistrate în aplicarea planului (CELEX: 32016R1400)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2021/1527 al Comisiei din 31 mai 2021 de completare a Directivei	**Până la sfârșitul anului 2026:**	-	Nu se solicită

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementar**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare privind recunoașterea contractuală a competențelor de reducere a valorii contabile și de conversie (CELEX: 32021R1527)	Adoptarea modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.		
Regulamentul delegat (UE) 2016/1075 al Comisiei din 23 martie 2016 de completare a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la standardele tehnice de reglementare care precizează conținutul planurilor de redresare, al planurilor de rezoluție și al planurilor de rezoluție a grupului, criteriile minime pe care autoritatea competentă trebuie să le examineze în ceea ce privește planurile de redresare și planurile de redresare a grupului, condițiile de acordare a sprijinului financiar intragrup, cerințele privind evaluatorii independenți, recunoașterea contractuală a competențelor de reducere a valorii contabile și de conversie, procedurile și conținutul cerințelor de notificare și ale avizului de suspendare și funcționarea operațională a colegiilor de rezoluție (CELEX: 32016R1075)	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Adoptarea modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor; - Adoptarea modificărilor la Procedura internă pentru elaborarea planurilor de rezoluție. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2019/348 al Comisiei din 25 octombrie 2018 de completare a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează criteriile de evaluare a impactului intrării în dificultate a unei instituții asupra piețelor financiare, asupra altor instituții și asupra condițiilor de finanțare (CELEX: 32019R0348)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2015/63 al Comisiei din 21 octombrie 2014 de completare a Directivei	**Până la sfârșitul anului 2026:**	-	Nu se solicită

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementar**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește contribuțiile ex ante la mecanismele de finanțare a rezoluției (CELEX: 32015R0063)	- Adoptarea modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor; - Adoptarea modificărilor la Regulamentul privind modul de calcul și de plată a contribuțiilor la fondul de rezoluție bancară nr. 74 din 20.03.2020. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.		
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1624 al Comisiei din 23 octombrie 2018 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare cu privire la procedurile și formularele și machetele standard care trebuie utilizate pentru furnizarea informațiilor necesare în scopul planurilor de rezoluție pentru instituțiile de credit și firmele de investiții în temeiul Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1066 al Comisiei (CELEX: 32018R1624)	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Adoptarea modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor; - Adoptarea modificărilor la Procedura internă pentru elaborarea planurilor de rezoluție. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2016/1450 al Comisiei din 23 mai 2016 de completare a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare ce precizează criteriile metodologiei de stabilire a cerinței minime privind fondurile proprii și pasivele eligibile (CELEX: 32016R1450)	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Adoptarea modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor; - Aprobarea Regulamentului cu privire la cerința minimă de fonduri proprii și pasive eligibile. **Data intrării în vigoare:** la adoptare, cu excepția MREL.	-	5 ani pentru implementare a completă a MREL, cu un calendar de dezvoltare etapizat și utilizarea strategică a sprijinului financiar și tehnic extern Vedeți Anexa III.
Regulamentul delegat (UE) 2016/860 al Comisiei din 4 februarie 2016 de specificare în detaliu a situațiilor în care excluderea de la aplicarea competențelor de reducere a valorii	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Adoptarea modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor;	-	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementar	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
contabile sau de conversie este necesară în temeiul articolului 44 alineatul (3) din Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții (CELEX: 32016R0860)	- Aprobarea Regulamentului cu privire la operaționalizarea competenței Băncii Naționale a Moldovei, în calitate de autoritate de rezoluție, de a reduce valoarea sau a converti pasivele și instrumentele de capitaluri proprii ce pot fi recapitalizate. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.		
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/622 al Comisiei din 15 aprilie 2021 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare pentru aplicarea Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește modelele uniforme de raportare, instrucțiunile și metodologia pentru raportarea cu privire la cerința minimă de fonduri proprii și datorii eligibile (CELEX:32021R0622)	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Adoptarea modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor; - Aprobarea Regulamentului cu privire la cerința minimă de fonduri proprii și pasive eligibile. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/763 al Comisiei din 23 aprilie 2021 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare pentru aplicarea Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului și a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește raportarea în scopuri de supraveghere și publicarea cerinței minime de fonduri proprii și datorii eligibile (CELEX: 32021R0763)	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Adoptarea modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor; - Aprobarea Regulamentului cu privire la cerința minimă de fonduri proprii și pasive eligibile. **Data intrării în vigoare:** la adoptare	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2018/344 al Comisiei din 14 noiembrie 2017 de completare a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care specifică criteriile referitoare la metodologiile de evaluare a diferenței de tratament în cadrul	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Adoptarea modificărilor la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor; - Adoptarea modificărilor la Regulamentul privind modul de calcul și de plată a contribuțiilor la fondul de rezoluție bancară nr. 74 din 20.03.2020.	-	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementar	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
procedurilor de rezoluție (CELEX: 32018R0344)	**Data intrării în vigoare:** la adoptare.		
Regulamentul (UE) 2021/23 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 privind un cadru pentru redresarea și rezoluția contrapărților centrale și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1095/2010, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 806/2014 și (UE) 2015/2365 și a Directivelor 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2007/36/CE, 2014/59/UE și (UE) 2017/1132 (CELEX: 32021R0023)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Legii privind cadrul pentru redresarea și rezoluția contrapărților centrale. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
Directiva 2001/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 aprilie 2001 privind reorganizarea și lichidarea instituțiilor de credit (CELEX: 32001L0024)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 550/1995 privind lichidarea băncilor. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	-	Nu se solicită
Regulamentul (CE) nr. 2533/98 al Consiliului din 23 noiembrie 1998 privind colectarea de informații statistice de către Banca Centrală Europeană (CELEX: 31998R2533)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentul cu privire la colectarea de informații statistice de către Banca Centrală Europeană. **Data intrării în vigoare:** la data aderării.	-	Nu se solicită
Directiva (UE) 2019/2034 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții și de modificare a Directivelor 2002/87/CE, 2009/65/CE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE și 2014/65/UE (CELEX: 32019L2034)	**Până în decembrie 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital.	-	5 ani pentru cerințele prudențiale IFR/IFD Vedeți Anexa V.
Regulamentul (UE) 2019/2033 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010, (UE) nr. 575/2013, (UE) nr. 600/2014 și (UE) nr. 806/2014	**Până în decembrie 2026:** Adoptarea Hotărârii CNPF pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele prudențiale pentru firmele de investiții.	-	

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementar	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
(CELEX: 32019R2033)			
Directiva 97/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 martie 1997 privind sistemele de compensare pentru investitori (CELEX: 31997L0009)	**Până în decembrie 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital.	-	5 ani pentru implementare a nivelului de compensare a investitorilor. Vedeți Anexa III.
Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind schemele de garantare a depozitelor (CELEX: 32014L0049)	**Până în decembrie 2026:** - Adoptarea modificărilor la Legea nr. 160/2023 privind garantarea depozitelor bancare. - Hotărârea FGDSB pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de compensare.	-	5 ani pentru implementare a nivelului de acoperire a depozitelor. Vedeți Anexa IV.

491. Moldova solicită o perioadă de tranziție de cinci ani pentru **sectorul bancar,** structurată în jurul a trei piloni ai integrării financiare în UE, care se consolidează reciproc (Anexa III). Aceștia includ: (i) introducerea etapizată a pașaportului financiar european în sectoarele bancar, nebancar și de asigurări; (ii) majorarea treptată a plafonului de acoperire a garanției depozitelor în temeiul Directivei 2014/49/UE; și (iii) implementarea etapizată a Cerinței minime de fonduri proprii și datorii eligibile (MREL), în conformitate cu Directiva privind Redresarea și Rezoluția Băncilor (BRRD). Această abordare unificată urmărește să sprijine alinierea reglementărilor naționale la *acquis*-ul UE, menținând totodată stabilitatea financiară și reziliența instituțională. Tranziția propusă pentru Pașaport va permite țării să-și consolideze capacitatea de supraveghere și să asigure accesul sigur la piață, evitând totodată volatilitatea legată de liberalizarea fluxurilor de capital. În paralel, majorarea treptată a plafonului de garantare a depozitelor - de la 200,000 de lei moldovenești la 100,000 EUR până în 2035 - ia în considerare capitalizarea Fondului de Garantare a Depozitelor, structura deponenților și traiectoria de convergență a veniturilor Moldovei. În definitiv, foaia de parcurs MREL propusă, care vizează conformitatea deplină până în 2035, recunoaște natura subdezvoltată a piețelor de capital din Moldova, lipsa unei piețe secundare pentru datoriile subordonate și importanța atragerii investitorilor-cheie externi pentru a stimula cererea și profunzimea pieței.

492. Moldova solicită o perioadă de tranziție de cinci ani pentru **piața de capital,** structurată în jurul a două acțiuni de reglementare care se consolidează reciproc și care sunt esențiale pentru protecția investitorilor și stabilitatea pieței (Anexa IV). Acestea includ: (i) creșterea treptată a plafonului de compensare a investitorilor în temeiul Directivei 97/9/CE; (ii) implementarea etapizată a cerințelor prudențiale pentru firmele de investiții în temeiul Regulamentului (UE) 2019/2033 (IFR) și al Directivei (UE) 2019/2034 (IFD). Această abordare coordonată își propune să sprijine alinierea Moldovei la normele pieței de capital a UE, permițând în același timp sectorului intern al serviciilor de investiții să se maturizeze într-un mod stabil și incluziv. Traiectoria propusă pentru plafonul de compensare a

investitorilor, de la 1,000 EUR la 20,000 EUR până în 2035, reflectă dimensiunea actuală a pieței de capital din Moldova, solvabilitatea Fondului de compensare a investitorilor și numărul limitat de investitori care se află în prezent peste pragul UE. În paralel, implementarea etapizată a IFR/IFD va oferi firmelor de investiții timpul și sprijinul instituțional necesare pentru a îndeplini cerințe de capital semnificativ mai mari și noile obligații de conformitate. Această tranziție este deosebit de importantă, având în vedere numărul mic de firme de investiții nebancare, amprenta lor sistemică limitată și obiectivul național de a construi o piață de capital mai competitivă și mai deschisă, inclusiv prin integrarea planificată a Republicii Moldova cu Bursa de Valori din București.

493. Moldova solicită o perioadă de tranziție de cinci ani pentru **implementarea Directivei privind Asigurarea de răspundere civilă auto (RCA)**, inclusiv introducerea unui model de primă unică și a unor praguri de despăgubire mai mari (a se vedea Anexa III) . Această abordare e necesară pentru a menține accesibilitatea, a asigura o trecere lină la obligații de acoperire la nivelul întregii UE și a permite integrarea actuarială a daunelor morale în structurile de prețuri RCA.

II. INFRASTRUCTURA PIEȚELOR FINANCIARE

494. Moldova este parțial aliniată la *acquis*-ul UE privind caracterul definitiv al decontării, garanțiile financiare, tranzacțiile de finanțare prin valori mobiliare, depozitarii centrali de valori mobiliare și Regulamentul privind instrumentele derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (EMIR).

495. În ceea ce privește reformele realizate în domeniul infrastructurii piețelor financiare, vom menționa următoarele:

496. Finalitatea decontării este guvernată de Legea nr. 183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare, care transpune parțial Directiva 98/26/CE privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare. Următoarele prevederi nu sunt transpuse integral: definiții - art. 2 b), c), f) și Dispoziții finale privind statele membre.

497. Garanțiile financiare sunt reglementate de Legea nr. 184/2016 cu privire la contractele de garanție financiară și de actele normative secundare adoptate în aplicarea acesteia, care transpun parțial Directiva 2002/47/CE privind contractele de garanție financiară.

498. Depozitarii centrali de valori mobiliare sunt guvernați de Legea nr. 234/2016 cu privire la depozitarul central unic al valorilor mobiliare, care este parțial aliniată cu Regulamentul (UE) 909/2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în UE și privind depozitarii centrali de titluri de valoare. Reglementările actuale sunt individuale, adaptate formatului activității și nevoilor depozitarilor centrali de valori mobiliare. Pentru depozitarii centrali ai valorilor mobiliare sunt stabilite particularități și cerințe specifice, însă diverse segmente de reglementare din legislația UE privind depozitarii centrali lipsesc din legea națională.

499. Moldova se angajează să-și alinieze cadrul juridic cu *acquis*-ul UE în domeniul infrastructurii piețelor financiare post-tranzacționare. Elementele rămase ale Regulamentului (UE) nr. 909/2014 privind depozitarii centrali de valori mobiliare (CSDR) - inclusiv dispozițiile cu referire la domeniul de aplicare, definițiile, decontarea valorilor mobiliare, decontarea internalizată, autorizarea și supravegherea depozitarilor, cerințele operaționale, dispozițiile privind accesul și serviciile auxiliare de tip bancar - vor fi transpuse până în decembrie 2025.

500. Alinierea suplimentară a reglementărilor aferente privind depozitarul central de valori mobiliare va fi finalizată până în decembrie 2026. În paralel, tot până în decembrie 2026, Moldova va asigura transpunerea completă a regulamentelor UE privind instrumentele derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, în conformitate cu EMIR și alte standarde relevante ale UE.

501. Având în vedere angajamentele asumate de Republica Moldova, legislația națională va fi aliniată la *acquis*-ul UE privind infrastructura pieței financiare până la sfârșitul anului 2026.

502. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 2de mai jos.

Tabelul 2. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul INFRASTRUCTURII PIEȚELOR FINANCIARE

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**
Directiva 98/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare (CELEX: 31998L0026)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.
Directiva 2002/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iunie 2002 privind contractele de garanție financiară (CELEX: 32002L0047)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 184/2016 privind contractele de garanție financiară. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.
Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012 (CSDR) (CELEX: 32014R0909)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Legii cu privire la depozitarii centrali de valori mobiliare. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2026.
Regulamentul delegat (UE) 2017/389 al Comisiei din 11 noiembrie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește parametrii pentru calcularea sancțiunilor în fonduri bănești pentru decontările neexecutate și operațiunile CSD-urilor în statele membre gazdă (CELEX: 32017R0389)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind parametrii pentru calcularea penalităților bănești pentru nereușitele decontării și operațiunile CSD-urilor. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.
Regulamentul delegat (UE) 2017/390 al Comisiei din 11 noiembrie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitoare la anumite cerințe prudențiale pentru depozitarii centrali de titluri de valoare și instituțiile de credit desemnate care oferă servicii auxiliare de tip bancar	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind standardele tehnice de reglementare referitoare la anumite cerințe prudențiale pentru depozitarii centrali de valori mobiliare și instituțiile de credit desemnate care oferă servicii auxiliare de tip bancar.

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**
(CELEX: 32017R0390)	**Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.
Regulamentul delegat (UE) 2017/391 al Comisiei din 11 noiembrie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare pentru detalierea conținutului raportărilor referitoare la decontarea internalizată (CELEX: 32017R0391)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind standardele tehnice de reglementare care specifică mai detaliat conținutul raportării privind decontările internalizate. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.
Regulamentul delegat (UE) 2017/392 al Comisiei din 11 noiembrie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la standarde tehnice de reglementare în materie de autorizare, supraveghere și cerințe operaționale pentru depozitarii centrali de titluri de valoare (CELEX: 32017R0392)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind standardele tehnice de reglementare privind cerințele de autorizare, supraveghere și operaționale pentru depozitarii centrali de valori mobiliare. **Data intrării în vigoare**: până la sfârșitul anului 2027.
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/393 al Comisiei din 11 noiembrie 2016 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare cu privire la modelele și procedurile pentru raportarea și transmiterea informațiilor referitoare la decontările internalizate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 32017R0393)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare în ceea ce privește modelele și procedurile pentru raportarea și transmiterea informațiilor privind decontările internalizate. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/394 al Comisiei din 11 noiembrie 2016 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare în ceea ce privește formulare, modele și proceduri standard pentru autorizarea, examinarea și evaluarea depozitarilor centrali de titluri de valoare, pentru cooperarea dintre autoritățile din statul membru de origine și statul membru gazdă, pentru consultarea autorităților implicate în procesul de autorizare pentru furnizarea de servicii auxiliare de tip bancar, pentru accesul care implică depozitarii centrali de titluri de valoare, precum și în ceea ce privește formatul evidențelor care trebuie păstrate de către depozitarii centrali de titluri de valoare în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 32017R0394)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare formularelor, modelelor și procedurilor standard pentru autorizarea, revizuirea și evaluarea depozitarilor centrali de valori mobiliare. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.
Regulamentul delegat (UE) 2018/1229 al Comisiei din 25 mai 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitoare la disciplina în materie de decontare (CELEX: 32018R1229)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind standardele tehnice de reglementare referitoare la disciplina de decontare.

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**
	Data intrării în vigoare: până la sfârșitul anului 2027.
Regulamentul delegat (UE) 2021/70 al Comisiei din 23 octombrie 2020 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2018/1229 în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitoare la disciplina în materie de decontare, cu privire la intrarea sa în vigoare (CELEX: 32021R0070)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind standardele tehnice de reglementare referitoare la disciplina de decontare. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.
Regulamentul (UE) 2022/858 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind un regim-pilot pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite, și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 600/2014 și (UE) nr. 909/2014 și a Directivei 2014/65/UE (CELEX: 32022R0858)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind un regim pilot pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2029.
Regulamentul delegat (UE) 2022/1930 al Comisiei din 6 iulie 2022 de modificare a standardelor tehnice de reglementare prevăzute în Regulamentul delegat (UE) 2018/1229 în ceea ce privește data aplicării dispozițiilor referitoare la regimul de cumpărare impusă (CELEX: 32022R1930)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind standardele tehnice de reglementare privind disciplina de decontare. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.
Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (CELEX: 32012R0648)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Legii privind instrumentele derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (versiune consolidată). **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.
Regulamentul (UE) 2019/834 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 în ceea ce privește obligația de compensare, suspendarea obligației de compensare, cerințele de raportare, tehnicile de atenuare a riscurilor pentru contractele derivate extrabursiere care nu sunt compensate de o contraparte centrală, înregistrarea și supravegherea registrelor centrale de tranzacții și cerințele aplicabile registrelor centrale de tranzacții (CELEX: 32019R0834)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Legii privind instrumentele derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (versiune consolidată). **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.
Regulamentul (UE) 2019/2099 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2019 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 în ceea ce privește procedurile și autoritățile implicate în autorizarea contrapărților centrale și cerințele pentru recunoașterea contrapărților centrale din țări terțe (CELEX: 32019R2099)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Legii privind instrumentele derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (versiune consolidată). **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**
Regulamentul delegat (UE) 2022/2310 al Comisiei din 18 octombrie 2022 de modificare a standardelor tehnice de reglementare prevăzute în Regulamentul delegat (UE) nr. 149/2013 în ceea ce privește valoarea pragului de compensare pentru pozițiile deținute în contracte derivate extrabursiere pe mărfuri și în alte contracte derivate extrabursiere (CELEX: 32022R2310)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind standardele tehnice de reglementare referitoare la acordurile de compensare indirectă, obligația de compensare, registrul public, accesul la un loc de tranzacționare, contrapărțile nefinanciare și tehnicile de atenuare a riscurilor pentru contractele derivate extrabursiere. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.
Regulamentul delegat (UE) 2022/2311 al Comisiei din 21 octombrie 2022 de modificare a standardelor tehnice de reglementare prevăzute în Regulamentul delegat (UE) nr. 153/2013 în ceea ce privește măsurile de urgență temporare referitoare la cerințele în materie de garanții reale (CELEX: 32022R2311)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind standardele tehnice de reglementare referitoare la cerințele pentru contrapărțile centrale. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.
Regulamentul delegat (UE) 2021/1456 al Comisiei din 2 iunie 2021 de completare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului prin precizarea criteriilor conform cărora condițiile comerciale ale serviciilor de compensare pentru instrumentele financiare derivate extrabursiere trebuie considerate a fi echitabile, rezonabile, nediscriminatorii și transparente (CELEX: 32021R1456)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind condițiile comerciale pentru serviciile de compensare pentru instrumente derivate extrabursiere care să fie echitabile, rezonabile, nediscriminatorii și transparente. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.
Regulamentul (UE) 2015/2365 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind transparența operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare și transparența reutilizării și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (SFTR) (CELEX: 32015R2365)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Elaborarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital și Legea nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative. Legile vor fi implementate până la sfârșitul anului 2027.

Notă: Tabelul nu conține coloana cu acțiunile de implementare și perioadele de tranziție. În prezent Republica Moldova își propune să alinieze cadrul său juridic național la acquis-ul UE în acest domeniu și nu există cereri de măsuri tranzitorii referitoare la acquis, enumerate în tabel.

III. PIEȚE DE VALORI MOBILIARE ȘI SERVICII DE INVESTIȚII

503. Dispozițiile Directivei 2014/65/UE (MiFID II) sunt parțial transpuse în cadrul național de reglementare, deoarece aceasta a preluat prevederile Directivei 2004/39/CE (MiFID I), bazându-se pe includerea anterioară a Directivei 2004/39/CE revizuite (MiFID I). Cadrul juridic național nu este încă aliniat cu Regulamentul (UE) nr. 600/2014 privind pieţele instrumentelor financiare și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (MIFIR) și este parțial aliniat cu Regulamentul (UE) nr. 596/2014 și cu Regulamentul (UE) nr.

2017/1129 privind prospectul. Alinierea la aceste reglementări este planificată să fie asigurată până la sfârșitul anului 2026 (a se vedea Tabelul 3).

504. Alinierea parțială cu Regulamentul (CE) nr. 1060/2009 privind agențiile de rating de credit este asigurată prin Legea nr. 171/2012 privind piața de capital și Regulamentul privind agențiile de rating de credit (Decizia CNMF nr. 56/3/2020). Prevederile neimplementate țin de instrumentele de securitizare și prevederile aplicabile statelor membre. În Republica Moldova nu există agenții de rating de credit înregistrate.

505. Alinierea cadrului național cu cadrul UE privind investițiile colective a fost realizată prin Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, în special în ceea ce privește organismele de plasament colectiv în valori mobiliare transferabile - OPCVM (Directiva 2009/65/CE). Prevederile care urmează să fie transpuse se referă la relațiile cu țările terțe, politicile de investiții, gestionarea riscurilor, evaluarea, raportarea și transparența. În plus, Republica Moldova se angajează să asigure alinierea cu Regulamentul (UE) nr. 2019/1156 și Directiva (UE) 2019/1160 până la sfârșitul anului 2026 (a se vedea Tabelul 3).

506. De asemenea, Legea nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative transpune parțial Directiva 2011/61/UE privind administratorii fondurilor de investiții alternative și Regulamentul (UE) 2015/760 privind fondurile europene de investiții pe termen lung. În prezent, în Republica Moldova nu sunt înregistrate organisme de plasament colectiv.

507. Comisia Națională a Pieței Financiare este autoritatea care, conform Legii nr. 192/1998, e responsabilă de reglementarea și supravegherea participanților profesioniști la piața financiară nebancară - care includ emitenții de valori mobiliare, participanții profesioniști la piața financiară nebancară, investitorii -, precum și de subiectele rapoartelor referitoare la reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor.

508. Actele UE în domeniul piețelor de instrumente financiare, abuzului de piață, indicilor de referință, prospectelor și agențiilor de rating de credit urmează să fie transpuse prin modificarea cadrului național de reglementare în vigoare, și anume, Legea nr. 171/2012 privind piața de capital și statutul acesteia, și a actelor în domeniul organismelor de plasament colectiv - prin Legea nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative. Un nou cadru de reglementare va fi elaborat în contextul alinierii la Regulamentul (UE) 2017/2402, Directiva 2014/92/UE și Directiva 2014/17/UE până la sfârșitul anului 2026.

509. Detalii privind angajamentele suplimentare ce urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 3 de mai jos.

Tabelul 3. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul PIEȚELOR DE VALORI MOBILIARE ȘI SERVICIILOR DE INVESTIȚII

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare

Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind pieţele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (reformare) (CELEX: 32014L0065)	**Până la sfârşitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind pieţele de capital. **Data intrării în vigoare:** iunie 2027.	**Începând cu anul 2025:** Implementarea sistemului de raportare pentru participanții la piața de capital. **Începând cu anul 2026:** Consolidarea capacităților instituționale ale CNPF prin furnizarea de instruire și obținerea de expertiză internațională prin asistență tehnică. **Începând cu anul 2027:** Dezvoltarea continuă a sistemului de raportare pentru participanții la piața de capital în vederea asigurării unui sistem informațional eficient pentru supraveghere (raportare, alertare, analiză), inclusiv prin obținerea de expertiză internațională prin asistență tehnică.
Regulamentul (UE) nr. 600/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind pieţele instrumentelor financiare și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (CELEX: 32014R0600)	**Până la sfârşitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârilor CNPF privind modificarea: - Regulamentului privind licențierea și autorizarea pe piața de capital, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 56/11 din 14 noiembrie 2014; - Regulamentului privind pieţele reglementate și sistemele multilaterale de tranzacționare, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 49/2 din 26 august 2015; - Regulamentului privind serviciile și activitățile de investiții, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 49/3 din 26 august 2015; - Instrucțiunii privind sistemul de raportare pe	**Începând cu anul 2027:** Implementarea de programe pentru creșterea capacităților instituționale ale furnizorilor de servicii ale pieței de capital, inclusiv prin obținerea de expertiză internațională prin asistență tehnică.

	piața de capital, aprobată prin Hotărârea CNPF nr. 38/5 din 3 iulie 2015. **Data intrării în vigoare** : sfârșitul anului 2027	
Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (regulamentul privind abuzul de piață) și de abrogare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE ale Comisiei (CELEX: 32014R0596)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii CNPF privind modificarea Regulamentului privind abuzul pe piața de capital, aprobată prin Hotărârea CNPF nr. 14/15 din 31 martie 2017. **Data intrării în vigoare:** sfârșitul anului 2027.	**Începând cu anul 2026:** Consolidarea capacităților instituționale ale CNPF prin instruirea personalului și prin obținerea de expertiză internațională prin asistență tehnică.
Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind indicii utilizați ca indici de referință în cadrul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru a măsura performanțele fondurilor de investiții și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2014/17/UE și a Regulamentului (UE) nr. 596/2014 (CELEX: 32016R1011)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (privind indicii de referință utilizați în instrumentele financiare și măsurarea performanței fondurilor de investiții).	**Continuu:** Consolidarea capacităților instituționale ale CNPF prin instruirea personalului și prin obținerea de expertiză internațională prin asistență tehnică.
Regulamentul (UE) 2017/1129 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind prospectul care trebuie publicat în cazul unei oferte publice de valori mobiliare sau al admiterii de valori mobiliare la tranzacționare pe o piață reglementată, și de abrogare a Directivei 2003/71/CE (CELEX: 32017R1129)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital.	**Continuu:** - Elaborarea de linii directoare privind procedura de verificare și aprobare, pentru a facilita procesul de aprobare într-un mod eficient și prompt; - Planificarea/ implementarea programelor de sprijin pentru instruirea emitenților/ societăților de investiții în pregătirea prospectelor.

Regulamentul (UE) 2017/2402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată, și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009 și (UE) nr. 648/2012 (CELEX: 32017R2402)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Legii privind securitizarea.	-
Regulamentul (CE) nr. 1060/2009 privind agențiile de rating de credit, inclusiv de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 513/2011, (UE) nr. 462/2013, (UE) nr. 2017/2402, (UE) nr. 2023/2869 și a Directivelor 2011/61/UE, 2014/51/UE (CELEX: 32009R1060)	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Adoptarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital; - Adoptarea modificărilor la Regulamentul privind agențiile de rating de credit (aprobat prin Hotărârea CNPF nr . 56/3/2020).	-
Directiva 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2011 privind administratorii fondurilor de investiții alternative și de modificare a Directivelor 2003/41/CE și 2009/65/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009 și (UE) nr. 1095/2010 (CELEX: 32011L0061)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative.	-
Directiva 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) (CELEX: 32009L0065)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital.	-
Directiva (UE) 2019/1160 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de modificare a Directivelor 2009/65/CE și 2011/61/UE în ceea ce privește distribuția transfrontalieră a organismelor de plasament colectiv (CELEX: 32019L1160)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 171/2012 privind piața de capital.	-
Regulamentul (UE) 2019/1156 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind facilitarea distribuției transfrontaliere a organismelor de plasament colectiv și de modificare a	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 2/2020 privind organismele de	-

Regulamentelor (UE) nr. 345/2013, (UE) nr. 346/2013 și (UE) nr. 1286/2014 (CELEX: 32019R1156)	plasament colectiv alternative.	
Regulamentul (UE) 2023/606 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2015/760 în ceea ce privește cerințele referitoare la politicile de investiții și condițiile de funcționare ale fondurilor europene de investiții pe termen lung și sfera activelor de investiții eligibile, cerințele privind structura și diversificarea portofoliului, precum și împrumutul de numerar și alte reguli ale fondurilor (CELEX: 32023R0606)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 2/2020 privind organismele alternative de plasament colectiv.	-
- Directiva 2014/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 iulie 2014 privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturile de plăți cu servicii de bază (CELEX: 32014L0092); - Regulamentul delegat (UE) 2018/32 al Comisiei din 28 septembrie 2017 de completare a Directivei 2014/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitoare la terminologia standardizată a Uniunii aplicabilă celor mai reprezentative servicii legate de un cont de plăți (CELEX: 32018R0032); - Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/34 al Comisiei din 28 septembrie 2017 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare privind formatul de prezentare standardizat al documentului de informare cu privire la comisioane și simbolul comun al acestuia, în conformitate cu Directiva 2014/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32018R0344) - Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/33 al Comisiei din 28 septembrie 2017 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare cu privire la formatul de prezentare standardizat al situației comisioanelor și simbolul comun al acesteia, în conformitate cu Directiva 2014/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32018R0033)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Legii privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturi de plăți cu funcții de bază.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea regulamentelor ce vizează implementarea Legii privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturi de plăți cu funcții de bază. **Până la sfârșitul anului 2027:** Lansarea unei pagini web care să asigure compararea comisioanelor percepute de furnizorii de servicii de plată, astfel cum e prevăzut la art. 7 din Directiva 2014/92.

Directiva 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 (CELEX: 32014L0017)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Legii privind contractele de credit pentru consumatori aferente bunurilor imobile rezidențiale.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea unor regulamente privind implementarea Legii privind contractele de credit pentru consumatori aferente bunurilor imobile rezidențiale.

Notă: Tabelul nu conține coloana cu perioadele de tranziție, deoarece nu există cererile de măsuri tranzitorii referitoare la acquis, enumerate în tabel.

IV. ASIGURĂRI

510. Domeniul de asigurări și reasigurări este reglementat de Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, care transpune parțial Directiva 2009/138/CE privind inițierea și exercitarea activității de asigurare și reasigurare (Solvabilitate II).

511. Asigurarea de răspundere civilă auto este reglementată de Legea nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru daune cauzate de vehicule, care transpune parțial Directiva 2009/103/CE privind asigurarea de răspundere civilă auto pentru daune cauzate de vehicule și aplicarea obligației de asigurare a acestei răspunderi. Conturile de asigurare sunt reglementate de Regulamentul nr. 30/13/2023 privind situațiile financiare specializate ale societăților de asigurare sau de reasigurare și de Regulamentul nr. 30/10/2023 privind provizioanele tehnice de asigurare, care transpun parțial Directiva 91/674/CEE privind situațiile financiare anuale și situațiile consolidate ale întreprinderilor de asigurare.

512. Directiva (UE) 2016/97 privind distribuția de asigurări este transpusă parțial în Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare. Transpunerea completă a acesteia, precum și a Directivei (UE) 2016/2341, este planificată până la sfârșitul anului 2026 prin dezvoltarea unui nou cadru de reglementare în domeniul distribuției de asigurări și, respectiv, prin modificarea Legii nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative.

513. De asemenea, Directiva (UE) 2016/2341 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale este transpusă parțial în cadrul național de reglementare. În 2020, prin Legea nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative, a fost instituit Pilonul III al sistemelor de pensii. Comisia Națională a Pieței Financiare se angajează să asigure transpunerea integrală a Directivei (UE) 2016/2341 până în decembrie 2026.

514. Pentru consolidarea stabilității financiare, din 1 iulie 2023, Banca Națională a Moldovei a preluat de la Comisia Națională a Pieței Financiare responsabilitățile de autorizare, reglementare și supraveghere în sectorul financiar nebancar, inclusiv pentru piața asigurărilor.

515. Începând cu 3 iulie 2023, Comisiei Naționale a Pieței Financiare i-au fost atribuite responsabilități de reglementare, supraveghere și control pentru protecția consumatorilor în domeniul serviciilor financiare, inclusiv al asigurărilor. Prin urmare, autoritățile de elaborare a politicilor în domeniul pieței asigurărilor sunt Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare.

516. Moldova a prezentat un plan cuprinzător pentru consolidarea în continuare a supravegherii entităților din sectorul asigurărilor și pentru alinierea la Directivele Solvabilitate II și Răspunderea Civilă Auto. În conformitate cu angajamentul de a armoniza legislația cu *acquis*-ul UE, alinierea e planificată până la sfârșitul anului 2027. În ceea ce privește implementarea primei unice și a sumelor minime acoperite de asigurarea obligatorie, conform Directivei privind răspunderea civilă auto (RCA), și a Cerinței de capital de solvabilitate (CCS) în temeiul Directivei Solvabilitate II, Moldova solicită o perioadă de tranziție de cinci ani (a se vedea Anexa III). Această perioadă va fi utilizată pentru a consolida capacitățile administrative și financiare ale companiilor de asigurări și pentru a crește nivelul de educație financiară a consumatorilor.

517. Detalii privind angajamentele ce urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 4 de mai jos.

Tabelul 4. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul ASIGURĂRI

Acquis	**Angajament de transpunere / aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) (reformare) (CELEX: 32009L0138)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Legii privind activitatea de asigurări și de reasigurări.	**Până la sfârșitul anului 2025:** Efectuarea unei analize a bilanțului tuturor companiilor de asigurări pentru a evalua gradul lor de pregătire pentru implementarea ulterioară și alinierea la Solvabilitate II (Pilonul I).	Se solicită o perioadă de tranziție de 5 ani pentru cerința de capital de solvabilitate (A se vedea anexele III și IV).
Regulamentul delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) (CELEX: 32015R0035)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea: - Regulamentului privind cerința de capital de solvabilitate și formula standard; - Regulamentului privind prevederile tehnice; - Regulamentului privind evaluarea activelor și pasivelor, a fondurilor proprii și a cerinței minime de capital; - Regulamentului privind sistemul de guvernanță; - Regulamentului privind publicarea informațiilor și raportarea periodică de supraveghere; - Regulamentului privind grupurile de asigurări.	-	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
	Data intrării în vigoare: Până la 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii privind activitatea de asigurări și reasigurări.		
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/460 al Comisiei din 19 martie 2015 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare în ceea ce privește procedura privind aprobarea unui model intern în conformitate cu Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32015R0460)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea Regulamentului privind cerința de capital de solvabilitate și formula standard. **Data intrării în vigoare:** Până la 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii privind activitatea de asigurări și reasigurări.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/499 al Comisiei din 24 martie 2015 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare în ceea ce privește procedurile care trebuie folosite pentru aprobarea utilizării elementelor fondurilor proprii auxiliare în conformitate cu Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32015R0499)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea regulamentului privind evaluarea activelor și pasivelor, a fondurilor proprii și a cerinței minime de capital. **Data intrării în vigoare:** Până la 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii privind activitatea de asigurări și reasigurări.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/500 al Comisiei din 24 martie 2015 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare cu privire la procedurile care trebuie urmate pentru aprobarea de către autoritățile de supraveghere a aplicării unei prime de echilibrare în conformitate cu Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32015R0500)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea Regulamentului privind standardele tehnice. **Data intrării în vigoare:** Până la 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii privind activitatea de asigurări și reasigurări.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2012 al Comisiei din 11 noiembrie 2015 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare cu privire la procedurile de luare a	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea Regulamentului privind evaluarea activelor și pasivelor, a fondurilor	-	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
deciziilor de stabilire, calculare și eliminare a majorărilor de capital în conformitate cu Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32015R2012)	proprii și a cerinței minime de capital. **Data intrării în vigoare:** Până la 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii privind activitatea de asigurări și reasigurări.		
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2013 al Comisiei din 11 noiembrie 2015 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare cu privire la deviațiile standard aplicabile sistemelor de egalizare a riscurilor de sănătate în conformitate cu Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32015R2013)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea Regulamentului privind cerința de capital de solvabilitate și formula standard. **Data intrării în vigoare:** Până la 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii privind activitatea de asigurări și reasigurări.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2015 al Comisiei din 11 noiembrie 2015 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare privind procedurile de evaluare a evaluărilor externe ale creditului în conformitate cu Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32015R2015)		-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2016 al Comisiei din 11 noiembrie 2015 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare cu privire la indicele acțiunilor pentru ajustarea simetrică a cerințele standard de capital propriu în conformitate cu Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32015R2016)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea Regulamentului privind cerința de capital de solvabilitate și formula standard. **Data intrării în vigoare:** Până la 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii privind activitatea de asigurări și reasigurări**.**	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2017 al Comisiei din 11 noiembrie 2015 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare cu		-	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
privire la factorii ajustați de calculare a cerinței de capital pentru riscul de modificare a ratei de schimb valutar în cazul monedelor raportate la euro în conformitate cu Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32015R2017)			
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/895 al Comisiei din 4 aprilie 2023 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare pentru aplicarea Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește procedurile, formatele și machetele pentru publicarea de către întreprinderile de asigurare și de reasigurare a raportului lor privind (CELEX: 32023R0895)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea Regulamentului privind procedurile, formatele și modelele pentru publicarea de către întreprinderile de asigurare și reasigurare a raportului privind solvabilitatea și situația lor financiară. **Data intrării în vigoare:** Până la 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii privind activitatea de asigurări și reasigurări.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2014 al Comisiei din 11 noiembrie 2015 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare cu privire la procedurile și machetele pentru transmiterea informațiilor către supraveghetorul grupului și pentru procedura de schimb de informații între autoritățile de supraveghere în conformitate cu Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32015R2014)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea Regulamentului privind grupurile de asigurări. **Data intrării în vigoare:** Până la 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii privind activitatea de asigurări și reasigurări.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/462 al Comisiei din 19 martie 2015 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare cu privire la procedurile pentru aprobarea de către autoritățile de supraveghere a înființării de vehicule investiționale, pentru	**Până la sfârșitul anului 2027:** Adoptarea Regulamentului de stabilire a standardelor tehnice privind procedurile de aprobare a înființării de vehicule cu scop special, pentru cooperarea și schimbul de informații	-	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
cooperarea și schimbul de informații dintre autoritățile de supraveghere în ceea ce privește vehiculele investiționale, precum și pentru stabilirea formatelor și a modelelor care trebuie utilizate pentru raportarea de informații de către vehiculele investiționale, în conformitate cu Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32015R0462)	dintre autoritățile de supraveghere privind vehiculele cu scop special, precum și pentru stabilirea formatelor și a modelelor pentru raportarea de informații de către vehiculele cu scop special. **Data intrării în vigoare:** Până la 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii privind activitatea de asigurări și reasigurări.		
Directiva 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi (CELEX: 32009L0103)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Legii privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru daune provocate de vehicule.	**Până la sfârșitul anului 2025:** Efectuarea unei analize a bilanțului tuturor companiilor de asigurări pentru a evalua gradul lor de pregătire pentru implementarea ulterioară și alinierea la Directiva privind asigurările auto.	Se solicită o perioadă de tranziție de 5 ani pentru prima unică și sumele minime acoperite de asigurarea obligatorie (Vezi Anexa V).
Directiva Consiliului din 19 decembrie 1991 privind situațiile financiare anuale și situațiile financiare consolidate ale întreprinderilor de asigurare (CELEX: 31991L0674)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind raportarea conturilor anuale și a conturilor consolidate ale întreprinderilor de asigurare. **Data intrării în vigoare:** Până la 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii privind activitatea de asigurări și reasigurări.	-	Nu se solicită
Regulamentul (CE) nr. 1228/1999 al Comisiei din 28 mai 1999 privind seriile de date care trebuie furnizate pentru statistica serviciilor de asigurare (CELEX: 31999R1228)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind seria de date care trebuie furnizate pentru statistica serviciilor de asigurări. **Data intrării în vigoare:**	-	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
	Până la 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii privind activitatea de asigurări și reasigurări.		
Regulamentul (CE) nr. 1227/1999 al Comisiei din 28 mai 1999 privind formatul tehnic de transmitere a statisticilor serviciilor de asigurare (CELEX: 31999R1227)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind formatul tehnic pentru transmiterea statisticilor privind serviciile de asigurări. **Data intrării în vigoare:** Până la 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii privind activitatea de asigurări și reasigurări.	-	Nu se solicită
Regulamentul (CE) nr. 1225/1999 al comisiei din 27 mai 1999 privind definițiile caracteristicilor statisticii serviciilor de asigurare (CELEX: 31999R1225)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Regulamentului privind definițiile caracteristicilor statisticii serviciilor de asigurare. **Data intrării în vigoare:** Până la 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii privind activitatea de asigurări și reasigurări.	-	Nu se solicită
Directiva (UE) 2016/97 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 ianuarie 2016 privind distribuția de asigurări (CELEX: 32016L0097)	**Până în decembrie 2026:** Adoptarea Legii privind distribuția de asigurări.	**Până la sfârșitul anului 2025:** Aprobarea unui format de prezentare standardizat pentru documentul de informare privind produsul de asigurare. **Până la sfârșitul anului 2027:** Implementarea Legii privind distribuția de asigurări.	Nu se solicită
Directiva (UE) 2016/2341 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP) (CELEX: 32016L2341)	**Până în decembrie 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative.	Legea va fi implementată **până la sfârșitul anului 2027.**	Nu se solicită

V. FINANȚĂRI SUSTENABILE

518. Deși cadrul legislativ național nu este încă aliniat la *acquis*-ul UE în domeniul finanțelor durabile, Moldova se angajează să finalizeze transpunerea acestuia până în decembrie 2026.

519. În ceea ce privește structurile instituționale și capacitățile administrative legate de finanțele durabile, aceasta e compusă din trei autorități: Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare și Ministerul Finanțelor. Instituțiile colaborează pentru a asigura elaborarea și aplicarea eficientă a politicilor în domeniul finanțelor durabile, cu scopul de a consolida sectorul financiar al țării și alinierea acestuia la obiectivele de sustenabilitate. În acest sens, Banca Națională a Moldovei, Guvernul și Comisia Națională a Pieței Financiare au semnat un Memorandum de Înțelegere privind dezvoltarea cadrului de finanțe durabile.

520. Alte angajamente includ dezvoltarea și adoptarea Taxonomiei Finanțelor Durabile, pentru a asigura alinierea cu Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru pentru facilitarea investițiilor durabile până la sfârșitul anului 2026.

521. Acțiunile menționate mai sus vor fi completate de integrarea factorilor ESG (ecologic, social, de guvernanță) în sistemul de supraveghere prudențială, alături de instituirea unui cadru cuprinzător de raportare și publicare a informațiilor și a unor practici solide de gestionare a riscurilor. De asemenea, vor fi organizate cursuri de formare pentru a spori gradul de conștientizare și a consolida capacitățile în domeniul finanțelor sustenabile.

522. Detalii privind angajamentele ce urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 5 de mai jos:

Tabelul 5. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul FINANȚĂRI SUSTENABILE

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție
Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (Taxonomia UE) (CELEX: 32020R0852)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii de Guvern privind adoptarea taxonomiei finanțelor sustenabile. **Data intrării în vigoare:** Până la sfârșitul anului 2027.	**Începând cu 2026:** Organizarea de instruiri pentru participanții la piață. **Până la sfârșitul anului 2026:** Elaborarea liniilor directoare pentru selecția și evaluarea proiectelor care s-ar alinia cu taxonomia finanțelor sustenabile.	Nu se solicită
Rectificare la Regulamentul delegat (UE) 2021/2139 al Comisiei din 4 iunie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii de Guvern privind adoptarea taxonomiei	**Începând cu 2026:** Organizarea de instruiri pentru participanții la piață. **Până la sfârșitul anului 2026:**	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție
califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunuia dintre celelalte obiective de mediu (CELEX: 32021R2139)	finanțelor sustenabile. **Data intrării în vigoare:** Până la sfârșitul anului 2027.	Elaborarea Liniilor directoare pentru selecția și evaluarea proiectelor care s-ar alinia cu taxonomia finanțelor sustenabile.	
Regulamentul delegat (UE) 2021/2178 al Comisiei din 6 iulie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin precizarea conținutului și a modului de prezentare a informațiilor care trebuie furnizate de întreprinderile care fac obiectul articolului 19a sau 29a din Directiva 2013/34/UE în ceea ce privește activitățile economice durabile din punctul de vedere al mediului și prin precizarea metodologiei pentru respectarea acestei obligații de furnizare de informații (CELEX: 32021R2178)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii de Guvern privind adoptarea taxonomiei finanțelor sustenabile. **Data intrării în vigoare:** Până la sfârșitul anului 2027.	**Începând cu 2026:** Organizarea de instruiri pentru participanții la piață. **Până la sfârșitul anului 2026:** Elaborarea Liniilor directoare pentru selecția și evaluarea proiectelor care s-ar alinia cu taxonomia finanțelor sustenabile.	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2022/1214 al Comisiei din 9 martie 2022 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2021/2139 în ceea ce privește activitățile economice din anumite sectoare energetice și a Regulamentului delegat (UE) 2021/2178 în ceea ce privește publicarea de informații specifice referitoare la activitățile economice respective (Act delegat suplimentar) (CELEX: 32022R1214)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii de Guvern privind adoptarea taxonomiei finanțelor sustenabile. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	**Începând cu 2026:** Organizarea de instruiri pentru participanții la piață. **Până la sfârșitul anului 2026:** Elaborarea Liniilor directoare pentru selecția și evaluarea proiectelor care s-ar alinia cu taxonomia finanțelor sustenabile.	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2023/2486 al Comisiei din 27 iunie 2023 de completare a Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la utilizarea durabilă și la protejarea resurselor de apă și a resurselor marine, la tranziția către o	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii de Guvern privind adoptarea taxonomiei finanțelor sustenabile. **Data intrării în vigoare:**	**Începând cu 2026:** Organizarea de instruiri pentru participanții la piață. **Până la sfârșitul anului 2026:** Elaborarea liniilor directoare pentru selecția și evaluarea proiectelor care s-ar alinia cu	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere / aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție
economie circulară, la prevenirea și controlul poluării sau la protejarea și refacerea biodiversității și a ecosistemelor și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunuia dintre celelalte obiective de mediu și de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2021/2178 al Comisiei în ceea ce privește publicarea de informații specifice referitoare la activitățile economice respective (Act delegat privind mediul) (CELEX: 32023R2486)	până la sfârșitul anului 2027.	taxonomia finanțelor sustenabile.	
Regulamentul delegat (UE) 2023/2485 al Comisiei din 27 iunie 2023 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2021/2139 prin stabilirea unor criterii tehnice de examinare suplimentare pentru a determina condițiile în care anumite activități economice se califică drept activități care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitățile respective nu aduc prejudicii semnificative vreunuia dintre celelalte obiective de mediu (CELEX: 32023R2485)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii de Guvern privind adoptarea taxonomiei finanțelor sustenabile. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	**Începând cu 2026:** Organizarea de instruiri pentru participanții la piață. **Până la sfârșitul anului 2026:** Elaborarea Liniilor directoare pentru selecția și evaluarea proiectelor care s-ar alinia cu taxonomia finanțelor sustenabile.	Nu se solicită
Regulamentul (UE) 2023/2631 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 noiembrie 2023 privind obligațiunile verzi europene și publicarea opțională de informații pentru obligațiunile comercializate ca fiind durabile din punctul de vedere al mediului și pentru obligațiunile legate de durabilitate (CELEX: 32023R2631)	**Până în decembrie 2026:** Adoptarea Hotărârii CNPF pentru aprobarea Regulamentului privind obligațiunile verzi.	**Până în decembrie 2025:** Adoptarea unor linii directoare privind obligațiunile verzi, care vor fi elaborate cu sprijinul asistenței tehnice oferite de Corporația Financiară Internațională. **Începând cu anul 2027:** Implementarea Regulamentului privind obligațiunile verzi.	Nu se solicită

VI. FINANȚE DIGITALE

523. Moldova este parțial aliniată cu *acquis*-ul UE privind reziliența sectorului financiar. Pentru a asigura conformitatea cu Regulamentul (UE) 2022/2554, se introduc anumite măsuri naționale, printre care Regulamentul privind cerințele minime pentru gestionarea riscurilor

legate de tehnologia informației și comunicațiilor, securitatea informațiilor și continuitatea activității. Alte legi naționale relevante pentru acest domeniu sunt:

- Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, în special articolul 38², care se concentrează pe consolidarea managementului riscurilor legate de TIC, securitatea informațiilor și continuitatea activității în bănci;
- Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, care abordează măsuri mai ample de securitate cibernetică pe care instituțiile financiare trebuie să le urmeze prin transpunerea parțială a Directivei NIS2.

524. Banca Națională a Moldovei asigură supravegherea domeniului TIC în baza „Regulamentului privind cerințele minime pentru gestionarea riscurilor aferente tehnologiei informației și comunicațiilor, securității informației și continuității activității" (Regulamentul privind TIC) aprobat în 2018. Scopul acestuia e de a asigura că băncile au o strategie adecvată în domeniul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, aliniată cu strategia generală de afaceri, procesele de guvernanță internă sunt stabilite în mod adecvat în raport cu sistemele TIC ale băncii, iar cadrul intern pentru managementul riscurilor TIC și controlul intern protejează în mod adecvat sistemele TIC ale băncilor. Conform Regulamentului, băncile și entitățile neoperatoare de plăți sunt obligate să notifice BNM despre incidentele care afectează resursele critice TIC.

525. Detalii privind angajamentele ce urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 6 de mai jos:

Tabelul 6. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis-ul UE* în domeniul FINANȚELOR DIGITALE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție
Regulamentul (UE) 2023/1114 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind pieţele criptoactivelor și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 1095/2010 și a Directivelor 2013/36/UE și (UE) 2019/1937 (CELEX: 32023R1114)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Legii privind piața criptoactivelor. **Data intrării în vigoare:** până la sfârșitul anului 2027.	-	Nu se solicită
Directiva (UE) 2022/2556 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE, 2014/65/UE, (UE) 2015/2366 și (UE) 2016/2341 privind reziliența operațională digitală pentru sectorul financiar (CELEX: 32022L2556)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la: - Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor; - Legea privind activitatea de asigurarea și de reasigurare; - Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor; - Legea nr. 114/2012 privind serviciile de plată și moneda electronică; - Legea nr. 171/2012 privind piața de capital; - Legea nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative;	**Continuu:** Consolidarea capacităților instituționale ale CNPF prin organizarea de cursuri de instruire.	Nu se solicită

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție
	- Legea nr. 181/2023 privind serviciile de crowdfunding; - Legea nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative. **Data intrării în vigoare**: la data aderării.		
Regulamentul (UE) 2022/2554 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2022 privind reziliența operațională digitală a sectorului financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 909/2014 și (UE) 2016/1011 (CELEX: 32022R2554)	**Până la sfârșitul anului 2026:** - Adoptarea Regulamentului privind Reziliența Operațională Digitală (aprobat prin Hotărârea BNM pentru entitățile financiare supravegheate de BNM); - Adoptarea Regulamentului privind reziliența operațională digitală a sectorului financiar (aprobat prin Hotărârea CNPF pentru entitățile financiare supravegheate de CNPF). **Data intrării în vigoare**: la data aderării.	**Continuu:** Consolidarea resurselor umane (capacităților) pentru asigurarea condițiilor necesare implementării DORA și a reglementărilor aferente.	Nu se solicită

VII. MĂSURI ANTICORUPȚIE

526. Moldova va asigura implementarea robustă a măsurilor anticorupție în cadrul principalelor instituții care se ocupă de reglementarea și supravegherea serviciilor financiare, precum și a cadrului general anticorupție. Eficacitatea acestora va fi revizuită periodic pentru a aborda riscurile reale, pe baza evaluărilor riscurilor efectuate în colaborare cu Centrul Național Anticorupție. Republica Moldova se va asigura că riscurile de corupție sunt identificate în mod corespunzător, iar funcționarii/unitățile desemnate au independența și resursele necesare.

527. Vor fi implementate strategii specifice sectorului, cum ar fi Planul Strategic al BNM, și se va pune accent suplimentar pe cooperarea dintre instituțiile ce supraveghează sectorul financiar.

CAPITOLUL 28 – PROTECȚIA CONSUMATORILOR ȘI A SĂNĂTĂȚII

PROTECȚIA CONSUMATORILOR

528. În conformitate cu principiile enunțate în Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și cu cele consacrate în Carta drepturilor fundamentale a UE, în special articolele 35 și 38, politica de protecție a consumatorilor a Republicii Moldova se bazează pe transparență, responsabilitate și echitatea pieței. Prioritățile sale de bază includ sporirea încrederii consumatorilor, respectarea drepturilor acestora, sprijinirea transformării digitale și garantarea siguranței produselor și serviciilor pe piața sa internă.

529. Moldova a atins un nivel ridicat de aliniere la *acquis*-ul UE privind vânzarea de bunuri, practicile comerciale neloiale între întreprinderi și consumatori și anumite aspecte privind contractele de furnizare de conținut digital și servicii digitale. Legislația este, de asemenea, parțial aliniată la *acquis*-ul UE privind siguranța generală a produselor, supravegherea pieței, EU Safety Gate (sistemul de alertă rapidă al UE pentru produsele nealimentare periculoase) și răspunderea pentru produse. De asemenea, aceasta este parțial aliniată la *acquis*-ul UE privind o mai bună aplicare și modernizare a normelor Uniunii în materie de protecție a consumatorilor, drepturile consumatorilor, comercializarea la distanță a serviciilor financiare destinate consumatorilor, clauzele abuzive din contractele încheiate cu consumatorii, indicarea prețurilor produselor oferite consumatorilor, drepturile de folosință a bunurilor pe durată limitată, produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, contractele de revânzare și de schimb, pachetele de servicii pentru călătorii și aranjamentele de călătorie conexe, contractele de credit, soluționarea alternativă a litigiilor de consum, precum și în domeniul acțiunilor reprezentative pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor. Moldova nu și-a aliniat încă legislația la *acquis*-ul privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturile de plăți și la conturile de plăți cu caracteristici de bază.

530. Prioritățile-cheie pentru Moldova includ transpunerea legislației relevante UE privind protecția consumatorilor, consolidarea capacităților autorităților de supraveghere a pieței și de protecție a consumatorilor, asigurarea punerii în aplicare integrale a sistemului de alertă rapidă Safety Gate și instituirea unui mecanism funcțional de soluționare alternativă a litigiilor (SAL). O atenție deosebită va fi acordată consolidării încrederii consumatorilor și promovării cooperării transfrontaliere. Eforturile respective vizează îmbunătățirea protecției consumatorilor locali, promovarea concurenței, stimularea creșterii economice și creșterea calității vieții pentru toți cetățenii, facilitând în același timp integrarea Republicii Moldova în piața unică europeană.

531. Moldova acceptă *acquis*-ul UE care face obiectul Capitolului 28 „Protecția consumatorilor și a sănătății” (partea privind protecția consumatorilor), în vigoare la data prezentării poziției de negociere și se angajează să îl pună în aplicare până la data aderării. Moldova nu solicită adaptări specifice, măsuri sau perioade tranzitorii pentru partea privind protecția consumatorilor.

I. PRINCIPIILE GENERALE ALE POLITICII UE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI CONSUMATORILOR ȘI POLITICA ACTUALĂ ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI CONSUMATORILOR

532. Moldova înregistrează progrese constante în ceea ce privește alinierea legislației sale naționale la Titlul XV: Protecția consumatorilor, Articolele 12 și 169 din TFUE. Prin implementarea unor reforme cuprinzătoare în domeniul protecției consumatorilor, Moldova se asigură că protecția consumatorilor este integrată în toate politicile naționale, promovând sănătatea, siguranța, interesele economice, informarea, educația și drepturile consumatorilor, precum și capacitatea acestora de a se organiza în mod colectiv pentru a-și apăra interesele.

533. Constituția Republicii Moldova garantează dreptul la un mediu sănătos și accesul la produse sigure și la informații veridice.

534. Ca urmare a Acordului de Asociere dintre Moldova și Uniunea Europeană, Moldova s-a angajat să își armonizeze cadrul național de protecție a consumatorilor cu *acquis*-ul UE. Titlul IV, Capitolul 5 din Acordul de Asociere definește obligațiile privind protecția consumatorilor, inclusiv transpunerea legislației UE și consolidarea capacităților instituționale pentru a favoriza implementarea eficientă. Moldova va continua să își actualizeze structurile legislative și instituționale în conformitate cu angajamentele asumate în temeiul Acordului de Asociere.

535. Moldova se angajează să continue alinierea cadrului său juridic la *acquis*-ul UE, cu accent pe domenii-cheie precum siguranța generală a produselor, serviciile financiare pentru consumatori și contractele de credit pentru consumatori. Acest angajament este susținut de un cadru juridic național extins, inclusiv Codul civil, Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, Legea nr. 422/2006 privind siguranța generală a produselor și alte acte legislative relevante. Acțiunile ulterioare vor include adoptarea de noi legi privind contractele de conținut digital, creditarea responsabilă și comercializarea la distanță a serviciilor financiare.

536. La nivel instituțional, protecția consumatorilor în Moldova este coordonată de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED), cu sprijinul a 12 instituții de aplicare a legii și administrații publice locale. Aceste entități colaborează cu organizațiile societății civile, inclusiv asociațiile de consumatori și sindicatele. Un Centru unic de apel centralizat pentru consumatori, gestionat de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, conectează toate organele de aplicare a legii. În plus, Consiliul coordonator pentru protecția consumatorilor și supravegherea pieței a fost înființat ca organ consultativ pe lângă MDED pentru a spori coordonarea între diferitele autorități implicate în activitățile de protecție a consumatorilor și de supraveghere a pieței.

537. În septembrie 2024, Moldova a înființat Centrul European al Consumatorului pentru a spori gradul de conștientizare cu privire la drepturile consumatorilor și pentru a asista consumatorii în litigiile transfrontaliere. În prezent, Centrul desfășoară prima campanie națională de informare privind protecția consumatorilor, reunind autoritățile publice, organizațiile mass-media, grupurile societății civile și alte părți interesate relevante. Scopul campaniei este de a informa consumatorii, de a-i încuraja să își apere drepturile și de a-i ajuta să beneficieze în mod eficient de drepturile lor de consumator.

538. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 1 de mai jos:

Tabelul 1. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul PRINCIPIILOR GENERALE ALE POLITICII DE CONSUMATORI A UE ȘI POLITICII DE CONSUMATORI ACTUALE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva (UE) 2023/2225 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 octombrie 2023 privind contractele de credit de consum și de abrogare a Directivei 2008/48/CE (CELEX: 32023L2225)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea unei noi Legi privind creditul de consum.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea regulamentelor privind evaluarea bonității consumatorilor.	Nu se solicită
Directiva (UE) 2023/2673 a Parlamentului European și a Consiliului din 22 noiembrie 2023 de modificare a Directivei 2011/83/UE în ceea ce privește contractele de servicii financiare încheiate la distanță și de abrogare a Directivei 2002/65/CE (CELEX: 32023L2673)	**Până la sfârșitul anului 2026**: Adoptarea modificărilor la Legea nr. 157/2014 despre încheierea şi executarea contractelor la distanţă privind serviciile financiare de consum, și la Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului Civil.		Nu se solicită
Directiva 2014/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 iulie 2014 privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturile de plăți cu servicii de bază (CELEX: 32014L0092)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea noii Legi privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturile de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturile de plăți.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea regulamentelor pentru aprobarea - lista celor mai reprezentative servicii legate de un cont de plăți -formatul standardizat al documentului informativ privind comisioanele; -formatul standardizat al documentului decontului de taxe. **Până la sfârșitul anului 2027:** Lansarea unei pagini web care va compara comisioanele percepute de prestatorii de servicii de plată, astfel cum este prevăzut la Art. 7 din Directiva 2014/92/EU.	Nu se solicită

II. LEGISLAŢIA ÎN DOMENIUL PROTECŢIEI CONSUMATORILOR

539. Protecția consumatorilor în Moldova este reglementată de mai multe acte juridice cheie, inclusiv Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, Codul civil (nr. 1107/2002), Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, Codul contravențional (nr. 218/2008) și Legea nr. 247/2024 privind contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale, adoptată recent. Reglementările suplimentare, cum ar fi Hotărârea Guvernului nr. 206/2023 privind normele de comerț intern, contribuie, de asemenea, la cadrul juridic.

Actele juridice respective definesc drepturile fundamentale ale consumatorilor și stabilesc norme privind clauzele abuzive, practicile comerciale, obligațiile de informare și garanțiile.

540. Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate transpune Directiva 2006/114/CE privind publicitatea înșelătoare și comparativă. Moldova va întreprinde eforturi continue pentru consolidarea capacității personalului organelor de punere în aplicare a legii în ceea ce privește prevederile Legii cu privire la publicitate, și va desfășura campanii de informare și sensibilizare, va organiza de ateliere de lucru, seminare și dezbateri publice pentru instruirea întreprinderilor cu privire la prevederile Legii cu privire la publicitate și la mecanismele existente de aplicare a legii.

541. Practicile comerciale neloiale între întreprinderi și consumatori pe piața internă sunt reglementate în principal de Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, care reglementează drepturile consumatorilor legate de dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, contractele de revânzare și de schimb, precum și aspectele prezentate în Directiva 2011/83/UE. Codul civil abordează, de asemenea, aceste aspecte. Contractele pentru furnizarea de conținut digital și de servicii digitale sunt reglementate în mod specific prin Legea nr. 247/2024.

542. Responsabilitatea instituțională pentru protecția consumatorilor este împărțită între mai multe autorități. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării coordonează politica la nivel central, iar implementarea este delegată Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, alături de alte 11 autorități ale administrației publice centrale (APC).

543. Reformele în curs vizează crearea unei infrastructuri digitale pentru depunerea reclamațiilor de către consumatori, îmbunătățirea coordonării între agenții și informarea publicului cu privire la drepturile consumatorilor. Consiliul coordonator pentru protecția consumatorilor și supravegherea pieței sprijină punerea în aplicare orizontală a politicii. Ca parte a agendei sale mai ample de integrare în UE, Moldova continuă să își alinieze cadrul legislativ și instituțional la standardele UE privind protecția consumatorilor.

544. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 2 de mai jos:

Tabelul 2. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul LEGISLAȚIEI PRIVIND PROTECȚIA CONSUMATORULUI

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (CELEX: 31993L0013)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea amendamentelor la Codul Civil nr. 1107/2002, și la Codul contravențional nr. 218/2008.	**Până la sfârșitul anului 2027:** Consolidarea capacității de aplicare a legii a Inspectoratului de stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor și a Comisiei Naționale a Pieței Financiare.	Nu se solicită

Directiva 98/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 privind protecția consumatorilor prin indicarea prețurilor produselor oferite consumatorilor CELEX: 31998L0006)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea amendamentelor la Codul Civil nr. 1107/2002, și la Codul Contravențional nr. 218/2008.	**Până la sfârșitul anului 2027:** Consolidarea capacităților de punere în aplicare și de supraveghere a pieței ale Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și ale altor autorități de supraveghere a pieței.	Nu se solicită
Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului („Directiva privind practicile comerciale neloiale") CELEX: 32005L0029)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea amendamentelor la Codul Civil nr. 1107/2002, și la Codul Contravențional nr. 218/2008.		Nu se solicită
Directiva 2008/122/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 ianuarie 2009 privind protecția consumatorilor în ceea ce privește anumite aspecte referitoare la contractele de utilizare privind dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, la contractele privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, precum și la contractele de revânzare și de schimb (CELEX: 32008L0122)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea amendamentelor la Codul Civil nr. 1107/2002, și la Codul Contravențional nr. 218/2008.	**Începând cu 2026**: Desfășurarea de campanii de informare a publicului și formarea instituțională	Nu se solicită
Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului și a Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32011L0083)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea amendamentelor la Codul Civil nr. 1107/2002, și la Codul Contravențional nr. 218/2008.	**Până la sfârșitul anului 2027:** Consolidarea capacității de aplicare a legii autorității responsabile de protecția consumatorilor.	Nu se solicită

Directiva (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2011/83/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 90/314/CEE a Consiliului (CELEX: 32015L2302)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea amendamentelor la Codul Civil nr. 1107/2002, și la Codul Contravențional nr. 218/2008.	**Continuu:** Desfășurarea de campanii de informare.	Nu se solicită
Directiva (UE) 2019/2161 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivelor 98/6/CE, 2005/29/CE și 2011/83/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește o mai bună asigurare a respectării normelor Uniunii în materie de protecție a consumatorilor și modernizarea acestor norme (CELEX: 32019L2161)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea amendamentelor la Codul civil nr. 1107/2002 și la Codul contravențional al nr. 218/2008.	-	Nu se solicită
Directiva (UE) 2019/770 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale (CELEX: 32019L0770)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea amendamentelor la Codul civil nr. 1107/2002 și la Codul contravențional al nr. 218/2008.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Aplicarea la TAIEX privind punerea în aplicare practică a dispozițiilor Directivei (UE) 2019/770 a Parlamentului European și a Consiliului privind anumite aspecte referitoare la contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale.	Nu se solicită

III. APLICAREA LEGISLAȚIEI PRIVIND PROTECȚIA ȘI DESPĂGUBIREA CONSUMATORILOR

545. Moldova a întreprins pași importanți în direcția alinierii mecanismelor de aplicare a legii privind protecția și despăgubirea consumatorilor la *acquis*-ul UE. Cadrul juridic este fundamentat în Codul civil (nr. 1107/2002), Codul de procedură civilă (nr. 225/2003), Codul administrativ (nr. 116/2018), Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere și Hotărârea Guvernului nr. 322/2024 privind cooperarea transfrontalieră în domeniul protecției consumatorilor.

546. Consumatorii pot solicita despăgubiri prin depunerea unor plângeri în scris, mediere, entități SAL, organisme competente de protecție a consumatorilor sau în instanța de judecată. În pofida disponibilității mai multor căi de soluționare a litigiilor, entitățile SAL sunt, deocamdată, în proces de instituire și de înregistrare oficială. Ministerul Dezvoltării

Economice și Digitalizării are sarcina de a evalua și a întocmi lista entităților SAL și de a raporta cu privire la funcționarea acestora la fiecare 4 ani.

547. Cooperarea transfrontalieră în domeniul protecției consumatorilor este reglementată în Capitolul VIII din Legea nr. 105/2003 și de Hotărârea Guvernului nr. 322/2024. Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor servește în calitate de birou unic de legătură și coordonează activitățile de cooperare. Acesta gestionează solicitările de asistență reciprocă și schimb de informații între autoritățile naționale și omologii săi din UE.

548. Moldova a transpus parțial Directiva 2013/11/UE privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum (SAL); Regulamentul (UE) 2017/2394 privind cooperarea dintre autoritățile naționale responsabile să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului; și Directiva (UE) 2020/1828 privind acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor.

549. Directiva (UE) 2020/1828 privind acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor este transpusă parțial în Legea nr. 80/2025 privind acțiunile în reprezentare pentru protectia intereselor colective ale consumatorilor, adoptată de Parlament la 17 aprilie 2025. În acest sens, în perioada 2026-2027, se va desfășura instruirea instituțională pentru entitățile calificate în domeniul protecției consumatorilor și se vor desfășura campanii de informare.

550. Responsabilitățile de punere în aplicare a legii sunt coordonate de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și susținute de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (ISSPNPC) și de alte 11 APC investite cu atribuții de protecție a consumatorilor.

551. Cooperarea dintre autoritățile naționale responsabile cu aplicarea Legii privind protecția consumatorilor este reglementată de Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, care este aliniată la Regulamentul (UE) 2017/2394 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului. Deși cadrul juridic al Republicii Moldova este, în linii mari, în conformitate cu Regulamentul UE, există unele diferențe în domeniul responsabilității, autorităților competente, asistenței reciproce, cooperării transfrontaliere, coordonării, alertelor externe și al rolului atribuit organismelor desemnate.

552. În vederea fortificării coordonării, Moldova a instituit Consiliul de coordonare pentru protecția consumatorului și supravegherea pieței. Acest consiliu include reprezentanți ai autorităților publice centrale, ai agențiilor de implementare, ai asociațiilor de business și ai asociațiilor consumatorilor. Activând în calitate de organ consultativ pentru Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, misiunea Consiliului este de a coordona activitățile de protecție a consumatorului și de supraveghere a pieței.

553. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 3 de mai jos:

Tabelul 3. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul APLICĂRII LEGISLAȚIEI PRIVIND PROTECȚIA ȘI DESPĂGUBIREA CONSUMATORILOR

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)

Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Directiva privind SAL în materie de consum) (CELEX 32013L0011)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Amendarea Hotărârii Guvernului nr. 466/2022, în vederea înființării entității de Soluționare Alternativă a Litigiilor în cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.	**Până la sfârșitul anului 2027:** Desfășurarea de campanii de informare cu privire la mecanismul și beneficiile SAL. **Până la sfârșitul anului 2026:** TAIEX va ajuta ISSPNPC la operaționalizarea SAL.	Nu se solicită
Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 (Text cu relevanță pentru SEE) CELEX 32017R2394)	**Până la sfârșitul anului 2027:** Modificarea legislației naționale pentru a asigura alinierea cu prevederile regulamentului privind următoarele aspecte: răspunderea, autoritățile competente, asistența reciprocă, cooperarea transfrontalieră, coordonarea, alertele externe și rolul organelor desemnate.	**Continuu:** Consolidarea capacității Biroului unic de legătură (ISSPNPC) în domeniul cooperării dintre autoritățile naționale responsabile de aplicarea legislației privind protecția consumatorilor.	Nu se solicită

IV. SIGURANȚA PRODUSELOR ȘI SISTEM DE ALERTĂ RAPIDĂ

554. Moldova a elaborat un cadru juridic cuprinzător pentru siguranța generală a produselor și supravegherea pieței care a transpus parțial Directivele 2001/95/CE și 1987/357/CEE, și Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/417 a Comisiei. Cadrul juridic este bazat pe Legea nr. 422/2006 privind securitatea generală a produselor și Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. Hotărârea Guvernului nr. 346/2024 reglementează cooperarea dintre autoritățile de supraveghere a pieței și Serviciul Vamal, în timp ce Hotărârea Guvernului nr. 9/2025 stabilește regulamentul pentru funcționarea unui sistem național de alertă rapidă în cazul depistării unor produse periculoase. Hotărârea Guvernului nr. 68/2025 a aprobat conceptul tehnic al unui sistem informațional automatizat pentru susținerea activităților de supraveghere a pieței.

555. Organele de supraveghere a pieței din Moldova sunt obligate să efectueze toate controalele în conformitate cu Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat. Este planificată modificarea cadrului juridic național pentru a asigura conformitatea deplină cu cerințele UE de supraveghere a pieței.

556. Responsabilitățile instituționale pentru securitatea produselor sunt coordonate de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, susținut de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor. Responsabilități suplimentare de aplicare a legii sunt delegate Serviciului Vamal, Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, Agenției Naționale pentru Sănătate

Publică și Agenției Naționale de Reglementare pentru Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.

557. Sistemul național de alertă rapidă nu este deocamdată funcțional în totalitate sau conectat la Sistemul european de schimb rapid de informații (RAPEX)/Safety Gate al UE. Actualmente, informațiile privind produsele periculoase sunt publicate numai pe website-urile instituționale. Sunt prevăzute îmbunătățiri ale metodologiilor de evaluare a riscurilor și a cooperării între agenții. Activitățile includ returnarea produselor periculoase și colaborarea cu autoritățile vamale.

558. Alinierea integrală a legislației din Moldova la *acquis*-ul UE privind răspunderea pentru produse este prevăzută până la sfârșitul anului 2026.

559. Moldova a obținut statutul de observator în cadrul Rețelei pentru siguranța consumatorilor (CSN) și a participat pentru prima dată la o reuniune a CSN la 28 martie 2025.

560. Detalii privind angajamentele care urmează să fie asumate sunt prezentate în Tabelul 4 de mai jos:

Tabelul 4. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul SIGURANȚEI PRODUSELOR ȘI SISTEMULUI DE ALERTĂ RAPIDĂ

Acquis	**Angajamentul privind transpunerea/ alinierea**	**Angajamentul privind implementarea**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul (UE) 2023/988 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 privind siguranța generală a produselor (Regulamentul privind siguranța generală a produselor) (în vigoare de la 12 iunie 2023; aplicabil de la 13 decembrie 2024) (CELEX: 32023R0988)	**Până la sfârșitul anului 2026**: Adoptarea Legii privind siguranța generală a produselor.		Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2024/3173 al Comisiei din 27 august 2024 de completare a Regulamentului (UE) 2023/988 de completare a Regulamentului (UE) 2023/988 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele privind accesul la Sistemul de alertă rapidă Safety Gate și funcționarea acestuia, informațiile care trebuie introduse în sistemul respectiv, cerința privind notificările și criteriile de evaluare a nivelului de risc (CELEX 32024R3173)	**Până la sfârșitul anului 2026**: Adoptarea unei Hotărâri de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea sistemului de schimb rapid de informații privind produsele periculoase.	**Continuu** Consolidarea progresivă a capacității autorităților de supraveghere în domeniul siguranței produselor. **Până la sfârșitul anului 2026:** Dezvoltarea unui sistem național de informare pentru notificarea/alertele privind produsele periculoase.	Nu se solicită

V. MĂSURI ANTICORUPȚIE

561. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării întreprinde eforturi continue pentru promovarea și implementarea măsurilor anticorupție, inclusiv în domeniul protecției consumatorilor.

562. Acțiunile întreprinse în acest sens sunt reflectate în mai multe documente de politică, cum ar fi Programul național de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2028 (PNIA) și Strategia Națională de Dezvoltare Economică 2030, care prezintă măsuri concrete menite să combată practicile informale, sporească transparența în interacțiunea dintre consumatori și autoritățile publice, accelereze digitalizarea, reducă la minimum contactul direct dintre cetățeni și funcționarii publici, precum și să simplifice sau să elimine procedurile administrative care generează adesea costuri nejustificate și riscuri de corupție atât pentru consumatori, cât și pentru operatorii economici.

PROTECȚIA SĂNĂTĂȚII

563. Moldova are un anumit nivel de pregătire în ceea ce privește alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul protecției sănătății. Ca parte a eforturilor sale de aderare, țara se angajează să se asigure că întregul său cadru de sănătate publică reflectă pe deplin standardele, valorile și principiile UE, inclusiv echitatea, reziliența și pregătirea eficientă pentru crize.

564. În ultimii ani, Moldova a făcut progrese constante în modernizarea sistemului său de sănătate și în consolidarea alinierii instituționale și legislative la normele UE. Adoptarea Strategiei Naționale "Sănătate 2030" și lansarea programelor naționale de sprijin oferă un cadru de politici clar inclusiv pentru rezistența antimicrobiană, bolile rare și sănătatea mintală. Pregătirea pentru situații de urgență a fost consolidată prin legislația actualizată și prin înființarea unui Centru operativ de coordonare în urgențe de Sănătate Publică, disponibil 24/7, împreună cu un sistem național de supraveghere aliniat la standardele-cheie ale UE. Cooperarea sporită cu mecanismele UE - cum ar fi participarea la Programul EU4Health și Acordul privind Achizițiile publice Comune și colaborarea cu HERA (Autoritatea pentru Pregătire și Răspuns în caz de Urgență Sanitar), Centrul European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor (ECDC) și alte structuri - reflectă angajamentul ferm al țării de a se alinia la *acquis*-ul UE și de a contribui la securitatea sanitară regională.

565. O prioritate centrală de reformă din acest capitol se referă la transformarea digitală a sistemului de sănătate. Aceasta implică stabilirea unui cadru strategic și de reglementare coerent pentru e-sănătate și promovarea dezvoltării dosarelor de sănătate electronice interoperabile, inclusiv compatibilitatea lor cu sistemele digitale de sănătate ale UE. În domeniul medicamentelor de uz uman și veterinar, alinierea la dispozițiile UE implică actualizarea cadrului juridic referitor la studiile clinice, autorizarea de comercializare și farmacovigilența. De asemenea, este nevoie de dezvoltarea unor capacități de reglementare și inspecție adecvate pentru a asigura conformitatea cu standardele farmaceutice ale UE.

566. Consolidarea cadrului național pentru substanțele de origine umană este o altă prioritate-cheie. Implementarea Regulamentului UE recent adoptat în acest sens reclamă fortificarea mecanismelor de supraveghere și autorizare, desemnarea structurilor naționale responsabile și asigurarea aplicării consecvente a standardelor de calitate și siguranță în toate domeniile relevante.

567. Moldova acceptă *acquis*-ul UE acoperit de Capitolul 28, în domeniul protecției sănătății, în vigoare la data depunerii prezentei poziții de negociere și se angajează să îl pună în aplicare până la data aderării, cu excepția mai jos.

568. Moldova solicită o perioadă de tranziție de cinci ani de la data aderării la Uniunea Europeană pentru aplicarea art. 8 alin. (2) din Directiva 2001/83/CE de instituire a Codului comunitar privind medicamentele de uz uman și a art. 2 din Regulamentul (CE) nr. 726/2004 de stabilire a procedurilor comunitare pentru autorizarea și supravegherea

medicamentelor de uz uman și veterinar și de înființare a unei Agenții Europene pentru Medicamente, în vederea armonizării documentației și a autorizațiilor de comercializare pentru medicamentele înregistrate în Moldova. A se vedea Anexa IV pentru dosarul informativ.

I. MEDICAMENTE PENTRU UZ UMAN

569. Cadrul juridic național ce reglementează medicamentele de uz uman este în prezent parțial aliniat la *acquis*-ul UE. S-au făcut progrese semnificative prin elaborarea și aprobarea de către Parlament în prima lectura a unei noi Legi privind medicamentele, care introduce elemente esențiale ale legislației farmaceutice a UE și consolidează controalele de reglementare. După adoptarea legii, va urma elaborarea legislației secundare necesare pentru a avansa alinierea deplină la *acquis*.

570. Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (AMDM) este autoritatea competentă responsabilă de aplicarea legislației privind medicamentele de uz uman. Mandatul său acoperă autorizarea medicamentelor, aprobarea studiilor clinice, farmacovigilența, controlul calității și supravegherea activităților farmaceutice și a dispozitivelor medicale.

571. Moldova se angajează să asigure transpunerea integrală a *acquis*-ului UE privind medicamentele de uz uman până la sfârșitul anului 2026, cu excepția prevederilor specifice referitoare la autorizația de comercializare, pentru care se solicită o perioadă de tranziție. Acest obiectiv va fi atins prin adoptarea a două acte normative-cheie: noua Lege cu privire la medicamente și Legea privind activitatea farmaceutică. În paralel, va fi adoptată o legislație secundară cuprinzătoare ce reglementează farmacovigilența, promovarea etică a medicamentelor, autorizația de comercializare, studiile clinice și implementarea normelor de bună practică de fabricație a medicamentelor (GMP).

572. Pentru a sprijini aceste reforme, vor continua să fie consolidate capacitățile administrative ale Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale. De asemenea, va fi dezvoltat și va deveni operațional, până în 2026, un nou sistem informațional pentru trasabilitatea medicamentelor, care va spori supravegherea reglementară și siguranța farmaceutică.

573. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 5 de mai jos:

Tabelul 5. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul MEDICAMENTELOR DE UZ UMAN

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**

Directiva 2001/83/CE privind constituirea unui Cod comunitar privind medicamentele pentru uz uman (CELEX: 32001L0083)	**Până la sfârșitul anului 2025:** - Adoptarea legii cu privire la medicamente. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării, cu aplicarea etapizată a dispozițiilor individuale, conform prevederilor legale. - Adoptarea legii privind activitatea farmaceutică **Data intrării în vigoare:** la data adoptării. - Aprobarea Regulamentului privind autorizarea medicamentelor de uz uman. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării. **Până la sfârșitul anului 2026**: Adoptarea Hotărârilor de Guvern privind aprobarea: - Regulamentului privind desfășurarea activității de farmacovigilență; - Regulamentul privind principiile etice în promovarea medicamentelor.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Dezvoltarea sistemului informațional pentru trasabilitatea medicamentelor. **Începând cu anul 2026:** Consolidarea resurselor umane ale subdiviziunii responsabile de autorizarea medicamentelor.	Solicitare de perioadă de tranziție de 5 ani de la data aderării pentru aplicarea art. 8 alin. (2) privind autorizarea introducerii pe piață a medicamen-telor. A se vedea Anexa VI.
Regulamentul (UE) nr. 536/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind studiile clinice intervenționale cu medicamente de uz uman și de abrogare a Directivei 2001/20/CE (CELEX: 02014R0536-20220131)	**Până la sfârșitul anului 2025:** -Adoptarea legii cu privire la medicamente. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării. -Aprobarea Regulamentului privind studiile clinice cu medicamente de uz uman. **Data intrării în vigoare:** la adoptare, implementat în etape	-	Nu se solicită

Regulamentul (CE) nr. 726/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 martie 2004 de stabilire a procedurilor comunitare privind autorizarea și supravegherea medicamentelor de uz uman și veterinar și de instituire a unei Agenții Europene pentru Medicamente (CELEX: 32004R0726)	**Până la sfârșitul anului 2025:** -Adoptarea legii cu privire la medicamente. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării, cu aplicarea eșalonată a dispozițiilor individuale, conform prevederilor legale. -Aprobarea Regulamentului privind autorizarea medicamentelor de uz uman. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării, implementat în etape.	**Începând cu anul 2026:** Consolidarea resurselor umane ale subdiviziunii responsabile de autorizarea medicamentelor.	Solicitare de perioadă de tranziție de 5 ani de la data aderării pentru aplicarea Art. 2 privind autorizarea introducerii pe piață a medicamentelor. A se vedea Anexa VI.
Regulamentul (CE) nr. 1394/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind medicamentele pentru terapie avansată și de modificare a Directivei 2001/83/CE și a Regulamentului (CE) nr. 726/2004 (CELEX: 32007R1394)	**Până la sfârșitul anului 2025:** -Adoptarea legii cu privire la medicamente. **Data intrării în vigoare**: la data adoptării, cu aplicarea eșalonată a dispozițiilor individuale, conform prevederilor legale. -Aprobarea Regulamentului privind autorizarea medicamentelor de uz uman. **Data intrării în vigoare**: la adoptare, implementată în etape.	**Începând cu anul 2026:** Consolidarea resurselor umane ale subdiviziunii responsabile de autorizarea medicamentelor.	Nu se solicită
Regulamentul (CE) nr. 1234/2008 al Comisiei din 24 noiembrie 2008 privind examinarea modificării condițiilor autorizațiilor de introducere pe piață acordate pentru medicamentele de uz uman și veterinar (CELEX: 32008R1234)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Aprobarea Regulamentului privind autorizarea medicamentelor de uz uman. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării.	**Începând cu anul 2026:** Consolidarea resurselor umane ale subdiviziunii responsabile de autorizarea medicamentelor.	Nu se solicită

Regulamentul (CE) nr. 507/2006 al Comisiei din 29 martie 2006 privind autorizația de introducere pe piață condiționată pentru medicamente de uz uman care se încadrează în domeniul de aplicare al Regulamentului (CE) nr. 726/2004 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 32006R050)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Aprobarea Regulamentului privind autorizarea medicamentelor de uz uman. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării.	**Începând cu anul 2026:** Consolidarea resurselor umane ale subdiviziunii responsabile de autorizarea medicamentelor.	Nu se solicită
Regulamentul (CE) nr. 141/2000 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 1999 privind produsele medicamentoase orfane (CELEX: 32000R0141)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea legii cu privire la medicamente; Aprobarea Regulamentului privind autorizarea medicamentelor de uz uman. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării.	**Începând cu anul 2026:** Consolidarea resurselor umane ale subdiviziunii responsabile de autorizarea medicamentelor.	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2017/1569 al Comisiei din 23 mai 2017 de completare a Regulamentului (UE) nr. 536/2014 al Parlamentului European și al Consiliului prin precizarea principiilor și a orientărilor pentru buna practică de fabricație a medicamentelor de uz uman experimentale și a modalităților de realizare a inspecțiilor (CELEX: 32017R1569)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Aprobarea Regulilor de Bună Practică de Fabricație a medicamentelor. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/556 al Comisiei din 24 martie 2017 privind modalitățile detaliate pentru procedurile de inspecție cu privire la bunele practici clinice în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 536/2014 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 32017R0556)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Aprobarea Regulamentului privind studiile clinice cu medicamente de uz uman. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării.	-	Nu se solicită

Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/20 al Comisiei din 7 ianuarie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 536/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește stabilirea normelor și a procedurilor pentru cooperarea statelor membre cu privire la evaluarea siguranței studiilor clinice intervenționale (CELEX: 32022R0020)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Aprobarea Regulamentului privind studiile clinice cu medicamente de uz uman. **Data intrării în vigoare:** la aderare.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2022/2239 al Comisiei din 6 septembrie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 536/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele de etichetare pentru medicamentele pentru investigație clinică neautorizate și medicamentele auxiliare neautorizate de uz uman (CELEX: 32022R2239)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Aprobarea Regulamentului privind studiile clinice cu medicamente de uz uman	-	Nu se solicită
Directiva (UE) 2017/1572 a Comisiei din 15 septembrie 2017 de completare a Directivei 2001/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește principiile și orientările vizând buna practică de fabricație a medicamentelor de uz uman (CELEX: 32017L1572)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Aprobarea Regulilor de Bună Practică de Fabricație a medicamentelor. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării.	-	Nu se solicită
Directiva 2011/62/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2011 de modificare a Directivei 2001/83/CE de instituire a unui Cod comunitar privind medicamentele de uz uman, în ceea ce privește prevenirea pătrunderii medicamentelor falsificate în lanțul legal de aprovizionare (CELEX: 32011L0062)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea legii cu privire la medicamente. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării, cu aplicarea etapizată a dispozițiilor individuale, conform prevederilor legale.	**Începând cu anul 2026:** Consolidarea resurselor umane ale subdiviziunii responsabile de autorizarea medicamentelor	Nu se solicită

Regulamentul (CE) nr. 847/2000 al Comisiei din 27 aprilie 2000 de stabilire a dispozițiilor de aplicare a criteriilor pentru desemnarea unui produs medicamentos ca produs medicamentos orfan și a definițiilor termenilor „produs medicamentos similar” și „superioritate clinică” (CELEX: 32000R0847)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Aprobarea Regulamentului privind autorizarea medicamentelor de uz uman. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării.	**Începând cu anul 2026:** Consolidarea resurselor umane ale subdiviziunii responsabile de autorizarea medicamentelor.	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2016/161 al Comisiei din 2 octombrie 2015 de completare a Directivei 2001/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea de norme detaliate pentru elementele de siguranță care apar pe ambalajul medicamentelor de uz uman (CELEX: 32016R0161)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Aprobarea Regulamentului privind autorizarea medicamentelor de uz uman. **Data intrării în vigoare:** la data adoptării, cu aplicarea etapizată a dispozițiilor individuale, conform prevederilor legale.	-	Nu se solicită

II. PRODUSE MEDICAMENTOASE PENTRU UZ VETERINAR

574. Moldova are stabilit un cadru legislativ și instituțional fundamental pentru reglementarea produselor medicinale veterinare, depunând eforturi continue de aliniere la standardele UE ca parte a procesului de aderare. Legislația primară, Legea nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar (actualizată în 2024), împreună cu Hotărârile de Guvern aferente, constituie baza juridică pentru înregistrarea, fabricarea, importul, exportul, depozitarea, distribuirea și eliberarea produselor medicinale veterinare în scopul introducerii lor pe piața din Moldova.

575. Instituțional, domeniul este reglementat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în coordonare cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA), care servește drept principală autoritate responsabilă de autorizarea, controlul și monitorizarea medicamentelor veterinare. Comisia pentru Medicamente Veterinare, un organism interdepartamental din cadrul ANSA, joacă un rol-cheie în evaluarea dosarelor de produs și în furnizarea de recomandări tehnice.

576. Moldova se concentrează pe alinierea legislației și practicilor naționale la cadrul UE, în special la Regulamentul (UE) 2019/6 și la regulamentele delegate și de punere în aplicare aferente. Planurile includ adoptarea de noi legi și hotărâri de guvern care acoperă domenii precum bunele practici de distribuție și farmacovigilența, variațiile autorizațiilor de comercializare, etichetarea și trasabilitatea medicamentelor veterinare. În plus, Moldova intenționează să-și modernizeze sistemele informaționale pentru înregistrarea și monitorizarea produselor, să consolideze controlul asupra utilizării antimicrobienelor și să consolideze supravegherea reglementară pentru a asigura atât sănătatea animală, cât și siguranța alimentară.

577. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 6 de mai jos:

Tabelul 6. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul MEDICAMENTELOR DE UZ VETERINAR

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Regulamentul (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind produsele medicinale veterinare și de abrogare a Directivei 2001/82/CE (CELEX: 32019R0006)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea legii privind produsele medicinale veterinare. **Data intrării în vigoare:** 2028.	**Până la sfârșitul anului 2026:** -Dezvoltarea sistemului informațional pentru trasabilitatea produselor medicinale veterinare; -Actualizarea bazei de date Registrul de stat al produselor medicinale veterinare.	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2021/805 al Comisiei din 8 martie 2021 de modificare a anexei II la Regulamentul (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 32021R0805)		-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2023/183 al Comisiei din 23 noiembrie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele privind respectarea bunelor practici de laborator pentru produsele medicinale veterinare prevăzute în anexa II la regulamentul respectiv (CELEX: 32023R0183)		-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2021/1760 din 26 mai 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor pentru desemnarea antimicrobienelor care trebuie să fie rezervate tratamentului anumitor infecții la oameni (CELEX: 32021R1760)		-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2021/577 al Comisiei din 29 ianuarie 2021 de		-	Nu se solicită

completare a Regulamentului (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește conținutul și formatul informațiilor necesare în vederea aplicării art. 112 al. (4) și a art. 115 al. (5) și care urmează să fie incluse în documentul unic de identificare pe viață menționat la art. 8 al. (4) din regulamentul respectiv (CELEX: 32021R0577)			
Regulamentul (UE) 2022/839 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 de stabilire a unor dispoziții tranzitorii privind ambalajul și eticheta produselor medicinale veterinare autorizate sau înregistrate în conformitate cu Directiva 2001/82/CE sau cu Regulamentul (CE) nr. 726/2004 (CELEX: 32022R0839)		-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1248 al Comisiei din 29 iulie 2021 referitor la măsurile privind bunele practici de distribuție pentru produsele medicinale veterinare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 32021R1248)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii de Guvern privind bunele practici de distribuție a produselor medicinale veterinare. **Data intrării în vigoare:** 2028.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/17 al Comisiei din 8 ianuarie 2021 de stabilire a unei liste cu variațiile care nu necesită evaluare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 32021R0017)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii de Guvern privind examinarea modificării condițiilor pentru autorizațiile de comercializare acordate pentru medicamentele veterinare. **Data intrării în vigoare:** 2028.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1904 al Comisiei din 29 octombrie 2021 de adoptare a design-ului unui logo comun pentru vânzarea cu amănuntul la distanță a medicamentelor de uz veterinar (CELEX: 32021R1904)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea hotărârii de guvern privind cerințele specifice de etichetare pentru produsele medicinale veterinare.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/875 al Comisiei din 21 martie 2024		-	Nu se solicită

de adoptare a unei liste de abrevieri și pictograme comune pe întreg teritoriul Uniunii care să fie utilizate pe ambalajele produselor medicinale veterinare în sensul art. 10 al. (2) și al art. 11 al. (3) din Regulamentul (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 32024R0875)	**Data intrării în vigoare**: 2028.		
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/878 al Comisiei din 21 martie 2024 de adoptare a unor norme uniforme privind dimensiunea unităților mici de ambalaj primar al produselor medicinale veterinare menționate la art. 12 din Regulamentul (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 32024R0878)		-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1280 al Comisiei din 2 august 2021 în ceea ce privește măsurile privind bunele practici de distribuție pentru substanțele active utilizate ca materiale de start în produsele medicinale veterinare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 32021R1280)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii de Guvern pentru completarea Hotărârii de Guvern nr. 93/2012 cu privire la aprobarea Regulilor de bună practică de fabricație a medicamentelor de uz veterinar. **Data intrării în vigoare:** 2028.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1281 al Comisiei din 2 august 2021 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește bunele practici de farmacovigilență și formatul, conținutul și rezumatul dosarului standard al sistemului de farmacovigilență pentru produsele medicinale veterinare (CELEX: 32021R1281)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii de Guvern privind bunele practici de farmacovigilență pentru medicamentele veterinare. **Data intrării în vigoare:** 2028.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2024/1159 al Comisiei din 7 februarie 2024 de completare a Regulamentului (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea unor norme cu privire la măsurile adecvate pentru a asigura utilizarea eficace și în condiții de siguranță a produselor medicinale veterinare autorizate și prescrise pentru administrare	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii de Guvern privind administrarea orală pe alte căi decât furajele medicamentate, a produselor medicinale veterinare autorizate și	-	Nu se solicită

orală pe alte căi decât furajele medicamentate, care sunt administrate de către deținătorul de animale unor animale de la care se obțin produse alimentare (CELEX: 32024R1159)	prescrise, pe care deținătorul de animale le administrează animalelor de la care se obțin produse alimentare. **Data intrării în vigoare**: 2028.		
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/209 al Comisiei din 16 februarie 2022 de stabilire a formatului datelor care trebuie colectate și raportate pentru a determina volumul vânzărilor și utilizarea medicamentelor antimicrobiene la animale în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 32022R0209)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea de către ANSA a actelor normative privind stabilirea formatului datelor care urmează a fi colectate și raportate **Data intrării în vigoare:** 2028.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2021/578 al Comisiei din 29 ianuarie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele pentru colectarea datelor privind volumul vânzărilor și utilizarea produselor medicinale antimicrobiene la animale (CELEX: 32021R0578)		-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/1973 al Comisiei din 18 iulie 2024 de stabilire a unei liste de antimicrobiene care nu se utilizează în conformitate cu art. 112 și 113 din Regulamentul (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului sau care se utilizează în conformitate cu articolele respective doar sub rezerva anumitor condiții (CELEX: 32024R1973)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Ordinului privind stabilirea unei liste de antimicrobiene care nu trebuie utilizate la animale sau utilizate în anumite condiții specifice. **Data intrării în vigoare:** 2028.	-	Nu se solicită

III. PRODUSE COSMETICE

578. Modificările operate în 2024 la cadrul legislativ ce reglementează produsele cosmetice în Moldova au asigurat alinierea deplină la Regulamentul (CE) nr. 1223/2009 privind produsele cosmetice. Sistemul național de reglementare este în prezent în tranziție de la un model de autorizare prealabilă introducerii pe piață la o abordare de supraveghere post-introducere pe piață, în conformitate cu practica UE. Pentru a sprijini această schimbare, eforturile se concentrează pe sporirea eficacității reglementării prin adoptarea de instrumente digitale și implementarea unor mecanisme de supraveghere bazate pe risc.

579. În conformitate cu Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, Agenția Națională pentru Sănătate Publică este desemnată drept autoritate competentă responsabilă de supravegherea produselor cosmetice introduse pe piață. În plus, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor sprijină coordonarea între autoritățile de supraveghere a pieței și asigură comunicarea prin intermediul sistemului RAPEX.

580. Moldova se angajează să-și consolideze mecanismele de supraveghere a pieței prin adoptarea unei strategii bazate pe riscuri, care include inspecții regulate și testarea aleatorie a produselor. Sunt planificate inițiative de consolidare a capacităților pentru a extinde programele de formare pentru autoritățile competente și personalul de supraveghere a pieței. Un obiectiv-cheie este instituirea, până în 2027, a unui sistem național de notificare digitală, care vizează îmbunătățirea supravegherii pieței și a monitorizării conformității.

581. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 7 de mai jos:

Tabelul 7. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul PRODUSELOR COSMETICE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Regulamentul (CE) 1223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind produsele cosmetice (CELEX: 32009R1223)	-	**Până la sfârșitul anului 2027:** Instituirea unui sistem național de notificare digitală pentru urmărirea eficientă a produselor și monitorizarea conformității. **Continuu:** - Consolidarea supravegherii pieței și a controlului post-comercializare; - Consolidarea capacităților autorităților de reglementare și ale personalului de supraveghere a pieței, prin extinderea programelor de formare.	Nu se solicită

IV. DISPOZITIVE MEDICALE

582. Cadrul național de reglementare pentru dispozitivele medicale se bazează pe Legea nr. 102/2017 și pe Hotărârile de Guvern aferente, acoperind toate categoriile de dispozitive medicale, inclusiv cele de diagnostic *in vitro* și dispozitivele active. Cadrul reglementează procedurile de înregistrare, condițiile de plasare pe piață și supravegherea post-comercializare. Deși există un sistem funcțional de înregistrare și monitorizare, alinierea cu Regulamentul (UE) 2017/745 privind dispozitivele medicale și Regulamentul (UE) 2017/746 privind dispozitivele medicale pentru diagnostic *in vitro* rămâne prioritate-cheie.

583. Ministerul Sănătății este responsabil pentru dezvoltarea politicilor în acest domeniu, iar Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (AMDM) asigură supravegherea reglementară, inclusiv supravegherea pieței și coordonarea standardelor tehnice. Un proiect de lege privind dispozitivele medicale, elaborat în consultare cu părțile interesate

naționale și aliniat la modelul de reglementare al UE, este în prezent în curs de elaborare și a fost transmisă pentru examinare de către experți.

584. Moldova se angajează să instituie un cadru juridic modern și coerent pentru dispozitivele medicale până la sfârșitul anului 2025, asigurând alinierea la cerințele de reglementare europene. Măsurile planificate includ adoptarea unei noi legi privind dispozitivele medicale, înființarea unui laborator național pentru testarea dispozitivelor, consolidarea capacităților administrative și de inspecție în cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale și introducerea unor reguli mai clare privind supravegherea pieței și siguranța pacienților.

585. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 8 de mai jos:

Tabelul 8. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul DISPOZITIVELOR MEDICALE

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul (UE) 2017/745 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2017 privind dispozitivele medicale, de modificare a Directivei 2001/83/CE, a Regulamentului (CE) nr. 178/2002 și a Regulamentului (CE) nr. 1223/2009 și de abrogare a Directivelor 90/385/CEE și 93/42/CEE ale Consiliului (CELEX: 32017R0745)	**Până la sfârșitul anului 2026:** -Adoptarea legii privind dispozitivele medicale; -Adoptarea Hotărârii de Guvern privind aplicarea regulilor privind dispozitivele medicale pe teritoriul Republicii Moldova. **Data intrării în vigoare**: la adoptare.	**Până la sfârșitul anului 2027:** -Înființarea și dotarea Laboratorului pentru Dispozitive Medicale al Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale; -Consolidarea resurselor umane ale diviziei responsabile de controlul și inspecția dispozitivelor medicale (angajarea a 6 unități de personal suplimentare).	Nu se solicită
Regulamentul (UE) 2017/746 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2017 privind dispozitivele medicale pentru diagnostic *in vitro* și de abrogare a Directivei 98/79/CE și a Deciziei 2010/227/UE a Comisiei (CELEX: 32017R0746)	**Până la sfârșitul anului 2026:** -Adoptarea legii privind dispozitivele medicale; -Adoptarea hotărârii de guvern privind aplicarea normelor în domeniul dispozitivelor medicale *in vitro* pe teritoriul Republicii Moldova. **Data intrării în vigoare**: la adoptare.		Nu se solicită

V. CONTROLUL TUTUNULUI

586. Moldova a făcut progrese notabile în alinierea legislației naționale privind controlul tutunului la *acquis*-ul UE. Principalul instrument juridic, Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului a fost modificată progresiv pentru a include prevederile de bază ale Directivei 2014/40/UE și ale Convenției-cadru a OMS privind controlul tutunului.

Alinierea este parțială, iar eforturi suplimentare vor fi întreprinse pentru transpunerea integrală a Directivei 2014/40/UE și a actelor aferente de punere în aplicare.

587. În anul 2024, Moldova a continuat alinierea legislativă prin elaborarea de modificări la Legea privind controlul tutunului, menite să consolideze conformitatea cu standardele UE în evoluție. Modificările propuse vizează eliminarea scutirilor pentru produsele din tutun încălzite, în conformitate cu Directiva delegată (UE) 2022/2100 a Comisiei, și extinderea interdicțiilor de fumat în anumite spații publice în aer liber pentru a spori protecția împotriva expunerii la fumul de tutun. Proiectul a fost aprobat de Guvern și de către Parlament în primă lectură, marcând un pas important către adoptarea finală.

588. În plus, în anul 2025, Guvernul a aprobat Regulamentul tehnic pentru instituirea și funcționarea sistemului național de trasabilitate a produselor din tutun, transpunând parțial Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/574 al Comisiei.

589. Implementarea politicii de control al tutunului este asigurată printr-un cadru multi-agenție, cu responsabilități definite între instituțiile naționale. Agenția Națională pentru Sănătate Publică asigură aplicarea legii și supravegherea, iar Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul Vamal, Inspectoratul General al Poliției, Poliția de Frontieră și Consiliul Audiovizualului sprijină monitorizarea și conformitatea în domeniile fiscal, de frontieră, publicitar și media. Pentru a sprijini implementarea intersectorială a măsurilor de control al tutunului, au fost instituite mecanisme îmbunătățite de coordonare și responsabilități comune de raportare.

590. Până în 2026, Moldova s-a angajat să transpună *acquis*-ul UE în domeniul controlului tutunului, inclusiv Directiva 2014/40/UE și actele sale de punere în aplicare. O prioritate-cheie este operaționalizarea și aplicarea sistemului național de trasabilitate pentru produsele din tutun, recent aprobat, în conformitate cu Protocolul privind eliminarea comerțului ilicit cu produse din tutun și cu standardele UE. Urmează măsuri specifice pentru a consolida capacitățile instituționale și operaționale ale autorităților de aplicare a legii. Pentru a asigura pregătirea deplină pentru aplicarea eficientă a cadrului de reglementare actualizat, până în 2026 vor fi realizate activități de consolidare a capacităților și inițiative de asistență tehnică.

591. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 9 de mai jos:

Tabelul 9. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul CONTROLULUI TUTUNULUI

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva 2014/40/UE din 3 aprilie 2024 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea modificărilor la Legea nr.278/2007 privind controlul tutunului. **Data intrării în vigoare:** 2026, cu aplicarea eșalonată a dispozițiilor individuale,	**Până la sfârșitul anului 2026:** Consolidarea capacităților naționale de a aplica în mod eficient legislația privind controlul tutunului, prin:	Nu se solicită

2001/37/CE (CELEX: 32014L0040)	conform prevederilor legale.	-dezvoltarea de instrumente practice de aplicare a legii; -implementarea unor programe specifice de consolidare a capacităților pentru autoritățile însărcinate cu aplicarea legilor privind controlul tutunului.	
Directiva delegată (UE) 2022/2100 a Comisiei din 29 iunie 2022 de modificare a Directivei 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește retragerea anumitor exceptări care vizează produsele din tutun încălzit (CELEX: 32022L2100)			Nu se solicită
Recomandarea Consiliului din 3 decembrie 2024 privind mediile fără fum de tutun și fără aerosoli, care înlocuiește Recomandarea 2009/C 296/02 a Consiliului (CELEX: 32024H07425)			Nu se solicită
Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/2183 a Comisiei privind instituirea unui format comun pentru notificarea țigărilor electronice și a flacoanelor de reumplere (CELEX: 32015D2183)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Modificarea Regulamentelor sanitare privind produsele din tutun și produsele conexe, dispozitivele și accesoriile pentru utilizarea, reîncărcare sau încălzire a acestora, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 1065/2016. **Data intrării în vigoare:** 2026.		Nu se solicită
Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/2186 a Comisiei de stabilire a unui format pentru transmiterea și punerea la dispoziție a informațiilor privind produsele din tutun (CELEX: 32015D2186)			Nu se solicită
Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/787 a Comisiei din 18 mai 2016 de stabilire a unei liste prioritare a aditivilor conținuți în țigarete și tutun destinat rulării în țigarete care fac obiectul obligațiilor sporite de raportare (CELEX: 32016D0787)			Nu se solicită
Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/586 a Comisiei privind standardele tehnice pentru mecanismul de reumplere al țigărilor electronice (CELEX: 32016D0586)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea Hotărârii de Guvern privind aprobarea standardelor tehnice pentru mecanismul de reîncărcare a țigărilor electronice.		Nu se solicită

	Data intrării în vigoare: la adoptare.		
Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/576 a Comisiei din 15 decembrie 2017 privind standardele tehnice pentru elementele de securitate aplicate produselor din tutun (CELEX: 32018D0576)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind standardele tehnice pentru elementele de securitate aplicate produselor din tutun.		Nu se solicită
Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1735 a Comisiei din 24 septembrie 2015 privind poziția exactă a avertismentului general și a mesajului de informare pe tutunul de rulat comercializat în pungi/plicuri (CELEX: 32015D1735)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Modificarea Regulamentelor sanitare privind produsele din tutun și produsele conexe, dispozitivele și accesoriile pentru utilizarea, reîncărcarea sau încălzirea acestora, aprobată prin Hotărâre de Guvern nr. 613/2017. **Data intrării în vigoare:** 2027.	-	Nu se solicită
Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1842 a Comisiei din 9 octombrie 2015 privind specificațiile tehnice referitoare la dispoziția, aspectul și forma avertismentelor de sănătate combinate pentru produsele din tutun pentru fumat (CELEX: 32015D1842)		-	Nu se solicită
Directiva 2011/64/UE a Consiliului din 21 iunie 2011 privind structura și ratele accizelor aplicate tutunului prelucrat (text codificat)) (CELEX: 32011L0064)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea Legii privind modificarea Titlului IV din Codul Fiscal nr. 1163/1997. **Data intrării în vigoare:** la aderare.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2018/573 al Comisiei din 15 decembrie 2017 privind elementele principale ale contractelor de stocare de date care urmează să fie încheiate ca parte a unui sistem de trasabilitate pentru produsele din tutun (CELEX: 32018R0573)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Aprobarea hotărârii de guvern pentru aprobarea Regulamentului privind principalele elemente ale contractelor de stocare a datelor ce urmează a fi încheiate în cadrul unui sistem de trasabilitate pentru produsele din tutun.	-	Nu se solicită

VI. DREPTURILE PACIENȚILOR ÎN ASISTENȚA MEDICALĂ TRANSFRONTALIERĂ

592. Moldova dispune de un sistem ce garantează drepturile pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere, însă aria de aplicare a acestuia rămâne limitată și nu transpune prevederile Directivei 2011/24/UE. În prezent, nu există prevederi legale ce ar reglementa în mod specific accesul la asistență medicală pentru cetățenii statelor membre ale UE, deși străinii ce dețin drepturi de ședere temporară se supun acelorași condiții ca și cetățenii moldoveni. Compania Națională de Asigurări în Medicină, care funcționează din 2004, are o experiență îndelungată în gestionarea sistemului național de asigurări de sănătate și a resurselor sale financiare. Aceasta oferă atât capacitate operațională, cât și infrastructură instituțională ce poate fi valorificată pentru alinierea la standardele UE și pentru a asigura în mod eficient drepturile pacienților în domeniul asistenței medicale transfrontaliere.

593. Se preconizează că, până la sfârșitul lui 2026, cadrul juridic național va fi adoptat progresiv, cu scopul de a asigura, la data aderării țării la UE, buna funcționare și aplicarea corectă a drepturilor la asistență medicală transfrontalieră. Acest proces include elaborarea și aprobarea unor reguli și condiții specifice pentru accesarea serviciilor de asistență medicală transfrontalieră, precum și înființarea Punctului Național de Contact pentru asistență medicală transfrontalieră, care va oferi pacienților informații despre drepturile lor, privilegii și proceduri. În paralel, sunt vizate măsuri care să permită recunoașterea reciprocă a prescripțiilor medicale între Moldova și statele membre ale UE, abordând aspecte atât de reglementare, cât și cele practice, necesare pentru implementarea Directivei 2011/24/UE.

594. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 10 de mai jos:

Tabelul 10. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul DREPTURILOR PACIENȚILOR ÎN ASISTENȚA MEDICALĂ TRANSFRONTALIERĂ

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva 2011/24/UE privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere (CELEX: 32011L0024)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea modificărilor la Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995, la Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și la Legea nr. 263/2005 privind drepturile și responsabilitățile pacientului. **Data intrării în vigoare:** la data aderării.	**Până la sfârșitul anului 2026:** -Înființarea Punctului Național de Contact pentru asistența medicală transfrontalieră; -Elaborarea și aprobarea normelor și condițiilor pentru asistența medicală transfrontalieră, inclusiv cardul european de asigurare medicală (prevăzut în Capitolul 2. Libera circulație a lucrătorilor). **Până la data aderării:** implementarea unei soluții IT pentru a îndeplini cerințele privind implementarea	Nu se solicită

		asistenței medicale transfrontaliere.	
Directiva de punere în aplicare 2012/52/UE a Comisiei din 20 decembrie 2012 de stabilire a unor măsuri pentru facilitarea recunoașterii prescripțiilor medicale emise în alt stat membru (CELEX: 32012L0052)	**Până la sfârșitul lui 2026:** Modificarea Ordinului Ministrului Sănătății nr. 960/2012 privind prescrierea și eliberarea medicamentelor**.** **Data intrării în vigoare**: la data aderării.		Nu se solicită

VII. INEGALITĂȚI ÎN SĂNĂTATE ȘI MODUL SĂNĂTOS DE VIAȚA - PREVENIREA ABUZULUI DE ALCOOL ȘI DROGURI

595. Dreptul la sănătate este garantat de Constituția Republicii Moldova și operaționalizat prin Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995 și Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală. Strategia Națională "Sănătate 2030", pe deplin aliniată la principiile acoperirii universale cu servicii de sănătate (UHC), reafirmă angajamentul țării de a elimina inegalitățile în materie de servicii de sănătate și de a realiza accesul universal la asistență medicală de calitate. De la introducerea sa în 2004, sistemul de asigurare obligatorie de sănătate a servit drept principalul mecanism financiar pentru promovarea UHC, cu eforturi continue de extindere a accesului și de reducere a barierelor financiare. Numai în 2024, cheltuielile publice pentru medicamentele și dispozitivele medicale compensate au crescut cu peste 25%, în timp ce lista de rambursări s-a extins constant pentru a îmbunătăți accesul la tratamente moderne. Revizuirile operate la Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală au simplificat în continuare procesul de furnizare a serviciilor și au aliniat mai bine serviciile acoperite cu nevoile de sănătate ale populației.

596. Mai multe inițiative lansate în ultimii ani s-au concentrat pe reducerea disparităților de lungă durată dintre zonele urbane și cele rurale în ceea ce privește accesul la serviciile de asistență medicală. Acțiunile întreprinse includ programe bazate pe stimulente pentru extinderea acoperirii farmaceutice în comunitățile rurale, scheme de sprijin financiar și nefinanciar pentru a atrage și a reține profesioniștii din domeniul sănătății în zonele îndepărtate și intervenții specifice în domenii precum îngrijirea accidentelor vasculare cerebrale și prevenirea cancerului de col uterin. Politicile naționale de sănătate promovează, de asemenea, servicii bazate pe drepturi, centrate pe persoană, în special în prevenirea abuzului de droguri și reducerea riscurilor. Cadrul juridic, aliniat la *acquis*-ul UE, sprijină intervenții integrate în prevenție, tratament și reintegrare, accesibile tuturor grupurilor de populație. Un cadru instituțional intersectorial, care implică Ministerul Sănătății și alte ministere-cheie, asigură o implementare coordonată și o direcționare eficientă a factorilor determinanți ai sănătății sociale și de mediu.

597. Moldova va continua să-și intensifice eforturile de abordare a factorilor sociali și de mediu ai sănătății, acordând prioritate investițiilor în infrastructura sanitară și în dezvoltarea forței de muncă. Investițiile planificate includ dezvoltarea spitalelor regionale, descentralizarea serviciilor de chimioterapie și extinderea serviciilor de reabilitare și consiliere pentru persoanele afectate de consumul de alcool și droguri. Reformele legate

de forța de muncă se vor concentra pe îmbunătățirea retenției în zonele rurale și îndepărtate, și pe consolidarea rolurilor și competențelor profesioniștilor din domeniu. Moldova își menține angajamentul de a promova un stil de viață sănătos, a consolida prevenirea la nivel comunitar și a aborda factorii de risc, cum ar fi abuzul de alcool, prin intervenții specifice pe tot parcursul vieții.

598. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 11 de mai jos:

Table 11. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul FACTORILOR DETERMINANȚI SOCIALI ȘI DE MEDIU AI SĂNĂTĂȚII

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Concluziile Consiliului din 8 iunie 2010 referitoare la „Echitate și sănătate în toate politicile: solidaritate în domeniul sănătății”	-	**Până la sfârșitul anului 2025:** -Regionalizarea asistenței medicale de urgență la nivel de spital; -Dezvoltarea cadrului legal pentru descentralizarea serviciilor de chimioterapie. **Continuu:** -Programul de sprijin de stat pentru farmaciile din zonele rurale; -Schema de rambursare a cheltuielilor de transport ale lucrătorilor din domeniul sănătății care fac naveta în zonele rurale. **Până la sfârșitul anului 2026:** Elaborarea proiectului tehnic conceptual pentru Spitalele Regionale Bălți și Cahul.	Nu se solicită
Concluziile Consiliului (2012) privind îmbătrânirea în condiții bune de sănătate pe întreaga durată a ciclului de viață (CELEX: 52012XG1221(01))	-		Nu se solicită
Recomandarea Consiliului din 12 martie 2021 privind egalitatea, incluziunea și participarea romilor 2021/C 93/01 (CELEX: 32021H0319(01))	-		Nu se solicită
Cadrul strategic al UE privind romii 2020-2030: egalitate, incluziune, participare (Link)	-		Nu se solicită
O Uniune a egalității: Planul de acțiune al UE de combatere a rasismului pentru perioada 2020-2025	-		Nu se solicită
Concluziile Consiliului privind strategia UE de reducere a daunelor legate de consumul de alcool, din 30 noiembrie și 1 decembrie 2006	-	**Până la sfârșitul anului 2026:** -Dezvoltarea, adaptarea și implementarea programelor și serviciilor de reabilitare și consiliere pentru	Nu se solicită
Concluziile Consiliului din 5 iunie 2001 privind o strategie comunitară de reducere a efectelor nocive asociate consumului de	-		Nu se solicită

alcool (CELEX: 32001X0620(01)		copiii și părinții care abuzează de alcool, droguri și alte substanțe nocive; -Adoptarea Strategiei Naționale Antidrog. **Continuu:** Implementarea acțiunilor de conștientizare pentru promovarea unui stil de viață sănătos și prevenirea consumului de alcool pe tot parcursul vieții, conform prevederilor Programului Național de Prevenire și Control al Bolilor Netransmisibile Prioritare din Republica Moldova.	
Recomandarea Consiliului din 5 iunie 2001 privind consumul de alcool de către tineri, în special copii și adolescenți (CELEX: 32001H0458)	-		Nu se solicită
Concluziile Consiliului din 1 decembrie 2009 privind alcoolul și sănătatea; Planul de acțiune privind consumul de alcool în rândul tinerilor și consumul excesiv episodic de alcool (CNAPA, 2014-2020)	-		Nu se solicită
Concluziile Consiliului privind strategia UE pentru reducerea efectelor nocive asociate consumului de alcool (2015/C 418/03) (CELEX: 52015XG1216(01))	-		Nu se solicită
Concluziile Consiliului privind aspectele transfrontaliere ale politicii privind alcoolul - combaterea consumului nociv de alcool (2017/C 441/04) (CELEX: 52017XG1222(01))	-		Nu se solicită
Concluziile Consiliului privind eliminarea decalajelor în materie de sănătate în cadrul UE prin intermediul unor acțiuni concertate în vederea promovării unor stiluri de viață sănătoase (2011/C 359/05) (CELEX: 52011XG1209(01))	-		Nu se solicită
Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2003 privind prevenirea și reducerea riscurilor de sănătate asociate dependenței de droguri (CELEX: 32003H0488)	-		Nu se solicită

VIII. SÂNGE, ȚESUTURI, CELULE ȘI ORGANE

599. Cadrul juridic național în domeniul sângelui este pe deplin aliniat cu *acquis*-ul UE aplicabil înainte de adoptarea noului Regulament (UE) 2024/1938 privind substanțele de origine umană. Domeniul este reglementat de Legea nr. 241/2008 privind donarea de sânge și transfuzia sanguină, care promovează donarea voluntară și neremunerată, definește drepturile donatorilor și recipienților, și reglementează utilizarea clinică a sângelui și a componentelor sanguine de către instituțiile medicale. Centrul Național de Transfuzie a Sângelui este autoritatea competentă responsabilă de coordonarea și punerea în aplicare a standardelor de siguranță a sângelui, în conformitate cu orientările UE și OMS.

600. Cadrul juridic privind țesuturi, celule și organe este parțial aliniat la *acquis*-ul UE. Legea nr. 42/2008 privind transplantul de organe, țesuturi și celule umane servește drept legislație fundamentală. Agenția de Transplant e responsabilă de implementarea politicilor.

601. Moldova se angajează să transpună integral *acquis*-ul UE privind sângele, țesuturile, celulele și organele în legislația națională până în anul 2026, în special în ceea ce ține de prevederile care rămân valabile în contextul Regulamentului (UE) 2024/1938 privind substanțele de origine umană (SoHO). Având în vedere acest nou regulament, care abroga Directivele 2002/98/CE și 2004/23/CE, va fi efectuată o analiză detaliată pentru a defini calendarul și etapele necesare pentru alinierea la noul cadru juridic înainte de aderare.

602. În paralel, Moldova va lua măsurile necesare pentru a consolida capacitățile instituționale și tehnice în vederea sprijinirii implementării eficiente a cadrului legal actualizat privind sângele și transplantul. Aceasta include măsuri de îmbunătățire a sistemelor de management al calității, modernizarea infrastructurii informaționale și sporirea coordonării și formării profesionale între serviciile relevante. Inițiativele de consolidare a capacităților vor fi lansate în cooperare cu experții UE și OMS pentru a asigura pregătirea deplină a autorităților naționale, inclusiv a Centrului Național de Transfuzie a Sângelui și a Agenției de Transplant, pentru implementarea eficientă și la timp a *acquis*-ului. O atenție deosebită va fi acordată asigurării trasabilității, raportării evenimentelor adverse și interoperabilității sistemelor naționale cu platformele IT ale UE, conform cerințelor noului Regulament UE.

603. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 12 de mai jos:

Tabelul 12. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul SÂNGELUI, ȚESUTURILOR, CELULELOR ȘI ORGANELOR

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Directiva 2002/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 ianuarie 2003 privind stabilirea standardelor de calitate și securitate pentru recoltarea, controlul, prelucrarea, stocarea și distribuirea sângelui uman și a componentelor sanguine și de modificare a Directivei 2001/83/CE (CELEX: 32002L0098)	-	**Până la sfârșitul anului 2025:** Actualizarea sistemului de management al calității prin revizuirea standardelor pentru auditul extern al centrului/ departamentului/ biroului de transfuzie sanguină în instituții medico-sanitare în conformitate cu cerințele europene. **Până la sfârșitul anului 2026:** Dotarea a 30 de instituții medicale cu dispozitive specifice serviciului de colectare a sângelui.	Nu se solicită

		Până la sfârșitul anului 2027: Organizarea de sesiuni de instruire privind aplicarea standardelor naționale de audit extern al centrului de transfuzie sanguină, departamentului/ cabinetului din cadrul instituției medico-sanitare.	
Directiva 2004/23/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind stabilirea standardelor de calitate și securitate pentru donarea, obținerea, controlul, prelucrarea, conservarea, stocarea și distribuirea țesuturilor și a celulelor umane (CELEX: 32004L0023)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea unui Ordin al Ministrului Sănătății privind mecanismul de inspecție și măsurile de control privind respectarea standardelor de calitate și siguranță pentru substanțele de origine umană, activități de la donare pentru uz uman. **Data intrării în vigoare:** la adoptare. **Până la sfârșitul anului 2026:** Modificarea Ordinului Ministrului Sănătății nr. 427/2017 privind aprobarea Standardului privind organizarea și desfășurarea activității de prelevare și transplant de organe, țesuturi și celule umane. **Data intrării în vigoare**: la adoptare.	**Până la sfârșitul anului 2026:** -Modificarea Hotărârii de Guvern nr. 386/2010 cu privire la instituirea Agenției de Transplant în vederea creării Rețelei Naționale de Coordonare a Transplantului în domeniul transplantului, conform modelului european; -Crearea Rețelei Naționale de Coordonare a Transplantului; -Modernizarea Sistemului Informațional privind Transplanturile.	Nu se solicită
Directiva 2006/17/CE a Comisiei din 8 februarie 2006 de punere în aplicare a Directivei 2004/23/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la unele cerințe tehnice pentru donare, prelevare și testare a țesuturilor și	**Până la sfârșitul anului 2026:** Modificarea Ordinului Ministrului Sănătății nr. 427/2017 privind aprobarea Standardului privind organizarea și	**-**	Nu se solicită

celulelor de origine umană (CELEX: 32006L0017)	desfășurarea activității de prelevare și transplant de organe, țesuturi și celule umane. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.		
Directiva 2006/86/CE a Comisiei din 24 octombrie 2006 de punere în aplicare a Directivei 2004/23/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la cerințele de trasabilitate, notificarea reacțiilor și a incidentelor adverse grave, precum și la anumite cerințe tehnice pentru codificarea, prelucrarea, conservarea, stocarea și distribuirea țesuturilor și a celulelor umane (CELEX: 32006L0086)		-	Nu se solicită
Directiva 2010/53/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind standardele de calitate și siguranță referitoare la organelor umane destinate transplantului Corectat de: Rectificare la Directiva 2010/45/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind standardele de calitate și siguranță referitoare la organele umane destinate transplantului (JO L 207, 6.8.2010) (CELEX: 32010L0053)		**Până la sfârșitul anului 2026:** - Adoptarea unui plan de formare privind aplicarea legislației referitoare la schimbul de organe și importul/exportul de țesuturi și celule; - Modernizarea Sistemului Informațional privind Transplanturile.	Nu se solicită
Concluziile Consiliului privind donarea și transplantul de organe (2012/C 396/03) (CELEX: 52012XG1221(02))		-	Nu se solicită
Decizia 2010/453/UE a Comisiei din 3 august 2010 de stabilire a orientărilor referitoare la modalitățile de inspecție și măsurile de control, și la formarea și calificarea agenților, în domeniul țesuturilor și al celulelor umane, prevăzute în Directiva 2004/23/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32010D0453)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea unui Ordin al Ministrului Sănătății privind mecanismul de inspecție și măsurile de control privind respectarea standardelor de calitate și siguranță pentru substanțele de origine umană, activități de la donare la uz uman. **Data intrării în vigoare**: la adoptare.	-	Nu se solicită

Directiva de punere în aplicare 2012/25/UE a Comisiei din 9 octombrie 2012 de stabilire a procedurilor de informare pentru schimbul, între statele membre, de organe umane destinate transplantului (CELEX: 32012L0025)	-	**Până la sfârșitul anului 2026:** Adoptarea unui plan de formare privind aplicarea legislației referitoare la schimbul de organe și importul/exportul de țesuturi și celule.	Nu se solicită
Directiva (UE) 2015/566 a Comisiei din 8 aprilie 2015 de punere în aplicare a Directivei 2004/23/CE în ceea ce privește procedurile de verificare a standardelor echivalente în materie de calitate și siguranță ale țesuturilor și celulelor importate (CELEX: 32015L0566)	-	-	Nu se solicită

IX. MEDII SĂNĂTOASE

EVALUAREA RISCURILOR

604. În Moldova, cadrul legal pentru evaluarea riscurilor legate de câmpurile electromagnetice este aliniat cu recomandările relevante ale UE. Această aliniere a fost realizată prin Hotărârea Guvernului nr. 563/2024, prin care a fost aprobat Regulamentul sanitar privind limitarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice (0 Hz - 300 GHz). Aplicarea acestuia e asigurată de Agenția Națională pentru Sănătate Publică, în coordonare cu Agenția Națională de Reglementare în Comunicații Electronice, conform mandatelor acestora.

605. Moldova se angajează să consolideze implementarea și supravegherea în domeniu. Până în 2026, va fi finalizată cartografierea stațiilor de bază de emisie radio, va fi creat un Registru național al nivelurilor de câmp electromagnetic și vor crește capacitățile Agenției Naționale pentru Sănătate Publică de a monitoriza expunerea populației la câmpuri electromagnetice.

606. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 13 de mai jos:

Tabelul 13. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul EVALUAREA RISCURILOR IN SANATATE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Recomandarea Consiliului din 12 iulie 1999 privind limitarea expunerii publicului larg la câmpuri	-	**Până la sfârșitul anului 2026:** Actualizarea cartografierii stațiilor de bază pentru emisii radio și implementarea registrului național cu	Nu se solicită

electromagnetice (0 Hz - 300 GHz) (CELEX: 31999H0519)		nivelurile câmpului electromagnetic. **Până la sfârșitul anului 2027:** Stabilirea și extinderea capacităților instrumentale de laborator ale Agenției Naționale de Sănătate Publică: - achiziționarea de echipamente; - instruirea personalului în supravegherea și monitorizarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice.	
Rezoluția Parlamentului European din 2 aprilie 2009 referitoare la preocupările legate de efectele câmpurilor electromagnetice asupra sănătății (CELEX: 52009IP0216)	-		Nu se solicită

X. BOLILE TRANSMISIBILE ȘI SECURITATEA SĂNĂTĂȚII

607. Cadrul juridic național în domeniul bolilor transmisibile și al amenințărilor transfrontaliere grave la adresa sănătății este parțial aliniat la *acquis*-ul UE, fiind luate măsuri semnificative pentru consolidarea capacităților de pregătire și răspuns. În 2024, Moldova a adoptat noul Regulament privind sistemul de supraveghere epidemiologică a bolilor transmisibile, care transpune parțial Regulamentul (UE) 2022/2371 și introduce proceduri privind alertele precoce, de notificare a alertelor și de răspunsuri coordonate.

608. Autoritatea centrală pentru supraveghere, gestionare a focarelor și implementare a Regulamentului Sanitar Internațional (RSI) este Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP). În cadrul ei funcționează un Centru operativ de coordonare în urgențe de Sănătate Publică, disponibil 24/7, susținut de un sistem național de supraveghere digitală care acoperă toți furnizorii de servicii medicale publice și private. În 2024, au fost adăugate sau îmbunătățite mai multe module, inclusiv pentru hepatită virală, infecții asociate asistenței medicale și vaccinare.

609. Prevenția și controlul infecțiilor au fost consolidate printr-un Ghid național revizuit și un nou Regulament privind infecțiile asociate asistenței medicale, aliniat cu recomandările OMS și ECDC (Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor). Rezistența antimicrobiană e abordată printr-un Plan de acțiuni „O singură sănătate” și prin mecanisme de supraveghere intersectorială introduse în 2023-2024. La fel, Moldova a extins cooperarea cu Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC) pentru a sprijini în continuare consolidarea capacităților și alinierea instituțională.

610. Republica Moldova a introdus programe de instruire specifice pentru a consolida abilitățile de comunicare ale lucrătorilor din domeniul sănătății în domeniul imunizării, inclusiv un curs dedicat comunicării interpersonale și sesiuni regulate pentru personalul din instituțiile de învățământ.

611. În paralel, sunt organizate periodic sesiuni de instruire pentru lucrătorii din domeniul sănătății care activează în grădinițe și școli, cu accent pe îmbunătățirea rolului lor în promovarea imunizării și asigurarea vaccinării la timp în rândul copiilor.

612. Moldova se angajează să-și armonizeze deplin cadrului juridic național cu *acquis*-ul UE în domeniul bolilor transmisibile până în 2026. Pentru a sprijini acest obiectiv, o serie de măsuri strategice vor fi implementate până în anul 2027, inclusiv dezvoltarea unui sistem informațional electronic interoperabil, care să conecteze sectoarele de sănătate publică, cel veterinar, cel agricol și de mediu pentru a permite schimbul și analiza integrată a datelor. Printre alte priorități este consolidarea capacității Laboratoarelor Naționale de Referință de a asigura funcții eficiente de diagnostic și supraveghere, și sporirea - prin inițiative

specifice de formare și dezvoltare - competențelor profesioniștilor din domeniul medical și cel nemedical implicați în prevenirea și controlul bolilor transmisibile. Pentru a majora acoperirea vaccinării, Moldova va consolida capacitatea profesioniștilor din domeniul sănătății de a promova imunizarea și va folosi în timp real informații de pe platforma *Social Listening* pentru a combate dezinformarea și a întări încrederea publicului în vaccinuri.

613. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 14 de mai jos:

Tabelul 14. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul BOLILOR TRANSMISIBILE ȘI SECURITATEA SĂNĂTĂȚII

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul (UE) 2022/2372 al Consiliului din 24 octombrie 2022 privind un cadru de măsuri pentru asigurarea furnizării contramăsurilor medicale necesare în situații de criză în cazul unei urgențe de sănătate publică la nivelul Uniunii (CELEX: 32022R2372)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea unui Ordin al Ministrului Sănătății privind asigurarea contramăsurilor medicale necesare în caz de urgență de sănătate publică. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	-	Nu se solicită
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/1808 al Comisiei din 21 septembrie 2023 de stabilire a modelului pentru furnizarea informațiilor referitoare la planificarea prevenirii, pregătirii și răspunsului în caz de amenințări transfrontaliere grave la adresa sănătății în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/2371 al Parlamentului European și al Consiliului (CELEX: 32023R1808)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea unui Ordin Intersectorial al Ministerului Sănătății privind modelul de furnizare a informațiilor pentru prevenirea, pregătirea și planificarea răspunsului în caz de amenințări transfrontaliere grave la adresa sănătății. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	-	Nu se solicită
Regulamentul delegat (UE) 2024/1232 al Comisiei din 5 martie 2024 de completare a Regulamentului (UE) 2022/2371 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește evaluările stadiului punerii în aplicare a planurilor naționale de	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea unui Ordin al Ministrului Sănătății privind procedura de evaluare a planurilor naționale de prevenire, pregătire și răspuns .	-	Nu se solicită

prevenire, pregătire și răspuns și ale relației acestora cu planul de prevenire, pregătire și răspuns al Uniunii (CELEX: 32024R1232)	**Data intrării în vigoare:** la adoptare.		
Regulamentul (UE) nr. 2022/123 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 ianuarie 2022 privind consolidarea rolului Agenției Europene pentru Medicamente în ceea ce privește pregătirea pentru situații de criză în domeniul medicamentelor și al dispozitivelor medicale și gestionarea acestora (CELEX: 32022R0123)	**Până la sfârșitul anului 2026:** **-**Adoptarea Hotărârii de Guvern privind aprobarea Regulamentului privind pregătirea pentru situații de criză în domeniul medicamentelor și dispozitivelor medicale și gestionarea acestora. **Data intrării în vigoare**: la adoptare. -Modificarea Hotărârii de Guvern nr. 71/2013 prin introducerea de noi atribuții privind pregătirea pentru situații de criză și gestionarea crizelor în domeniul medicamentelor și dispozitivelor medicale. **Data intrării în vigoare**: la adoptare.	**-**	Nu se solicită
Recomandarea Consiliului din 9 iunie 2009 privind siguranța pacienților, inclusiv prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale (CELEX: 32009H0703(01))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea unui Ordin al Ministerului Sănătății privind elaborarea planului de acțiune pentru siguranța pacientului. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	**Până la sfârșitul anului 2027:** Organizarea de cursuri de formare în supravegherea, prevenirea și controlul bolilor transmisibile pentru profesioniștii din domeniul medical și nemedical.	Nu se solicită
Recomandarea Consiliului privind intensificarea acțiunilor UE de combatere a rezistenței la antimicrobiene în cadrul unei abordări de tip „O singură sănătate” 2023/C 220/01 (CELEX: 32023H0622(01)		**Până la sfârșitul anului 2027:** - Consolidarea capacității laboratoarelor naționale de referință; - Dezvoltarea unui sistem informatic electronic interoperabil conectat la sectoarele sănătate publică, veterinar, agricol și de mediu.	Nu se solicită

Recomandarea Consiliului din 7 decembrie 2018 privind consolidarea cooperării în combaterea bolilor care pot fi prevenite prin vaccinare 2018/C 466/01 (CELEX: 32018H1228(01)).	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea unui Ordin al Ministerului Sănătății privind aprobarea Ghidului național de schimbare comportamentală în imunizare.	**Începând cu anul 2025:** Formarea profesioniștilor din domeniul sănătății din sistemul național de sănătate pe baza Ghidului național de schimbare comportamentală în imunizare.	Nu se solicită

XI.BOLI NETRANSMISIBILE

DEPISTAREA CANCERULUI

614. În prezent, Moldova e parțial aliniată la politicile UE în domeniul prevenirii și controlului cancerului. Recunoscând importanța strategică a acestei priorități de sănătate publică, Moldova se angajează să-și alinieze, până în anul 2026, politicile naționale în domeniu cu inițiativele și recomandările relevante la nivelul UE.

615. Institutul Oncologic coordonează furnizarea de îngrijiri oncologice complete, inclusiv diagnostic, tratament și servicii paliative. De asemenea, coordonează programele naționale de screening pentru cancer și gestionează Registrul Național de Cancer.

616. Până în 2025, Moldova se angajează să adopte cadrul juridic și instituțional necesar pentru a sprijini deconcentrarea serviciilor de chimioterapie, îmbunătățind accesul la tratamentul cancerului la nivel regional. Până în 2026, va dezvolta și adopta o nouă politică națională în domeniul cancerului, aliniată la recomandările UE, și Sistemul Informațional "Registrul Național de Cancer" va deveni pe deplin operațional pentru a sprijini planificarea, monitorizarea și evaluarea bazate pe dovezi a eforturilor de control al cancerului. Se va asigura interoperabilitatea Registrului Național de Cancer cu sistemele de informații medicale ale UE pentru a facilita schimbul de date, evaluarea comparativă și participarea la inițiativele privind cancerul la nivel european. În paralel, Moldova va continua să investească în consolidarea capacităților profesioniștilor din domeniul oncologiei, precum și în finanțarea cercetării.

617. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 15 de mai jos:

Tabelul 15. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul DEPISTARE CANCERULUI

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)

Recomandarea Consiliului din 9 decembrie 2022 privind consolidarea prevenirii prin depistare timpurie: O nouă abordare a UE privind screening-ul pentru depistarea cancerului, care înlocuiește Recomandarea 2003/878/CE 2022/C 473/01 a Consiliului (CELEX: 32022H1213(01))	**Până la sfârșitul anului 2026:** Elaborarea unui nou document de politică în domeniul cancerului, care să abordeze recomandările UE**.** **Data intrării în vigoare**: la adoptare.	**Până la sfârșitul anului 2025:** -Implementarea Programului Național de Control al Cancerului pentru perioada 2016-2025, raportul de implementare urmând să fie disponibil în 2026; -Adoptarea unui Ordin al Ministrului Sănătății privind deconcentrarea serviciilor de chimioterapie. **Până la sfârșitul anului 2026:** Operaționalizarea Sistemului Informațional al Registrului Național de Cancer.	Nu se solicită
Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu: Planul european de combatere a cancerului (3 februarie 2021) (CELEX: 52021DC0044)		**Până la sfârșitul anului 2026:** Introducerea și aplicarea unui proces de evaluare a tehnologiilor medicale (ETM) pentru a sprijini includerea bazată pe dovezi a medicamentelor inovatoare în lista de rambursare.	Nu se solicită

XII. SĂNĂTATEA MINTALĂ

618. Legislația națională în domeniul sănătății mintale este aliniată cu *acquis*-ul UE. Programul național privind sănătatea mintală pentru anii 2023-2027, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 971/2023, transpune mai multe concluzii și recomandări europene, în timp ce Legea nr. 114/2024 privind sănătatea și bunăstarea mintală, aprobată în 2024, reflectă principiile moderne de diagnostic, tratament și reabilitare a persoanelor cu tulburări mintale și este aliniată la Recomandările Consiliului UE referitoare la prevenirea efectelor nocive ale dependenței și cu Concluziile Consiliului privind „Pactul european pentru sănătate mintală și bunăstare”.

619. Moldova e parte la Convenția Europeană a Drepturilor Omului; Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului; Convenția ONU împotriva torturii și altor pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante; Protocolul opțional la Convenția ONU împotriva torturii.

620. Până la sfârșitul anului 2025, Moldova se angajează să-și alinieze indicatorii de sănătate mintală la standardele internaționale și să-i colecteze în sisteme informaționale securizate și integrate; să elaboreze și să aprobe standarde minime de calitate pentru furnizarea serviciilor de îngrijiri medicale mintale de către furnizorii publici și privați; să restructureze unitățile de tratament specializate care implică utilizarea unor măsuri medicale coercitive. În plus, până în 2026, Moldova va institui un mecanism național de cooperare interinstituțională pentru prevenirea, detectarea precoce, tratarea tulburărilor mintale și comportamentale, și pentru reabilitarea psihosocială a persoanelor afectate.

621. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 16 de mai jos:

Tabelul 16. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul SĂNĂTĂȚII MINTALE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Concluziile Consiliului din 15 noiembrie 2001 privind combaterea problemelor conexe stresului și depresiei (CELEX: 52002XG0109(01))		**Până la sfârșitul anului 2025:** -Alinierea indicatorilor de sănătate mintală cu standardele internaționale și colectarea acestora în sisteme informaționale securizate și integrate; -Elaborarea și aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile de îngrijire de sănătate mintală de către furnizorii publici și privați. **Până la sfârșitul anului 2026:** -Elaborarea și implementarea campaniilor naționale de combatere a stigmatizării și de conștientizare care abordează bolile mintale, inclusiv sănătatea mintală a copiilor și adolescenților; -Elaborarea unor ghiduri naționale pentru utilizarea sănătoasă a tehnologiei pentru a reduce daunele psihologice în rândul copiilor și adolescenților.	Nu se solicită
Concluziile Consiliului din 2 iunie 2003 despre combaterea stigmatizării și discriminării în legătură cu bolile mintale (CELEX: 52003XG0617(01))			Nu se solicită
Concluziile Consiliului 9805/05 din 6 iunie 2005 privind o acțiune comunitară în domeniul sănătății mintale (Link)			Nu se solicită
Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2003 privind prevenirea și reducerea riscurilor de sănătate asociate cu dependența de droguri (CELEX: 32003H0488)			Nu se solicită
Comunicarea Comisiei din 7 iunie 2023 privind o abordare cuprinzătoare cu privire la sănătatea mintală (CELEX: 52023DC0298)			Nu se solicită
Concluziile Consiliului din 30 noiembrie 2023 privind sănătatea mintală (Link)			Nu se solicită
Concluziile Consiliului 11/3095/CE privind „Pactul european pentru sănătate și bunăstare mintală: rezultate și acțiuni viitoare” (Link)			Nu se solicită

XII. BOLILE RARE

622. În Moldova, cadrul legislativ și de politici privind bolile rare este parțial aliniat la *acquis*-ul UE. Evoluții semnificative au fost înregistrate la nivel național în 2024, când Guvernul a aprobat primul Program Național privind Bolile Rare pentru anii 2024-2028, un document ce se aliniază la legislația UE.

623. Principala entitate responsabilă de implementarea legislației privind bolile rare este Centrul de Sănătatea Reproducerii și Genetică Medicală al Institutului Mamei și Copilului. Centrul asigură coordonarea cu rețelele instituțiilor medicale și facilitează accesul pacienților la servicii specializate de diagnostic și terapie.

624. Moldova se angajează să creeze, până în anul 2027, cadrul necesar pentru implementarea unui Registru național de boli rare, iar până în anul 2026 - să integreze și implementeze clasificarea și codificarea ORPHA Code a bolilor rare. În mod continuu, capacitățile

profesioniștilor din domeniul sănătății privind bolile rare vor fi sporite și va crește gradul de conștientizare și comunicare cu privire la bolile rare prin dezvoltarea și implementarea activităților anuale.

625. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 17 de mai jos:

Tabelul 17. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul BOLILOR RARE

Acquis	Angajament de transpunere/ aliniere	Angajament de implementare	Perioade de tranziție (dacă se solicită)
Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul economic și social european și Comitetul Regiunilor: „Bolile rare - o provocare pentru Europa” (CELEX: 52008DC0679)	**Până la sfârșitul anului 2026:** Integrarea și implementarea clasificării și codificării ORPHA Code a bolilor rare. **Până la sfârșitul anului 2027:** Crearea cadrului necesar pentru implementarea unui Registru național de boli rare. **Data intrării în vigoare**: la adoptare.	**Continuu:** Asigurarea implementării eficiente a Programului național privind bolile rare pentru anii 2024-2028.	Nu se solicită
Rec. 2009/C 151/02: Recomandarea Consiliului din 8 iunie 2009 privind acțiunea în domeniul bolilor rare (CELEX: 32009H0703(02))			Nu se solicită

XIV. E-SĂNĂTATE

626. Cadrul legal național din Moldova în domeniul e-Sănătății este parțial aliniat cu legislația UE. Reglementările existente abordează domenii precum protecția datelor, securitatea infrastructurii digitale și interoperabilitatea. Elaborarea unei strategii cuprinzătoare pentru sănătatea digitală este în curs de desfășurare, iar înființarea unei autorități dedicate pentru implementarea e-Sănătății este prevăzută ca parte a reformelor în curs. Această autoritate va servi drept Punct Național de Contact pentru Spațiul European al datelor privind sănătatea (SEDS) și va coordona implementarea sistemelor de e-Sănătate atât în sectorul public, cât și în cel privat, va promova inovarea și va asigura integrarea digitală intersectorială.

627. Moldova se angajează să instituie un cadru coerent și aliniat la UE pentru sănătatea digitală, inclusiv să adopte Programul Național de e-Sănătate și să creeze structurile instituționale corespunzătoare pentru a ghida implementarea acestuia. Reformele planificate vor sprijini dezvoltarea Dosarelor Electronice de Sănătate (DES), vor asigura schimbul de date securizat și interoperabil între sisteme, inclusiv prin intermediul EESSI, și vor spori alinierea cu structurile digitale de sănătate ale UE.

628. În paralel, Moldova își va consolida capacitățile de reglementare și cele tehnice pentru a sprijini digitalizarea serviciilor de asistență medicală, inclusiv printr-o monitorizare îmbunătățită a lanțurilor de aprovizionare cu medicamente și prin utilizarea instrumentelor digitale pentru a îmbunătăți accesul pacienților, furnizarea serviciilor și reziliența sistemului. În plus, Moldova își propune să construiască un ecosistem robust de e-Sănătate,

care să integreze furnizorii de servicii medicale publici și privați, să promoveze parteneriatele de inovare public-private și să sprijine analiza datelor în timp real pentru politici și planificare.

629. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 18 de mai jos:

Tabelul 18. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul e-SĂNĂTĂȚII

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Concluziile Consiliului privind sănătatea în societatea digitală - realizarea de progrese în ceea ce privește inovarea bazată pe date în domeniul sănătății (2017/C 440/05) (CELEX: 52017XG1221(01))	**Până la sfârșitul anului 2025:** Aprobarea Programului Național de e-Sănătate. **Data intrării în vigoare**: la adoptare.	**Până la sfârșitul anului 2028:** - Dezvoltarea Dosarului Electronic de Sănătate; - Dezvoltarea și implementarea unui sistem modular de informații medicale; - Dezvoltarea și implementarea serviciilor de telemedicină și consultații la distanță; - Modernizarea infrastructurii IT în sectorul de sănătate, inclusiv modernizarea centrelor de date și implementarea unor mecanisme avansate de securitate cibernetică; - Dezvoltarea de conținut digital și programe de formare pentru profesioniștii din domeniul sănătății și pacienți în domeniul tehnologiilor de e-Sănătate și al protecției datelor.	Nu se solicită
Decizia de punere în aplicare 2019/1765 a Comisiei din 22 octombrie 2019 de stabilire a normelor pentru înființarea, gestionarea și funcționarea rețelei de autorități naționale responsabile cu e-	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea cadrului juridic pentru înființarea Punctului Național de Contact pentru e-Sănătate. **Data intrării în vigoare**: la adoptare.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Înființarea unei entități naționale de e-Sănătate.	Nu se solicită

Sănătatea și de abrogare a Deciziei de punere în aplicare 2011/890/UE (CELEX: 32019D1765)			
Recomandarea Comisiei privind un format european pentru schimbul de dosare electronice de sănătate (Link)	**Până la sfârșitul anului 2028:** Adoptarea cadrului juridic privind formatul de schimb de date medicale. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	**Până la sfârșitul anului 2028:** Asigurarea interoperabilității tehnice și semantice a sistemului electronic de evidență medicală din Moldova cu sistemele UE, conform cerințelor regulamentului general privind protecția datelor (RGPD).	Nu se solicită
Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, Comitetul economic și social european și Comitetul Regiunilor privind modalitățile de a face posibilă transformarea digitală a serviciilor de sănătate și de asistență în cadrul pieței unice digitale, autonomizarea cetățenilor și construirea unei societăți mai sănătoase (CELEX: 52018DC0233)	**Până la sfârșitul anului 2027:** -Aprobarea metodologiei pentru prelucrarea și schimbul electronic de date medicale, prin Ordin al Ministerului Sănătății. **Data intrării în vigoare:** la adoptare. -Aprobarea conceptul dosarului electronic de sănătate și specificațiile tehnice pentru dezvoltarea acestuia, prin Ordin al Ministerului Sănătății. **Data intrării în vigoare:** la adoptare.	**Până la sfârșitul anului 2027:** Implementarea cadrului legal și instituțional care să permită accesul cetățenilor la propriile date medicale și gestionarea consimțământului.	Nu se solicită
Regulamentul (UE) 2025/327 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2025 referitor la spațiul european al datelor privind sănătatea și de modificare a Directivei 2011/24/UE și a Regulamentului (UE) 2024/2847 (CELEX: 32025R0327)	**Până la sfârșitul anului 2025:** Adoptarea unui cadru juridic național de instituire a Organismului Național de Acces la Datele privind sănătatea. **Până la sfârșitul anului 2026:** -Finalizarea unei evaluări cuprinzătoare a deficiențelor juridice, tehnice și instituționale; -Aprobarea foii de parcurs pentru implementarea SEDS. **Până în martie 2027:** Aprobarea proiectului de lege	**Până la sfârșitul anului 2027:** -Operaționalizarea Organismului Național de Acces la Datele privind Sănătatea în cadrul entității naționale e-Sănătate; -Inițierea implementării etapizate a infrastructurii securizate pentru schimbul electronic de date medicale și a cadrelor de interoperabilitate; -Începerea implementării timpurii a instrumentelor	De evaluat după analiza decalajelor și analiza pregătirii instituțion ale.

	privind utilizarea secundară a datelor medicale și guvernanța datelor cu caracter personal. **Până în trimestrul 4/2027:** -Finalizarea alinierii standardelor naționale de securitate cibernetică și interoperabilitate (de exemplu, HL7 FHIR, SNOMED CT); -Desemnarea instituțională completă pentru guvernanța datelor și mecanismele de aprobare a accesului pentru utilizare secundară.	tehnice aliniate cu SEDS (de ex., auditabilitate, module de gestionare a consimțământului); -Realizarea de proiecte pilot pentru utilizarea secundară controlată a datelor medicale în scopuri de cercetare și elaborare de politici.	

XV. EVALUAREA TEHNOLOGIILOR MEDICALE (ETM)

630. Moldova e în proces de aliniere a cadrului său de evaluare a tehnologiilor medicale (ETM) la standardele UE. O evoluție-cheie este planificarea înființării Mecanismului național de evaluare a tehnologiilor medicale, care urmează să fie aprobat și aliniat la principiile UE, ceea ce promovează utilizarea eficientă a resurselor și accesul echitabil al pacienților la tehnologii inovatoare. Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM) este desemnată drept autoritatea națională responsabilă pentru ETM.

631. Moldova se angajează să instituie un mecanism național pentru ETM, în vederea asigurării implementării Regulamentului (UE) 2021/2282, să dezvolte metodologia, structura dosarului și modelul de raport ETM, precum și să ofere instruire personalului relevant.

632. Detalii privind angajamentele care urmează a fi asumate sunt prezentate în Tabelul 19 de mai jos:

Tabelul 19. Angajamentele Republicii Moldova privind alinierea la *acquis*-ul UE în domeniul EVALUĂRII TEHNOLOGIILOR MEDICALE (ETM)

Acquis	**Angajament de transpunere/ aliniere**	**Angajament de implementare**	**Perioade de tranziție (dacă se solicită)**
Regulamentul (UE) 2021/2282 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 decembrie 2021 privind evaluarea tehnologiilor medicale și de modificare a Directivei 2011/24/UE (CELEX: 32021R2282)	**Până la sfârșitul anului 2025:** -Adoptarea unei Hotărâri de Guvern pentru instituirea Mecanismului național de evaluare a tehnologiilor medicale; -Elaborarea și aprobarea metodologiei pentru ETM, a structurii Dosarului ETM și a modelului pentru Raportul ETM printr-un act normativ al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.	**Până la sfârșitul anului 2026:** Aprobarea componenței nominale a Comitetului de Coordonare ETM. **În perioada 2025-2026:** Instruirea personalului implicat în procesul de evaluare a	Nu se solicită

	Data intrării în vigoare: la adoptare.	tehnologiilor medicale.	

XVI. MĂSURI ANTICORUPȚIE

633. Moldova își reiterează angajamentul de a demonstra progrese concrete în implementarea cadrului anticorupție în sectorul sănătății, în conformitate cu cerințele UE și cu principiile bunei guvernări, ale transparenței și responsabilității, înainte de închiderea provizorie a acestui capitol.

634. Pentru a asigura integrarea unor măsuri anticorupție suplimentare în sectorul sănătății, Moldova se angajează să:

- Aprobe un Plan de acțiuni anticorupție în sectorul sănătății până în decembrie 2025.
- Îmbunătățească transparența și responsabilitatea proceselor decizionale, în special pentru autorizațiile de comercializare, deciziile de rambursare și achizițiile publice, prin asigurarea accesului public la reglementări, proceduri și decizii.
- Consolideze cultura integrității în rândul funcționarilor publici și al părților interesate relevante din sectorul sănătății prin programe obligatorii de formare în domeniul anticorupție și integritate, care vor fi implementate în cooperare cu Centrul Național Anticorupție și cu Autoritatea Națională de Integritate.
- Promoveze mecanisme eficiente de protecție a avertizorilor de integritate în cadrul instituțiilor sanitare pentru a încuraja raportarea comportamentelor lipsite de etică și a corupției.
- Asigure auditul bazat pe riscuri și supravegherea independentă a proceselor de achiziții publice, de autorizare a comercializării și de supraveghere post-comercializare, pentru a reduce riscul de influență nejustificată sau abuz.
- Consolideze rolul comitetelor de etică instituționale în identificarea și abordarea riscurilor de integritate, a încălcărilor etice și a influenței nejustificate în practica medicală și cercetarea clinică.
- Consolideze cooperarea interinstituțională dintre Ministerul Sănătății, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul Vamal și agențiile de aplicare a legii în monitorizarea și combaterea infracțiunilor legate de corupție și în urmărirea penală a cazurilor de corupție la nivel înalt în domeniul sănătății.